

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Препис-извлечение:

РЕШЕНИЯ

**На Общински съвет – Ценово, област Русе,
взети на заседание с Протокол № 88/31.08.2011г.**

РЕШЕНИЕ

№ 516

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 3, т. 23 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, чл.30 и чл.17 от Закона за административно-териториалното устройство на Република България, Общински съвет – Ценово

РЕШИ:

1. Закрива съставна административно-териториална единица Кметство с административен център с. Беляново, Община Ценово, област Русе с население 141 жители по постоянен адрес към 21.06.2011 г., поради липса на законови предпоставки, обуславящи досегашния му статут на Кметство.

2. Закрива съставна административно-териториална единица Кметство с административен център с. Джулюница, Община Ценово, област Русе с население 265 жители по постоянен адрес към 21.06.2011 г., поради липса на законови предпоставки, обуславящи досегашния му статут на Кметство.

3. Решението да се изпрати за обнародване в Държавен вестник чрез Областния управител на Област Русе.

4. След обнародване решението в Държавен вестник, същото да се изпрати на Общинска изборителна комисия – с. Ценово.

5. Упълномощава Кмета на Община Ценово да предприеме необходимите действия за изпълнение решението на Общинския съвет.

РЕШЕНИЕ

№ 517

На основание чл. 21, ал. 1, т. 12 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 3, ал.1, т. 12 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, Общински съвет – Ценово

РЕШИ:

1. Приема актуализирана програма за управление на дейностите с отпадъците с период на действие 2010 -2015 година.

РЕШЕНИЕ

№ 518

На основание: чл. 21, ал. 1, т. 10 и т. 24, и чл. 27, ал. 4 и ал. 5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), чл. 12, ал. 5 от Наредба № 24 от 29.07.2008 г., за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Обновяване и развитие на населените места” от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г.; чл. 56, параграф 2 на Регламент (ЕО) №1974/2006 на Комисията и договор за отпускане на финансова помощ № 18/322/00479 от 28.06.2011 г. по мярка 322 за Проект „ИЗГРАЖДАНЕ НА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЯ В ОБЩИНА ЦЕНОВО”, сключен между Община Ценово и ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция, седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Цар Борис III” №136, ЕИК по БУЛСТАТ 121100421, идентификационен номер по ДДС № BG121100421, представляван от изпълнителния директор Румен Андонов Порожанов, Общински съвет – Ценово

РЕШИ:

1. Упълномощава кмета на Община Ценово да подпише Запис на заповед, без протест и без разноски, платима на предявяване в полза на ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция в размер на 246 674,12 лв. (двеста четиридесет и шест хиляди шестотин седемдесет и четири лева и 12 ст.) за обезпечаване на 110 % от авансово плащане по договор за отпускане на финансова помощ № 18/322/00479 от 28.06.2011 г. по мярка 322 за Проект „ИЗГРАЖДАНЕ НА УЛИЧНО ОСВЕТЛЕНИЕ С ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЛЪНЧЕВА ЕНЕРГИЯ В ОБЩИНА ЦЕНОВО”, сключен между Община Ценово и ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция.

2. Възлага на кмета на Община Ценово да подготви необходимите документи за получаване на авансовото плащане по договор № 18/322/00479 и да ги представи пред ДФ „Земеделие” – Разплащателна агенция.

Настоящото решение е прието на заседание на Общински съвет Ценово, проведено на 31.08.2011 г, Протокол № 88, т. 3 от дневния ред по докладна записка Вх. № 143/15.08.2011 г. при кворум от 12 общински съветника и след проведено съгласно чл. 27, ал.5 от Закона за местното самоуправление и местната администрация поименно гласуване - с 10 гласа „за”, 0 гласа „против” и 2 гласа „въздържали се”, и е подпечатано с официалния печат на Общински съвет Ценово.

РЕШЕНИЕ

№ 519

На основание чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл. 3, т. 23 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, Общинският съвет

РЕШИ:

1. Общински съвет - Ценово дава съгласие Община Ценово да изготви инвестиционен проект за Изграждане на Площадка за сепариране, третиране и компостиране на биоразградими битови „зелени” отпадъци в землището на с. Караманово, община Ценово и последваща рекултивация на 4 бр. нерегламентирани сметища, разположени в землищата на с. Джулюница, с. Караманово, с.Пиперково и с. Новград, с който да кандидатства за финансиране пред Министерство на околната среда и водите (МОСВ) за реализация на инвестиционното намерение. Реализацията на проекта да протече на два етапа, както следва:

Етап 1. Изграждане на Площадка за сепариране, третиране и компостиране на биоразградими битови „зелени” отпадъци в землището на с. Караманово, община Ценово.

Етап 2. Рекултивация на 4 бр. нерегламентирани сметища, разположени в землищата на с. Джулюница, с. Караманово, с.Пиперково и с. Новград, чрез сепариране, третиране и компостиране на Площадката.

2. Във връзка с необходимостта от използване на имот № 64016, площ: 2,775 дка., НТП - склад за обслужване на СС, Местността "Ливадите", категория 10, землище с. Караманово и имот №64017, площ: 5,455 дка., НТП - друга територия заета от СС, местността "Ливадите", категория 10, землище с. Караманово, собственост на Държавата, за изграждане на площадка за сепариране, третиране и компостиране на биоразградими битови „зелени” отпадъци, Общински съвет Ценово, дава съгласие и възлага на Кмета на Община Ценово, да предприеме необходимите действия пред Областния управител на Област Русе, за предоставяне управлението на гореописаните имоти на Община Ценово, за осъществяване на нейните функции и реализирането на проекта.

3. Възлага на Кмета на Община Ценово да предприеме действия и да проведе всички необходими процедури за изготвяне и получаване на основния пакет технически проекти, документи, разрешителни и одобрения от съответните институции по Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците, ЗУТ, ЗОЗЗ, с действащите НАРЕДБА № 7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и др., включени в апликационната форма на програмата, като при провеждането им да бъдат спазени изискванията на Закона за обществените поръчки и на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки.

4. Възлага на Кмета на Община Ценово да кандидатства за поетапно финансиране на инвестиционния проект пред компетентен орган.

5. Потвърждава че, дейностите по реализация на инвестицията са заложи в Приоритет 3: Подобряване на общинската инфраструктура – транспортна, образователна, екологична, водна, горска, социална и комуникационна и др., Подприоритет 2: Изграждане и развитие на екологичната инфраструктура в общината, Мярка 3 Изграждане на съоръжения за сметосъбиране в общината, т.3.1 Отстраняване на нерегламентираните сметища в населените места и рекултивация на засегнатите площи, в Плана за Регионално развитие на Община Ценово 2007-2013 година.

Настоящото решение е прието на заседание на Общински съвет Ценово, проведено на 31.08.2011 г, Протокол № 88, т. 4 от дневния ред по докладна записка Вх. № 144/15.08.2011 г. при кворум от 12 общински съветника и след проведено съгласно чл. 21, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация гласуване - с 10 гласа „за”, 0 гласа „против” и 2 гласа „въздържали се”, и е подпечатано с официалния печат на Общински съвет Ценово.

РЕШЕНИЕ

№ 520

На основание чл. 21, ал. 1 т. 23 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 5, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Местната комисия за обществен ред и сигурност при Община Ценово и чл. 3, ал. 1, т. 23 от Правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинска администрация, Общински съвет – Ценово

РЕШИ:

1 Одобрява актуализацията на Местната комисия за обществен ред и сигурност при Община Ценово в оперативен състав:

Председател: Красимир Кирилов Танев – Кмет на Община Ценово

Секретар: Зоя Кирилова Петкова – Секретар на МКБППМН

Членове: 1. Симеон Енчев Иванов – Заместник кмет на Община Ценово

2. Анета Иванова Ирманова – Председател на ОбС – Ценово

3. Димитър Методиев Димитров – общински съветник при Общински съвет - Ценово

4. Главен инспектор Асен Желязков – Началник на РУП на МВР – Бяла

5. Главен инспектор Илия Илиев – началник група „Опазване на обществения ред и превенция” – Бяла

6. Главен инспектор Красимир Владов – Началник на Районно управление „Пожарна безопасност и спасяване” – Бяла

7. Десислава Любенова Атанасова – Главен специалист „Детско и училищно здравеопазване” в Община Ценово.

РЕШЕНИЕ

№ 521

На основание чл. 21, ал. 1 т. 7 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл.79 от Административнопроцесуалния кодекс, чл.11, ал. 3 от Закона за нормативните актове, чл. 3, ал. 1, т. 7 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, Общински съвет - Ценово

РЕШИ:

1. Приема Наредба за изменение на Наредба № 3 за местните данъци, такси и цените на услуги, извършвани от общинската администрация.

РЕШЕНИЕ

№ 522

На основание чл. 21, ал. 1 т. 23 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл.17, ал.3, ал.4, ал.5, чл.19 ал.1, чл. 22 ал.2 от Наредба №2/15.03.2002 г. за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси, във връзка с чл.19 ал.1 от Закона за автомобилните превози, , чл. 3, ал. 1, т. 23 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинска администрация, Общински съвет - Ценово

РЕШИ:

1. Дава съгласието си за обявяване на конкурс за възлагане на обществен превоз на пътници по утвърдена транспортна схема за автобусна линия **Бяла - Беяново**, за следното маршрутно разписание:

с. Беяново, час на тръгване - 6,50ч., с. Кривина, час на пристигане - 7,00ч., час на тръгване – 7,02ч. , с. Новград, час на пристигане - 7,12ч., час на тръгване – 7,14ч., с. Джулюница, час на пристигане - 7,24 ч., час на тръгване – 7,26ч., с. Пиперково, час на пристигане - 7,33ч., час на тръгване – 7,35ч., с. Белцов, час на пристигане - 7,45ч., час на тръгване – 7,47ч., с. Ценово, час на пристигане - 7,58ч., час на тръгване – 8,00ч., с. Долна Студена, час на пристигане - 8,05ч., час на тръгване – 8,07ч., гара Бяла, час на пристигане - 8,18ч., час на тръгване – 8,20ч., гр. Бяла, час на пристигане - 8,30ч.

гр. Бяла, час на тръгване – 12,00ч., гара Бяла, час на пристигане - 12,10ч., час на тръгване – 12,12ч., с. Долна Студена, час на пристигане - 12,22ч., час на тръгване – 12, 24ч., с. Ценово, час на пристигане - 12,30ч., час на тръгване – 12,32ч., с. Белцов, час на пристигане - 12,42ч., час на тръгване – 12, 43ч., с. Пиперково, час на пристигане - 13,00ч., час на тръгване – 13,02ч., с. Джулюница, час на пристигане - 13,08ч., час на тръгване – 13,10ч., с. Новград, час на пристигане - 13,18ч., час на тръгване – 13,20ч., с. Кривина, час на пристигане - 13,28ч., час на тръгване – 13,30ч., с. Беяново, пристига в 13, 40ч.

2. Утвърждава следните критерии, показатели и начин за оценка и класиране на кандидатите: Екологичност на превозните средства:

2.1. Всяко превозно средство със сертификат за екологично работещ двигател:

- ЕВРО 5 получава - 30 точки;
- ЕВРО 4 получава - 25 точки;
- ЕВРО 3 получава - 15 точки;
- ЕВРО 2 получава - 10 точки;
- ЕВРО 1 получава - 5 точки.

Оценяването по критерия става чрез показателя „Вредни емисии на отработените газове на автобусите”. Данните за оценка се вземат от удостоверение за вредни емисии на отработените газове, издадено от упълномощена лаборатория. Удостоверението следва да е с дата, след която автобусът е минал последния, изискващ се технически преглед. Удостоверението може да е едно за всички автобуси. Точките по критерия се образуват като сбор от получените точки за всяко от основните моторни превозни средства без резервите.

2.2. Допълнителни услуги в превозните средства /комфортност на автобуса/

- Добро състояние на седалките - 2 точки;
- Салонно осветление - 2 точки;
- Вентилационна система - 10 точки;
- Наличие на климатик или климатроник - 30 точки;

Обстоятелствата по този критерий се определят от Протокола за преглед на МПС/ моторно превозно средство /, издаден от Пункта за технически преглед и от Протокола на комисията от огледа на представените автобуси. Точките по критерия се образуват като сбор от получените точки за всяко МПС.

2.3. Цени и социални облекчения:

Предлагана цена за транспорт:

- Най ниска цена за превоз - 35 точки, като кандидата е длъжен да представи в конкурсната си оферта, цена на билет за пътуване, от населено място, до населено място, както е посочено в маршрутното разписание. Най – ниската цена се образува като средна цена от всички предложени цени за билет, като превозвача се задължава да не променя посочените цени в срок от 9 месеца.

- Предложенията за предлагана цена за транспорт, които са след най-ниското определено предложение, получават пропорционално по-малко с по 5 точки от предходното ценово предложение, което е предложено, а именно най-ниското получава 35 точки, следващото ценово предложение – 30 точки, следващото – 20 точки, и така до точкуване на всички предложения.

- Ако има повече предложения и за точкуването им не могат да се определят точки по описаната по-горе процедура за оценка, подадените такива офертни цени се точкуват с една точка.

Социални облекчения:

- За всяко предложение за социално облекчение се получава по една точка.

Информация за ценовите предложения и социалните облекчения се получава от конкретното конкурсно предложение, като социалните облекчения предложени от участниците в конкурса е необходимо да са съотносими с превоза на пътници и да не са законово установени.

2.4. Оборудване на превозните средства за трудноподвижни лица

- Всяко оборудвано превозно средство за превоз на трудноподвижни лица получава - 30 точки.

- Необорудваните - 0 точки.

Обстоятелствата по този критерий се установяват от издаденото удостоверение за техническа годност.

Точките по критерия се образуват като сбор от получените точки за всяко МПС.

2.5. Възрастов състав на автомобилите по първоначална регистрация – определя се средната възраст на парка, с който се участва и съответстващия брой точки.

- От 0 до 2 години 30 точки;
- Над 2 до 5 години - 20 точки;
- Над 5 до 10 години - 10 точки;
- Над 10 години - не получава точки

Обстоятелствата по този критерий се определят по регистрационните талони на автобусите. При констатирано несъответствие на данните от регистрационния талон с годината на фактическото производство на МПС /табелката/, оценяването се извършва по годината на фактическото производство на МПС /табелката/.

3. Начин за класиране на предложенията.

3.1. Поредността в класирането е на база комплексната оценка на всяко предложение, като на първо място се класира предложението на този кандидат, който е с най-голям общ брой точки.

3.2. При равенство се класира получилият по-голям брой точки по критерия: „Екологичност на превозните средства”.

3.3. При повторно равенство в резултата, се класира кандидата получил по-голям сбор от точки по критериите: "Възрастов състав на автомобилите по първоначална регистрация"и "Екологичност на превозните средства.

4. Определя състава на комисията за провеждане на конкурса и оценка на постъпилите предложения.

- Правоспособен юрист;
- Представител на Община Ценово, минимум един.
- Представител на Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация".
- Представител на браншовите организации в областта на автомобилния транспорт.
- Представител на КАТ - Пътна полиция.
- Двама Общински съветници от Общински съвет Ценово.

5. Делегира изпълнението на функциите си по провеждане на конкурса за обществен превоз на пътници на Кмета на Община Ценово.

6. Определя цена на конкурсната документация - 80 лева.

7.Определя срок на Договора за възлагане на превоза на пътниците - 5 (пет) години.

РЕШЕНИЕ

№ 523

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 8, ал. 9 и чл. 35, ал. 1 от Закона за общинската собственост, чл. 42, ал. 1 и чл. 62, ал. 1 от Наредба № 2 за общинската собственост на община Ценово, във връзка с чл. 3, ал. 1, т. 8 и ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация, Общински съвет Ценово

РЕШИ:

1. Извършва промяна на Годишната програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост за периода 01.01.2011г. до 31.12.2011г., като включва за продажба в т. 2.3.1 от гореописаната програма, имот с номер 000387 , находящ се в землището на с. Ценово, местността: „Бог баир” с площ: 3,156дка., НТП: Нива, категория на земята – 4.

2. Дава съгласие за продажба на имот с номер 000387 , находящ се в землището на с. Ценово, местността: „Бог баир” с площ: 3,156дка., НТП: Нива, категория на земята – 4, чрез публичен търг с явно наддаване, като одобрява и определя изготвената пазарна оценка в размер на 2525,00 лв./две хиляди петстотин двадесет и пет лева/ за начална цена при провеждане на процедурата за продажба.

РЕШЕНИЕ

№ 524

На основание чл. 21, ал. 1, т. 6, ал.2, чл. 52, ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 18, ал.1 от Закона за общинските бюджети и Наредба № 10 на ОбС - Ценово за съставянето, изпълнението и отчитането на общинския бюджет, Общински съвет Ценово

РЕШИ:

I. Изменя и допълва Решение № 468 от 16.02.2011 г. на Общински съвет – Ценово, както следва:

1. Изменя разчета на приходите по Приложение № 1 по Бюджет 2011 г., към, т.1.1.2.2., т.1.1.2.6 и т.1.1.2.7 от Решение № 468 от 16.02.2011 г., както следва:

Параграфи и подпараграфи	Наименование на приходите	Увеличение Сума /лева/
1	2	
I. УВЕЛИЧЕНИЕ:		
	<u>Б. Приходи за финансиране на местни дейности</u>	59 717
	<u>II. НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ</u>	26 312
24-00	Приходи и доходи от собственост	24 200
24-06	приходи от наеми на земя	24 200
40-00	Постъпл. от продажба на нефин. активи	2 112
40-22	- постъпления от продажба на сгради	2 112
46-00	Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми от чужбина	33 405
46-10	текущи дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми от Европейския съюз	33 405
	ВСИЧКО УВЕЛИЧЕНИЕ:	59 717

Параграфи и подпараграфи	Наименование на приходите	Намаление Сума /лева/
1	2	
II. НАМАЛЕНИЕ:		
	<u>Б. Приходи за финансиране на местни дейности</u>	39 942
	<u>II. НЕДАНЪЧНИ ПРИХОДИ</u>	6 542
27-00	Местни такси	4 430
27-10	За технически услуги	4 430

40-00	Постъпл. от продажба на нефин. активи	2 112
40-40	- приходи от продажба на земя	2 112
	<u>IV. ТРАНСФЕРИ м/у БЮДЖ. СМЕТКИ</u>	100
62-00	Трансфери м/у бюджетни сметки	100
62-02	предоставени трансфери (-)	100
	<u>V. ВРЕМЕННИ БЕЗЛИХВЕНИ ЗАЕМИ м/у ЦБ, БЮДЖ. И ИЗВЪНБЮДЖ. С/КИ</u>	33 300
76-00	- Временни безлихвени заеми м/у бюджетни и извънбюджетни сметки	33 300
76-21	- Предоставени заеми /-/	33 300
	ВСИЧКО НАМАЛЕНИЕ:	39 942
	ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЕ (I-II):	19 775

2. Изменя разчета на разходите по Приложение № 2 по Бюджет 2011 г., към т.1.2.1, т.1.2.1.1, т.1.2.1.2 и т.1.2.2 от Решение № 468 от 16.02.2011 година:

2.1 Да се увеличат плановите кредити на следните параграфи и подпараграфи по дейности, както следва:

Функция	група	дейност	параграф	Наименование	Увеличение Сума /лева/
1	2	3	4	5	6
I. ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ					
III.				<u>ОБРАЗОВАНИЕ</u>	50
3	0	322		<u>ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ УЧИЛИЩА</u>	50
			10-00	Издръжка	50
			10-16	Вода, горива и енергия	50
				ВСИЧКО:	50
II. ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ С ДОФИНАНСИРАНЕ					
III.				<u>ОБРАЗОВАНИЕ</u>	4 000
3	0	311		<u>ЦЕЛОДНЕВНИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ</u>	1 000
			01-00	Заплати по труд. и служ. Правоотн.	814
			01-01	Заплати по трудово правоотношение	814
			05-00	Задълж. Осигур. вноски от работ.	186
			05-51	Осиг. вноски от работодател за ДОО	89
			05-52	Осиг.вноски от работодател за УПФ	35
			05-60	Здравно-осигур. вноски от работодател	39

			05-80	Вноски за допълн. Задълж. Осигуряване	23
3	0	389		<u>ДР.ДЕЙНОСТИ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО</u>	3 000
			01-00	Заплати по труд. и служ. Правоотн.	1 000
			01-01	Заплати по трудово правоотношение	1 000
			05-00	Задълж. Осигур. вноски от работ.	190
			05-51	Осиг. вноски от работодател за ДОО	110
			05-60	Здравно-осигур. вноски от работодател	50
			05-80	Вноски за допълн. Задълж. Осигуряване	30
			10-00	Издръжка	1 810
			10-15	Материали	1 500
			10-16	Вода, горива и енергия	310
VII.				<u>ПОЧИВНО ДЕЛО,КУЛТУРА</u>	2 100
7	3	738		<u>ЧИТАЛИЩА</u>	2 100
			45-00	СУБСИД. НА ОРГАНИЗ С НЕСТ. ЦЕЛ	2 100
				ВСИЧКО:	6 100
III. МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ					
III.				ОБРАЗОВАНИЕ	16 405
3	0	311		ЦЕЛОДНЕВНИ ДЕТСКИ ГРАДИНИ	5 000
			10-00	Издръжка	5 000
			10-16	Вода, горива и енергия	5 000
3	0	388		<u>Междун. Прогр. И спораз.,дарения и помощи от чужбина</u>	11 405
			10-00	Издръжка	11 405
			10-15	Материали	1 480
			10-20	Разходи за външни услуги	9 925
VI.				ЖИЛ.СТР,БКС И ОПАЗВАНЕ НА ООС	7 500
6	1	606		<u>ИЗГРАЖДАНЕ, РЕМОНТ И ПОДДЪРЖ. НА УЛИЧНАТА МРЕЖА</u>	7 400
			10-00	Издръжка	2 200
			10-30	Текущ ремонт	2 200

				Капиталови разходи	5 200
			53-00	Придобиване на НДА	5 200
			53-09	Придобиване на други НДА	5 200
6	2	622		<u>ОЗЕЛЕНЯВАНЕ</u>	100
			10-00	Издръжка	100
			10-16	Вода, горива и енергия	100
VII.				<u>ПОЧИВНО ДЕЛО, КУЛТУРА</u>	2 500
7	2	714		СПОРТНИ БАЗИ ЗА СПОРТ ЗА ВСИЧКИ	1 000
			45-00	СУБСИД. НА ОРГАНИЗ С НЕСТ. ЦЕЛ	1 000
7	3	759		ДР.ДЕЙНОСТИ ПО КУЛТУРАТА	1 500
			10-00	Издръжка	1 500
			10-98	Др.неклас.в др.параграфи и подпараграфи	1 500
VIII.				<u>ИКОНОМИЧЕСКИ Д-ТИ И УСЛУГИ</u>	1 000
8	6	898		ДР.ДЕЙНОСТИ ПО ИКОНОМИКАТА	1 000
			01-00	Заплати по труд. и служ. Правоотн.	865
			01-01	Заплати по трудово правоотношение	865
			05-00	Задълж. Осигур. вноски от работ.	135
			05-51	Осиг. вноски от работ. За ДОО	89
			05-60	Здравно-осигур. вноски от раб.	34
			05-80	Вноски за допълн. Задълж. Осигуряване	12
ВСИЧКО:					27 405
ОБЩО (I+II+III):					33 555

2.2 Да се намалят плановите кредити на следните параграфи и подпараграфи по дейности, както следва:

Функция	група	дейност	параграф	Наименование	Намаление Сума /лева/
1	2	3	4	5	6
I. ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ					
III.				<u>ОБРАЗОВАНИЕ</u>	50
3	0	322		<u>ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ УЧИЛИЩА</u>	50

				Капиталови разходи	50
			52-00	Придобиване на ДМА	50
			52-01	Придобиване на компютри и хардуер	50
				ВСИЧКО:	50
II. МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ					
I.				ОБЩИ ДЪРЖАВНИ СЛУЖБИ	100
1	1	122		ОБЩИНСКА АДМИНИСТРАЦИЯ	100
			10-00	Издръжка	100
			10-16	Вода, горива и енергия	100
III.				ОБРАЗОВАНИЕ	1 480
3	0	388		Междун. Прогр. И спораз.,дарения и помощи от чужбина	1 480
			52-00	Придобиване на ДМА	1 480
			52-05	Придобиване на стопански инвентар	1 480
VII.				ПОЧИВНО ДЕЛО, КУЛТУРА	3 150
7	3	741		РАДИОТРАНСЛАЦИОННИ ВЪЗЛИ	3 150
			10-00	Издръжка	2 250
			10-15	Материали	2 250
				Капиталови разходи	900
			52-00	Придобиване на ДМА	900
			52-03	Придобиване на др.оборуд.,машини и съоръж.	900
VIII.				ИКОНОМИЧЕСКИ Д-ТИ И УСЛУГИ	9 000
8	6	898		ДР. ДЕЙНОСТИ ПО ИКОНОМИКАТА	9 000
			10-00	Издръжка	9 000
			10-20	Разходи за външни услуги	9 000
				ВСИЧКО:	13 730
				ОБЩО (I+II):	13 780

3.Изменя инвестиционната програма за 2011 година – Приложение 4 към т.1.3 от Решение № 468/16.02.2011 година на ОбС – Ценово.

4.Изменя разчета на разходите по второстепенни разпоредители по Бюджет 2011 година – Приложение 5 към т.1.4 от Решение № 468/16.02.2011 година на ОбС - Ценово, както следва:

№ по ред	Второстепенен р-л Вид разход	Делегирани от държавата дейности	Държавни дейности с дофинансиране	Местни дейности	Общо
1	2	3	4	5	6
I.	УВЕЛИЧАВА :	50	6 100	22 675	28 825
1.	Кметство Ценово		4 300	19 325	23 625
	- трудови разходи		2 190		2 190
	- издръжка		2 110	16 505	18 615
	- капиталови разходи			2 820	2 820
2.	Кметство Долна Студена		250	590	840
	- трудови разходи			140	140
	- издръжка		250	450	700
3.	Кметство Белцов		250	200	450
	- издръжка		250	200	450
4.	Кметство Караманово		300	657	957
	- трудови разходи			207	207
	- издръжка		300	450	750
5.	Кметство Пиперково		250	338	588
	- трудови разходи			138	138
	- издръжка		250	200	450
6.	Кметство Новград		400	450	850
	- издръжка		400	450	850
7.	Кметство Кривина		250	371	621
	- трудови разходи			171	171
	- издръжка		250	200	450
8.	Кметство Джулюница		100	347	447
	- трудови разходи			147	147
	- издръжка		100	200	300
9.	Кметство Беляново			397	397
	- трудови разходи			197	197
	- издръжка			200	200
10.	ОУ „Христо Ботев” с.Ценово	50			50
	- издръжка	50			50
II.	НАМАЛЯВА :	50		9 000	9 050
1.	Кметство Ценово			9 000	9 000
	- издръжка			9 000	9 000
2.	ОУ „Христо Ботев” с.Ценово	50			50
	- капиталови разходи	50			50

5. Изменя Приложение № 8 към т.7 от Решение №468 от 16.02.2011 г. на ОбС – Ценово.

6. Изменя План – сметка за извънбюджетните сметки и фондове за 2011 г. съгласно Приложение № 10 към т.9 от Решение № 468/16.02.2011 година на ОбС – Ценово.

Председател на ОбС: (п)А. Ирманова

Вярно с оригинала при Общински съвет – Ценово.

Техн. сътрудник на ОбС:
(Н. Андреева)

ОБЩИНА ЦЕНОВО - ОБЛАСТ РУСЕ

7139 с. Ценово ул. "Цар Освободител" № 66
централа (08122 / 25 10 факс 08122 / 20 02
e-mail: obshtina_cenovo@abv.bg

EUROPEAID/124485/D/SV/BG

ДОКЛАД ПО ЗАДАЧА 2

**ПРОГРАМА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ
НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ
НА ОБЩИНА ЦЕНОВО
2010 – 2015 г.**

Приета с Решение №517/31.08.2011г. на Общински съвет -
Община Ценово

Август 2011

**Данни за актуализацията на
Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово**

Версия	Дата на изготвяне	Описание	Период на действие	Решение на Общински съвет № / Дата на приемане
Първоначална	2004 г.	Оригинал	2004 -2007г.	№ 66/ 20.07.2004 г.
Актуализирана	2007 г.	Актуализация № 1	2007- 2015 г.	Вх. № 50/14.06.2007 г. на докладна до Общински съвет
Актуализирана	2010 г.	Актуализация № 2	2010-2015 г.	№/ Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.....	7
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ	9
СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	9
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	12
1.1 ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА	14
1.2 ПРИНЦИПИ	15
1.3 ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ	16
2 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА	19
2.1 ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА	19
2.2 АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	21
2.2.1 Административна характеристика	21
2.2.2 Баланс на територията по предназначение.....	22
2.2.3 Пътна мрежа.....	22
2.3 ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	23
2.3.1 Данни за населението	23
2.3.2 Оценка на демографските тенденции в периода 1992-2008 г.....	27
2.4 ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ	27
2.4.1 Развитие на икономиката – тенденции, процеси, проблеми.....	27
2.4.2 Стопански сектори	30
2.5 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА	35
3 СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	37
3.1 АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ И ОЦЕНКА ПО ВИДОВЕ ОТПАДЪЦИ	37
3.1.1 Битови отпадъци	38
3.1.1.1 Количество на битовите отпадъци.....	38
3.1.1.2 Морфологичен състав на битовите отпадъци.....	41
3.1.2 Строителни отпадъци	42
3.1.3 Производствени и опасни отпадъци	42
3.1.4 Утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води	44
3.1.5 Специфични потоци отпадъци	45
3.2 СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ЗА ТРЕТИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	46
3.2.1 Събиране и транспортиране на отпадъците	46
3.2.1.1 Система за събиране и транспортиране на битови отпадъци	46
3.2.1.2 Системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци и на отпадъци, за които има забрани и ограничения за депониране.....	52
3.2.2 Предварително третиране и временно съхраняване на отпадъците	55
3.2.3 Депониране	55

3.2.3.1	Депониране на битови отпадъци - съществуващо общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово.....	55
3.2.3.2	Депониране на строителни отпадъци	63
3.2.3.3	Депониране на производствени отпадъци	64
3.2.3.4	Регионално депо за отпадъци	64
3.3	ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ ...	68
3.4	ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ	69
3.5	АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	70
3.6	ПРОУЧВАНИЯ, ПРОГНОЗИ И ПЛАНИРАНЕ	72
3.7	ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ	73
4	ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ	78
4.1	ДЕМОГРАФСКА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2008-2030 г.	78
4.2	ПРОГНОЗА ЗА КОЛИЧЕСТВОТО НА ОБРАЗУВАНИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ	80
4.3	ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ	83
4.4	ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ	84
4.4.1	Отпадъци от опаковки.....	84
4.4.2	Негодни за употреба батерии и акумулатори	86
4.4.3	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	87
4.4.4	Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти	88
4.4.5	Излезли от употреба моторни превозни средства	89
5	ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА	90
5.1	ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ	95
5.1.1	Предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата.....	96
5.1.2	Предотвратяване на отпадъците от промишлеността и търговския сектор	98
5.1.3	Мерки за предотвратяване образуването на отпадъците	99
5.1.3.1	Икономически инструменти за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците	101
5.1.3.2	Кампании за повишаване степента на информираност на населението	102
5.1.3.3	Контрол върху спазването от населението на изискванията в наредбите за масово разпространени отпадъци относно повторното използване на съответния вид масово разпространен отпадък	103
5.1.3.4	Контрол върху спазването на забраните за изхвърляне в общия отпадъчен поток на опасни отпадъци от домакинствата	104
5.2	УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ	105
5.2.1	Цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците	105
5.2.1.1	Национални цели	105
5.2.1.1.1	Повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци и отпадъци от строителство и разрушаване	105
5.2.1.1.2	Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране	106
5.2.1.1.3	Рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки	107
5.2.1.1.4	Рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства	108

5.2.1.1.5	Събиране и рециклиране на негодни за употреба батерии и акумулатори	108
5.2.1.1.6	Събиране, рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	109
5.2.1.1.7	Оползотворяване на отработени масла.....	110
5.2.1.1.8	Оползотворяване/ обезвреждане на утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води	111
5.2.1.2	Регионални цели	111
5.2.2	Мерки за увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване	113
5.2.2.1	Предварително третиране на отпадъците преди оползотворяване	114
5.2.2.1.1	Съоръжение за сепариране по материали	115
5.2.2.1.2	Съоръжение за компостиране.....	120
5.2.2.2	Информационни кампании за потенциалните възможности и ползи от оползотворяването и рециклирането на отпадъците.....	127
5.3	ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	129
5.3.1	Система за събиране и транспортиране на смесени отпадъци	129
5.3.1.1	Система за предварително събиране.....	129
5.3.1.2	Разполагане и обем на съдовете за отпадъци.....	130
5.3.1.3	Честота на събиране.....	130
5.3.1.4	Автомобили за събиране.....	131
5.3.1.5	Брой смени.....	132
5.3.2	Разделно събиране на отпадъци	132
5.3.2.1	Разделно събиране на рециклируеми отпадъци.....	133
5.3.2.2	Разделно събиране на едрогобаритни отпадъци	136
5.3.2.3	Разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари	137
5.3.2.4	Разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата	140
5.3.3	Определяне на необходимост от претоварна станция за региона	142
5.4	ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	144
5.4.1	Преглед на сценариите за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла	144
5.4.1.1	Предпочетен сценарий за регионално управление на отпадъците (Сценарий 4)	147
5.4.2	Основни данни за регионалните съоръжения за третиране на отпадъците.....	151
5.4.3	Мерки за екологосъобразно депониране	153
5.4.3.1	Привеждане в съответствие с изискванията на законодателството или закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово	153
5.4.3.1.1	Първо техническо решение	154
5.4.3.1.2	Второ техническо решение.....	155
5.4.3.1.3	Техническа съпоставка на двете алтернативни технически решения.....	156
5.4.3.2	Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания	157
5.4.3.3	Финансови и икономически инструменти към депото за отпадъци	158
5.4.3.4	Предварително третиране на отпадъците преди депониране.....	159
5.4.3.5	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци	160
5.4.3.5.1	Ликвидиране на стари замърсявания от депа и нерегламентирани сметища.....	160

5.4.4	Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност	161
5.5	ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ТАЗИ ОБЛАСТ	162
5.6	ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ	163
5.7	УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	164
5.8	УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” В СИСТЕМА ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	166
5.9	УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА	167
5.10	УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО	168
5.10.1	Отпадъци от опаковки.....	168
5.10.2	Излезли от употреба моторни превозни средства	169
5.10.3	Негодни за употреба батерии и акумулатори	171
5.10.4	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	173
5.10.5	Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти	176
5.10.6	Отпадъци от строителство и разрушаване	177
5.10.7	Утайки от градски пречиствателни станции за отпадъчни води.....	179
5.10.8	Биоразградими отпадъци –Домашно компостиране	180
5.10.9	Излезли от употреба пневматични гуми.....	181
6	ИНВЕСТИЦИОНЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	183
6.1	КЛЮЧОВИ ДАННИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ	183
6.1.1	Инвестиционни разходи.....	184
6.1.2	Разходи по подмяна на оборудването	185
6.1.3	Оперативни разходи и разходи по поддръжка (Е&П).....	185
6.1.3.1	Постоянни разходи	185
6.1.3.2	Променливи разходи	186
6.1.4	Разходи за събиране и транспортиране на отпадъците	186
6.1.5	Финансиране на допустимите разходи.....	188
6.2	РАЗХОДИ ЗА ЗАКРИВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ОБЩНСКО ДЕПО, КОЕТО НЕ ОТГОВАРЯ НА НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ.....	188
6.3	ТАКСА „БИТОВИ ОТПАДЪЦИ” И ПОНОСИМОСТ	190
6.4	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА	192
7	ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	194
8	МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА	214
9	ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА	215

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 2.1 Защитени територии и защитени зони в община Ценово	20
Таблица 2.2 Баланс на територията на община Ценово по предназначение към 2008 г.	22
Таблица 2.3 Дължина и плътност на пътната мрежа в община Ценово.....	23
Таблица 2.4 Демографско развитие на община Ценово за периода 1992-2008 г.	24
Таблица 2.5 Население към 31.12.2008 г. по местоживееене и пол	24
Таблица 2.6 Разпределение на населението по тип населени места.....	25
Таблица 2.7 Данни за община Ценово към 2008 г. по населени места	26
Таблица 2.8 Данни към 2005 г. за икономическото развитие на област Русе, СЦРП и страната	29
Таблица 2.9 Средно ниво на безработица и регистрирани социално слаби в община Ценово.....	29
Таблица 2.10 Структура на заетостта в община Ценово през 2008 г.	30
Таблица 2.11 Действащи промишлени обекти към 2009 г. в община Ценово	31
Таблица 3.1 Количество на отпадъците по вид за периода 2005-2009 г.	38
Таблица 3.2 Събрани битови отпадъци и норма на натрупване за периода 2005-2009 г.	38
Таблица 3.3 Събрани битови отпадъци по населени места за периода 2005-2009 г.	39
Таблица 3.4 Разпределение на образуваните битови отпадъци по сезони.....	40
Таблица 3.5 Предложение за състав на битовите отпадъци на община Ценово	41
Таблица 3.6 Количество на строителните отпадъци за периода 2005 -2009 г.	42
Таблица 3.7 Производствени отпадъци на територията на община Ценово	43
Таблица 3.8 Фирми по третиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово	47
Таблица 3.9 Транспортни средства в употреба и персонал.....	48
Таблица 3.10 Налични съдове за събиране на битови отпадъци към март 2010 г.	49
Таблица 3.11 Разпределение на съдовете по населени места.....	49
Таблица 3.12 Контейнерен парк и честота на събиране за община Ценово по населени места	50
Таблица 3.13 Маршрути за събиране и транспортиране на отпадъците за 2010 г.	51
Таблица 3.14 Разделно събиране на масово разпространени отпадъци.....	53
Таблица 3.15 Данни относно законосъобразността на депата за отпадъци (вкл. нерегламентираните сметища) в община Ценово към март 2010 г.	55
Таблица 3.16 Характеристика на съществуващото депо за битови отпадъци на територията на община Ценово.....	57
Таблица 3.17 Съществуваща документация за депото за отпадъци.....	57
Таблица 3.18 Инженерингови характеристики на депото за битови отпадъци.....	58
Таблица 3.19 Оператор на депото за отпадъци в община Ценово.....	59
Таблица 3.20 Друга информация за оператора на депото за битови отпадъци	60
Таблица 3.21 Рискови категории на депата	62
Таблица 3.22 Стойности на риска.....	62
Таблица 3.23 Нерегламентирани сметища в община Ценово към март 2010 г.	68
Таблица 3.24 Административна структура по управление на отпадъците.....	70
Таблица 3.25 Такса „битови отпадъци“ за периода 2005 – 2010 г.	73
Таблица 3.26 Постъпления в бюджета от такса за битови отпадъци и изразходвани средства за управление на битовите отпадъци за периода 2005-2009 г.	74
Таблица 3.27 Финансова информация за събирането на отпадъците за населеното място.....	75
Таблица 3.28 Финансова информация за третирането на отпадъците за населеното място	75

Таблица 3.29 Основни параметри за финансиране на дейностите по управление на отпадъците	76
Таблица 4.1 Демографска прогноза за община Ценово за периода 2008-2030 г.	79
Таблица 4.2 Общообразувани битови отпадъци по фракции - Сценарий 2 за община Ценово за периода 2008 – 2030 г.	81
Таблица 4.3 Съотношение на отпадъците от опаковки към общото количество отпадъци	84
Таблица 4.4 Общо количество отпадъци от опаковки за община Ценово за периода 2008 – 2030 г.	85
Таблица 4.5 Оценка на потреблението на батерии и акумулатори за 2008 г.	86
Таблица 4.6 Негодни за употреба батерии и акумулатори, образувани в страната и в община Ценово	87
Таблица 4.7 Прогноза за количеството на ИУЕЕО в община Ценово	88
Таблица 5.1 Състав на отпадъците и възможности за предотвратяване от домакинствата	96
Таблица 5.2 Индикативни национални цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци	106
Таблица 5.3 Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране в България	107
Таблица 5.4 Национални цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки	108
Таблица 5.5 Цели за рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на отпадъци от ИУМПС	108
Таблица 5.6 Цели за събиране и рециклиране на НУБА	109
Таблица 5.7 Цели за оползотворяване, повторно използване и рециклиране на ИУЕЕО	110
Таблица 5.8 Количество на отработените масла за оползотворяване	111
Таблица 5.9 Прогнозни количества на неопасни утайки от ГПСОВ и методи за третиране	111
Таблица 5.10 Индикативна регионална цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци за 2013 г.	112
Таблица 5.11 Постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци в регион Борово/ Бяла за периода 2010-2020 г.	113
Таблица 5.12 Постигане на целите за намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране в регион Борово/ Бяла за периода 2010-2020 г.	113
Таблица 5.13 Проектни параметри на ССМ - изисквания за ръчно сортиране	116
Таблица 5.14 Необходим персонал за ССМ за регион Борово	120
Таблица 5.15 Очаквани количества зелени отпадъци в регион Борово	121
Таблица 5.16 Основни входни данни и параметри	122
Таблица 5.17 Размери на купа	125
Таблица 5.18 Данни от оразмеряване на фазите на процеса на компостиране за 2013 г. за региона	125
Таблица 5.19 Сравнение между различните схеми за събиране на градински отпадъци	138
Таблица 5.20 Преглед на алтернативните сценарии за регионално управление на отпадъците	146
Таблица 5.21 Финансова и екологична/ техническа оценка на сценариите	147
Таблица 5.22 Таблица за разликите между техническите решения	156
Таблица 5.23 Капацитет на клетки 1-2	158
Таблица 5.24 Очаквани количества органични отпадъци в регион Борово	181
Таблица 6.1 Обобщение на инвестиционните разходи - регион Борово	184
Таблица 6.2 Финансова схема на допустимите разходи по проекта	188
Таблица 6.3 Обща стойност на разходите за Техническо решение 1	189
Таблица 6.4 Обща стойност на разходите за Техническо решение 2	189
Таблица 6.5 Такса за битови отпадъци (лева)	190
Таблица 6.6 График за изпълнение на проекта	193

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 2.1 Географско положение на община Ценово	19
Фигура 2.2 Сравнение между прираста на населението на общините от регион Борово и прираста в страната за периода 1992- 2008 г.	27
Фигура 3.1 Местоположение на депото за отпадъци на община Ценово	56
Фигура 3.2 Местоположение на площадки № 5 Бяла-север-I и № 5б Бяла-север-III в регион Борово	65
Фигура 4.1 Разпределение на битовите отпадъци по общини в регион Борово – 2008 г.	82
Фигура 4.2 Разпределение на битовите отпадъци по общини в регион Борово – 2030 г.	82
Фигура 4.3 Прогноза за количествата генерирани строителни отпадъци в община Ценово за периода 2009 -2030 г.	83
Фигура 5.1 Местоположение на общините в регион Борово/Бяла съгласно НПУДО	93
Фигура 5.2 Схема на съоръжение за сепариране по материали в регион Борово	118
Фигура 5.3 Технологична схема на ССМ в регион Борово	119
Фигура 5.4 Система от покрити с мембрана аерирани статични купове	124
Фигура 5.5 Фази на компостиране	124
Фигура 5.6 Общ план на площадката за компостиране	126
Фигура 5.7 Системи за разделно събиране	134
Фигура 5.8 Различните системи за събиране имат различни разходи	135
Фигура 5.9 Контейнер за временно съхраняване на опасни отпадъци	142
Фигура 5.10 Схема за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла - Сценарий 4	149
Фигура 5.11 Масов баланс на Сценарий 4 за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла	150
Фигура 5.12 Общ план на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците на площадката в Бяла	152
Фигура 5.13 Типичен разрез на рекултивирани пластове с обща височина около 2 м	154
Фигура 5.14 Типичен разрез на рекултивирани пластове с обща височина около 1.3м	155
Фигура 5.15 Рекултивация на депото за отпадъци на община Ценово – План за крайното рекултивационно покритие	157
Фигура 6.1 Разпределение на инвестиционните разходи, за които ще бъде подготвена Апликационната форма	185
Фигура 6.2 Развитие на приходите и разходите за Е&П (лева)	186
Фигура 6.3 Такса за битови отпадъци по групи потребители (лева/тон отпадъци)	191

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БВП	Брутен вътрешен продукт
БДС	Брутна добавена стойност
ГЕФА	Методика за оценка на депа и стари замърсявания
ДВ	Държавен вестник
ЕЖ.	Еквивалент жители
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИСПА	Инструмент за структурна политика за предприєдиняване
ИПРУО	Инвестиционен план за развитие на управлението на отпадъците
(ИУ)ЕЕО	(Излязло от употреба) електрическо и електронно оборудване
(ИУ)МПС	(Излезли от употреба) моторни превозни средства
КФ	Кохезионен фонд
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МФ	Министерство на финансите
НН	Норма на натрупване
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъци
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НЦТОО	Национален център за третиране на опасни отпадъци
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда

БВП	Брутен вътрешен продукт
ООп	Организация по оползотворяване
ОПОС	Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.”
ОП	Оперативна програма
ОС	Оценка на съвместимостта
ОЧМЦ	Отпадъци от черни и цветни метали
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие по управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СФ	Структурни фондове
СЦРП	Северен централен район за планиране
РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008	Регионално сдружение за управление на отпадъци – ЯНТРА – ЛОМ 2008

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Актуализирането на съществуващата Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово за периода 2007 – 2015 г. е във връзка с чл. 29, ал. 3, т. 2 на Закона за управление на отпадъците, съгласно който общинските програми за управление на отпадъците се актуализират при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

Предложението за актуализиране на съществуващата Програма е в рамките на разработван ИСПА проект за техническа помощ EUROPEAID 124485/D/SV/BG “Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна - България” (наричан по-нататък Проекта). Проектът се изпълнява в периода 2009 - 2010 г. от екип на консорциум ЕНВИРОПЛАН С.А. (Гърция) – Национален Технически Университет на Атина (Гърция) - КОКС Консулт (Германия).

Основна цел на Проекта за предоставяне на техническа помощ (ISPA Мярка №. 2006 BG 16 P PA 001) за регион Борово е да се изгради регионална система за управление на отпадъците в рамките на региона, като се осигури необходимия капацитет за ефективно третиране на цялото количество образувани отпадъци на територията на региона в съответствие с изискванията на законодателството.

В обхвата на Проекта са включени следните основни дейности:

- ✓ Разработване на устойчиви и поносими 20-годишни Инвестиционни планове за развитие на управлението на отпадъци (ИПРУО) за четирите региона;
- ✓ Изготвяне на пълни Прединвестиционни проучвания за системите по управление на отпадъците в регионите Левски, Борово, Велико Търново и Варна, включително финансов анализ и анализ на ползите и разходите;
- ✓ Подпомагане на общините в четирите региона за актуализиране на общинските програми за управление на дейностите по отпадъците в съответствие с ИПРУО за регионите;
- ✓ Изготвяне на Апликационни форми за кандидатстване за финансиране от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд (КФ), включително необходимите документи за краткосрочните приоритетни инвестиционни елементи от 20-годишните ИПРУО;
- ✓ Изготвяне на работни проекти за изграждане на всички нови инвестиционни елементи, включени в Апликационните форми за финансиране от Кохезионния фонд и Структурните фондове;
- ✓ Изготвяне на тръжни документи за строителство, съгласно договорните условия на FIDIC (Червена книга) и българското законодателство за обществените поръчки, включително количествено-стойностни сметки за проектните елементи;

- ✓ Изготвяне на тръжни документи за доставка относно общинското/регионалното управление по събиране и транспортиране на отпадъците за общините от четирите региона, които отговарят на критериите за безвъзмездно финансиране по Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество”, дейност 4.1 “Местни инвестиции от малък мащаб” от Оперативна програма „Регионално развитие 2007 – 2013 г.”, както и за останалите общини от регионите. За общините, които не отговарят на критериите за безвъзмездно финансиране по ОП „Регионално развитие”, Консултантът ще предложи възможностите за финансиране.

Проектът на актуализираната Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово (наричан по-нататък Програмата) обхваща периода 2010-2015 г. и е разработен в съответствие с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г. и Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците, утвърдено със Заповед № РД – 167 от 24.03.2006 г. на министъра на околната среда и водите.

Актуализирането на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово ще допринесе за устойчивото развитие на общината чрез интегриран подход при управлението на отпадъците и постигане на регионалните и националните цели.

Определянето на целите и приоритетите в Програмата и свързаните с тях мерки в Плана за действие е извършено въз основа на анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на община Ценово и идентифициране на проблемите и несъответствията със законодателството в тази област. В съответствие с чл. 29, ал. 4 от Закона за управление на отпадъците Планът за действие включва мерки, предвидени в Плана за действие към Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г. Изпълнението на заложените мерки и дейности, съобразно формулираните цели следва да осигури прилагането на ефективна регионална система за управление на отпадъците в общината. За планираните мерки са определени отговорни институции и индикативни финансови средства с цел осигуряване изпълнението на Програмата в периода 2010-2015 г.

Предложен е и Инвестиционен план за развитие на управлението на отпадъците в региона, като са представени необходимите инвестиционни и оперативни разходи, включително и разходите за закриване на съществуващото общинско депо. За оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово е разработен проект с остойностяване на предложената система.

Разработени са индикатори за оценка степента на изпълнение на заложените мерки в Програмата.

Програмата е отворен документ, чието изпълнение се отчита ежегодно и при необходимост се актуализира в периода на действието ѝ.

1.1 ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Актуализираната Програма обхваща всички дейности по управление на отпадъците, които произтичат като задължение на община Ценово, съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и неговите подзаконови нормативни актове.

С оглед прилагане на необходимите мерки по управление на отпадъците на регионално ниво и настъпилите промени в националното законодателство, настоящата Програма е насочена основно към:

- ✓ Предприемане на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците - препоръки за облагане с такса според количеството на образуваните отпадъци, популяризиране на схемите за „еко-маркировка”, повишаване на екологичното съзнание на купувачите и др.;
- ✓ Увеличаване на количествата оползотворени и рециклирани отпадъци - предприемане на мерки за въвеждане на разделно събиране на:
 - Рециклируеми отпадъци;
 - Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране;
 - Опасни отпадъци от домакинствата;
 - Едрогабаритни отпадъци.
- ✓ Оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесени отпадъци - въвеждане на регионален принцип в системата за събиране и транспортиране на смесените отпадъци;
- ✓ Подобряване на екологосъобразното третиране на отпадъците – експлоатация на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците съвместно от всички общини в региона:
 - Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци;
 - Изграждане на съоръжение за сепариране по материали;
 - Изграждане на съоръжение за компостиране.
- ✓ Намаляване на риска от стари замърсявания - закриване и следексплоатационен мониторинг на съществуващото общинско депо, както и закриване на нерегламентираните сметища;
- ✓ Подобрена правна регулация на дейностите по управление на отпадъците и укрепване на административния капацитет на общинската администрация;
- ✓ Мерки, свързани с повишаване на общественото съзнание и екологична култура на населението, както и стимулиране на участието му в системите за разделно събиране на отпадъците.

1.2 ПРИНЦИПИ

При определянето и приоритизирането на мерките, заложи в Програмата, се спазват основните принципи за управление на отпадъците в международните правни актове, по които България е страна, общата европейска и национална политика в тази област, както и принципите, на които се основава Националната програма за управление на дейностите по отпадъците:

- ✓ **Устойчиво развитие** - използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения;
- ✓ **Принцип на предотвратяването** - ограничаване до минимум на използването на природни ресурси и намаляване на количествата и/или опасността, произтичащи от образуваните отпадъци;
- ✓ **Принцип на превантивността** - предвиждане и избягване на потенциалните проблеми при дейностите с отпадъци, включително вземане на превантивни мерки за предотвратяване на бъдещо увреждане на околната среда и на човешкото здраве;
- ✓ **Принцип на самостоятелност и близост** при управление на отпадъците. Принципът на самостоятелност изисква създаване на интегрирана и подходяща мрежа от инсталации за обезвреждане на отпадъци и на инсталации за оползотворяване на смесени битови отпадъци, а принципът на близостта - отпадъците да бъде обезвреждани възможно по-близо до мястото на тяхното образуване;
- ✓ **Йерархия на управлението на отпадъците** - първи приоритет е предотвратяване образуването на отпадъци, следван от оползотворяването им чрез повторна употреба, рециклиране и/или извличане на вторични суровини и енергия, и на последно място – екологосъобразно обезвреждане чрез депониране и изгаряне на отпадъците, за които е невъзможно да бъдат предотвратени и/или оползотворени;
- ✓ **Най-добри налични техники, неизискващи прекомерни разходи (НДНТНПР)** - консултативен процес за вземане на решения, който отчита относителните преимущества на различни възможности за управление на отпадъците с отношение към опазването на околната среда на приемлива цена;
- ✓ **Пълна отговорност на замърсителите** – ”Замърсителят плаща” и ”Отговорност на производителя” - лицата, които образуват отпадъци или производителите на продукти, след употребата на които се образуват отпадъци, трябва да покрият разходите за третиране на отпадъците;
- ✓ **Интегрирано управление на отпадъците** - вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на система, състояща се от закони, технически, организационни и икономически мерки,

идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели.

1.3 ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ

Целите и мерките в настоящата Програма са определени в съответствие с изискванията на действащите към 2010 г. законодателство и стратегически документи, както следва:

- Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕО;
- Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците;
- Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91/2002 г., посл. изм. ДВ, бр. 47/2009 г.);
- Закон за управление на отпадъците (ДВ, бр. 86/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 63/13.08.2010 г.);
- Закон за устройство на територията (ДВ, бр. 1/2001 г., посл. изм. ДВ, бр. 19/2009 г.);
- Закон за местните данъци и такси (ДВ, бр. 117/1997 г., посл. изм. ДВ, бр. 41/2009 г.);
- Закон за здравето (ДВ, бр. 70, 2004 г., посл. изм. ДВ, бр. 41/2009 г.);
- Закон за опазване на земеделските земи (ДВ, бр. 35/1996 г., посл. изм. ДВ, бр. 10/2009 г.);
- Регламент ЕО/1013/2006 за превода на отпадъци;
- Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (ДВ, бр. 1/1997 г.);
- Подзаконов нормативни актове по прилагане на Закона за управление на отпадъците:
 - Наредба № 3 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 44/25.05.2004 г.);
 - Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (ДВ, бр. 78/07.09. 2004 г., изм. ДВ, бр. 98/ 2004 г.);
 - Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (ДВ, бр. 81/17.09.2004г.);
 - Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (ДВ, бр. 83/24.09.2004 г., изм. ДВ, бр. 87/2007 г.);
 - Наредба № 9 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за воденето на

публичния регистър на закритите обекти и дейности (ДВ, бр. 95/26.10.2004 г., изм. ДВ, бр. 113/2004 г.);

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 на 19.03.1999 г., ДВ, бр. 29 /1999 г.);

- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (приета с ПМС № 41/2004 г., ДВ, бр. 19/09.03.2004 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.);

- Наредба за реда и начина за внасянето, изнасянето и транзита на отпадъците и за случаите, в които се изисква банкова гаранция или застраховка (приета с ПМС № 298/08.11.2004 г., ДВ, бр. 102/19.11.2004 г., изм. ДВ, бр. 53/2008 г.);

- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС № 339/14.12.2004 г., ДВ, бр. 112/23.12.2004 г., изм. ДВ, бр. 112/23.12.2004 г.);

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (приета с ПМС № 230/01.11.2005 г., ДВ, бр. 90/2005 г., посл. изм. ДВ, бр. 53/2008 г.);

- Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (приета с ПМС № 311/17.11.2004 г., ДВ, бр. 104/2004 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.);

- Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори (приета с ПМС № 144/05.07.2005 г., ДВ, бр. 58/15.07.2005 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.);

- Наредба за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС от 30.03.2006 г., ДВ, бр. 36/2006 г. посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.);

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на отпадъците от производство на титанов диоксид (ДВ, бр. 39/12.05.2004 г.);

- Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС на 09.03.2006 г., посл. изм. ДВ, бр. 53/2008 г.);

- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово

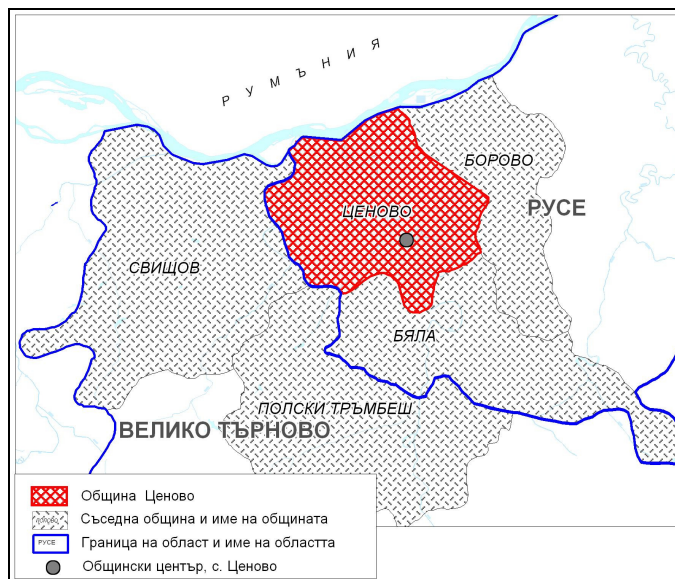
разпространени отпадъци (приета с ПМС № 120 от 30.05.2008 г., ДВ, бр. 53/2008 г., изм. ДВ, бр. 5/2009 г.);

- Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (ДВ, бр. 46/1992 г., посл. изм. ДВ, бр. 20/1999 г.);
- Наредба за реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали (приета с ПМС № 113/2001 г., ДВ, бр. 47/2001 г.);
- Наредба за условията, реда и методите за извършване на екологична оценка на планове и програми (приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г., ДВ, бр. 57/2004 г., изм. ДВ, бр. 3/2006 г.);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ, бр. 25/2003 г., изм. ДВ, бр. 3/2006 г.);
- Постановление на МС № 209 от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци (ДВ, бр. 68/25.08.2009 г.);
- Решение № 705 на Министерски съвет от 31.08.2009 г. за одобряване на Средносрочната фискална рамка и основните допускания за периода 2010-2013г.;
- Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.”;
- Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.”, ноември 2009 г.;
- Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г.;
- Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020 г.).

2 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

2.1 ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Ценово е разположена в Североизточна България, в източната част на Дунавската равнина. Общината граничи на изток с община Борово, на запад - с община Свищов и на юг – с общини Бяла и Полски Тръмбеш. Северната ѝ граница е с река Дунав.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 2.1 Географско положение на община Ценово

Топография

Географското разположение на общината определя разнообразния релеф на района. Надморската височина варира - от 30 метра при църквата в с. Ценово до 252.7 метра - в местността "Липите", източно от с. Белцов.

Климат

Община Ценово попада в област с умерено – континентален климат. Средната годишна температура е +12°C. Годишната амплитуда от средномесечната температура е 25.6°C. Валежите в района са разпределени неравномерно през годината. Най-големи са валежите през летните месеци (юни - 98 мм), най- малки- през зимата (февруари – 28 мм и март – 33 мм).

Водни ресурси

Общината е разположена по долното течение на река Янтра, при най-големите завои на река Янтра и устието ѝ с река Дунав.

Почви

Преобладават черноземни почви с характерните си подтипове. Разпространените почвени видове на територията на общината са:

- Карбонатни-черноземни – по склоновете на реките Янтра и Дунав. Разположени са върху варовици, лъос и мергели.
- Алувиално-ливадни – заемат високите речни тераси по поречието на реките Янтра и Дунав.
- Типичен чернозем – източно от с. Беляново.

Полезни изкопаеми

На територията на общината няма залежи от рудни изкопаеми със стопанско значение. Наблюдава се наличие на находища за добив на баластра и чакъл, речен пясък и ломен камък.

Защитени територии и защитени зони

Защитените територии и защитените зони, обявени към 2008 г. на територията на община Ценово са показани в Таблица.2.1. Данните са в съответствие с изискванията на Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие. Защитените зони са обявени по Директивата за местообитанията (92/43/ЕЕС) и по Директивата за птиците (79/409/ЕЕС).

Таблица 2.1 Защитени територии и защитени зони в община Ценово

№	Защитена територия	Населено място	Площ	Защитена зона	Населено място	Площ	Година на обявяване (включена в Натура 2000)
1	Защитена местност Находище на обикновен сладник (*)	с. Белцов	2,865 ха				2003 г.
2				Защитена зона Студена река по Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията	Селата Новград и Караманово	5299.36 ха	2007 г. НАТУРА 2000 Код BG 0000233

№	Защитена територия	Населено място	Площ	Защитена зона	Населено място	Площ	Година на обявяване (включена в Натура 2000)
3				Защитена Зона “Река Янтра” по Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията	Селата Беляново, Кривина, Долна Студена, Джулюница, Белцов, Новград и Ценово	13900.41 ха	2007 г. (Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет) НАТУРА 2000 Код BG 0000610

Източник: Общинска администрация – Ценово

Забележка: (*) По данни на общинска администрация - Ценово със Заповед No.РД-540 от 12.07.2007 г. се предвижда промяна в площта (увеличаване) на Защитена територия «Находище на обикновен сладник», с. Белцов.

2.2 АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.2.1 Административна характеристика

Територията на община Ценово заема площ от 249,7 кв.км.. В административно отношение общината е част от област Русе и попада в обхвата на Северен централен район за планиране¹, определен в съответствие с изискванията на Регламент на ЕС 1059/2003.

Община Ценово се състои от девет населени места - селата Белцов, Беляново, Джулюница, Долна Студена, Караманово, Кривина, Новград, Пиперково и Ценово.

Административен център на общината е с. Ценово, което отстои на около 45 км от областния център гр. Русе.

¹ Министерство на регионалното развитие и благоустройството, <http://www.mrrb.government.bg>

2.2.2 Баланс на територията по предназначение

Балансът на територията на община Ценово по предназначение към 2008 г. е представен в Таблица 2.2.

Таблица 2.2 Баланс на територията на община Ценово по предназначение към 2008 г.

Територия	Площ	
	кв. км	%
Обща площ	249.700	100.0
Земеделска земя	216.220	86,7
Горски фонд	14.138	5,7
Водни площи	8.641	3,3
Урбанизирана територия	9.552	3,8
Територия за транспорт	1.149	0,5
Други територии	-	-

Източник: Общинска служба по земеделие и гори - Ценово

Със значително по-висок дял от средния за страната са земеделските територии в общината - 86,7% срещу 57,4%, за сметка на горските територии - 3,8% срещу 33,4%.

По данни на Министерство на земеделието и горите - БАНСИК 2004, регион Борово е сред регионите в страната с най-висока използваемост на земите – 62-77% и с най-висок относителен дял на обработваемата земя - около 70 %.

2.2.3 Пътна мрежа

Северен централен район, в който попада област Русе е с най-висока стойност на показателя гъстота на пътната мрежа в страната - 0,20 км/кв.км, по-висока от средната стойност за страната - 0,17 км/кв.км.

Недалеч от територията на община Ценово преминава първокласен път I-5 (Русе-В.Търново-Подкова) - част от Европейски транспортен коридор № 9, който предоставя възможност за бързо транспортиране на пътници и товари до областния център - гр.Русе, до гр. Бяла, гр. Велико Търново и др. Дължината на четвъртокласната пътна мрежа на общината е 43 400 м.

Липсва железопътен транспорт на територията на община Ценово. Най-близката гара (Бяла) се намира на около 7 км. от общинския център.

Община Ценово има излаз на река Дунав край село Кривина – перспектива в контекста на общото евроинтеграционно бъдеще на България и Румъния.

Дължината и плътността на пътната мрежа в община Ценово са дадени в Таблица 2.3.

Таблица 2.3 Дължина и плътност на пътната мрежа в община Ценово

Дължина км	Плътност м/км ²
43,4	173.8

Източник: Общинска администрация - Ценово

През март 2009 г. са сключени 25 договора с бенефициенти от Северен централен район по Оперативна програма „Регионално развитие” на стойност 65 106 млн. лв, като част от средствата са насочени към рехабилитация и реконструкция на общинската пътна мрежа в Северен централен район.

2.3 ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Демографската характеристика на община Ценово е направена въз основа на следните източници на информация:

- ✓ Данни, предоставени от общинската администрация, извлечени основно от Националния регистър за населението – ГРАО (Гражданска Регистрация и Административно Обслужване);
- ✓ Данни на ГРАО <http://www.grao.bg/>;
- ✓ Последните две преброявания на населението през 1992 г. и 2001 г.;
- ✓ Публикуваните доклади "Население и демографски процеси" на Националния статистически институт (НСИ) за периода 2004-2008 г., които оценяват населението към 31 декември на всяка година.

2.3.1 Данни за населението

Най-достоверни се считат данните за населението, отчетени при последните официални преброявания през 1992 г. и 2001 г.

Ежегодните данни от публикуваните доклади "Население и демографски процеси" на НСИ представят годишна база данни, основана на Националния регистър за населението – ГРАО и съчетана с допълнителни фактори за корекция, които позволяват да се намали разликата между Националния регистър и реалната ситуация. Характерно за данните на ГРАО е, че обикновено стойностите за населението са с 4-6% по високи от годишните данни на НСИ и от преброяванията (данните на ГРАО не отчитат процеси, като емиграция със запазване на българското гражданство, сезонна работа в чужбина, някои вътрешни миграционни процеси).

Към 2008 г. населението на община Ценово възлиза на 6 390 жители по данни на НСИ от преброявания и годишните доклади "Население и демографски процеси". Системата за регистрация на гражданите ГРАО отчита по-голям брой жители за същия период (6 635 жители за 2008 г.). Таблица 2.4 представя информация за населението на общината по данни на НСИ и ГРАО, както и за населението на страната по данни на НСИ (за

периода 1992-2008 г.). Данните в таблицата показват, че населението в България и в общината през последните 16 години намалява.

Таблица 2.4 Демографско развитие на община Ценово за периода 1992-2008 г.

Година	НСИ		ГРАО
	България	Община Ценово	Община Ценово
1992	8 487 317	9 169	9169
1993		-	9029
1994		-	8894
1995		-	8812
1996		-	8504
1997		-	8337
1998		-	8153
1999		-	8027
2000		-	7989
2001	7 928 901	7 975	7972
2002		-	7935
2003		-	7752
2004	7 761 049	7 262 -	7531
2005	7 718 750	7 023	7520
2006	7 679 290	6 854	7081
2007	7 640 238	6 639	6893
2008	7 606 551	6 390	6635

Източник: НСИ, Териториално звено ГРАО Русе

Таблица 2.5 представя данни на НСИ за населението по местоживее и пол към 31.12.2008 г. за страната, област Русе и община Ценово.

Таблица 2.5 Население към 31.12.2008 г. по местоживее и пол

Население	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
България	7 606 551	3 681 280	3 925 271	5 407 105	2 598 114	2 808 991	2 199 446	1 083 166	1 116 280
Област Русе	251 236	121 814	129 422	189 870	91 679	98 191	61 366	30 135	31 231
Община Ценово	6 390	3 175	3 215				6 390	3 175	3 215

Източник: НСИ

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
Consultants & Engineers

KOCKS
CONSULTING

Този проект се финансира от:

Демографското разпределение на населението в община Ценово по тип селища (съобразно населението им) е дадено в Таблица 2.6. Към 2008 г. населението на проектния регион възлиза на 61 607 жители по данни на НСИ, като в населените места с население до 3 000 жители живее 71% от населението на региона и останалите 29% - в селища с население от 3 000 до 25 000 жители.

Таблица 2.6 Разпределение на населението по тип населени места

	до 3 000 жители	3 000 - 25 000 жители	25 000 – 50 000 жители	над 50 000 жители
Общо за региона	71%	29%	0%	0%
Община Ценово	100%	0%	0%	0%

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

В Таблица 2.7 са показани данни на общинска администрация - Ценово за общината по населени места към 2008 г. - площ, брой жители, брой домакинства, брой жилища, население във вилни зони и др. На територията на община Ценово туризмът е слабо развит и населението на общината по време на туристическия сезон не се променя.

Средната гъстота на населението за Северен централен район за планиране към 31.12.2005 г. е 63,4 жители/кв.км., по-ниска от средната за страната. Областта с най-висока гъстота на населението е област Русе - 91,6 жители/кв.км. която е и единствената област с гъстота на населението над средната за страната. Средната гъстота на населението за регион Борово е 34 жители/кв.км.

Таблица 2.7 Данни за община Ценово към 2008 г. по населени места
(площ, брой жители, брой домакинства, брой жилища и др.)

№	Населено място	Площ км ²	Население жители	Домакинства брой	Жилища брой			Население във вилни зони жители
					Едно фамилни къщи	Блокове до 3 етажа	Блокове над 3 етажа	
1.	с. Ценово	1,717	1847	811	860	2	-	-
2.	с. Белцов	0,792	510	390	407	-	-	-
3.	с. Беяново	0,373	149	105	169	-	-	-
4.	с. Джулоница	0,523	290	137	187	-	-	-
5.	с. Долна Студена	1,005	871	403	451	-	-	-
6.	с. Караманово	1,930	1026	460	499	-	-	-
7.	с. Кривина	0,921	503	351	247	-	-	-
8	с. Новград	1,190	1014	454	502			
9	с. Пиперково	0,911	425	351	411			
	ОБЩО	9,362	6 635	3462	3733	2	-	-

Източник: Териториално звено ГРАО Русе

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
ОПРАВИТЕЛНИ И ПРОЕКТИРОВАТЕЛНИ СЛУЖБИ

 НАЦИОНАЛЕН РЕГИОНАЛЕН УНИВЕРСИТЕТ "ИЗЛЕЗУСЛОВИЕ"

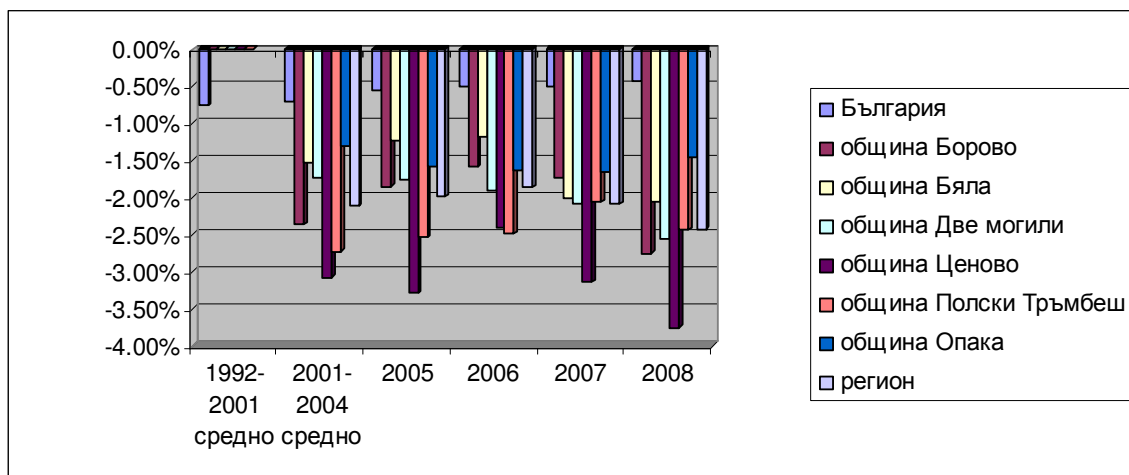
KOCKS
INGENIEUR

Този проект се финансира от:

2.3.2 Оценка на демографските тенденции в периода 1992-2008 г.

Според последното преброяване от 2001 г. населението на регион Борово, включен в Проекта възлиза на 71 464 жители. На фона на намалението на населението в национален мащаб, данните за проектния регион показват дори още по-голям средногодишен спад, движещ се над -2.0% при около -0.5% за страната (Фигура 2.2). Тази тенденция на намаляване на населението се отнася за всяка година от разглеждания период за всички общини и населени места в региона.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 2.2 Сравнение между прираста на населението на общините от регион Борово и прираста в страната за периода 1992- 2008² г.

2.4 ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

2.4.1 Развитие на икономиката – тенденции, процеси, проблеми

Икономическото развитие на община Ценово през последните години се характеризира с общите показатели на икономическото развитие на страната като цяло. Икономическата политика на България претърпя структурна промяна с въвеждането на валутния борд през юли 1997 г. Провежданата политика след 1997 г. цели макроикономическа стабилност на страната, като основа за бърз икономически растеж.

² Национален статистически институт, <http://www.nsi.bg/Census/PopObsht.htm>

Въпреки стабилността на българската финансова система, световната финансова криза оказва негативно влияние върху българската икономика. Зависимостта от енергийни източници в комбинация с експортно ориентираната отворена икономика на страната обуславя затрудненията на множество български предприятия. Това до голяма степен поставя под въпрос прогнозите за стабилен ръст на икономиката и БВП. Още по-негативна става ситуацията, когато разглеждаме икономическите индикатори на регионално ниво.

В рамките на Проекта е направен преглед на икономическата ситуация в регион Борово, като поради липса на подробни данни на ниво община, при определяне на икономическите показатели и прогнозата за развитие са използвани статистически данни на ниво област и регион на планиране.

Община Ценово е част от област Русе, която попада в териториалния обхват на Северен централен район за планиране (СЦРП), определен в съответствие с изискванията на Регламент на ЕС 1059/2003.

Общият размер на brutния вътрешен продукт (БВП) на Северния централен район за планиране е 4 137 017 хил. лв. и съставлява 9,7% от БВП на страната за 2005 г., като най-голям дял от БВП на СЦРП има област Русе- 29,11%. Данни на ЕВРОСТАТ към 31.12.2005 г., свързани с икономическата ситуация в страната, Северен централен район за планиране и област Русе, са дадени в Таблица 2.8.

Приносът на Северния централен район за планиране в brutната добавена стойност на страната нараства от 3725 млн. лв (2002 г.) до 5400 млн. лв (2006 г.), докато по отношение приносът на СЦРП в brutния вътрешен продукт за страната се наблюдава намаление – от 13,01% през 2002 г. до 10,94% - през 2006 г. Налице са съществени диспропорции относно икономическото развитие и производителността на труда в отделните области на Северния централен район за планиране³.

Средното ниво на безработица за СЦРП към 31.03.2005 г. е 12,5%, по-високо от средното за страната - 10,1%. Най-голям е броят на регистрираните безработни в област Велико Търново – 16 300, следван от областите Разград и Русе, съответно – 13 300 и 12 700 безработни. Всички области в Северния централен район за планиране имат коефициент на заетост под средния за страната, като в областите Русе, Габрово и Силистра този показател е над средния за СЦРП - 41,4%.

³ Северен централен район – Социално-икономически профил, МРРБ, декември 2007 г.

Таблица 2.8 Данни към 2005 г. за икономическото развитие на област Русе, СЦРП и страната

Населено място	Територия кв.км	Население към 31.12.2005г. жители	Гъстота на населението	БВП на човек лева	Коефициент на безработица	Коефициент на заетост	Гъстота на пътната мрежа км/ кв.км	Брой на общините
Област Русе	2803	256 835	91,6	4671	12,2	44,0	0,18	8
Северен централен район за планиране	14973	949401	63,4	4336	12,5	41,4	0,20	36
България	111 001	7 718 750	69,5	5529	10,1	44,7	0,17	264

Източник: Информация към 31.12.2005 г., Национален статистически институт, Евростат

Таблица 2.9 представя средното ниво на безработица и регистрирани социално слаби лица в община Ценово за периода 2001-2008 г.

Данните сочат, че общината изостава през последните години спрямо общото ниво на безработица за страната и, макар че все повече се доближава до него, едва ли това ще стане напълно. Към 2008 г. средното ниво на безработица за общината е 12,83%, значително по-високо от средното ниво за страната - 5,85%.

Таблица 2.9 Средно ниво на безработица и регистрирани социално слаби в община Ценово

година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Средно ниво на безработица								
За страната, %	17.52	17.71	14.25	12.67	11.46	8.80	6.91	5.85
Община Ценово, %	34,86	39,53	38,63	27,50	19,00	20,10	15.27	12.83
Социално слаби жители								
Община Ценово, %	20.76	20.45	17.02	14.80	12.81	9.95	9.23	6.57

Източник: Бюро по труда - Бяла, Социални грижи – Ценово

През 2008 г. броят на заетите лица е 2 907, по данни на Бюрото по труда – Бяла, като селското стопанство е отрасъла, който традиционно осигурява най-висока заетост (Таблица 2.10).

Таблица 2.10 Структура на заетостта в община Ценово през 2008 г.

Общ заети жители	брой	Промисленост %	Селско стопанство %	Търговия и услуги %
2 907		10,3	73,1	16,6

Източник: Бюро по труда - Бяла

Липсват инвестиции в общината, които биха довели до структурно преустройство на местната икономика. Община Ценово не попада в районите, които са силно урбанизирани, с добре развита инфраструктура и квалифицирани човешки ресурси, каквито инвеститорите предпочитат.

Общият доход на домакинствата е показател, въз основа на който се определя поносимостта на услугата. Националният статистически институт предоставя информация по този показател на национално ниво и ниво области, като прогнозни данни трудно могат да бъдат намерени. В област Русе общият доход на домакинствата е по-голям от средния за страната, но като цяло в Северен централен район за планиране доходите от работна заплата са по-ниски от тези за страната. Причините следва да се търсят, както в по-ниската производителност на работната сила, така и в по-високото ниво на безработица. Диспропорции се наблюдават между областните центрове и останалите по-малки общини, но статистическа информация за доходите на населението по общини липсва.

Тенденциите при формиране на доходите в областите са същите, както и в национален мащаб, а именно: увеличаване дялът на доходите от работна заплата в общия размер на доходите, намаляване доходите от домашно стопанство и нарастване в номинално изражение на социалните плащания, свързано със застаряване на населението и имиграцията на младите хора.

С изпълнението на стратегическите цели и приоритетите, заложи в Общинския план за развитие 2007-2013 г. на община Ценово, стремежът на общинската администрация е осигуряване на благоприятни условия за подобряване жизнения стандарт на населението на общината, развивайки селското стопанство, като основен и приоритетен сектор на общинската икономика.

2.4.2 Стопански сектори

Община Ценово е включена в районите за целенасочено въздействие съгласно Закона за регионалното развитие. Общинската икономика на практика не се развива. На територията на общината няма работещи промишлени предприятия. Липсата на пазари,

отдалечеността от областния град, обезлюдяването на няколко важни села, застаряването на населението са част от проблемите, свързани с развитието на местната икономика.

Основен структуроопределящ отрасъл на икономиката в община Ценово е селското стопанство. Във всички етапи на развитие на общината селското стопанство е заемало водещо място в общинската икономика, като е осигурявало най-голяма заетост на трудоспособното население и основната част от доходите на населението.

С оглед решаване проблемите на община Ценово, като изостанал селски район, приоритетите за развитие на общината до 2013 г. в стопанския сектор са стимулиране на селскостопанските производители, подпомагане на малкия и средния бизнес и развиване на културен и екологичен туризъм.

Промишленост

Промишлеността е слабо развита на територията на община Ценово. Понастоящем съществуват цех за събиране, сушене и разфасоване на билки и подправки; малки производствени мощности - за тръбна мебел, шивашки цех, частни хлебопекарни.

Към 2009 г. предприятията, които функционират на територията на общината са, както следва (Таблица 2.11):

Таблица 2.11 Действащи промишлени обекти към 2009 г. в община Ценово

№	Промишленост	Предприятие	Производствена дейност
1	Машиностроене	ЕТ „Сика“	Производство на тръбна мебел и алуминиева дограма
2	Лека промишленост	„Мод- Ико“ ООД	Шивашки цех
3	Хранително-вкусова промишленост	„Винокорп“	Производство на вино и ракия
4	Други	„Тейка“	Фуражен цех

Източник: Общинска администрация – Ценово

Търговия и услуги

На територията на общината има 50 регистрирани търговски обекта. От търговските обекти преобладават магазини за хранителни стоки и заведения за хранене и развлечения. Работят две бензиностанции, които се намират в общинския център.

Наблюдаваната през последните години ясно изразена тенденция на увеличаване броя на фирмите в сферата на търговията и услугите е резултат от безработицата, бързата обръщаемост и печалби, липсата на платежоспособно търсене, липсата на рисковата инициативност при търговията, където не е необходим висок първоначален капитал и е по-висок оборотът на капитала

Селско стопанство

Община Ценово е селски район, силно зависим от земеделието и животновъдството, като източник на заетост и доходи.

По данни на Общинска служба по земеделие и гори – Ценово обработваемата земя в общината съставлява 168 000 дка, от които 60% се обработват от земеделски кооперации, арендатори и сдружения, а 40% - от частници. Основната част от площите са заети със зърнени култури и слънчоглед. Много по-малък е относителният дял на площите за производство на зеленчуци, плодове и др.

За разлика от земеделието, при животновъдството 10% от животните се отглеждат в кооперации, а 90% - от частни стопани. Отглеждат се предимно говеда, овце, птици, свине, зайци и кози. С най-голямо значение е производството на мляко и яйца.

През последните години ясно е изразена тенденция към намаляване на селскостопанското производство в общината в резултат от непрекъснатото обезлюдяване и застаряване на района, както и от раздробяването на земята след извършване на въвод във владение. Липсват преработвателни предприятия за селскостопанската продукция. Слабо се използва съвременна техника в селското стопанство като цяло. Липсва сигурен пазар за реализация на произведената продукция. Поради ниските изкупни цени на животинската продукция значително намалява броят на отглежданите животни, продукцията се използва предимно за лични нужди.

На сегашния етап селскостопанският отрасъл се нуждае от разумна инвестиционна политика, защитни пазарни цени, модерна технология и техника, ясни правила за арендните отношения и пазар на земята.

– Земеделие

На територията на общината има две действащи кооперации - в селата Караманово и Белцов.

Основно направление в развитието на отрасъл земеделие за общината е зърнопроизводството. Средногодишно се засяват 121 000 дка с пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица, рапица и други зърнени и технически култури, което представлява 71% от обработваемите площи на общината (при 72% средно за страната). Следва да се отбележи, че докато при хлебната пшеница засяваните площи се увеличават, при ечемика и слънчогледа се забелязва намаление.

Овощарството е подотрасъл, претърпял през последните 15 години чувствителни промени. Овощните насаждения в общината към момента възлизат на 674 дка. От овощните видове преобладаващи са кайсиите – 184 дка (27%), орехите – 260 дка (39%) и прасковите – 70 дка (10%). През последните три години са създадени 160 дка с нови трайни насаждения – основно сливи и вишни. Забелязва се положителна тенденция, свързана с нарастващия интерес на земеделските производители към създаването на нови масиви, което предполага възстановяването на традициите в подотрасъла.

Най-сериозен спад през последните 15 години се наблюдава при лозарството. Ивентаризация от 2004 г. е установила, че на територията на общината плододаващите лозя възлизат на 2081,1 дка, 95% от които са винени сортове, останалите – десертни. По сортов състав сред винените преобладават сортовете каберне, мускат и ркацител. Лозовите масиви изцяло (100%) се обработват от частни стопани. За сериозния спад на лозарството в общината основни причини са възстановяването на собствеността върху изградени лозови масиви, (раздробени на парцели от 0,5 до 1,5 дка) и почти десетократния спад на винопроизводството във “Винпром” Русе.

Община Ценово има потенциал и традиции в зеленчукопроизводството. Този подотрасъл обаче не може да се развие и достигне предишните обеми на производство, поради липса на работещи преработвателни предприятия и проблеми с напояването на площите. Понастоящем зеленчукопроизводството се развива върху малки площи от 1-2 дка, без възможности за партидност (изпълване на една транспортна единица над 10 т с един вид и сорт зеленчуци). В общината зеленчуци се отглеждат върху 262 дка. В структурата на зеленчукопроизводството преобладава производството на дини, пъпеша, картофи, пипер, зеле, лук и др.

Липсата на инвестиции и на култура на земеделието у производителите при извършването на основните агротехнически мероприятия води до по-ниски добиви и некачествена продукция в растениевъдството и млекопроизводството. Образователно-квалификационната степен на заетите понастоящем влияе негативно върху ефективността на производството в отрасъла, спазването на технологичните процеси, въвеждането на модерни технологии. Това е и причината за недостатъчното усвояване на средствата по финансиращи програми и фондове. Ако съществуващото положение не се промени, това ще бъде фактор, ограничаващ достъпа на земеделските производители от общината до мерките, които ЕС предвижда за развитие на земеделието.

– **Животновъдство**

За разлика от съседни и други общини, животновъдството в община Ценово не понесе толкова болезнено последствията от реструктурирането на собствеността в отрасъла. След сериозния спад в началото на 90-те години, поголовието се стабилизира и през последните години бележи тенденция на слабо, но трайно увеличение.

В сравнение с 2004 г. поголовието при млечните крави и свинете се запазва, независимо от резките промени в изкупната цена на млякото и свинското месо и неблагоприятните цени по отношение на фуражното производство.

Горско стопанство

Районът е беден на горски масиви - горите заемат едва 5,7% (14 138 дка) от общата площ на общината. Развитието на горското стопанство е свързано с подобряване състоянието на горските ресурси и развиване на дейности с използване на горския фонд:

- о Залесяване на изоставени и ерозирали земи, оборудване и технологии за залесяване и сеч;
- о Изграждане на горски разсадник, както и изготвяне на програма за лов и риболов.

Туризм

Туризмът е приоритетен отрасъл на българската икономика със сериозен потенциал за развитие. През последните години значението на туризма за социално-икономическото развитие на страната и неговият дял в БВП непрекъснато нарастват.

Благоприятното географско положение на община Ценово създава условия за трансгранично икономическо и културно сътрудничество, както и за пълноценно използване на реките Дунав и Янтра за развитие на рибовъдство и риболов, круизен туризъм, водни спортове (кану-каяк) и евтин воден транспорт.

Откритите археологически разкопки край с. Кривина от римския кастел „Ятрус“ представляват останки на римски и ранновизантийски град, разрушен от аварите в началото на VII в.

Историческа забележителност е и паметника на Хаджи Димитър и Стефан Караджа на устието на река Янтра при село Новград, където на 18 юли 1868 г. четниците стъпват на българска земя.

На територията на община Ценово съществуват релефни образувания, като „Дядо Старчовата пещера“ край с. Белцов, карстовите образувания – „Хайдушките дупки“ и „Кралимарковските стъпки“ в местността „Чуката“ при с. Ценово, живописни меандри и старици по поречието на р. Янтра.

Реализиран проект от община Ценово е изградения еко-парк „Хаджийска чешма“, намиращ се на 7 км източно от с. Ценово. Постигнатите резултати от проекта са: поддържане и опазване на околната среда; туристическа атракция; опазване на местната история; по-добра култура и поведение спрямо местните природни дадености; по-голям опит в изготвянето на проекти; подобряване на жизнения стандарт.

Предстоящи проекти са:

- о „Античен град и средновековно селище Ятрус – изграждане на туристическа инфраструктура“.

Предвижда се почистване от самозалесили се растителни видове, грубо и фино почистване на археологически структури, трасиране на пешеходни пътеки, земни рампи, площадки за наблюдение и отдих, полагане на настилки от естествени материали, изграждане на информационен център и др.

- о „Изграждане и популяризиране на еко-пътека по долното течение на р.Янтра. Финансирането е по програма „ФАР“ за ТГС България – Румъния (Грантова схема за устойчиво развитие и опазване на

биологичното разнообразие – Видин, Враца, Монтана, Велико Търново, Плевен, Русе, Силистра и Добрич).

Предвижда се обособяване на долното течение на р. Янтра, като място за туризъм и активен отдих, създаване на туристически пешеходен и вело-маршрут паралелно на реката. Очакваните резултати са: практикуване на различни видове спорт, като скално катерене и велотуризм; насърчаване развитието на еко-селския туризъм, създаване на заетост в селата, оживяване и развитие на селското стопанство; увеличаване на участниците в ежегодния национален воден поход по р. Янтра.

2.5 ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Община Ценово е селски район със силно ограничена промишлена дейност – липсват големи замърсители на водите, почвите и въздуха.

На територията на общината е определен пункт за почвен мониторинг в с. Белцов⁴. При извършените анализи до момента не са регистрирани наличия на тежки метали над ПДК, както засоляване и вкисляване на почвите. Това се дължи на воденето от земеделските кооперации и арендатори на добри земеделски практики, правилна употреба на пестициди и торове и сеитбооборот.

Залежалите растително защитни препарати са събрани в ББ кубове, разположени в землището на с. Ценово.

Основните екологични проблеми на община Ценово, имащи отношение към управлението на отпадъците на територията на общината са:

- ✓ Организацията по събиране и транспортиране на отпадъците, експлоатацията на съществуващото депо за отпадъци. Община Ценово е бенефициент по проект „EUROPEAID/124485/D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна - България”, в резултат на изпълнението на който се очаква да се изгради регионално съоръжение за третиране на отпадъците за регион Борово, включващ общините Борово, Бяла, Две могили, Опака, Полски Тръмбеш и Ценово.

⁴ Доклад за състоянието на околната среда през 2008 година, РИОСВ Русе, 2009 г.

- ✓ Закриване на нерегламентираните (селски) сметища, които не отговарят на нормативната база. Преустановена е експлоатацията на селските сметища, но не са изготвени планове за закриването им.
- ✓ Към момента на територията на общината няма изградена и работеща Пречиствателна станция за отпадъчни води. На 12.01.2009 г. е сключен Договор за безвъзмездна финансова помощ между община Ценово и Министерството на околната среда и водите за изпълнение на Техническа помощ за „Интегриран воден проект, община Ценово, село Ценово и село Долна Студена”. В договора е предвидено община Ценово да бъде снабдена с пълна проектна и техническа документация (прединвестиционни проучвания, детайлизирани идейни и работни инвестиционни проекти, проектосметна документация, финансов анализ, анализ на риска и анализ разходи-ползи) за реконструкция, рехабилитация и разширение на водоснабдителните системи и изграждане на канализационни системи на село Ценово и село Долна Студена, в т.ч. обща ПСОВ за двете села, чрез изготвяне на «Интегриран воден проект на община Ценово, с. Ценово и с. Долна Студена», което да направи възможно участието на общината в процедурите за финансиране изграждането на съответните обекти по Приоритетна ос 1 «Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в населени места с над 2 000 е.ж.» на Оперативна програма «Околна среда 2007 – 2013 г.».

3 СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Основните цели на Програмата и свързаните с тях мерки в Плана за действие и инвестиции са определени на база анализ и оценка на съществуващото състояние и практики по управление на отпадъците на територията на община Ценово, идентифицираните проблеми и несъответствия с европейското и националното законодателство в тази област.

3.1 АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ И ОЦЕНКА ПО ВИДОВЕ ОТПАДЪЦИ

Осигуряването на достатъчни и надеждни данни за отпадъците е от съществено значение за правилната оценка на съществуващото състояние и за ефективно планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

Основен източник на данните за отпадъците е общинска администрация – Ценово, предвид задължението на общинските власти да организират управлението на отпадъците, образувани на тяхна територия съгласно изискванията на националното законодателство. Използвани са също следните по-важни източници на информация:

- Министерство на околната среда и водите и неговите административни структури:
 - Изпълнителна агенция по околната среда (ИАОС);
 - Регионална инспекция по околна среда и води (РИОСВ) Русе;
- Национален статистически институт (НСИ);
- Проект “Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна - България” (EuropeAid/124485/D/SV/BG).

Общото количество отпадъци по видове на територията на община Ценово за периода 2005-2008 г. е показано в Таблица 3.1.

Информацията за събраните и депонирани на общинското депо битови и строителни отпадъци за периода 2005-2009 г. е на общината. Данните за образуваните и третираните производствени и опасни отпадъци на територията на община Ценово обхващат периода 2005-2008 г. и са предоставени от ИАОС от годишните отчети за производствени и опасни отпадъци съгласно Наредба № 9/2004 г. (до м. февруари 2010 г., когато беше изискана информацията, Агенцията не беше получила данните за производствени и опасни отпадъци за 2009 г. от РИОСВ Русе).

Съгласно наличната информация, общото количество отпадъци на територията на община Ценово за периода 2005-2008 г. е 21 730 т, а средногодишното количество отпадъци – 5 432,5 т/г.

Таблица 3.1 Количество на отпадъците по вид за периода 2005-2009 г.

Вид на отпадъците	Количество				
	тона				
	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009г.
Битови отпадъци*	5432	5432	5462	5327	5315
Строителни отпадъци*	-	12	10	8	25
Производствени отпадъци**	-	1	23	23	н.д.
Опасни отпадъци**	-	-	-	-	н.д.
ОБЩО	5432	5445	5495	5358	5335

Източник: Общинска администрация – Ценово

Забележка: *Отпадъци, събрани за периода 2005-2009 г.

**Отпадъци, образувани за периода 2005-2008 г.

3.1.1 Битови отпадъци

3.1.1.1 Количество на битовите отпадъци

Общото количество на събраните битови отпадъци на територията на община Ценово, за периода 2005-2009 г. е 26 968 тона (89 893 м³). По данни на дейност „Чистота” към общината битовите отпадъци на жител за година варират в границите между 773 и 849 кг/жител/година (Таблица 3.2.).

Таблица 3.2 Събрани битови отпадъци и норма на натрупване за периода 2005-2009 г.

Година	2005		2006		2007		2008		2009	
	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³	т	м ³
Битови отпадъци	5432	18106	5432	18106	5462	18206	5327	17757	5315	17716
Норма на натрупване (кг/жит.год.)	773		792		823		834		849	

Източник: Общинска администрация –Ценово

Забележка: Приета е плътност на битовите отпадъци 0,3 т/м³

Количеството на събраните отпадъци се оценява на база броя на курсовете на камионите, поради липсата на везна на съществуващото депо за измерване на отпадъците, постъпващи за депониране. Според наличните в общината данни нормата на натрупване (НН), изчислена на база отчетените количества битови отпадъци за 2009 г. достига стойност 849 кг/жит.год.

Таблица 3.3 представя информация за количеството на събраните битови отпадъци по населени места в общината за разглеждания период.

Таблица 3.3 Събрани битови отпадъци по населени места за периода 2005-2009 г.

№	Населено място	Население 2008 г. жители	Битови отпадъци тона				
			2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
1	Ценово	1847	1400	1400	1500	1450	2730*
2	Белцов	510	408	408	420	418	280
3	Беляново	149	104	104	98	100	70
4	Джулюница	290	232	232	225	225	150
5	Долна Студена	871	594	594	539	540	309
6	Караманово	1026	902	902	894	800	497
7	Кривина	503	490	490	483	485	294
8	Новград	1014	894	894	901	903	680
9	Пиперково	425	408	408	402	406	300
	ОБЩО	6635	5432	5432	5462	5327	5315

Източник: Общинска администрация –Ценово

Забележка: * От 16 юли 2009 г. е прекратена експлоатацията на селските сметища и отпадъците на 9-те населени места се депонират на общинското депо в с. Ценово.

Трябва да се отбележи, че докладваните количества за събраните битови отпадъци са с по-висока стойност в сравнение с данните, получени при различни проучвания и експертни оценки на местни специалисти.

Според представително специално проучване, публикувано в Програмата за прилагане на Директива 99/31/ЕС за депониране на отпадъци, приетите стойности за нормата на натрупване са 161 кг/жит.год. за населени места под 3 000 жители и ~320-360 кг/жит.год. за населени места с население от 3 000 до 50 000 жители.

Междувременно депата, които са изградени в последните години съобразно съвременните технически изисквания и са снабдени с везни, докладват още по-ниски количества образувани битови отпадъци.

В проекта на актуализираната Програма при определяне на количеството на образуваните отпадъци са използвани за база оценките в Програмата за прилагане на Директива 99/31/ЕС за депониране на отпадъци, както и експертни разчети при разработване на Проекта (Доклад по под-задачи 1 и 2 “Основни технически данни-регион Борово”),

основани на съществуващите най-нови проучвания⁵ и отчитане на някои специфични особености на населените места (тип и големина на населеното място, икономическо развитие на общината, наличие на централно отопление, курортен или университетски център и др.).

В рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1 и 2 “Основни технически данни-регион Борово”) са оценени:

- ✓ Нормата на натрупване

За община Ценово (с населени места с под 3 000 жители) за 2008 г. е предложена НН 202 кг/жит.год. Нормата на натрупване включва и количествата от бизнес източници.

- ✓ Разпределението на образуваните битови отпадъци между бизнес източници и жилищни сгради (Общинската администрация не разполага с подобна информация).

Оценката е необходима за установяване на приноса на отделните източници при определяне на таксите на принципа „замърсителят плаща” при финансовия анализ и анализа на разходите и ползите. За община Ценово (с населени места под 3 000 жители) е предложено съотношение 0.06 между образуваните битови отпадъци от бизнеса и домакинствата.

- ✓ Сезонният характер на образуването на отпадъци

За изчислението на системата за събиране, също и за някои от съоръженията за третиране, следва да се отчете сезонният характер на образуването на отпадъци, тъй като те се проектират за максимално възможното, а не за средногодишното натоварване. Типично разпределение на образуваните битови отпадъци по сезони на база на проучвания в страната е представено в Таблица 3.4. С Проекта е предложено да се използва същото разпределение и за община Ценово.

Таблица 3.4 Разпределение на образуваните битови отпадъци по сезони

Сезон	Типично разпределение за страната и гр.София
зима	20%

⁵ „Пред-проектно проучване и съпътстващи документи за проект: “Управление на битовите отпадъци на Столична община” за финансиране от фондовете на ЕС”, 2008, Консорциум „FICHTNER/ BT – ENGINEERING/ AQUA CONSULT”

Сезон	Типично разпределение за страната и гр.София
пролет	25%
лято	30%
есен	25%

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

3.1.1.2 Морфологичен състав на битовите отпадъци

По експертна преценка на общинска администрация - Ценово е посочен предполагаем морфологичен състав на битовите отпадъци, както следва:

- o Пластмаси - 6,8%;
- o Стъкло – 3,6%;
- o Метали - 2,4%;
- o Други – 54,3%.

В рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1 и 2), въз основа на данните от Програмата за прилагане на Директива 99/31/ЕС за депониране на отпадъци, по експертна преценка е предложен състав на отпадъците за регион Борово за населени места с население под 3 000 жители, съответно и за общината, който е представен в Таблица 3.5.

Таблица 3.5 Предложение за състав на битовите отпадъци на община Ценово

Фракции	Населени места до 3000 жители
Хранителни	20.00%
Хартия	5.00%
Картон	3.00%
Пластмаса	7.00%
Текстил	2.00%
Гума	1.00%
Кожа	1.00%
Градински	33.00%
Дървесни	3.00%
Стъкло	4.00%
Метали	2.00%
Инертни	18.00%
Опасни	1.00%

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

3.1.2 Строителни отпадъци

Строителни отпадъци не се генерират в големи количества, поради ограниченото строителство в последните години на територията на общината в сравнение с други региони на страната. Общото количество отпадъци от строителството и разрушаване на сгради за периода 2006-2009 г. е 55 тона ($30,6 \text{ m}^3$).

Таблица 3.6 Количество на строителните отпадъци за периода 2005 -2009 г.

Година	2005		2006		2007		2008		2009	
	т	m^3	т	m^3	т	m^3	т	m^3	т	m^3
Строителни отпадъци	0	0	12	6,7	10	5,6	8	4,5	25	13,8

Източник: Общинска администрация – Ценово

Забележка: Приета е плътност на строителните отпадъци $1,8 \text{ t/m}^3$

Отпадъците от строителството и разрушаване на сгради не се отделят регулярно и няма точни данни за количеството и състава им. Общинска администрация - Ценово прилага процедурата за определяне на място за депониране на отпадъците на строителни фирми, които са се обърнали към общината за посочване на мястото и условията за депониране на образуваните от тях отпадъци. Няма практика за разделяне и сортиране на строителните отпадъци и те се депонират смесено с битовите отпадъци. Все още експертите констатираят неконтролирано изхвърляне на строителни отпадъци и появата на нерегламентирани сметища в и извън населените места.

В съответствие с чл. 30, ал. 12 от ЗУО (ДВ, бр. 86/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 41/2010 г.) Програмите, изготвени от лицата, чийто средносписъчен брой на персонала надвишава 10 души и, при чиято дейност се образуват строителни отпадъци, които по общо количество надвишават 10 куб. м в денонощие се представят в община Ценово, на чиято територия се извършва дейността, с цел включването им в Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово.

3.1.3 Производствени и опасни отпадъци

Силно ограничената промишлена дейност в общината е предпоставка за незначителните количества производствени и опасни отпадъци, образувани на територията ѝ. Съгласно наличната информация на ИАОС за периода 2006-2008 г., годишни отчети за образуваните и третирани производствени отпадъци на територията на община Ценово е представил ЕТ „СИКА-СИМЕОН МОНЕВ - МИЛЕНА МОНЕВА”, образувал общо за периода 47 тона отпадъци с код на отпадъка 12 01 01 (*стърготини, стружки и изрезки от черни метали от Група 12 - отпадъци от формоване, физична и механична повърхностна обработка на метали и пластмаси*), които са предадени за последващо третиране на други фирми (Таблица 3.7).

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
Consultants & Engineers

KOCKS
INGENIEUR

Този проект се финансира от:

Таблица 3.7 Производствени отпадъци на територията на община Ценово

Година	Идентификационен номер	БУЛСТАТ	Наименование на фирмата	Населено място	Община	Област	Код на отпадъка	Налични от минали години тона	Образуванни тона	Оползотворени тона	Обезвредени тона	Предадени на други фирми тона	Налични в края на годината тона
2006	5522	040617319	СИКА-СИМЕОН МОНЕВ - МИЛЕНА МОНЕВА	Ценово	Ценово	Русе	120101	0.000	1.000	0.000	0.000	0.000	1.000
2007	5522	040617319	СИКА-СИМЕОН МОНЕВ - МИЛЕНА МОНЕВА	Ценово	Ценово	Русе	120101	1.000	23.000	0.000	0.000	24.000	0.000
2008	5522	040617319	СИКА-СИМЕОН МОНЕВ - МИЛЕНА МОНЕВА	Ценово	Ценово	Русе	120101	0.000	23.000	0.000	0.000	23.000	0.000
ОБЩО								0.000	47.000	0.000	0.000	47.000	0.000

Източник: ИАОС

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

НАЦИОНАЛЕН РЕГИОНАЛЕН ИНТЕРВЕНТЪН СИСТЕМ

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

По данни на община Ценово, докладвани до РИОСВ Русе, 28 тона са агрохимичните отпадъци на територията на общината, съдържащи опасни вещества (пестициди). Пестицидите и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на действие се отнасят към стари замърсявания с отпадъци, за които общините трябва да предприемат мерки с цел предотвратяване и намаляване на риска от тях. С оглед подобряване на условията за съхраняване на пестициди с изтекъл срок на годност, агрохимичните отпадъци на община Ценово се съхраняват в ББ – кубове на територията на с. Ценово с разрешително на РИОСВ Русе от 2003 г.

При анализиране количествата на производствените и опасните отпадъци трябва да се има предвид, че през последните години се наблюдават промени в индустриалния сектор, както в структурата по отрасли, така и в броя на фирмите от този сектор. Трябва да се отчете и факта, че не всички фирми изпълняват задълженията си да предоставят необходимата информация за генерираните и третираните производствени и опасни отпадъци, съгласно действащото законодателство.

Производствените и опасните отпадъци се водят на отчет в РИОСВ Русе, която провежда и контрола по изпълнението на фирмените програми за управление на отпадъците. Програмите, изготвени от лицата, чийто средносписъчен брой на персонала надвишава 10 души и, при чиято дейност се образуват:

- производствени отпадъци, които не притежават опасни свойства и по общо количество надвишават 1 куб. м или 1000 кг в денонощие, и/или
- опасни отпадъци

се представят в община Ценово, на чиято територия се извършва дейността, с цел включването им в Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово (чл. 30, ал. 12 от ЗУО).

3.1.4 Утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води

Към момента на територията на общината няма изградена и работеща пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ).

Съгласно изискванията на ЕС и договорените преходни периоди по Програмата за прилагане на Директива 91/271/ЕС, населените места с над 10 000 ЕЖ следва да изградят и пуснат в експлоатация своите общински ПСОВ до началото на 2011 г., а за агломерации с ЕЖ от 2 000 до 10 000 - до началото на 2015 г.

Към 2008 г. населението на община Ценово възлиза на 6 390 жители по данни на НСИ, като с. Ценово се състои от 1 661 жители. В общината се изпълнява проект (идейна фаза) „Интегриран воден проект, община Ценово, село Ценово и село Долна Студена“, където е предвидено изграждането на частична канализационна мрежа за двете села и подмяна на част от водопроводната им система. Договорът е със срок 18 месеца с начална дата 12.01.2009 г. и е сключен между община Ценово и МОСВ.

3.1.5 Специфични потоци отпадъци

Информацията за управлението на отпадъците от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ), отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) и излязло от употреба електрическо и електронна оборудване (ИУЕЕО) се набира чрез допълнителни годишни отчети, регламентирани в съответните наредби за управление на специфичните отпадъчни потоци.

С влизането в сила от 2008 г. на Наредбата за определяне на реда и размера за плащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци бяха прецизирани изискванията за воденето на отчетността от фирмите, които заплащат продуктови такси към ПУДООС.

Въпреки сключването на договор за сътрудничество между община Ценово и организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКОБУЛПАК” АД, общината не разполага с данни за количествата на разделно събрани отпадъци от опаковки, тъй като не са й предоставяни отчети от „ЕКОБУЛПАК” АД за периода на извършване на разделното събиране 07.2007 г.- 08.2008 г.

Няма данни за количествата на разделно събирани други масово разпространени отпадъци - отработени моторни масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, ИУЕЕО, ИУМПС, както и на излезли от употреба автомобилни гуми

Проблеми и несъответствия със законодателството

Анализът на наличната информация за отпадъците на територията на общината показва, че независимо от различните източници на информация докладваните данни за отпадъците и за периода 2005-2009 г. все още не са с необходимото качество, главно поради следните проблеми в докладването, обработката и анализа на информацията по управление на отпадъците:

- ✓ Съществуващото депо за отпадъци в землището на с. Ценово не е оборудвано с везна за измерване на постъпващите за депониране отпадъци и така продължава практиката количествата на събраните отпадъци да бъдат оценявани в обемни единици на база отчетените курсове на автомобилите. Нормата на натрупване, изчислена на база отчетените количества битови отпадъци за 2009 г. достига стойност 849 кг/жит.год. За сравнение, предложената с Проекта НН за населени места с под 3 000 жители е 202 кг/жит.год.;
- ✓ Липсват данни за отпадъци от търговски, промишлени и административни дейности, които се събират заедно с битовите отпадъци;
- ✓ Строителните отпадъци не се образуват регулярно и няма точни данни за количеството и състава им. Декларират се само тези отпадъци, за които строителните фирми се обръщат към общината за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци, като количествата се определят отново на база на вместимостта на колите и няма конкретни замервания;

- ✓ Не е извършвано проучване за определяне на морфологичния състав на отпадъците (липса на законови изисквания за регулярно извършване на морфологични анализи на отпадъците);
- ✓ Няма данни за образувани и третирани зелени отпадъци на територията на общината;
- ✓ Липсват данни за количеството на производствените отпадъци, които ще се приемат на регионалното депо;
- ✓ Данните за производствените и опасните отпадъци са непълни, тъй като фирмите не отделят необходимото внимание за коректно изготвяне на годишните отчети съгласно нормативните изисквания. Съществуват проблеми при класифициране на отпадъците и в правилното определяне на дейностите по оползотворяване и обезвреждане;
- ✓ Липсва информация от задължените лица по наредбите за управление на масово разпространените отпадъци.

3.2 СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ЗА ТРЕТИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

3.2.1 Събиране и транспортиране на отпадъците

3.2.1.1 Система за събиране и транспортиране на битови отпадъци

Обхват на системата на събиране и транспортиране на битови отпадъци

Към момента на актуализиране на Програмата организираното събиране и транспортиране на отпадъците обхваща 100% от населението на общината.

Дружества, изпълняващи дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци

Събирането и транспортирането на отпадъците на територията на община Ценово се извършва от Дейност „Чистота” към общината, от 2006 г. за неопределен срок (Таблица 3.8).

Целогодишно се извършва почистване на улиците, като в тази си дейност общината ползва и работници от временна и алтернативна заетост на безработни лица за улично почистване, за озеленяване, за почистване на площадките за съдовете за събиране на битови отпадъци и др. Всички машини и обслужващ персонал работят на една смяна и петдневна работна седмица.

Таблица 3.8 Фирми по третиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово

Фирма (извършваща съответната дейност по третиране и транспортиране на отпадъците)	Дейност на фирмата (за събиране, транспортиране, сортиране, предварително третиране, временно съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъците)	Собственост на фирмата (частна, общинска, общинско предприятие, други)	Форма на възлагане (договор, концесия, други форми)	Срок на договора	Разрешителен документ по чл. 12 ЗУО (регистрационен документ, разрешение по чл. 37 ЗУО, комплексно разрешително)	Обхват на системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците		
						Обслужвани населени места брой	Обслужвано население жители	%
Дейност „Чистота”	Събиране и на транспортиране отпадъците	Общинска	-	От 2006 г. за неопределен срок	-	9	6635	100

Източник: Общинска администрация – Ценово

Изпълнител

ENVIKOPLAN S.A.
CONSOLIDATING & TRADING COMPANY

KOKKS
IZSNTIELRE

NATIONAL REGIONAL UNIVERSITY OF DEVELOPMENT

Този проект се финансира от:

Използвана налична техника, технически характеристики. Налични съдове и честота на събиране

✓ Налична техника и персонал

Събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от общината със сметосъбиращ автомобил ISUZU (1 брой), собственост на общината. Данни за техническите характеристики на наличните транспортни средства и обслужващия персонал на фирмата са показани в Таблица 3.9:

Таблица 3.9 Транспортни средства в употреба и персонал

Технически характеристики		Транспортно средство
		Сметосъбиращ автомобил ISUZU
Година на производство		2006
Производител (страна)		Япония
Брой		1
Капацитет		До 30 000 жители
Обем на надстройката (м ³)		10,5 куб. м
Оставащи години на експлоатация до цялостната амортизация		-
Вид на използваното гориво за съответното транспортно средство		Дизел
Разход на гориво за 100 км		16-18
Собственост		Община
Изминати километри за година		8 400 км
Персонал (шофьор, събирачи на отпадъци, механици, други)	Постоянен	Шофьор- 1; Товарачи-2
	Временно нает	-
Брой на персонала		3
Брой курсове на всички сметосъбиращи автомобили на месец -		20 курса
Общ пробег на всички сметосъбиращи автомобили на месец		700 км

Източник: Общинска администрация – Ценово

✓ Налични съдове за отпадъци

Наличните съдове за събиране на битовите отпадъци (собственост на общината) към март 2010 г. на територията на община Ценово и честотата на събиране на отпадъците, определена по видове съдове са показани в Таблица 3.10:

Таблица 3.10 Налични съдове за събиране на битови отпадъци към март 2010 г.

№	Вид съдове	Обем	Брой	Честота на събиране на отпадъците по видове съдове
1.	Казан тип „Карнобатски” и тип „Мева”	110 л.	2219	Два пъти в месеца
2.	Метални контейнери, тип «Бобър»	1100 л.	15	Два пъти в месеца

Източник: Общинска администрация – Ценово

Таблица 3.11 представя информация за разпределението на съдовете за отпадъци по населени места към март 2010 г.

Таблица 3.11 Разпределение на съдовете по населени места

Населено място	Съдове брой
Ценово	495
Долна Студена	335
Белцов	244
Беляново	60
Кривина	185
Джулюница	155
Пиперково	173
Караманово	300
Новград	287
ОБЩО	2234

Източник: Общинска администрация – Ценово

✓ Честота на събиране

Битовите отпадъци се извозват до общинското депо въз основа на утвърдени за всяка календарна година със Заповед на Кмета на общината график и маршрути за движение и последователност на обслужване на улиците, които при необходимост се актуализират с оглед ефективно управление на отпадъците. Информация за честотата на събиране на отпадъците по населени места, както и описание на маршрутите за събиране и транспортиране на отпадъците към март 2010 г. е представена в Таблицы 3.12 и 3.13.

Таблица 3.12 Контейнерен парк и честота на събиране за община Ценово по населени места

№	Населено място	Брой домакинства	Контейнерен парк					Честота на събиране на отпадъците				
			1.1 м ³	0.11 м ³	0.24 м ³	4 м ³	Други	1.1 м ³	0.11 м ³	0.24 м ³	4 м ³	Други
1.	с. Ценово	811	15	480				2 пъти месечно	2 пъти месечно			
2.	Белцов	390		244								
3.	Беляново	105		60								
4.	Джулоница	137		155								
5.	Долна Студена	403		335								
6.	Караманово	460		300								
7.	Кривина	351		185								
8.	Новград	454		287								
9.	Пиперково	351		173								
	ОБЩО	3462	15	2219				-	-	-	-	-

Източник: Общинска администрация – Ценово

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
ОПРАВИТЕЛСТВО ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

KOCKS
INGENIEUR

Този проект се финансира от:

Таблица 3.13 Маршрути за събиране и транспортиране на отпадъците за 2010 г.

№	Описание на маршрутите	Седмична повтаряемост на маршрута ⁶	Брой контейнери				Вид на транспортните средства	Брой курсове на ден в рамките на маршрута	Дължина на маршрута	
			1.1 м ³	0.11 м ³	0.24 м ³	4 м ³			(км)	Общо извървян маршрут на курс ⁷
1	Ценово (депо) – Долна Студена			335			ISUZU 10.5 m ³	2	5	38
2	Ценово-Ценово (депо)		15	480			ISUZU 10.5 m ³	3	2	42
3	Ценово (депо) - Белцов			244			ISUZU 10.5 m ³	1	5	25
4	Ценово (депо) -Беляново-Кривина			245			ISUZU 10.5 m ³	1	18	56
5	Ценово (депо) -Новград			287			ISUZU 10.5 m ³	2	15	58
6	Ценово (депо) -Джулоница			155			ISUZU 10.5 m ³	1	10	35
7	Ценово (депо) -Караманово			300			ISUZU 10.5 m ³	2	15	51
8	Ценово (депо) -Пиперково			173			ISUZU 10.5 m ³	1	7	33

Източник: Общинска администрация – Ценово

⁶ Повторяемостта на маршрутите е два пъти месечно, като за Ценово те са 2 пъти месечно по два последователни дни - общо 3 курса, а за останалите села са 2 пъти месечно по един ден, като Беляново и Кривина се вземат за един ден с 1 курс

⁷ Общо изминати км от съответното населено място до депото (Една кофа средно тежи около 40 кг.)

3.2.1.2 Системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци и на отпадъци, за които има забрани и ограничения за депониране

Разделно събиране на масово разпространени отпадъци

Към момента на актуализиране на Програмата на територията на община Ценово не са организирани системи и пунктове за събиране на масово разпространени отпадъци - отпадъци от опаковки, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), отработени моторни масла, излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), както и излезли от употреба автомобилни гуми.

С приемането на европейското законодателство през последните години все повече се засилват законодателният и общественят натиск за въвеждане на системи за разделно събиране с нормативно регламентирани количества отпадъци, които трябва да бъдат рециклирани и оползотворени.

Община Ценово е предприела мерки за намаляване на количествата отпадъци за депониране, чрез сключване на договор с организация по оползотворяване на отпадъците от опаковки.

Община Ценово сключва договор на 28.06.2007 г. с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКОБУЛПАК” АД със срок пет години за разделно събиране на отпадъците от опаковки. „ЕКОБУЛПАК” АД поема задължението да изгради на територията на общината за своя сметка система за разделно събиране, временно съхраняване, сортиране, обработка и транспортиране на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, обществените и административните учреждения, училищата, търговските, промишлените и туристическите обекти.

Системата за разделно събиране включва контейнери за разделно събиране по видове материали и площадка за сортиране и балиране на отпадъци, обезпечени със специализирана техника за отпадъци и транспортно обслужваща техника. В резултат на сключения договор са предоставени 25 комплекта зелени и жълти контейнери, които са разположени в с. Ценово и с. Долна Студена.

През август 2008 г., по искане на „ЕКОБУЛПАК” АД, договорът с общината е прекратен и с приемо-предавателни протоколи са предадени на организацията по оползотворяване предоставените от нея контейнери тип „Бобър” (25 броя с приемо-предавателен протокол от 4.09.2008 г.) и контейнери тип „Иглу” (25 броя с протокол от 27.01.2009 г.).

Общината не е сключвала договори с организации по оползотворяване на други масово разпространени отпадъци – НУБА, ИУЕЕО, ИУМПС, отработени масла (Таблица 3.14).

Таблица 3.14 Разделно събиране на масово разпространени отпадъци

Вид масово разпространени отпадъци	Организация по оползотворяване (ООп)	Дейност на ООп на територията на общината	Договор с ООп (№, срок от....до)	Обслужвано население		Забележка (предложения за сключване на договор с ООп и др.)
				жители	% от населението на общината	
Отпадъци от опаковки	„ЕКОБУЛПАК” АД	Разделно събиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки	От 28.06.2007г. Срок на договора 5 години. Прекратен през август 2008 г.	-	-	Договорът е прекратен по искане на ООп
Излезли от употреба моторни превозни средства	-	-	-	-	-	-
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	-	-	-	-	-	-
Негодни за употреба батерии/ акумулатори	-	-	-	-	-	-
Отработени масла	-	-	-	-	-	-
Излезли от употреба автомобилни гуми	-	-	-	-	-	-

Източник: Общинска администрация – Ценово

Разделно събиране на отпадъци, за които има ограничения и забрани за депониране

Съгласно изискванията на европейското и националното законодателство (Директива 1999/31/ЕС и Наредба № 8/2004 г.) за намаляване количеството на депонираните биоразградими отпадъци и въвеждане на забрани за депониране на течни отпадъци, (експлозивни, корозивни, оксидиращи, лесно-запалими или запалими и излезли от употреба гуми), общините трябва да предвидят мерки за отделянето им от смесените битови отпадъци и предаването им за оползотворяване или обезвреждане по друг начин. Тъй като не са регламентирани други механизми за финансиране, разходите за третиране и транспортиране на тези отпадъци следва да се поемат от причинителите им т.е. от населението, което заплаща такса битови отпадъци в общинския бюджет.

На територията на община Ценово липсват системи за разделно събиране и предаване за оползотворяване/ обезвреждане на опасни отпадъци от домакинствата, както и на биоразградими отпадъци. Не са провеждани проучвания за опасни отпадъци от бита, не са финансирани проекти за закупуване и разполагане на компостери на територията на общината.

Проблеми и несъответствия със законодателството

Състоянието на съществуващите системи за събиране и транспортиране на отпадъците на територията на община Ценово, включително разделното събиране на отпадъците може да бъде обобщено, както следва:

- ✓ Системата за събиране и транспортиране на отпадъците обхваща 100% населението на общината;
- ✓ От 2006 г. за неопределен срок събирането и транспортирането на отпадъците се извършва от общината (Дейност „Чистота”), която не притежава разрешителен документ по чл.12 ЗУО;
- ✓ Специализираната техника за събиране и транспортиране на отпадъците, собственост на общината, е с добри технически характеристики. Сметоизвозването към момента се извършва със сметосъбиращ автомобил ИСУЗУ, който е закупен на лизинг през 2006 г.;
- ✓ Състоянието на контейнерния парк е задоволително. За обслужване на селата обаче общината не разполага с достатъчно, като брой и обем съдове за отпадъци. Има и много амортизирани съдове, които трябва да бъдат подменени – предвижда се закупуване на нови съдове. Не се извършва измиване и обеззаразяване на съдовете за отпадъци;
- ✓ През август.2008 г. е прекратен договорът между ООп на отпадъци от опаковки „ЕКОБУЛПАК” АД и община Ценово (сключен на 28.06.2007 г.)
- ✓ До момента общината не е установила контакти и не са провеждани преговори за сключване на договор с друга организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки, както и с ООп на отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба моторни превозни средства и електрическо и електронно оборудване;
- ✓ Липсват системи за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата и на биоразградими отпадъци;
- ✓ Участието на обществеността в процеса на управление на отпадъците е слабо. Населението не е заинтересувано да участва в системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки;
- ✓ Съществуващите проблеми, свързани със системите за събиране и транспортиране на отпадъците спомагат за неконтролираното изхвърляне на отпадъци и за възникването на нови замърсявания и нерегламентирани сметища.

3.2.2 Предварително третиране и временно съхраняване на отпадъците

Предварително третиране и временно съхраняване на отпадъците не се извършва на територията на община Ценово. Събраните битови отпадъци директно се транспортират за обезвреждане на съществуващото общинско депо за отпадъци.

3.2.3 Депониране

Прилаганият метод за обезвреждане на отпадъците в община Ценово е чрез депониране на отпадъците, който остава основният метод за обезвреждане на отпадъците в цялата страна. Все още съществуващите съоръжения не отговарят на нормативните изисквания и на националната политика за преминаване към регионални съоръжения за обезвреждане на отпадъците. Таблица 3.15 представя информация относно броя на всички депа, включително и нерегламентираните (селските) сметища на територията на общината.

Таблица 3.15 Данни относно законосъобразността на депата за отпадъци (вкл. нерегламентираните сметища) в община Ценово към март 2010 г.

Регламентирани депа*, брой	Не
Нерегламентирани депа**, брой	9

Източник: Общинска администрация – Ценово

Забележка:

* Регламентирани (законни) депа - които отговарят на нормативните изисквания (Директива 1999/31/ЕС и Наредба № 8/2004 г.)

** Нерегламентирани (незаконни) депа- които не отговарят на нормативните изисквания

На територията на община Ценово се експлоатира единствено депото за отпадъци в местността “Сърт баир”, в землището на с. Ценово. Съществуващото общинско депо се експлоатира без разрешение за извършване на дейности с отпадъци по чл. 12 ЗУО и не отговаря на изискванията на нормативната база.

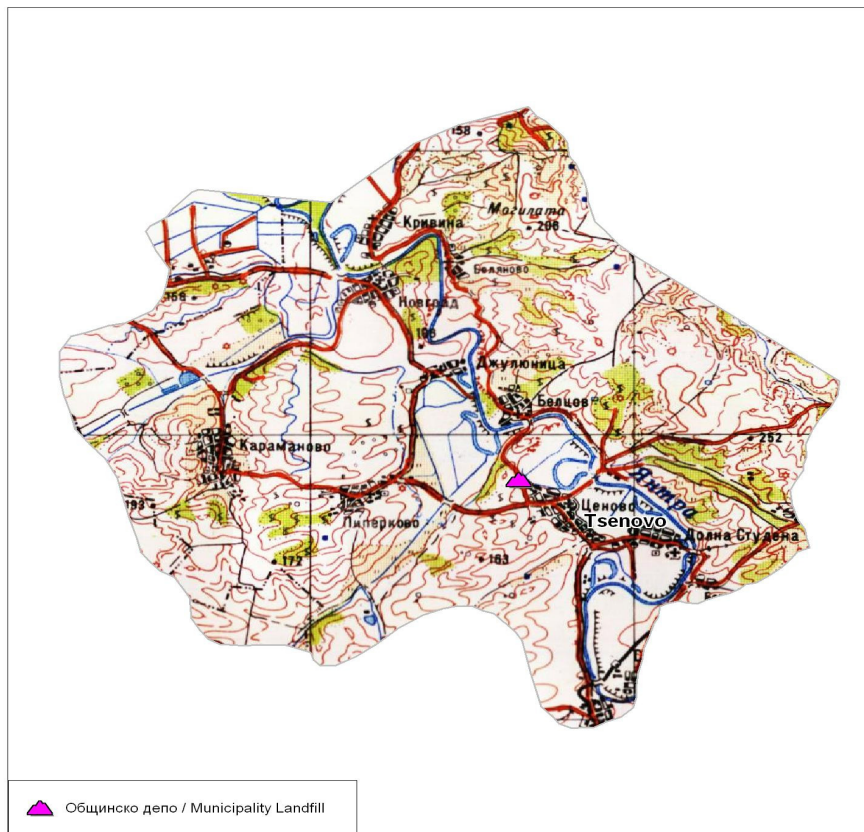
Преустановена е експлоатацията на останалите 8 броя нерегламентирани сметища на територията на общината, които предстои да бъдат закрити.

3.2.3.1 Депониране на битови отпадъци - съществуващо общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово

Съществуващо положение

В Доклада с Основни технически данни (под-задачи 1 и 2) на Проекта е изготвен регистър за съществуващото общинско депо за отпадъци (Фигура 3.1) с цел набиране на данни за неговото местоположение, характеристика и изясняване на реалната опасност от замърсявания, произтичащи от депото. Извършена е инвентаризация на депото, като е събрана необходимата информация за оценка на риска на депото към компонентите на околната среда подземни води и почви. Изготвянето на регистъра на общинското депо, инвентаризацията и историческото проучване са извършени на база

информация, предоставена от общината, както и въз основа на експертна оценка от посещения на място и проведени срещи с общинската администрация, съобразно изискванията на “Наръчник за оценяване и третиране на старите замърсявания в България”, Методика за оценка на депа и стари замърсявания и Програма GEFA.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 3.1 Местоположение на депото за отпадъци на община Ценово

Площадката на съществуващото депо за битови отпадъци е разположена в землището на с. Ценово, в местността „Сърт баир”. GPS координати: X (позиция изток) = 25.64323; Y (позиция север) = 43.54579; LL (WGS84). Депото е в непосредствена близост до с. Ценово (по-малко от 100 м) и земеделски обработваеми и необработваеми земи (мера). Съществуващото депо е общинска публична собственост и заема площ от 24,902 ха. Земята е с начин на трайно ползване – пасище, мера.

Депото за отпадъци е в експлоатация от 1995 г. (Протокол на Общинския съвет) без разрешение за извършване на дейности с отпадъци по чл. 12 от ЗУО и не отговаря на изискванията на нормативната база.

Основните параметри на инвентаризираното общинско депо и съществуващата документация за него са представени в Таблицы 3.16 и 3.17.

Таблица 3.16 Характеристика на съществуващото депо за битови отпадъци на територията на община Ценово

Община	Местоположение (населено място, местност)	ЕКАТТЕ	Собственост на депо	Площ		Проектен капацитет м3	Начин на трайно ползване	Начало на експлоатация (разрешение по чл.12 ЗУО)	Обслужвано население		Вид на отпадъците	Количество натрупани отпадъци м3
				Проектна (отредена)	Фактически заета				жители	%		
Ценово	с. Ценово, местност „Сърт баир“	78361	общинска	249,027	6,5	180 000	пасище, мера	Протокол от 2000 г. Използва се от 1995 г.	6 635	100	смесени	45 500*

Източник: Общинска администрация – Ценово

* По експертна оценка на Консултанта

Таблица 3.17 Съществуваща документация за депо за отпадъци

Депо	Местност	План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания	План за експлоатация на депо	План за закриване и следексплоатационни грижи	План за собствен мониторинг	Вътрешно фирмен контрол	Аварийен план	Доклад за ОВОС	Извършени проучвания (геоложки, хидрогеоложки, почвени и др.)
с. Ценово	„Сърт баир“	Утвърден с решение № Р-ДО-06-01/ 09.05.2005 г. на РИОСВ Русе	няма	няма	няма	да	няма	няма	няма

Общинска администрация – Ценово

Изпълнител

ENVIKORPLAN S.A.
ЕКОЛОГИЧЕН И ПРОЕКТЕН

KOKKS
CONSULTING

Този проект се финансира от:

Инженерингови характеристики на депото в землището на с. Ценово, местност „Сърт баир“ са показани в Таблица 3.18.

Таблица 3.18 Инженерингови характеристики на депото за битови отпадъци

ИМЕ НА ДЕПОТО: Общинско депо в землището на с. Ценово, местност „Сърт баир“	
Управление на биогаз	- не
Управление на инфилтрат	- не
Везна	- не
Изолация на депото	- не
Механично оборудване (компактор, трактор, други) – булдозер ДТ 75, собственост на оператора на депото, с който се извършва притикване, уплътняване и периодично запръстяване на общинското депо	
Работи по избягване на наводнения	- не
Мониторинг на околната среда	- не
Персонал	
- технически персонал – 1 брой	
- шофьори – 3 броя	

Източник: Общинска администрация – Ценово

Оператор на депото

Оператор на депото е «Югланс» ООД, с който общината има сключен договор. Подробна информация за оператора на депото е дадена в Таблица 3.19.

За депото има утвърден План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания, (Решение № Р-ДО-06-01/ 09.05.2005 г. на РИОСВ Русе). С утвърждаването на Плана за привеждане в съответствие е определена насоката за развитие на съществуващото депо.

По данни на оператора на депото, към март 2010 г., общинското депо за отпадъци обслужва 6 635 жители - населението на цялата община. Фактически заетата площ е около 0,65 ха. На депото се депонират основно битови отпадъци (50%), също строителни отпадъци (10%), но има и отпадъци от животински трупове. Депото е изградено чрез запълване на долина. Отпадъците се прибавят и разстилат с булдозер, като откосът към обработваемите земи е много стръмен (45 - 50°) и достига в най-високата си част до 20 – 30 м.

Разстилане, уплътняване и периодично запръстяване на отпадъците се извършва с булдозер ДТ 75, собственост на оператора на депото.

Допълнителна информация за оператора на депото - «Югланс» ООД» е дадена в Таблица 3.20.

Таблица 3.19 Оператор на депото за отпадъци в община Ценово

Депо	Фирма - оператор на депото	Собственост на депото	Собственост на фирмата (частна, общинска, общинско предприятие, други)	План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания	Форма на възлагане (договор, концесия, други форми)	Срок на договора	Разрешение по чл. 37, ал. 1, буква „б“ ЗУО или комплексно разрешително	Програма за Управление на дейностите по отпадъците съгласно чл. 29, ал. 2 ЗУО
с. Ценово местност „Сърт баир	«Югланс» ООД	община Ценово	частна	№ Р-ДО-06-01/09.05.2005 г. на РИОСВ Русе	Договор между общината и «Югланс» ООД	от 2010 г. до изчерпване на средствата по договора	няма	няма

Източник: Общинска администрация - Ценово

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
INGENIEURE

Този проект се финансира от:

Таблица 3.20 Друга информация за оператора на депото за битови отпадъци

Обща информация	
Име на оператора:	«Югланс» ООД
Адрес:	С. Ценово, ул. „Цар Освободител” №66, БУЛСТАТ 117665297
Име на лицето за контакти:	Атанас Петров Атанасов
Позиция при оператора:	подизпълнител
Тел:	0889519429
Факс:	
Email:	
Персонал	
Брой инженери	0
Брой техници	0
Брой на административния персонал	Технически персонал – 1 бр.
Определете за категория (напр. технически персонал, счетоводство и др.):	
Финансова информация	
Източник на финансиране	
Опишете (напр. държавни средства, други)	
Годишен приход (Евро/година)	
Годишни разходи (Евро/година)	
Начин на събиране на приходите	

Източник: Източник: «Югланс» ООД, Общинска администрация –Ценово

Оценка на заплахите за околната среда

Депото на община Ценово е разположено само на 200 м от с. Ценово и е до главния път. Отпадъците са разпръснати от вятъра от другата страна на пътя. Площадката има "особена" правоъгълна форма, едната ѝ страна е твърде дълга по дължината на пътя, на разстояние от около 600 м. Освен това:

- Липсва долен изолиращ слой и изолираща мембрана;

- Няма съоръжения за улавяне/третиране на дъждовната вода и инфилтрат;
- Няма съоръжения за събиране/контролиране на биогаза;
- Депото не е оградено и няма контролно-пропускателен пункт, площадката е свободно достъпна от всички страни;
- Няма персонал, който да охранява/ контролира площадката;
- Липсва входящ контрол на постъпващите отпадъци, не се извършва и мониторинг на замърсителите;
- Отпадъците не се запръстват ежедневно.

При посещение на място горене на отпадъците в деня на посещението не се наблюдаваше, обаче има доказателства за минали запалвания, както и съществува значителна опасност от самозапалване, тъй като ежедневно запръстване на отпадъците се извършва рядко. По същата причина депото привлича насекоми, гризачи и птици, които са разпространители на инфекции. Съществува огромен проблем и с разпилените навсякъде в околността на депото отпадъци от опаковки.

Поради малкото разстояние до последните жилищни сгради на с. Ценово и местните ветрове, миризмите са лесно доловими. Депонираните отпадъци са основно битови, но също така има и строителни отпадъци и отпадъци от животински трупове. В деня на посещението беше забелязано малко количество инфилтрат по основата на депото, не се извършва събиране на инфилтрат. Почвата на територията на общината е глинеста, което помага за намаляване на рисковете от замърсяване.

По време на посещението на място се забеляза риск от свличане на тялото на депото и беше установен наклон над 45°.

Заплахите за околната среда и вида на емисиите могат да бъдат обобщени, както следва:

- Отделяне на миризми, поради неконтролираната експлоатация, също риск от самозапалване.
- Висока степен на подземни замърсявания от дългосрочната работа на обекта, дейностите по обезвреждане на отпадъци се извършват без съоръжения за предотвратяване на замърсяването.
- Замърсяване на подземните и повърхностните води от депонирането на отпадъците и образуване на инфилтрат.
- Неконтролирано отделяне на експлозивни парникови газове (метан).
- Разпространение на отпадъци и инфекции от животни.
- Увреждане на флората и фауната в района.

	Въздух	Водни обекти	Почви	Флора-Фауна	Ландшаф	Културно наследство
Риск	√	√	√	√	√	-

Оценка на риска на съществуващото общинско депо

Оценката на риска на съществуващото общинско депо е извършена на база информацията, събрана по време на проучването, която е въведена и оценена чрез програма GEFA. Софтуерът GEFA-4.0 BU е Саксонска програма за количествена оценка на риска на депа и стари замърсявания. В GEFA са заложили множество критерии и алгоритми за оценяване опасността от депата, които позволяват получаването на число (R), отразяващо комплексната оценка на въздействието на депото за отпадъци върху защитаваните обекти (подземни води и почви).

Съгласно приетата методика, в зависимост от стойностите на риска, депата се разделят на четири основни категории (Таблица 3.21).

Таблица 3.21 Рискови категории на депата

Категория		Необходимост от действия	Стойност на риска (R)	
			От	До
I	Минимален	Извън проучването	1	2
		Остават в регистъра без проучване	2	3
II	Среден	Остават в регистъра, необходимост от по-нататъшно проучване	3	6
III	Висок	Необходимост от допълнително проучване	6	8
IV	Много висок	Необходимост от проучване за саниране	>8	

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

От изчисления риск на депото и критериите за действие се определят начините за рекултивация на депото и срочността на предприемане на действия.

Резултатите от получените стойности за средния и максималния риск на съществуващото депо за отпадъци на община Ценово към подземните води и почвите са отразени в Таблица 3.22.

Таблица 3.22 Стойности на риска

Регион	Област	Община	Местоположение	№ на депото	Подземни води		Почви		
					Po	P4		P4	
						среден	макс.	среден	макс.
Борово	Русе	Ценово	Сърт баир	400404	4.0 (2.0 6.0)	7.40	14.40	6.2	9.2

Категории по риск		Интервал на риска
I	Минимален	1-3
II	Среден	3-6
III	Висок	6-8
IV	Много висок	>8

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

В резултат от обработване на данните и извършените изчисления с GEFA за съществуващото депо за отпадъци на община Ценово са установени следните резултати за приоритизацията на депото:

- ✓ от гледна точка на *необходимите видове последващи действия за в бъдеще* депото попада в рискова група IV, с оценка на риска над 8 – депа с много висок риск. Приоритизацията е извършена според оценката на максималната стойност на максималния риск (р_{макс.макс.}) за защитавани обекти – води и почви.

Съгласно методиката, за депата от IV приоритетна група (депа с много висок риск) е необходимо да започне директно допълнително детайлно проучване за саниране, като планираните мерки са в краткосрочен период от време.

- ✓ от гледна точка на *срочност на изпълнение на необходимите последващи действия* за в бъдеще депото попада в рискова група III– депа с висок риск. Приоритизацията е извършена според оценката на максималната стойност на средния риск (р_{макс.ср.}) за защитавани обекти – води и почви.

Съгласно методиката, за депата от III приоритетна група – депа с висок риск – в средносрочен период от време следва да започне изпълнението на планираните мерки (детайлни проучвания и саниране).

3.2.3.2 Депониране на строителни отпадъци

По данни на общинската администрация, средногодишното количество строителни отпадъци, депонирани на общинското депо за периода 2006-2009 г. е 13,8 т/г. (7,7 м³/г.). Няма точни данни за състава и количеството на този вид отпадъци основно поради факта, че отпадъците от строителство и разрушаване не се отделят регулярно.

Практика е строителните отпадъци да се депонират смесено с битовите отпадъци. Към момента няма депо за строителни отпадъци на територията на общината, което да е в процес на изграждане или, за което да има проектна готовност. Няма съществуващи инсталации за предварително третиране на строителните отпадъци в общината.

Не са предприети или планирани действия от страна на общината или частния бизнес относно въвеждане на алтернативни на депонирането, специализирани технологии,

инсталации и съоръжения за преработване и/или рециклиране на строителни отпадъци с цел тяхното оползотворяване посредством повторното им влягане в строителството.

3.2.3.3 Депониране на производствени отпадъци

Общината не разполага с данни за депонирани производствени отпадъци на общинското депо.

Съгласно наличната информация на ИАОС за периода 2006-2008 г. годишни отчети за образуваните и третирани производствени отпадъци на територията на община Ценово е представил ЕТ „СИКА-СИМЕОН МОНЕВ - МИЛЕНА МОНЕВА”, образувал общо за периода 47 тона отпадъци с код 12 01 01, които са предадени за последващо третиране на други фирми. Няма обезвредени производствени отпадъци за разглеждания период.

Управлението на производствените отпадъци зависи от предприятията, които ги генерират. Ето защо оценката за количеството на производствените отпадъци, които ще се депонират на регионалното депо е трудно да бъде направена с голяма степен на достоверност. Не е ясно каква част от производствените отпадъци ще бъдат насочени към регионалното депо за отпадъци.

Липсата на специализирано депо за опасни отпадъци, на технология и техника за тяхното обезвреждане не дава на този етап възможност за окончателно решение на проблема с опасните отпадъци. Съхраняването им, което продължава вече няколко години води до натрупване и до изчерпване на възможностите на площадките.

Управлението на производствените отпадъци е задължение на предприятията, които ги образуват и в настоящата Програма не са предвидени мерки за тяхното оползотворяване/ обезвреждане. На регионалното депо за отпадъци ще се допуска депониране на производствени отпадъци срещу заплащане само за отпадъци, които отговарят на критериите за приемане и в случай, че количеството им не застрашава запълването на капацитета на депото по-рано от предвидения срок.

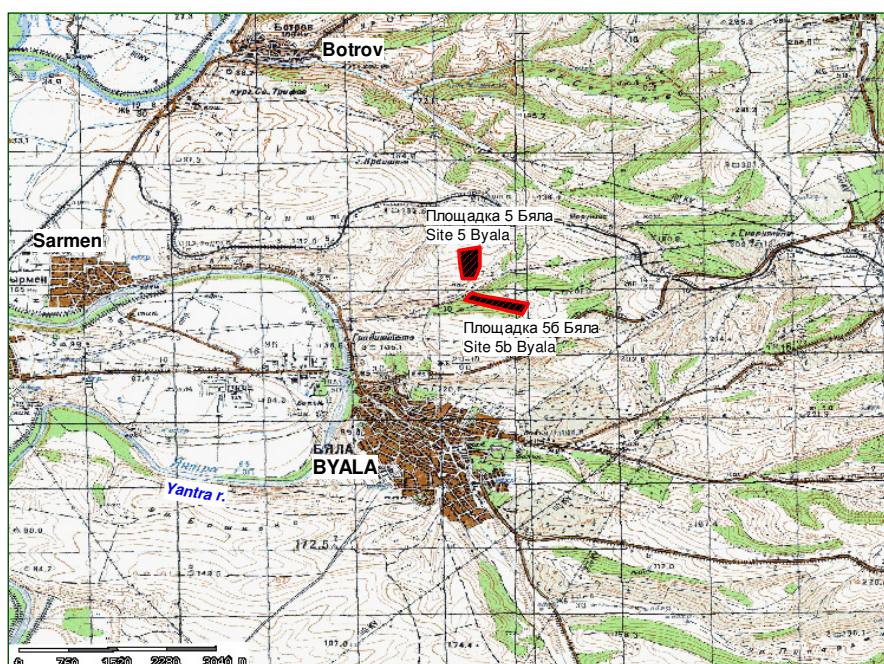
3.2.3.4 Регионално депо за отпадъци

Методът за обезвреждане на битовите отпадъци чрез депониране, освен че е традиционен за страната, е определен като приоритетен чрез Прилагащата програма на Директива 1999/31/ЕС и НПУДО. Планирано е тази практика да продължи и в близко бъдеще, но тя да се извършва в съоръжение, което да бъде общо за всички или за някои от общините в даден регион.

Изграждане на регионално депо за отпадъци е един от основните елементи, предвидени за изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла. Бъдещото регионално депо следва да обслужва общините Борово, Бяла, Две могили, Полски Тръмбеш, Ценово и Опака и да има достатъчен капацитет, за да приема всички неопасни отпадъци, предназначени за депониране в региона за период, не по-малък от 20 години.

В рамките на Проекта (Доклад с Основни технически данни) са представени основни данни и оценка на площадките, предложени за изграждане на регионални съоръжения за третиране на отпадъците в регион Борово. През 2005 г. консорциум Геокомплекс ООД (съгласно сключен с МОСВ договор), след провеждане на необходимите проучвания предлага площадките № 5 Бяла-север-I и № 5б Бяла-север-III, като най-подходящи за изграждане на регионално депо за регион Борово. Класираните площадки са разположени оптимално спрямо общините в региона (Фигура 3.2) и по принцип са приети от кметовете на общини Борово, Бяла, Две могили, Полски Тръмбеш и Ценово на среща, проведена на 26 април 2005 г. за обсъждане на резултатите от проведените проучвания.

Двете площадки се намират в непосредствена близост една до друга – разположени са в землището на гр. Бяла, на около 2 км североизточно от града. Площадка № 5 Бяла-север-I, избрана като **основна** е с площ 100 дка, състои се от един имот, като собствеността на земите е 100% общинска. Площадка № 5б Бяла-север-III е определена като **алтернативна** и заема площ от 100 дка. Собствеността на земите е изцяло частна, броят на собствениците е 15.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 3.2 Местоположение на площадки № 5 Бяла-север-I и № 5б Бяла-север-III в регион Борово

Предложените площадки са оценени за пригодността им да приемат предвидената функция, съгласно изискванията на Наредба № 7/2004 г. Резултатите от анализа дават предимство на площадка № 5 Бяла-север-I, тъй като за нея не съществуват несъответствия по отношение на ограничителните и забранителни условия. За

алтернативната площадка № 5б Бяла север - III не е спазен критерият – земите да бъдат общинска собственост.

С писмо Изх. № 2/ 30.04.2009 г. Регионалното сдружение за управление на отпадъците ЯНТРА-ЛОМ 2008 (РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008) писмено потвърждава, че сдружението приема официално предложените за изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово площадки № 5 Бяла-север-I и № 5б Бяла-север-III, като изразява мнение, че по-целесъобразно е да бъде предпочетена площадка № 5 Бяла-север-I, поради факта, че тя е 100% общинска собственост и това би спестило време и средства.

За стартиране на процедурата по оценка на въздействието върху околната среда РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 е изготвило Уведомление за инвестиционно намерение до Министъра на околната среда и водите (Вх. № ОВОСУ /8132/ 21.07.2009 г.). В инвестиционното предложение “Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла” е посочена като основна площадка № 5 Бяла-север I. На основание писмо Изх. № ОВОСУ-8132/04.09.2009 г. на МОСВ за извършване на ОВОС и Оценка на съвместимостта (ОС) на инвестиционното предложение е проведена тръжна процедура за избор на изпълнител по реда на Закона за обществените поръчки. Фирмата, ангажирана от Възложителя за изработване на Доклада за ОВОС и Доклада за ОС - ДАНГО ПРОЕКТ КОНСУЛТ ЕООД, е изготвила Задание за обхват и съдържание на двата доклада.

Проблеми и несъответствия със законодателството

Съществуващото състояние относно депонирането на отпадъците на територията на община Ценово може да бъде обобщено, както следва:

- ✓ Оператор на съществуващото депо за отпадъци е «Югланс» ООДот 2009 г., въз основа на сключен договор след проведена малка обществена поръчка по чл. 2, ал. 1 от НВМОП;
- ✓ В съответствие с нормативните изисквания за депото на община Ценово е изготвен План за приваждане в съответствие на съществуващото депо за отпадъци с нормативните изисквания, утвърден от РИОСВ Русе с Решение №Р-ДО-06-01/09.05.2005 г.;
- ✓ В рамките на Проект „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България” са извършени инвентаризация, оценка и приоритизация на съществуващото общинско депо. Депото попада в рисковата група IV, с оценка на риска над 8 – депа с много висок риск за защитавани обекти – води и почви (приоритизацията е извършена според оценката на максималната стойност на максималния риск (р_{макс.макс.});
- ✓ Преустановяването на експлоатацията на общинското депо за отпадъци следва да е съобразено с пускането в експлоатация на регионалното депо;

- ✓ С писмо Изх. № 2/ 30.04.2009 г. Регионалното сдружение за управление на отпадъците ЯНТРА-ЛОМ 2008” РСУО приема официално предложените за изграждане на регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово площадки № 5 Бяла-север-I и № 5б Бяла-север-III, като изразява мнение, че по-целесъобразно е да бъде предпочетена площадка № 5 Бяла-север-I поради факта, че тя е 100% общинска собственост.
- ✓ Проблемите и ограниченията, свързани с експлоатацията на съществуващото депо за отпадъци са следните:
 - Съществуващото депо се експлоатира без разрешение за извършване на дейности с отпадъци по чл. 12 (1) от ЗУО и не отговаря на изискванията на нормативната база (липсват заграждения, не е охранявано, не е маркирано, не се извършва входящ контрол, няма изграден долен изолационен екран, липсват системи за събиране и отвеждане на биогаз и на инфилтратата и др.);
 - За депото няма изготвени план за експлоатация, план за собствен мониторинг, план за закриване, аварийен план, не са извършвани геоложки, хидрогеоложки и хидроложки проучвания, както и други инженерни проучвания;
 - Операторът на депото за отпадъци «Югланс» ООД извършва дейности с отпадъците без да притежава разрешение по чл. 12 ЗУО. В процес на подготовка е обществена поръчка по чл. 2, ал. 1 от НВМОП за избор на изпълнител за оператор на депото;
- ✓ Проблемите, свързани с управлението на строителните и производствените отпадъци на територията на общината към момента на актуализиране на Програмата са следните:
 - Общината не разполага с точни данни за извършване на дейности, свързани с образуване на отпадъци от строителство и разрушаване на сгради. Липсата на контрол създава условия строителните отпадъци да се изхвърлят край междуселищните пътища и на нерегламентираните сметища;
 - Не са предприети или планирани действия от страна на общината или частния бизнес относно въвеждане на алтернативни на депонирането технологии и съоръжения за оползотворяване на отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност;
 - Управлението на производствените отпадъци изисква оценка на цялото количество производствени отпадъци, образувани на територията на общината и каква част ще се приемат за депониране на регионалното депо, каквато досега не е направена;
 - На регионалното депо за отпадъци ще се допуска депониране на производствени отпадъци срещу заплащане само за отпадъци, които отговарят на критериите за приемане и в случай, че количеството им не

застрашава запълването на капацитета на депото по-рано от предвидения срок.

3.3 ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ СТАРИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ

В съответствие с Програмата за прилагане на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците НПУДО 2009 2013 г. предвижда почистване на всички съществуващи незаконни сметища за битови отпадъци, а след въвеждане в експлоатация на регионалните депа - закриването и на съществуващите общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания. Общинските администрации са отговорни за почистване и рекултивация на нерегламентираните (селски) сметища.

На територията на община Ценово има 8 броя нерегламентирани сметища (не е включено е депото в землището на с. Ценово), които не се експлоатират от 16 юли 2009 г. и предстои да бъдат закрити. Те са общинска собственост и общата им площ е около 17 201 дка.

За нерегламентираните сметища през 2005 г. са изготвени планове за привеждане в съответствие с нормативните изисквания съгласно § 5, т. 2 от Преходните и Заключителни разпоредби на Наредба № 8 от 24 август 2004 г.

Няма изготвени планове за закриване на сметищата и няма информация каква е необходимата сума за закриването на сметищата.

Нерегламентираните сметища на територията на общината към март 2010 г., разпределени по населени места са дадени в Таблица 3.23.

Таблица 3.23 Нерегламентирани сметища в община Ценово към март 2010 г.

№	Населено място	Местност	Имот №	Площ дка
1	с. Белцов	„Дермен оглу”	000213	148.386
2.	с.. Беляново	„Урдията”	000314	276,595
3.	с. Долна Студена	„Горно поле”	000021	10,152
4.	с. Джулюница	„До селото”	000011	26,359
5.	с. Караманово	„Ливадите”	000452	24, 334
6.	с. Кривина	„Голямо бърдо”	000151	16690.0
7.	с. Новград	„Елията”	000028	10,055

№	Населено място	Местност	Имот №	Площ дка
8.	с. Пиперково	„Драките”	110045	15,338
Общо:				17201,219

Източник: Общинска администрация - Ценово

На територията на с. Ценово се съхраняват в ББ – кубове, с разрешително на РИОСВ Русе от 2003 г., 28 тона агрохимични отпадъци, съдържащи опасни вещества (пестициди).

Проблеми и несъответствия със законодателството

Понастоящем съществуващите проблеми по отношение на старите замърсявания на територията на общината са следните:

- ✓ За периода 2005 – 2009 г. е преустановена експлоатацията на нерегламентираните сметища на територията на общината. Не са закривани нерегламентирани сметища през разглеждания период. Няма изготвени планове за закриването им;
- ✓ Мерки от страна на общинската администрация следва да се предприемат по осигуряване прилагането на законодателството за прекратяване на незаконното изхвърляне на отпадъци и за предотвратяване възникването на нови замърсявания.
- ✓ Контролните функции на компетентните органи следва да бъдат засилени. Това важи особено по отношение на забраните за изхвърляне на отпадъци на непозволенни места и при налагането на адекватни санкции.

3.4 ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ

Съгласно Закона за управление на отпадъците, внасянето на отпадъци на територията на Република България се допуска, когато отпадъците се използват само за оползотворяване и при наличие на писмен договор с лице - оператор на инсталация, където се предвижда да бъде извършено оползотворяването. В договора се описват технологията и получаваните продукти. За внасянето на отпадъци в страната е необходимо също съгласие за приемане на отпадъците за оползотворяване на територията на общината, където се намира инсталацията, прието с решение на съответния Общински съвет. Един от документите, придружаващи заявлението до МОСВ (компетентен орган за Р България) за издаване на разрешение за внасяне на отпадъци, е писмено потвърждение от кмета на общината, на чиято територия се намира инсталацията, че въведените отпадъци ще бъдат приети на територията на съответната община, съгласно конкретно решение на Общинския съвет.

В общинска администрация Ценово няма постъпили искания за внасяне на отпадъци, с цел тяхното оползотворяване в съоръжения/ инсталации, разположени на територията на общината.

Изнасянето на отпадъци е алтернатива за оползотворяването/ обезвреждането на отпадъци, в случаите когато на територията на страната няма изградени съоръжения/ инсталации, притежаващи съответните разрешения. В тези случаи, юридическите лица, които възнамеряват да извършват изнасяне на отпадъци следва да спазват разпоредбите на Глава пета, Раздел V от ЗУО и Регламент (ЕО) № 1013/ 2006 г. относно превози на отпадъци и да представят необходимите нотификации пред компетентния орган на Р България – МОСВ.

Общинска администрация Ценово няма правомощия и задължения в процедурата, свързана с изнасянето на отпадъци и в тази връзка не притежава информация за изнасянето на отпадъци от юридически лица.

3.5 АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Дейностите по управление на отпадъците на територията на община Ценово се извършват съгласно съществуващата Общинска програма за управление на отпадъците за периода 2007-2015 г., приета от Общинския съвет, както и съгласно Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово.

Управлението на отпадъците в общината е възложено на Звено „Околна среда” към Дирекция „Специализирана администрация”, чийто служители изготвят общинските програми, планове и наредби, координират действията между различните участници в процеса, контролират изпълнението на дейностите по управление на отпадъците на територията на общината. С проблемите по управление на отпадъците са ангажирани също Кмета на общината, Зам. кмета на общината, както и кметовете на населените места.

Организацията на структурите по управление на отпадъците в общината е представена в Таблица 3.24.

Таблица 3.24 Административна структура по управление на отпадъците

Административна структура	Наименование на административната структура	Длъжности, определени съгласно щатното разписание на общината	Специалност на експертите, заемащи длъжността	Общ брой на заетите длъжности
Административно звено, отговорно за управление на отпадъците	Дирекция „Специализирана администрация”	Директор на Дирекция		1

Административна структура	Наименование на административната структура	Длъжности, определени съгласно щатното разписание на общината	Специалност на експертите, заемащи длъжността	Общ брой на заетите длъжности
	Звено „Околна среда“ към Дирекция „Специализирана администрация“	Старши специалист „Екология, чистота и управление на проекти“		1
Контролно звено, в т.ч. и по управление на отпадъците	-	Няма	-	-
Други административни структури в общината, имащи отношение към управлението на отпадъците	Кмет на общината Зам. кмет на общината Кметове по населени места	-	-	1 1 8

Източник: Общинска администрация - Ценово

Дейност „Чистота“ към общината извършва дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците. Оператор на депото е **«Югланс» ООД** от 2010 г. до изчерпване на средствата по договора, сключен с общината.

През август.2008 г. по взаимно съгласие е прекратен договорът между ООп на отпадъци от опаковки „ЕКОБУЛПАК“ АД и община Ценово за разделно събиране на отпадъците от опаковки (договорът е сключен на 28.06.2007 г.).

До момента общината не е установила контакти и не са провеждани преговори за сключване на договор с ООп на други масово разпространени отпадъци - отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, излезли от употреба моторни превозни средства и електрическо и електронно оборудване.

Проблеми и несъответствия със законодателството

Регионалното управление на отпадъците ще прехвърли някои от основните отговорности (напр. обезвреждането на битовите отпадъци, събирането и предаването за третиране на опасните отпадъци от домакинствата) на регионалната структура за междуобщинско сътрудничество, която ще разполага със собствен персонал. Въпреки това, за реализиране на заложените в настоящата Програма мерки, с въвеждането на новите изисквания в националното законодателство по управление на отпадъците е налице постоянно увеличаване на потребността от назначаване на допълнителен персонал на местно ниво, както и нарастване на необходимостта от повишаване

квалификацията на персонала. Към момента в общинската администрация:

- ✓ Не е определен общински служител, който да се занимава единствено с въпросите на управлението на отпадъците;
- ✓ Капацитетът за подготвяне и реализиране на инвестиционни и други проектни предложения е много ограничен;
- ✓ Необходимо е да се предприемат мерки, насочени към съвместно решаване на проблемите с отпадъците заедно с другите общини;
- ✓ Обучението и информационната осведоменост относно всички аспекти на управлението на отпадъците са недостатъчни. Организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки също имат задължения в тази връзка, но няма механизъм за координиране на техните дейности с тези на общините както на местно, така и на регионално ниво;
- ✓ Необходимо е също да се предвидят мерки за повишаване на общественото съзнание за промяна в поведението на населението чрез осъзнаване на екологичните рискове, тъй като участието на обществеността в процеса на управление на отпадъците е слабо. Населението не сътрудничи в необходимата степен по управлението на този процес.

3.6 ПРОУЧВАНИЯ, ПРОГНОЗИ И ПЛАНИРАНЕ

През последните 5 години разработки, свързани с управлението на отпадъците в община Ценово са следните:

- ✓ Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово за периода 2007-2015 г. (Вх. № 50/14.06.2007г на докладна до Общински съвет – Ценово);
- ✓ Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово (приета с Решение № 20 по Протокол № 5 от 03.02.2004 г., Допълнена с Решение № 237 по Протокол № 46 от 17.05.2006 г. на ОбС – Ценово);
- ✓ План за приваждане в съответствие с нормативните изисквания на съществуващите депа за отпадъци в община Ценово (2005 г.);
- ✓ Общински план за развитие 2007-2013 г. (приет с Решение № 214/ по Протокол № 37/ 30.03.2009 г. на ОбС – Ценово);
- ✓ Проект (идейна фаза) „Интегриран воден проект, община Ценово, село Ценово и село Долна Студена” (сключен договор за безвъзмездна финансова помощ с МОСВ на 12.01.2009 г. със срок на изпълнение 18 месеца);
- ✓ ИСПА проект за техническа помощ EUROPEAID 124485/D/SV/BG “Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна - България”, (ЕНВИРОПЛАН С.А. – Гърция, – НТУ на Атина – Гърция, КОКС Консулт - Германия, 2009 - 2010 г.).

В рамките на Проекта са разработени прогнози за образуване на отпадъци на

Изпълнител

Този проект се финансира от:

територията на община Ценово за периода 2008-2030 г., които са представени в Раздел 4 на Програмата - Прогноза за образуване на отпадъците.

3.7 ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ

Възприетият подход за финансиране на дейностите по управление на отпадъците се основава на принципа „замърсителят плаща“, който се въвежда с такса “битови отпадъци” за населението, на основание чл. 62 и чл. 63 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ).

Общинският съвет определя размера на такса “битови отпадъци” за дейностите, предвидени със ЗМДТ. Общинският съвет приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, в т.ч. и таксата “битови отпадъци”. Таксата постъпва в общинския бюджет. Към момента таксата за битови отпадъци не включва разходите за закриване на съществуващите депа за отпадъци, проектиране на нови съоръжения и инсталации за обезвреждане и др. По социални съображения общинските съвети не предприемат действия за повишаването на таксите. Все още липсва прозрачност при определяне размера на таксата и публичен контрол върху разходването на събраните средства.

ЗМДТ определя няколко възможности за изчисляване размера на таксата за битови отпадъци, като най-справедлив е методът за определянето ѝ на база количеството на образуваните отпадъци. Всяка община сама избира методология и я защитава пред общинския съвет.

До момента в община Ценово таксата за дейностите по управление на отпадъците и поддържане чистотата на населените места се определя на база данъчната оценка на ползваните имоти от гражданите и фирмите. Определянето на таксата за битови отпадъци пропорционално на данъчната оценка не предоставя стимул за домакинствата, търговските обекти и предприятията за предотвратяване, разделно събиране и оползотворяване на отпадъците. В Таблица 3.25 е представен размерът на такса за битови отпадъци за периода 2005 – 2010 г. в община Ценово:

Таблица 3.25 Такса „битови отпадъци” за периода 2005 – 2010 г.

Такса за битови отпадъци	Домакинства %						Юридически лица %					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Села, в т. ч. - сметоизвозване; - депониране; - улично почистване	5	4	4	4	4,5	4,5	10	8	8	8	9	9

Източник: Общинска администрация –Ценово

Информация за постъпленията в бюджета от такса „битови отпадъци” и изразходваните средства за управление на битовите отпадъци в общината е дадена в Таблица 3.26.

Таблица 3.26 Постъпления в бюджета от такса за битови отпадъци и изразходвани средства за управление на битовите отпадъци за периода 2005-2009 г.

Година	2005		2006		2007		2008		2009	
лева	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено	одобрено	отчетено
Приходи										
Такса за битови отпадъци	81925	60719	83500	54989	66000	70716	80000	81416	118 849	98 613
- домакинства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76 000
- юридически лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22 613
% на таксата за битови отпадъци към общите приходи	3,90	2,93	2,15	1,90	1,56	2,24	1,85	2,24	3,15	3,11
Събираемост		74%		66%		107%		102%		83%
Разходи										
Разходи по управление на отпадъците	68304	62998	88830	74619	90196	87345	126176	83566	118 849	88 091
- за сметосъбиране и сметонизоване	24 589	22 679	42 638	35 817	39 686	38 432	55 517	44 290	60 571	44 359
- за депониране	4 781	4 410	16 878	14 178	9 020	8 735	12 618	11 699	32 341	18 836
- за почистване на улици	12 295	11 340	23 096	19 401	27 059	26 204	37 853	27 577	25 937	24 896
% на таксата за битови отпадъци към общите разходи	3,90	2,93	2,15	1,90	1,56	2,24	1,85	2,24	3,15	3,11
Относителен дял на таксата за битови отпадъци към разходите по управление на отпадъците, %	119,94	96,38	94,00	73,69	73,17	80,96	63,40	97,43		111,94

Източник: Касови отчети на община Ценово

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
БЪЛГАРИЯ И СТРАЖИЦА

KOKKS
L'ESSENTIELLE

Този проект се финансира от:

В Таблицы 3.27 и 3.28 е представена допълнителна финансова информация за дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на общината (разходите са в Евро /година).

Таблица 3.27 Финансова информация за събирането на отпадъците за населеното място

Населено място	Разходи за персонал (Евро /година)	Разходи за поддръжка (Евро /година)	Разходи за гориво (Евро /година)	Разходи за застраховки (Евро /година)	Други разходи-опишете какви (Евро /година)	Общо разходи за събиране на отпадъците (Евро /година)
Община Ценово	8 143,86	588,00	1 840,65	1 303,79	204,52	12 080,82

Източник: Общинска администрация - Ценово

Таблица 3.28 Финансова информация за третирането на отпадъците за населеното място

Населено място	Разходи за персонал (Евро /година)	Разходи за поддръжка (Евро /година)	Разходи за гориво (Евро /година)	Разходи за застраховки (Евро /година)	Други разходи (Евро /година)	Общо разходи за третиране на отпадъците (Евро /година)	Приходи (Евро /година)
с. Ценово	-	-	-	-	-	3525	385 555
с. Белцов	-	-	-	-	-	907	23 196
с. Беяново	-	-	-	-	-	536	6 996
с. Джулюница	-	-	-	-	-	453	9 710
с. Долна Студена	-	-	-	-	-	1484	34 978
с. Караманово	-	-	-	-	-	1175	51 725
с. Кривина	-	-	-	-	-	1154	23 945
с. Новград	-	-	-	-	-	1216	55 398
с. Пиперково	-	-	-	-	-	825	17 947

Източник: Общинска администрация - Ценово

В Доклада с Основни технически данни на Проекта, въз основа на наличните в общината данни и на база експертна преценка за количествата образувани отпадъци са направени изчисления за общината и за регион Борово, представени в Таблица 3.29.

Таблица 3.29 Основни параметри за финансиране на дейностите по управление на отпадъците

		2006	2007	2008
Община Ценово				
Разходи за УО/ тон отпадъци	лв/тон	54,67	64,41	63,02
Приходи от такса битови отпадъци от населението/ тон отпадък от населението	лв/тон	36,27	48,59	57,79
Приходи от такса смет от икономически субекти/тон отпадък от икономически субекти	лв/тон	108,36	112,04	121,60
Разходи за УО/ общи разходи на общината	%	2,57%	2,77%	2,30%
Приходи от такса битови отпадъци/разходи за УО	%	73,69%	80,96%	97,43%
Разходи за събиране / разходи за УО	%	48,00%	44,00%	53,00%
Разходи за депониране/ разходи за УО	%	19,00%	10,00%	14,00%
Такса битови отпадъци/ жител	лв/жител	6,82	9,37	11,31
Регион Борово				
Разходи за УО/ тон отпадъци	лв/тон	54,82	69,24	57,73
Приходи от такса битови отпадъци от населението./тон отпадък от населението	лв/тон	27,65	34,37	38,10
Приходи от такса битови отпадъци от икономически субекти/тон отпадък от икономически субекти	лв/тон	343,52	454,67	390,98
Разходи за УО/ общи разходи на общината	%	4,13%	1,30%	2,71%
Приходи от такса битови отпадъци /разходи за УО	%	86,16%	87,69%	104,92%
Разходи за събиране / разходи за УО	%	44,74%	39,72%	50,99%
Разходи за депониране/ разходи за УО	%	11,86%	8,75%	11,78%
Такса битови отпадъци/ жител	лв/жител	6,16	7,76	8,69

Източник: Общинска администрация –Ценово; EuropeAid/124485/D/SV/BG

Проблеми и несъответствия със законодателството

Данните показват, че разходите за управление на отпадъците представляват незначителен процент от общите разходи. Тази цифра варира от 2,30% до 2,77% - за общината и от 1,30% до 4,13% - за региона. Таксата за битови отпадъци не покрива разходите за управление на отпадъците. Разходите за сметосъбиране и сметоизвозване представляват най-значителна част от разходите за управление на отпадъците - за 2008 г. надхвърлят 50%. Доста по-незначителни са разходите за депониране и това е обяснимо, тъй като в момента в повечето общини дейностите по експлоатация и поддържане на депата са доста ограничени.

Налице е кросфинансиране на настоящата система за управление на отпадъците, където икономическите субекти, плащайки значително по-висока цена на практика, на практика субсидират населението. По-този начин принципът „Замърсителят плаща” остава далеч от прилагането му на практика.

4 ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ

Предложението за актуализиране на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово е във връзка с разработване на ИСПА Проект за техническа помощ EUROPEAID 124485/D/SV/BG “Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна - България”.

Направената с Проекта прогноза за образуване на отпадъците обхваща периода 2008-2030 г. въз основа на обхватна инвентаризация на национално и общинско ниво за периода 2005-2008 г. В тази връзка при изготвяне на прогнозите в Общинската програма по управление на отпадъците за начална година на прогнозния период е приета 2008 г.

4.1 ДЕМОГРАФСКА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2008-2030 Г.

При прогнозиране образуването на отпадъците един от важните фактори е демографското развитие и в Проекта е направена демографска прогноза за отделните общини в изследвания регион.

В проучването са ползвани данните на НСИ от преброяванията и годишните доклади, които дават по-точна представа за броя на лицата, образуващи отпадъци на дадена територия, както е обяснено по-горе.

На база на посочените тенденции и прогнозите на НСИ е предложен, като най-вероятен, следния сценарий за демографско развитие в проектния регион:

- ✓ да се запази тенденцията спадът да е около три пъти по-висок от прогнозирания национален спад за населените места над 3 хиляди жители и четири пъти - за тези под 3 хиляди жители.

Данните за населението, които следва да се използват при прогнозиране на различните отпадъчни потоци са представени в Таблица 4.1.

Таблица 4.1 Демографска прогноза за община Ценово за периода 2008-2030 г.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Население	6,390	6,259	6,132	6,006	5,884	5,764	5,646	5,531	5,409	5,290	5,173	5,060	4,948	4,830	4,714	4,601	4,490	4,382	4,274	4,168	4,064	3,964	3,865
с. Белцов	510	499	489	479	469	460	450	441	431	422	413	403	395	385	376	367	358	349	341	332	324	316	308
с. Беляново	163	160	156	153	150	147	144	141	138	135	132	129	126	123	120	117	114	112	109	106	104	101	99
с. Джулунница	314	307	301	295	289	283	277	272	266	260	254	249	243	237	232	226	221	215	210	205	200	195	190
с. Долна Студена	800	783	767	752	736	721	707	692	677	662	648	633	619	604	590	576	562	549	535	522	509	496	484
с. Караманово	1,040	1,019	998	978	958	938	919	900	880	861	842	823	805	786	767	749	731	713	696	678	661	645	629
с. Кривина	503	493	483	473	463	454	445	435	426	417	407	398	390	380	371	362	354	345	337	328	320	312	304
с. Новград	971	951	932	913	894	876	858	840	822	804	786	769	752	734	716	699	682	666	649	633	617	602	587
с. Пиперково	429	420	411	403	395	387	379	371	363	355	347	339	332	324	316	309	301	294	287	280	273	266	259
с. Ценово	1,661	1,627	1,594	1,562	1,530	1,499	1,468	1,438	1,406	1,375	1,345	1,316	1,287	1,256	1,226	1,196	1,167	1,139	1,111	1,084	1,057	1,031	1,005

Източник: EuropeAid/I124485/D/SV/BG

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & PROJECT MANAGERS

KOKKS
INGENIEUR

Този проект се финансира от:

4.2 ПРОГНОЗА ЗА КОЛИЧЕСТВОТО НА ОБРАЗУВАНИТЕ БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

Въз основа на предложените с Проекта норма на натрупване (202 кг/жит./год.) и морфологичен състав (Таблица 3.5) на битовите отпадъци в община Ценово е направена прогноза за количеството на общообразуваните битови отпадъци на територията на общината.

За прогнозиране ръста на битовите отпадъци са предложени три сценария, които се различават по нарастването на нормата на натрупване, като предполагат увеличаването ѝ като дял от ръста на брутната добавена стойност и доходите. Така се постига постепенно намаляване на този дял във времето и, като резултат се получава постоянно увеличаване на количеството на отпадъците, но с постепенно затихващ ръст.

Сценарий 2, който приемаме за базов, предполага прогресиращо относително разделяне, водещо към състояние на устойчивост, която обаче като цяло ще се постигне след изтичане на прогнозния период.

При оптимистичния и прогресивен Сценарий 1 се предполага състояние близо до устойчивост през целия прогнозен период. Този сценарий, макар и привлекателен, изглежда малко вероятен.

Сценарий 3, който се получава в условията на интензивните икономически промени и занижено обществено съзнание относно опазването на околната среда, и също считаме за малко вероятен, предполага развитие при практически постоянно нарастване на нормата на натрупване без постигане на устойчивост.

За 2008 г. количеството на образуваните битови отпадъци съгласно Сценарий 2 за община Ценово е оценено на 1 326 тона/ година. Детайли за направената прогноза за общообразуваните битови отпадъци по фракции за периода 2008-2030 г. са представени в Таблица 4.2, а на Фигури 4.1 и 4.2 е показано разпределението на битовите отпадъци по общини в проектния регион за 2008 г. и за 2030 г.

Таблица 4.2 Общобразувани битови отпадъци по фракции - Сценарий 2 за община Ценово за периода 2008 – 2030 г.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Население	6,390	6,259	6,132	6,006	5,884	5,764	5,646	5,531	5,409	5,290	5,173	5,060	4,948	4,830	4,714	4,601	4,490	4,382	4,274	4,168	4,064	3,964	3,865
Общо образувани отпадъци, тона/год	1,326	1,291	1,296	1,296	1,293	1,286	1,277	1,266	1,252	1,236	1,219	1,202	1,184	1,164	1,143	1,122	1,102	1,081	1,060	1,039	1,018	998	978
Хранителни	265	258	260	261	262	262	262	261	259	257	255	252	249	246	242	239	235	231	227	223	219	214	210
Хартия	66	64	66	67	69	70	71	72	73	73	74	75	75	75	76	76	76	76	75	75	75	75	74
Картон	40	39	40	40	41	41	42	42	43	43	43	43	44	44	44	44	44	44	44	43	43	43	43
Пластмаса	93	90	91	91	91	90	90	89	88	86	85	84	82	81	79	78	76	75	73	72	70	69	67
Текстил	27	26	26	25	25	24	24	23	23	22	22	22	21	21	20	20	20	19	19	18	18	18	17
Гума	13	13	13	13	12	12	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	8
Кожа	13	13	13	13	12	12	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	8
Градински	438	423	431	437	439	440	438	435	430	424	418	411	404	396	388	379	371	363	354	346	338	330	322
Дървесни	40	39	38	38	37	36	35	35	34	33	33	32	31	31	30	29	29	28	27	27	26	25	25
Стъкло	53	52	51	50	49	48	48	47	46	45	44	43	42	42	41	40	39	38	37	37	36	35	34
Метали	27	26	26	25	25	24	24	23	23	22	22	21	21	21	20	20	19	19	18	18	18	17	17
Инертни	239	234	229	225	221	216	212	208	204	199	195	191	187	183	179	175	171	167	163	159	155	152	148
Опасни	13	13	12	11	11	10	9	8	8	7	7	6	6	5	5	5	4	4	4	3	3	3	3

Източник: ЕвропeAid/124485/D/SV/BG

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
ОБЩИНСТВО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
ОТПАДЪЦИТЕ

KOCKS
AGENCEUR

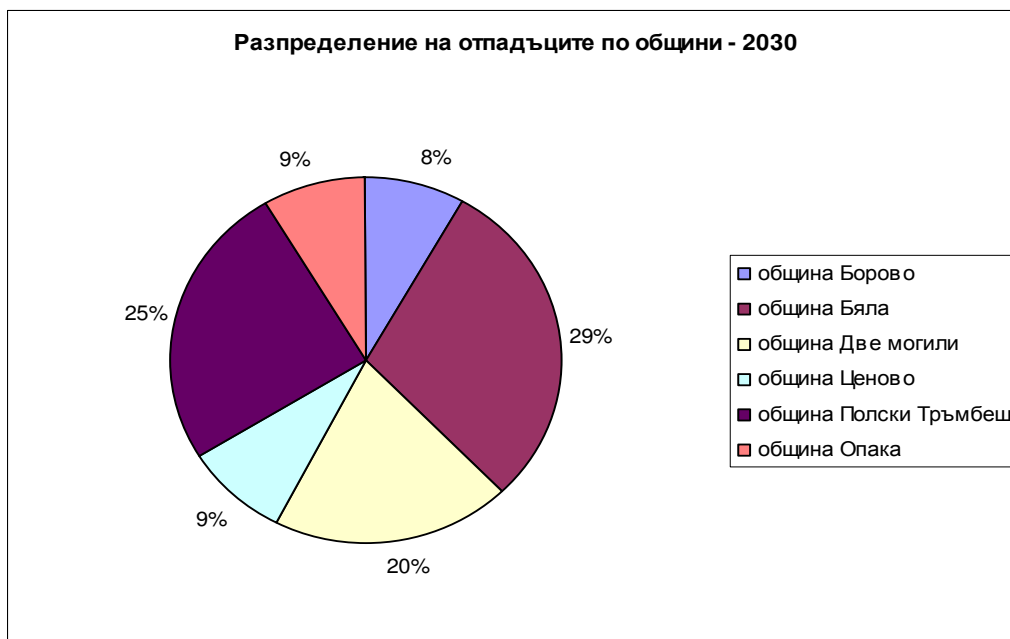
Този проект се финансира от:

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 4.1 Разпределение на битовите отпадъци по общини в регион Борово – 2008 г.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 4.2 Разпределение на битовите отпадъци по общини в регион Борово – 2030 г.

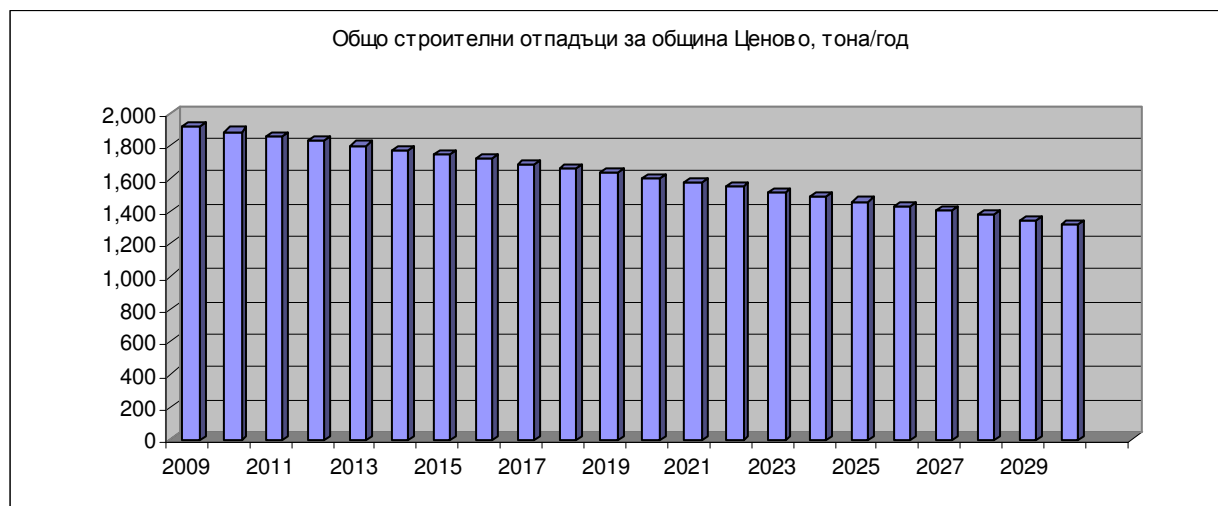
4.3 ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ

Няма точни данни за количеството и състава на строителните отпадъци на територията на община Ценово. Причините за това са, че отпадъците от строителството и разрушаване не се отделят регулярно, събраните отпадъци се оценяват в обемни единици на база отчетените курсове на автомобилите, няма практика за разделяне и сортиране на строителните отпадъци и те се депонират смесено с битовите отпадъци.

Данните за количеството на строителните отпадъци от различни източници на информация и в национален мащаб (годишни отчети за образуване на отпадъци от строителството и от разрушаване, общински програми за управление на дейностите по отпадъците, национална статистика и др.) силно варират и са трудни за съпоставка и очертаване на тенденция. По тази причина, прогнозата за образуване на отпадъците от строителството и разрушаване, направена с Проекта е на база не само на националните данни, но и на допускания и предположения относно този вид отпадъци в някои европейски страни (Гърция, Германия).

За България, и в частност за община Ценово е приета норма на натрупване от 300 кг/жит./год. (с висока степен на несигурност) и предположение за линейното нарастване на нейния ръст с 0.5% на година.

Прогнозираните количества строителни отпадъци за община Ценово са представени на Фигура 4.3. Прогнозата предвижда през проектния период 2009 -2030 г. в общината да се образуват около 1 750 тона строителни отпадъци през 2015 г. и около 1 320 тона през 2030 г.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 4.3 Прогноза за количествата генерирани строителни отпадъци в община Ценово за периода 2009 -2030 г.

4.4 ПРОГНОЗА ЗА ОБРАЗУВАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ

4.4.1 Отпадъци от опаковки

Към момента на актуализиране на Програмата на територията на община Ценово няма действаща система за разделно събиране на отпадъци от опаковки (договорът с ООп „ЕКОБУЛПАК” АД е прекратен през август 2008 г.). Липсват данни за количеството на отпадъците от опаковки, тъй като не е извършвано събирането им.

За прогнозиране на образуваните отпадъци от опаковки са използвани резултати от други проекти, подобни на Проект EUROPEAID/124485//D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Бяла, Велико Търново и Варна – България:

- ИСПА проект EUROPEAID117409/D/SV/BG Мерки по управление на отпадъците в райони Пазарджик, Плевен и Видин - EUROPEAID/117409/D/SV/BG;
- Пред-проектно проучване и съпътстващи документи за проект: “Управление на битовите отпадъци на Столична община” за финансиране от Фондовете на ЕС”, “Фихтнер ГмбХ Ко & КГ”, Германия, “БТ-Инженеринг” ЕООД, България и “Аква Консулт АГ”, Германия,

както и данни от оценки на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Понастоящем в страната действат шест организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

В Таблица 4.3 са представени допускания относно процентното отношение на отпадъците от опаковки спрямо общото количество на отпадъците от съответните фракции.

Таблица 4.3 Съотношение на отпадъците от опаковки към общото количество отпадъци

Отпадъци от опаковки	% спрямо общото количество
Хартия	40% - 25% ^X
Картон	80%
Пластмаси	70%
Стъкло	90%
Метали	50%

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Забележка: ^X За всички отпадъци е прогнозирано постоянно отношение през целия период до 2030 г.

Изключение правят само хартиените отпадъци от опаковки, чието количество плавно намалява от 40 до 25% в края на периода.

Прогноза за общото количество на отпадъците от опаковки за периода 2008-2030 г. за общината са представени в Таблица 4.4.

Таблица 4.4 Общо количество отпадъци от опаковки за община Ценово за периода 2008 – 2030 г.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Население	6,390	6,259	6,132	6,006	5,884	5,764	5,646	5,531	5,409	5,290	5,173	5,060	4,948	4,830	4,714	4,601	4,490	4,382	4,274	4,168	4,064	3,964	3,865
Общо количество отпадъци от опаковки, т/год.	1,846	1,891	1,928	1,960	1,985	2,006	2,024	2,037	2,047	2,054	2,059	2,062	2,063	2,061	2,059	2,057	2,053	2,050	2,045	2,040	2,034	2,028	2,022
Хартия	298	308	318	326	333	339	344	349	353	355	358	359	361	361	362	362	362	362	361	361	360	359	358
Картон	710	731	750	767	782	795	807	817	825	832	838	842	846	848	850	852	854	855	855	855	855	855	855
Пластмаса	608	622	633	640	645	648	649	649	648	646	644	642	639	636	632	629	625	622	618	614	610	607	603
Съкло	197	197	196	195	194	193	192	191	190	189	189	188	187	186	185	184	183	182	181	180	179	178	177
Метали	32	32	32	32	32	32	31	31	31	31	31	31	31	30	30	30	30	30	30	29	29	29	29

Източник: ЕвропeAid/124485/D/SV/BG

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
ЕКОЛОГИЧНО ПРОЕКТИРОВАНЕ

 НАЦИОНАЛЕН РЕГИОНАЛЕН УНИВЕРСИТЕТ "ИЗТОЧЕН ЛЕВКИ"

KOCKS
INGENIEUR

Този проект се финансира от:

4.4.2 Негодни за употреба батерии и акумулатори

В страната като цяло, и в частност в община Ценово не съществува действаща система за събиране, оползотворяване или обезвреждане на неоловни батерии и акумулатори. Отпадъците от портативни батерии, включително батериите с живачен оксид, не се събират отделно и се изхвърлят съвместно с битовите отпадъци на общинското депо. В страната има изградена система за събиране на негодни за употреба оловно-кисели батерии и акумулатори и съществуват мощности за рециклирането им с достатъчен капацитет.

Към момента на актуализиране на Програмата пет дружества притежават разрешение за извършване на дейности, като организации по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

Съществуващата информация за образуването и управлението на негодните за употреба батерии и акумулатори на национално ниво е непълна. От наличните данни трудно могат да бъдат открити тенденции за увеличаване или намаляване на количествата на пусканите на пазара индустриални батерии и акумулатори за разглеждания период.

За определяне на количеството на негодните за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори са използвани наличните данни от годишните справки за 2008 г. на Изпълнителната агенция по околна среда за пуснатите на пазара и за събраните количества негодни за употреба батерии и акумулатори.

Таблица 4.5 показва потреблението на батерии и акумулатори за страната и община Ценово за 2008 г.

Таблица 4.5 Оценка на потреблението на батерии и акумулатори за 2008 г.

Вид батерии и акумулатори	Потребление в страната		Оценка на потреблението в общината
	т/год.	гр/жит.год.	т/год..
Портативни батерии и акумулатори	789.00	103,87	0.66
Автомобилни батерии и акумулатори	9 536	1 254,73	8.02
Индустриални батерии и акумулатори	6 208	816,84	5.22
Общо	16 533		13.90

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Поради липса на събиране на портативни батерии, ИАОС не разполага с данни за образуваните количества. Прието е, че количеството на батериите, пуснати на пазара е съизмеримо с количеството на образуваните негодни за употреба портативни батерии, тъй като може да се приеме, че една батерия се изхвърля в рамките на една година (Таблица 4.6).

Таблица 4.6 Негодни за употреба батерии и акумулатори, образувани в страната и в община Ценово

Вид НУБА	Количество НУБА в страната		Оценка на количеството НУБА в общината
	т/год.	гр/жит.год.	т/год.
Портативни батерии и акумулатори	789	103,87	0.66
Автомобилни батерии и акумулатори	7 370	969,74	6.20
Индустриални батерии и акумулатори	236	31,10	0.20
Общо:	8 396		7.06

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Считаме, че оцененото количество на НУБА ще бъде относително постоянно за разглеждания период, като евентуалните нараствания на нормата на натрупване ще бъдат компенсирани от отрицателния демографски ръст в общината.

4.4.3 Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На национално ниво са създадени необходимите законодателни предпоставки за изграждането на система за събиране и предаване за оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). С издадени разрешения до момента са осемнадесет организации по оползотворяване на ИУЕЕО, чиято дейност се простира на територията на цялата страна.

Община Ценово не е сключвала договори с организации по оползотворяване на ИУЕЕО и няма данни за количества на разделно събрани отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

В рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1 и 2) е направена оценка и прогноза за количествата и видовете отпадъци от ЕЕО за регион Борово, която се основава на резултатите от проект „Анализ на изискванията на Директива 2002/96/ЕС и Директива 2002/95/ЕС и прилагането им в България (2005)”. Като база за разчетите в посоченото проучване са използвани резултатите от националното преброяване през 2001 г., в които има данни за вида и количествата на ЕЕО и прогноза за осигуреност на домакинствата с основни домакински уреди в периода до 2015 г.

Прогноза за количеството на отпадъците от електрическо и електронно оборудване за общината по години до 2030 г. е представена в Таблица 4.7.

Таблица 4.7 Прогноза за количеството на ИУЕЕО в община Ценово

Година	Население на общината	Налични уреди в населението с натрупване, кг/жител	Налични уреди в населението с натрупване, тона	Образувани ОЕЕО кг/жител	Прогноза за образувани ОЕЕО в региона, тона
2008	6390	43.79	280	5.21	33
2009	6259	48.01	301	5.99	37
2010	6132	52.11	320	6.89	42
2011	6006	56.07	337	7.93	48
2012	5884	59.87	352	9.13	54
2013	5764	61.26	353	10.5	61
2014	5646	62.54	353	12.09	68
2015	5531	63.7	352	13.92	77
2016	5409	64.7	350	16.02	87
2017	5290	65.5	346	18.45	98
2018	5173	68.67	355	18.63	96
2019	5060	71.98	364	18.82	95
2020	4948	75.42	373	19.01	94
2021	4830	79.01	382	19.2	93
2022	4714	82.75	390	19.39	91
2023	4601	86.64	399	19.59	90
2024	4490	90.69	407	19.78	89
2025	4382	94.91	416	19.98	88
2026	4274	99.31	424	20.18	86
2027	4168	103.88	433	20.38	85
2028	4064	108.66	442	20.58	84
2029	3964	113.66	450	20.79	82
2030	3865	118.88	460	21.00	81

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

4.4.4 Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Към момента в страната оперират четири организации по оползотворяване на отработени масла, получили разрешение в съответствие с изискванията на ЗУО. Община Ценово не е сключвала договор с организация по оползотворяване на отработени масла и няма данни за количества на разделно събрани отработени масла.

В рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1 и 2) за оценяване на количеството на пуснатите на пазара масла са използвани данни на НСИ за производството на масла в страната съгласно PRODCOM кодовете и информацията за вноса и износа, предоставена от Агенция “Митници”, в съответствие с кодовете в митническата тарифа. Тъй като до момента в страната не е правено проучване за съотношението на пуснатите на пазара свежи масла и образуваните отработени масла, за целите на прогнозирането са използвани резултатите от извършвани в Европейския съюз изследвания, на чиято база е определен факторът на конверсия (отношението на образуваните отработени масла към потреблението на свежи масла). При фактор на конверсия 0,45, приет за България (факторът е по-нисък от средния за ЕС - 0,48, поради по-стария машинен парк), количеството на образуваните отработени масла за периода 2001-2005 г. на национално ниво варира между 27 000 и 30 000 т/г. (при норма на натрупване на отработени масла около 3,6 и 3,8 кг/жит./год. съответно).

Тъй като през последните години се наблюдава тенденция към слабо нарастване, за целите на нашите прогнози използваме стойност 4 кг/жит./год. за 2009 г. Така, общото годишно количество на образуваните отработени масла за общината ще бъде около **25.1 тона**. Считаме, че това количество ще бъде относително постоянно за периода до 2030 г., като евентуалните нараствания на нормата на натрупване ще бъдат компенсирани от отрицателния демографски ръст в общината.

4.4.5 Излезли от употреба моторни превозни средства

В страната до момента са издадени разрешения на дванадесет организации по оползотворяване на ИУМПС. Понастоящем няма сключен договор между общината и някоя от организациите по оползотворяване на излезли от употреба моторни превозни средства, липсват данни за количества на разделно събрани ИУМПС.

Независимо от натрупания опит при управление на отпадъците от МПС в хода на изпълнение на НПУДО (2003-2007 г.), трудно е да се прогнозира количеството на образуваните отпадъци от МПС, поради липса на достатъчни по качество и обхват данни за функциониране на системата. Информационното осигуряване на администрирането на процеса включва разработване и внедряване на национална информационна система за МПС и ИУМПС и отпадъците от ИУМПС, която да обхваща МОСВ, РИОСВ, МВР, Агенция “Митници”, НСИ, МФ - данъчната администрация и техните регионални поделения, общините и други институции, имащи отношение и отговорности относно целия жизнен цикъл на МПС от първата му регистрация на територията на Р.България до излизането им от употреба и оползотворяването им.

Поради липсата на единна информационна система за проследяване на моторното превозно средство от първата му регистрация до излизането му от употреба (липса на данни за регистрирани, отрегистрирани, рециклирани и възрастова структура на парка) не е направена прогноза за образуваните количества ИУМПС в общината.

5 ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основните цели на актуализираната Програма са определени на база анализа на съществуващите условия по управление на отпадъците на територията на община Ценово и идентифицираните проблеми и несъответствия с промените в законодателството. Този раздел от Програмата е структуриран по начин, който да отчита изпълнението на всички задължения на община Ценово по отношение управлението на отпадъците в рамките на определените цели.

С оглед синхронизиране с мерките по управление на отпадъците на регионално ниво и в съответствие с НПУДО 2009-2013 г, настоящата Програма поставя следните 10 приоритетни цели за управление на отпадъците на територията на общината в периода 2010-2014 г., основани на приетите принципи на управление на отпадъците и съобразени с конкретните условия:

1. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ
2. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ
3. ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
4. ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
5. ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ТАЗИ ОБЛАСТ
6. ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ
7. УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ
8. УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” ПРИ ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
9. УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА
10. РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ

Регионална политика за управление на отпадъците

Европейският съюз определя регионалното управление на отпадъците като решение за създаване на ефективна рамка за посрещане на нормативните изисквания на ЕС и осигуряване подкрепа за мерките, които се прилагат при регионално управление на отпадъците. Въвеждането на регионална система за управление на отпадъците налага преминаване от общинско към регионално управление на отпадъците в рамките на регионите, определени с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Регионалната система за управление на отпадъците е съвкупност от всички мерки, които общините предприемат с цел постигане на ефективно третиране на отпадъците на територията на региона, съобразно изискванията на чл. 4, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците и изпълнение на задълженията по чл.16 от ЗУО чрез участие на общините. Системата трябва да гарантира, че отпадъците ще бъдат събрани, разделени, транспортирани, съхранени, оползотворени и обезвредени в съответствие с изискванията на законодателството. Развитието на системата за управление на отпадъците следва да бъде насочено към:

- Създаване на условия за качествено обслужване на всички притежатели на отпадъци – третиране и транспортиране на отпадъците, като:
 - обхващане на всички населени места в системите за събиране и транспортиране на отпадъците;
 - оптимизиране на събирането и транспортирането на битовите отпадъци и осигуряване на разделно събиране на специфични потоци отпадъци;
 - създаване на условия за разделно събиране на битови отпадъци и опасни отпадъци от домакинствата, включително чрез изграждане на „центрове за рециклиране” - площадки за приемане и временно съхраняване на сепарирани рециклируеми отпадъци и опасни отпадъци от домакинства;
 - изграждане на съоръжения за предварително третиране на образуваните количества отпадъци;
 - изграждане на съоръжения за оползотворяване на отпадъци;
 - изграждане на съоръжения и инсталации за обезвреждане на образуваните количества отпадъци, включително и специфичните потоци отпадъци, без риск за човешкото здраве и околната среда.
- Въвеждане и прилагане на други мерки (данъчни стимули, икономически мерки, контрол и т.н.):
 - въвеждане на практики за разделяне на рециклируеми материали, биоразградими отпадъци, едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци;
 - прилагане на допълнителни мерки за отклоняване на отпадъците от опаковки от общия поток битови отпадъци;

- информирание на обществеността и други инициативи, имащи за цел прилагането на определени практики;
- прилагане на икономически и финансови стимули за притежателите на отпадъци да ги изхвърлят разделно (вкл. въвеждане на система от такси, базирана на количеството образувани отпадъци в общия поток на битовите отпадъци, при която разделно събраните отпадъци няма да бъдат таксувани).

Общините, включени във всеки от регионите по чл. 28, ал. 4 от ЗУО създават регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъците (чл. 19а, ал. 1 от ЗУО).

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2003 – 2007 г. определя регион Борово, като регион за прилагане на регионална система за управление на отпадъците, който включва шест общини - Борово, Бяла, Две могили, Ценово, Полски Тръмбеш и Опака. Общините Борово, Бяла, Две могили и Ценово са разположени на територията на област Русе, община Опака – на територията на област Търговище и община Полски Тръмбеш - на територията на област Велико Търново.

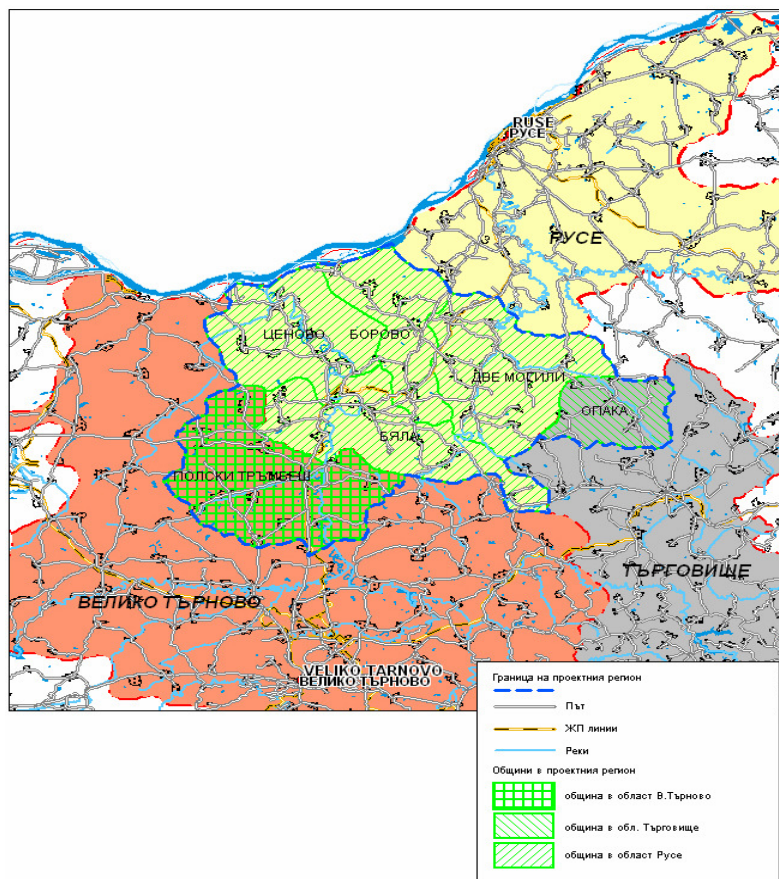
Тъй като площадките за изграждане на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците са разположени на територията на община Бяла е взето решение община Бяла да поеме ролята на водеща община за проекта (писмо № 01-238/2005 г. на община Борово). В тази връзка Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009 – 2013 г. определя регион Бяла, като регион за изграждане на регионална система за управление на отпадъците, но обхватът на региона е запазен и включва шестте общини - Борово, Бяла, Две могили, Опака, Полски Тръмбеш и Ценово (Фигура 5.1).

Посочените общини са бенефициенти за регион Борово/ Бяла по проект EuropeAid/124485/D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България. Обхватът на Проект EuropeAid/124485/D/SV/BG е определен така, че да се покрият минималните изисквания на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците и да се подкрепи създаването на ефективна система от регионални съоръжения за третиране на отпадъците по региони, която впоследствие **ще бъде самоиздържаща се**, включително във връзка с необходимите инвестиции (напр. изграждане на допълнителен капацитет на депата).

Съгласно разработения от МОСВ документ през ноември 2009 г. „Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” елементите на регионалната система за управление на отпадъците на територията на регион Борово/ Бяла, идентифицирани като необходими без да изискват прекомерни разходи са, както следва:

- Изграждане на регионално депо - 1^{ви} етап;
- Изграждане на инсталация за сепариране;
- Изграждане на съоръжение за компостиране;

- Изграждане на Център за рециклиране (събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата – СПОД) - площадка за приемане и временно съхраняване на сепарирани рециклируеми отпадъци и опасни отпадъци от домакинствата.

Фигура 5.1 Местоположение на общините в регион Борово/Бяла съгласно НПУДО

Документът предвижда също закриване и следексплоатационни грижи на съществуващите общински депа в шестте общини от региона след пускане в експлоатация на регионалното депо за неопасни отпадъци:

- o Община Борово – местност „Кайжика” в землището на гр. Борово;
- o Община Бяла – местност „Трапито” в землището на гр. Бяла;
- o Община Две могили – местност „Гърка” в землището на гр. Две могили;
- o Община Опака – местност „Мералък” в землището на гр. Опака;
- o Община Полски Тръмбеш – местност „Баз баши” в землището на с. Раданово;
- o Община Ценово – местност „Сърт баир” в землището на с. Ценово.

Новата общинска политика за управление на отпадъците налага, както координиране с регионалната система, така също и активно участие в създаването и развитието на регионалните организационни структури. През следващите години управлението на отпадъците ще се

трансформира от система, администрирана на местно ниво към по-голям и по-централизиран модел на регионално ниво, където:

- Всички местни органи в региона ще използват едно депо за обезвреждане на неретикулируеми отпадъци;
- Събирането на отпадъци ще бъдат организирано на ниво на няколко общини;
- Събирането при източника на образуване на различни потоци рецикулируеми отпадъци ще бъде отговорност на организациите по оползотворяване;
- Събраните при източника на образуване на биоразградими отпадъци ще бъдат транспортирани директно на съоръжението за открито компостиране, което ще обслужва целия регион.

Ефективното управление на битовите отпадъци зависи от подходящо разпределение на отговорностите между всички местни власти в рамките на границите на даден регион. За да се справят с новата интегрирана система за управление на отпадъците са създадени нови структури - Регионални сдружения за управление на отпадъците, като през 2008 г. в националното законодателство е въведен и необходимия регулаторен механизъм чрез изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците (чл. 19б, ал. 1 от ЗУО).

Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” посочва като бенефициенти за изграждане на регионалните системи за управление на отпадъците сдруженията на общините в регионите, определени с НПУДО. Европейските практики показват, че създаването на регионални сдружения на общините е успешен модел на управление на отпадъците при реализирането на регионални инвестиционни проекти. Общинското сътрудничество води до подобряване качеството на съответните услуги и по-голяма прозрачност на процесите, свързани с управление на отпадъците. Ключова цел създаването на юридическо лице, което да има устойчив институционален капацитет за управление на регионалната система.

Регионално сдружение за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла е учредено през декември 2008 г. и е вписано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел с Решение № 199/ 04.12.2008 г. на Русенски окръжен съд, като Сдружение с обществено полезна дейност Регионално сдружение за управление на отпадъци – „ЯНТРА – ЛОМ 2008”. На 15.04.2009 г. с Решение № 4 на Русенски окръжен съд РСУО „ЯНТРА – ЛОМ 2008» е вписано в Регистъра на юридическите лица с нестопанска цел с промяна в състава на Управителния съвет на Сдружението.

Членове на «РСУО - ЯНТРА – ЛОМ 2008» са шестте общини от региона - Борово, Бяла, Две могили, Опака, Полски Тръмбеш и Ценово. Седалище на Сдружението е гр. Бяла, област Русе.

Предмет на основна дейност на РСУО „ЯНТРА – ЛОМ 2008” е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно, на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, като строителни отпадъци, масово разпространени отпадъци и други.

5.1 ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Европейското и националното законодателство по управление на отпадъците (Стратегия на Общността за управление на отпадъците⁸ и ЗУО) поставят като първи приоритет предотвратяване образуването на отпадъците, което води до намаляване на вредното въздействие върху околната среда чрез намаляване на количеството и обема на образуваните отпадъци.

До края на 2013 г., в съответствие с изискванията на Рамковата Директива 2008/98/ЕО за отпадъците и за отмяна на определени директиви, ще бъде разработен *Национален план за предотвратяване образуването на отпадъци* с участието на всички заинтересовани страни, които имат отношение към управлението на отпадъците, в т.ч. и местните администрации.

Предотвратяването и намаляването на образуването на отпадъците се осъществява през целия жизнен цикъл на продуктите, от тяхното проектиране до превръщането им в отпадъци, и включва следните елементи:

- *Влагане на по-малко количество материали в производството на даден продукт* (напр. купуването на непакетирани плодове и зеленчуци вместо купуването на пакетирани, намаляване дебелината на дадено покритие и др.);
- *Намаляване на опасните свойства на определени съставки/компоненти в продуктите* (напр. премахване на тежките метали от батериите на мобилните телефони, използване на хлорирани разтвори като почистващи средства и др.);
- *Произвеждане на продукти, които могат да се използват повторно и влагане на материали, които могат да се рециклират* (напр. торбички за пазар за еднократна употреба, измиване и повторно пълнене на стъклени или пластмасови бутилки и др.). Повторната употреба е най-разпространена при благотворителност (обикновено дрехи) или от неправителствени организации, като „Freecycle” (Свободен цикъл) (www.freecycle.org) или “ReuseIt Network” (Мрежа за повторна употреба) (www.reuseitnetwork.org). Всякакъв вид стоки могат да бъдат разменени чрез електронната мрежа - най-много мебели, книги, градински принадлежности, бяла техника, играчки, телевизори и др.;

⁸ Communication from the Commission on a Community Strategy for Waste Management (SEC(89) 934 final of 18.9.1989). Endorsed by the Council in its Resolution of 7 May 1990 (OJ C 122/2, 18.5.1990)

- Удължаване полезния живот на продуктите – произвеждане на по-трайни продукти и осигуряване възможности за ремонтване и поправка на продуктите (напр. поправка на обувки, запазване на стари мебели и др.).

5.1.1 Предотвратяване образуването на отпадъци от домакинствата

Въпреки че предотвратяването на отпадъците е първичното ниво в йерархията на управлението на отпадъците, то е свързано с ежедневните схеми на потребление, трудно може да бъде осъществено и изисква продължителни усилия за постигане на значителни резултати. Сферите, в които домакинствата биха могли да избягват отпадъците често се надценяват. В отпадъците от домакинствата преобладават отпадъците от ежедневието и за община Ценово и характерно за тях е посоченото в Таблица 5.1. Краткият анализ на различни отпадъци в състава на битовите отпадъци и възможностите за предотвратяването им показва къде и до каква степен домакинствата реално могат да избегнат отпадъците.

Таблица 5.1 Състав на отпадъците и възможности за предотвратяване от домакинствата

Компонент	Процент	Коментар	Мерки за предотвратяване
Кухненски отпадъци и „зелени“ отпадъци	20 – 50%	Отпадъците от кухнята произхождат главно от приготвянето на храната, а „зелените“ отпадъци - от поддръжката на дворове и градини	Предотвратяване на кухненските отпадъци: ➤ Ястията да се приготвят в необходимото количество, за да не се похабява храна; ➤ Отпадъците от кухнята да се дават за храна на животните, или ➤ При възможност да се компостира у дома. „Зелените“ отпадъци са следствие главно от желанието на хората да имат собствена градина. Община Ценово е селски район и мнозинството от населението живее в еднофамилни къщи. Препоръчително е да се насърчава домашното компостиране, което ще допринесе за намаляване на отпадъците в голяма степен.
Хартия (не опаковка)	3 – 7%	Хартията идва главно от вестници, списания и рекламни брошури.	Предотвратяването на отпадъците от вестници е непрактично. Вестниците са важно информационно средство. Количеството на вестниците и списанията обикновено нараства с благосъстоянието на населението. Предотвратяването би означавало преминаване към електронни медии като радио, телевизия и в частност Интернет.
Опаковки	30 – 40%	Съставени в голямата си част от пластмаса (40 до 50%) и картон (30%), освен това от композитни	Възможността за предотвратяване на тези материали от домакинствата е крайно ограничена. Напитките в бутилки за многократна употреба намаляват и много стоки са опаковани 2 или 3 пъти. Има следните възможности: ➤ Пазаруване със собствени торби, вместо приемане или купуване на пластмасови торби в магазините.

Компонент	Процент	Коментар	Мерки за предотвратяване
		материали, метални кутии, стъкло.	➤ Опаковане на плодовете и зеленчуците до необходимия минимум, например пакетиране на няколко неща в една торба или да не се опаковат въобще (напр. бананите). ➤ Избор на стоки, които са по-малко опаковани. ➤ Предпочитание към бутилките за многократна употреба и контейнери за изхвърляне на бутилки и кутии. ➤ Купуване на концентрирани и повторно напълнени опаковки, ако има предлагане на такива. ➤ Повторна употреба на торбичките за събиране на отпадъци или за пазар. Предотвратяването на опаковъчните материали от потребителите е относително ограничено. Производителите на продукти имат много повече влияние върху този вид отпадъци при проектиране на опаковката.
Хигиенни материали	1 до 3%	Бebешки пелени и тампони, памперси за инвалиди	Хигиенните материали са предназначени за удобство и хигиена и като такива не могат да се избегнат.
Други отпадъци	5 до 20%	Включени са батерии, обувки, тъкани, мебели, електрически и електронни уреди, строителни отломки и други.	Мерки за предотвратяване на посочените отпадъци са: ➤ Да не се използват чинии и прибори за еднократна употреба; ➤ Дрехите, обувките, мебелите и уредите да се използват възможно най-дълго; ➤ Да се предпочита поправката пред подмяната. По-добрите икономически условия обаче обикновено водят до желание да се носят модни дрехи и да се използва модерно оборудване. Иновацията изисква модернизация на електронното оборудване на всеки 2 до 5 години. Тези тенденции по-скоро увеличават генерирането на отпадъци, отколкото да ги намаляват.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Данните в таблицата сочат, че предотвратяването на отпадъците в домакинствата е трудно осъществимо за повечето компоненти на битовите отпадъци. Проучвания относно предотвратяването и тестове в Германия в края на 80^{-те} години на миналия век показват, че количеството на образуваните битови отпадъци може да бъде намалено максимум 10%. Трябва да се отбележи, че този резултат е бил постигнат от избрани и силно мотивирани домакинства.

Най-общо обаче степента на участие на населението в избягването на отпадъците е слабо до незначително. Както показват опита и поведението на хората в ЕС и САЩ, където информационните кампании в това направление са факт вече 10-20 години, избягването на отпадъци при настоящата ситуация на продажба на стоки е доста ограничено. Доказателство за това е например, електрическото и електронното оборудване - хората имат склонност да сменят мобилните си телефони, телевизори, видеоапарати и др. много преди да са излезли от употреба, тъй като технологиите се променят бързо или само защото предлагането е много голямо и така, по-старите уреди се превръщат в отпадъци.

Успешна кампания с мото „Love food hate waste” („Обичай храната, мрази отпадъците”) (<http://www.lovefoodhatewaste.com>), свързана с намаляване на хранителните остатъци е стартирана във Великобритания от организацията WRAP (Waste and Resources Action Programme - Програма за действие с отпадъци и ресурси). Установено е, че около една трета от закупената храна се изхвърля, макар че голяма част от нея може да бъде консумирана. Голяма част от потребителите не са запознати с този проблем и целта на кампанията е да се предоставят съвети и рецепти за неизядената храна, така че да се изхвърля по-малко. Кампанията се развива с многообещаващи резултати и е привлякла вниманието и извън Великобритания.

5.1.2 Предотвратяване на отпадъците от промишлеността и търговския сектор

За предотвратяване на отпадъците от промишлеността и търговския сектор фирмите (дружествата) прилагат мерки за намаляване на техните отпадъци. Следните фактори са от значение за стимулиране на промишлеността и частния сектор за подобряване или промяна на системите им за управление на отпадъците:

- Стойността за депониране на отпадъците и дали тя може да бъде повлияна от мерки за предотвратяване образуването на отпадъците и за рециклирането им;
- Стойностите на суровините и енергията, които могат да затруднят определянето на нуждите от по-малко материали или по-ефективното използване на материалите по начин, по който ще се намали количеството на отпадъците;
- Стойността на опаковките, които се използват за пакетиране на техните продукти и дали те могат да бъдат намалени чрез използването на други материали или по-малко материали;
- Стойността за депониране на опаковки, получени в резултат от разопаковането на материали и продукти;
- Сертификати за околна среда, чрез които фирмата се обвързва да работи опазвайки околната среда, като сертификата ISO 14 000. Това има голямо значение, когато този сертификат може да подпомогне намирането на повече клиенти, които предпочитат компании, грижещи се за околната среда или, ако такива сертификати са необходими, за да се конкурират с фирми, които притежават голям пазарен дял, заради политиката им за защита на околната среда.

Във всички тези случаи фирмите (дружествата):

- Ще установят, че производственият им процес се променя;
- Ще приемат техните отпадъци като материали, които биха могли да се избегнат или рециклират за по-малка стойност, отколкото да се депонират.

5.1.3 Мерки за предотвратяване образуването на отпадъците

За осигуряване прилагането на принципа за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците са въведени редица законодателни разпоредби. ЗУО изисква програмите за управление на отпадъците, разработвани от общините и лицата, които образуват или извършват дейности с отпадъци, да включват мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци.

Съгласно действащата НПУДО 2009-2013 г. в Общинските програми за управление на дейностите по отпадъците е необходимо да бъдат заложили следните мерки за предотвратяване образуването на отпадъците:

- Мерки, които могат да засегнат рамковите условия, свързани с образуването на отпадъци.
 - o Насърчаване на ефикасното използване на ресурсите.
 - o Насърчаване на изследователската и развойната дейност в областта на достигането на по-чисти технологии.
 - o Разпространяване на добри практики и резултатите от изследователската и развойната дейност в областта на предотвратяването на отпадъците.
 - o Разработване на индикатори, свързани с директното въздействие на отпадъците върху околната среда, за оценка на ефективността на мерките за предотвратяване образуването на отпадъците.
- Мерки, които могат да засегнат фазата на проектиране и производство и разпространение
 - o Насърчаване на еко-дизайна на продуктите (чрез отчитане на всички екологични аспекти при разработването на продуктите, с цел подобряване на „екологичното поведение“ на продукта през целия му жизнен цикъл).
 - o Предоставяне на информация относно техниките за предотвратяване на образуването на отпадъци с цел улесняване на прилагането на най-добрите налични техники от промишлеността.
 - o Организиране на обучение на компетентните органи по отношение на включването на изисквания за предотвратяване на образуването на отпадъци в разрешенията съгласно Рамковата Директива 2008/98/ЕО и Директива 96/61/ЕО.
 - o Включване на мерки за предотвратяване образуването на отпадъци за инсталациите, които не попадат в обхвата на Директива 96/61/ЕО.
 - o Реализиране на разяснителни кампании за оказване подкрепа на бизнеса.

- Сключване на доброволни споразумения с бизнеса с оглед на това съответни предприятия или промишлени сектори да съставят свои собствени планове или цели за предотвратяване образуването на отпадъци, както и да внесат корекции в продукти или опаковки, от които се получава голямо количество отпадъци.
- Разработване на система от стимули за бизнес субекти, реализиращи дейности по разяснителни кампании за оказване подкрепа на бизнеса.
- Създаване на експертни групи, включващи представители на МОСВ, потребители, производители, неправителствени организации, които да проучват международния опит и обобщават най-добрите световни практики и да предават своя опит чрез семинари, информационни кампании и др.
- Насърчаване на надеждни системи за управление на околната среда, включително EMAS и ISO 14001.
- Мерки, които могат да засегнат фазата на потребление и употреба
 - Използване на икономически инструменти като стимули за „чисти покупки“ или въвеждане на задължително заплащане от потребителите за определен продукт или елемент за опаковка, които иначе биха се предоставяли безплатно.
 - Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични групи от потребители за ползите от прилагане на мерки по предотвратяване образуването на отпадъците.
 - Реализиране на образователни кампании в държавните и общинските администрации, насочени към намаляване на консумацията на хартия, чрез въвеждане на електронна обработка на данни, използване на рециклирана хартия и др.
 - Насърчаване на надеждни екомаркировки.
 - Споразумения с производителите, като например работа на експертни групи за съответните продукти, каквато е практиката в рамките на интегрираните политики за продуктите, или с търговците на дребно по въпросите за наличие на информация във връзка с предотвратяване образуването на отпадъци и за продукти с по-малко отрицателно въздействие върху околната среда.
 - В контекста на обществените и корпоративните поръчки — включване на критерии за защита на околната среда и предотвратяване образуването на отпадъци в обявите за търгове и в договорите, съгласно Закона за обществените поръчки.
 - Насърчаване на повторната употреба и/или поправка на подходящи изхвърлени продукти или на техните компоненти чрез използването на образователни, икономически, логистични или други мерки, като например създаване или подкрепа на акредитирани центрове и мрежи за поправка и повторна употреба, най-вече в гъсто населените райони.

В община Ценово предотвратяването на отпадъците на територията на общината и по-специално, активното участие на населението в предотвратяването не е било приоритет в управлението на

отпадъците на общината до момента. Повечето от домакинствата не са запознати с практиките по предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци.

Инициативите, които община Ценово може да предприеме в периода на действие на актуализираната Програма в рамките на заложените мерки в НПУДО 2009-2013 г., са представени по-долу:

- Въвеждане на подходящи икономически инструменти за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- Провеждане на кампании за повишаване степента на информираност на населението - популяризиране на схемите за „еко-маркировка“;
- Контрол върху спазването от населението на изискванията с наредбите за масово разпространени отпадъци относно повторното използване на съответния вид масово разпространен отпадък;
- Контрол върху спазването на забраните за изхвърляне в общия отпадъчен поток на опасни отпадъци от домакинствата.

5.1.3.1 Икономически инструменти за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците

Увеличаването на разходите за управление на отпадъците представлява стимул за намаляване на количествата образувани отпадъци, поради което усилията на общинската администрация ще бъдат съсредоточени към отчитане на количествата на образуваните отпадъци при определяне на размера на таксите, заплащани от домакинствата и промишлеността.

Определянето на размера на такса „битови отпадъци“ съобразно реално образуваните количества отпадъци е икономически инструмент, чрез който предприятията и домакинствата се насърчават да образуват по-малко количество отпадъци. Намаляването на количеството на образуваните отпадъци води и до съкращаване на разходите за общинския бюджет за събиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците.

Към момента размерът на такса битови отпадъци в общината се определя пропорционално на данъчната оценка на имота, което не е обвързано с количеството на отпадъците. В резултат, за някои причинители на отпадъци (търговски обекти, предприятия, многочленни домакинства) размерът на таксата е недостатъчен и не покрива разходите по управление на тези отпадъци, а за други - нереално висок спрямо действителните разходи.

В страните на ЕС се прилагат различни схеми за заплащане на услугите по събиране и обезвреждане на отпадъци в зависимост от количеството на образуваните отпадъци. При тези схеми отделните домакинства могат да намалят размера на заплащаната такса чрез изхвърляне на по-малко отпадъци в потока на смесените битови отпадъци и пренасочване на рециклируемите отпадъци към системите за разделно събиране. Резултатите от съвместното прилагане на разделно събиране и на схеми за заплащане на услугите по събиране в зависимост от

количеството на отпадъците показват, че се постига намаляване на количеството на отпадъците, постъпващи за депониране от 20 % до 50 %.

Различни са механизмите за облагане на жителите с такса според количеството на образуваните отпадъци. Масово разпространен вариант е заплащането на базова такса от всички граждани за периодично извозване на един основен контейнер, с която се осигуряват режимните разходи на системата. В случаите, когато основният контейнер е недостатъчен за определено домакинство, предприятие или търговски обект, се заплаща за всеки допълнително извозен контейнер. Други възможни варианти са закупуване на чували, стикери за маркиране на индивидуалните контейнери (цената им покрива разходите за транспортиране и обезвреждане на количеството отпадъци в чувала или контейнера), заявка на различни по големина контейнери, измерване на теглото на отпадъците и др. Прилагането на подобни схеми за определяне на заплащането на услугите по транспортиране и обезвреждане на отпадъците насърчава гражданите да купуват продукти, от които се образуват по-малко отпадъци (напр. за повторно използване, с по-малко опаковки и т.н.).

Предварително условие тези схеми да бъдат ефективни е на гражданите да бъде предоставена възможност за предаване на образуваните от тях рециклируеми отпадъци в съществуващите на територията на общината системи за разделно събиране. Вследствие на това, към диференцирано облагане ще се пристъпи след въвеждане в общината на система за разделно събиране на поне един вид масово разпространен отпадък.

Преди предоставянето за гласуване от Общинския съвет на проекто-решение за промяна в методиката за определяне на такса битови отпадъци, ще бъде възложено проучване за определяне на най-подходящия за общината механизъм за диференцирано заплащане, за изготвяне на обоснован финансов анализ на схемата и предложение за районите на общината, които ще бъдат обхванати първоначално.

5.1.3.2 Кампании за повишаване степента на информираност на населението

Общинската администрация на Ценово следва да предприеме мерки за популяризиране и мотивиране на обществото, като организира провеждането на кампании за повишаване степента на информираност и общественото съзнание на населението за ролята му в опасностите за околната среда и човешкото здраве при неправилното управление на отпадъците.

Предотвратяването и намаляването на образуването на отпадъци може да бъде насърчено чрез провеждане на мероприятия за повишаване на екологичното съзнание на потребителите, насочени към разясняване на ролята на купувачите в намаляване на образуването на отпадъци и предизвикване на промяна в поведението им по време на покупката на продукти. Целта е вземането на решение за покупка да се влияе не само от качествата и цената на продукта, но и от възможните вредни въздействия върху околната среда, като се вземат под внимание следните фактори:

- Трайност на продукта, възможност за повторно използване и поправка;
- Материалите, от които е направен продукта – възобновими или невъзобновими;

- Съдържа ли продуктът излишни опаковки.

Специфичен инструмент за насърчаване на предотвратяването на образуването на отпадъци са еко-маркировките на продуктите. Еко-маркирането е доброволен ангажимент от страна на производителите на продукти по отношение опазването на околната среда при разработването, производството, предлагането и ползването на продукти. Поставянето на знак за еко-маркировка върху даден продукт означава, че производителят на продукта доброволно е проектирал и произвел продукта така, че да се спазят нормативните изисквания за присъждане на еко-маркировка. Стоки и услуги със знак за еко-маркировка са все повече предпочитани в страните от ЕС спрямо аналогични продукти и услуги по отношение опазването на околната среда. У нас практическото прилагане на тази доброволна схема за управление на околната среда стана възможно с въвеждането на Националната схема за еко-маркировка и влизането в сила на Наредба № 3 за Националната схема за еко-маркировка (ДВ, бр. 49, 2003 г.) и Наредбата за Националната схема за управление по околна среда и одитиране (ДВ, бр. 26, 2003 г.).

Предвижда се мероприятията за популяризиране на схемите за еко-маркировка и повишаване на екологичното съзнание на купувачите да бъдат насочени към подрастващите – учениците и децата от детските градини, тъй като те са по- възприемчиви и у тях лесно и трайно може да се възпита загриженост за околната среда. За целта разяснителната кампания трябва да се представи на разбираем за тях език под формата на изнасяне на любопитни факти, викторини, тематични игри, сценични представления, конкурси и др. Планира се включването на подобни мероприятия по време на честванията на официални празници на града и ежегодните кампании по пролетно и есенно почистване.

5.1.3.3 Контрол върху спазването от населението на изискванията в наредбите за масово разпространени отпадъци относно повторното използване на съответния вид масово разпространен отпадък

В наредбите за масово разпространените отпадъци са заложили задължения към лицата, които пускат на пазара продукти да осигурят повторно използване на определен процент от количеството на отпадъците, образувани след употреба на продуктите.

В преговорите с организациите по оползотворяване за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци на територията на община Ценово ще бъдат поставяни следните изисквания:

- o Обратно приемане в търговските обекти на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и негодни за употреба батерии;
- o Предлагане за продажба на ниски цени на годното оборудване, събрано в събирателните пунктове.
- o За някои видове опаковки могат да бъдат организирани депозитни системи.

На територията на общината има магазини за хранителни стоки и заведения за обществено хранене, които предпочитат да предлагат продукти в опаковки за еднократна употреба – пластмасови чашки и чинийки, амбалажна хартия, полиетиленови торбички и т.н. Тези опаковки

са в значителен обем и водят до натрупването на огромни количества отпадъци, въпреки че продуктите могат да се предлагат в съдове за многократна употреба. Освен това, тъй като търговските обекти в общия случай са микропредприятия и върху тях не се упражнява ефективен контрол, те не заплащат такса в ПУДООС или вноса в организация по оползотворяване, въпреки че пускат на пазара опаковани стоки. За ограничаване на замърсяването с опаковки за еднократна употреба е необходимо собствениците на търговските обекти, които не заплащат такса на ПУДООС да бъдат мотивирани да използват съдове за многократна употреба, като напр. могат да повишат цената на продуктите, предлагани в опаковки за еднократна употреба.

5.1.3.4 Контрол върху спазването на забраните за изхвърляне в общия отпадъчен поток на опасни отпадъци от домакинствата

В законодателството са въведени забрани за депониране на редица отпадъци, притежаващи опасни свойства. Осигуряването на спазването на тези забрани от населението ще доведе до намаляване на вредното въздействие върху околната среда от смесените битови отпадъци. Мерките за налагане на санкции за нарушаване на забраните следва да бъдат обвързани с въвеждането в експлоатация на система за разделно събиране на опасните отпадъци от бита.

С въвеждането на система за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата се предвижда да се проучат възможностите за въвеждането на допълнителни задължения за дружеството, извършващо услугите по събиране на битовите отпадъци, за осъществяване на по-строг контрол върху изхвърлянето на опасни отпадъци в смесените битови отпадъци чрез визуална проверка на съдържанието на индивидуалните контейнери и в случай, че се установи наличие на опасни отпадъци да се откаже извозването на отпадъците.

5.2 УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ

Увеличаването на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци води до намаляване количеството на рециклируемите отпадъци в общия поток на отпадъците, постъпващи на депо. Въвеждането на разделно събиране, при източника на генериране на отпадъци е предпоставка за увеличаване количествата на събираните фракции и повишаване на степента на рециклиране и оползотворяване.

Приоритет е рециклирането по материали пред енергийното оползотворяване. С оглед насърчаване на мерки и инициативи, имащи за цел прилагането на процесите на подготовка за рециклиране, рециклиране и оползотворяване на материали се предвижда увеличаване на разходите за обезвреждане през периода на действие на Програмата, което е в резултат от налагането на по-високи стандарти от законодателството по управление на отпадъците.

5.2.1 Цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците

Законодателството е основата за въвеждане и насърчаване на рециклирането и оползотворяването на отпадъците.

Въвеждането на национални количествени цели за рециклиране и оползотворяване на определени приоритетни потоци отпадъци, като отпадъци от опаковки, отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, излезли от употреба моторни превозни средства, отпадъци от строителството и разрушаването на сгради и биоразградими битови отпадъци е практическа мярка за налагане на рециклирането/ оползотворяването на отпадъците.

Индикативни регионални цели за рециклиране на битови отпадъци са определени с изготвения от МОСВ през 2009 г. "Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." Документът въвежда индикативни регионални цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци за 2013 г. на база националните цели, поставени с НПУДО 2009 – 2013 г. Диференцирането на целите по региони се налага, за да се гарантира ефективността на предвидените за изграждане регионални системи от гледна точка на техния принос към изпълнението на националните цели.

5.2.1.1 Национални цели

5.2.1.1.1 Повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци и отпадъци от строителство и разрушаване

Рамковата Директива за отпадъците 2008/98/ЕО (чл.11) въвежда изисквания за рециклиране на битови отпадъци и отпадъци от строителство и разрушаване, като определя следните количествени цели.

- до 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, най- малко като хартия, метал, пластмаси и стъкло от домакинствата и евентуално от

други източници, доколкото тези потоци от отпадъци наподобяват домакинските отпадъци, следва да се увеличи най- малко до 50 % от общото тегло;

- до 2020 г. подготовката за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъците от строителство и разрушаване следва да се увеличи до 70% от теглото им.

В съответствие с изискванията на новата Рамкова Директива за отпадъците 2008/98/ЕО се предвижда въвеждането на определените с Директивата цели и в националното законодателство. На настоящия етап в *Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009 – 2013 г.* са посочени следните индикативни цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци на национално ниво за периода 2010 – 2013 г. (Таблица 5.2):

Таблица 5.2 Индикативни национални цели за рециклиране и оползотворяване на битови и строителни отпадъци

Отпадъци	до 2010 г.	до 2011 г.	до 2012 г.	до 2013 г.
Битови отпадъци	най-малко 17% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 25% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 30% от всички отпадъци са рециклирани	най-малко 33% от всички отпадъци са рециклирани
Строителни отпадъци	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 20%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 25%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 30%	увеличаване на рециклирането, оползотворяването и повторната употреба до 35%

Източник: НПУДО 2009-2013 г.

Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.” се фокусира върху въвеждането на модели за управление на битови и строителни отпадъци и отпадъци от разрушаването на сгради, които ще спомогнат за намаляване на общото количество депонирани отпадъци, както и за тяхното оползотворяване.

5.2.1.1.2 Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране

Едно от основните изисквания на Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците е намаляване на количеството на биоразградимата фракция от битовите отпадъци, които се обезвреждат чрез депониране.

Целите за поетапно намаляване на количеството биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, поставени от Директива 1999/31/ЕС са въведени в националното законодателство с *Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.*

Целите, които България трябва да постигне в периода до 2020 г. са определени на база количеството на биоразградимите отпадъци, образувани през 1995 г. и са представени в Таблица 5.3.

Таблица 5.3 Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране в България

Година	Цел	Биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, тона
1995	Образувани биоразградими отпадъци (база 1995 г.):	2.247.500
2010	75%	1.685.625
2013	50%	1.123.750
2020	35%	786.625

Източник: Наредба № 8/2004

Съгласно НПУДО 2009 – 2013 г. намаляване на количеството на биоразградимите отпадъци може да бъде постигнато чрез комбинация от следните мерки:

- Разделно събиране и третиране на "зелени" отпадъци;
- Изграждане на инсталации за компостиране, анаеробно разграждане и механично-биологично третиране;
- Създаване на пазар на компост;
- Домашно компостиране.

5.2.1.1.3 Рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки

Програмата за прилагане на Директива 2004/12/ЕС, изменяща Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки, определя преходни периоди за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки, както следва:

- 31.12.2011 г.: Не по-малко от 50% от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат оползотворени или изгорени в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията;
- 31.12.2014 г.: Не по-малко от 60% от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат оползотворени или изгорени в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията;
- 31.12.2014 г.: Не по-малко от 55% от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат рециклирани;
- 31.12.2013 г.: Не по-малко от 60% от теглото на отпадъците от опаковки от стъкло трябва да бъдат рециклирани;
- 31.12.2013 г.: Не по-малко от 22.5% от теглото на отпадъците от опаковки от пластмаса трябва да бъдат рециклирани.

Целите са въведени в националното законодателство с чл. 11, ал. 2 от ЗУО и се постигат поетапно, съгласно сроковете по § 9 на Преходните и Заключителните разпоредби на ЗУО. Целите за оползотворяване и рециклиране на отпадъци от опаковки, които следва да бъдат постигнати на национално ниво през периода на действие на настоящата Програма са представени в Таблица 5.4.

Таблица 5.4 Национални цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки

Година	Рециклиране, %	Оползотворяване, %	Цели за рециклиране по материали, %				
			хартия	стъкло	метали	пластмаси	дърво
2009	45	46	60	46	50	17	15
2010	47	48	60	51	50	19	15
2011	49	50	60	55	50	20	15
2012	52	53	60	59,6	50	22	15
2013	54,9	56	60	60	50	22,5	15
2014	55	60	60	60	50	22,5	15

Източник: ЗУО

5.2.1.1.4 Рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства

Целите за рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства са въведени с Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства.

С Наредбата е регламентирано следното задължение:

- Икономическите оператори предприемат мерки за поетапно постигане на ниво на повторно използване и оползотворяване не по-ниско от 95 на сто за всяко събрано ИУМПС, като нивото на повторно използване и рециклиране достига 85 на сто - за МПС, произведени след 1 януари 1980 г. Целите се постигат поетапно съгласно Таблица 5.5, но не по-късно от 1 януари 2015 г.

Таблица 5.5 Цели за рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на отпадъци от ИУМПС

Година	2010	2011	2012	2013	2014
Минимално количество за повторна употреба и оползотворяване (%)	89	90	91	93	95
	82	82	83	84	85

Източник: Наредба, приета с ПМС № 311/17.11.2004 г.

5.2.1.1.5 Събиране и рециклиране на негодни за употреба батерии и акумулатори

Наредбата за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори въвежда отговорност за изпълнение на

определени количествени цели за разделно събиране, рециклиране и/или оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори за лицата, пускащи на пазара батерии и акумулатори, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци.

Лицата, които пускат на пазара автомобилни и индустриални батерии и акумулатори са длъжни да осигурят събирането на цялото количество негодни за употреба автомобилни и индустриални батерии и акумулатори, образувано през текущата година.

Таблица 5.6 посочва националните цели за събиране и рециклиране на НУБА за периода 2009-2015 г. Целите за събиране, посочени в таблицата се отнасят за негодни за употреба портативни батерии и акумулатори.

Таблица 5.6 Цели за събиране и рециклиране на НУБА

Година	Минимален коефициент на събираемост за портативни НУБА, %	Минимално количество на рециклираните материали, съдържащи се в оловно-киселите батерии и акумулатори, %	Минимално количество на рециклираните материали, съдържащи се в никел-кадмиевите батерии и акумулатори, %	Минимално количество на рециклираните материали, съдържащи се в другите НУБА, %
2010	12	65	75	50
2011	25			
2012	30			
2013	35			
2014	40			
2015	45			

Източник: Наредба, приета с ПМС № 144/05.07.2005 г.

Коефициентът на събираемост се изчислява по следната формула:

$$КС_X = 3C_X / (P_{X-2} + P_{X-1} + P_X),$$

където:

- $КС_X$ е коефициента на събираемост за годината X ,
- C_X е количеството на събраните негодни за употреба портативни батерии и акумулатори,
- P_X , P_{X-1} , P_{X-2} са разликите от общото количество, пуснати на пазара портативни батерии и акумулатори и количеството на портативните батерии и акумулатори, които са били пуснати на пазара, но са изнесени или изпратени от територията на страната към територията на друга държава - членка на ЕО, преди да са придобити от краен потребител през годината X и предходните две години.

5.2.1.1.6 Събиране, рециклиране, оползотворяване и повторна употреба на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Изпълнителят

Този проект се финансира от:

Лицата, които пускат на пазара електрическо и електронно оборудване, предназначено за употреба в бита следва да осигурят събирането на не по-малко от 4 кг/жител/година излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.

Целите за оползотворяване, повторно използване и рециклиране на излезлите от употреба уреди, попадащи в обхвата на *Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване*, съгласно категориите, посочени в Приложение № 1 на Наредбата, които следва да бъдат постигнати през периода на действие на НПУДО 2009-2013 г. са дадени в Таблица 5.7.

Таблица 5.7 Цели за за оползотворяване, повторно използване и рециклиране на ИУЕЕО

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	Минимално количество за оползотворяване от теглото на ИУЕЕО, %	Минимално количество материали, компоненти и вещества за повторна употреба и рециклиране, %
<u>Категории:</u> 1. Големи домакински уреди и категория 10. Автомати	80	75
<u>Категории:</u> 3. Компютърно и телекомуникационно оборудване 4. Потребителски уреди	75	65
<u>Категории:</u> 2. Малки домакински уреди 5. Осветителни тела 6. Електрически и електронни инструменти 7. Играчки, уреди за отдих и спорт 9. Инструменти за мониторинг и контрол	70	50
Газоразрядни лампи	-	80

Източник: Наредба, приета с ПМС от 30.03.2006 г.,

5.2.1.1.7 Оползотворяване на отработени масла

Целите за оползотворяване на отработени масла са въведени в националното законодателство с *Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти*.

Лицата, които пускат на пазара на Република България масла са отговорни за оползотворяването на посоченото в Таблица 5.8 количество отработени масла.

Таблица 5.8 Количество на отработените масла за оползотворяване

Година	Минимално количество отработени масла за оползотворяване, (% спрямо количеството масла, пуснати на пазара)
2009	30
2010	35
2011	40
2012 и всяка следваща година	40

Източник: Наредба, приета с ПМС № 230/01.11.2005 г.

5.2.1.1.8 Оползотворяване/ обезвреждане на утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води

Целите относно управлението на утайките, образувани от градските ПСОВ са посочени в Таблица 5.9 (заложените проценти за оползотворяване/ обезвреждане на утайките са дефинирани като цели за постигане).

Таблица 5.9 Прогнозни количества на неопасни утайки от ГПСОВ и методи за третиране

Година	Количество, на база сухо вещество, тона	Количество, при 25% съдържание на сухо вещество, тона	Оползотворяване чрез употреба в земеделието и за рекултивация на терени, %	Изгаряне или съвместно изгаряне, %	Депониране, %
2013	135 000	540 000	50	10	40
2020	153 700	614 800	60	20	20

Източник: НПУДО 2009-2013 г.

Целите включват и популяризиране на методите за предварително третиране на утайките, които да бъдат използвани в земеделието или за рекултивация на терени, за оползотворяване чрез изгаряне с използване на енергията.

5.2.1.2 Регионални цели

За изпълнението на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г." и заложените мерки по Приоритетна ос 2: Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъците, през 2009 г. МОСВ разработи "Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г."

Документът определя индикативни регионални цели за рециклиране на битови отпадъци съобразно предвидените за изграждане регионални съоръжения за третиране на отпадъци, с които се гарантира, че:

- Целите са достижими за всеки регион;
- Всеки регион допринася за постигането на целите на национално ниво по най-ефективния начин;
- Съоръженията, изградени със средства от ОПОС, ще бъдат ефективни не само от гледна точка на цена и социална поносимост (т.е. не много скъпи), но и от гледна точка на постигането на екологичните цели и намаляване на количеството отпадъци предвидени за депониране;
- Допълнителните разходи за преработката (свързани с изграждането и експлоатацията на сепариращи и компостиращи съоръжения) ще бъдат съпоставими или по-ниски в сравнение с другите методи за обезвреждане.

Регионалните цели за рециклиране на битовите отпадъци са определени на база националните цели, посочени в НПУДО 2009 – 2013 г., като са отчетени: спецификата на отделните региони (количеството и морфологичния състав на образуваните на тяхна територия отпадъци; съоръженията, предвидени за изграждане по ОП „Околна среда”; изградени съоръжения или предвидени за изграждане с други средства). Диференциране на целите се налага, за да се гарантира, че целите на национално ниво ще бъдат постигнати, без да се налагат “непоносимо” високи инвестиционни и експлоатационни разходи за населението в региони, където изграждането на специални сепариращи съоръжения не е икономически изгодно.

Индикативните регионални цели за рециклиране на битови отпадъци се въвеждат за 2013 г., когато се очаква, че изградените със средства от ОПОС регионални системи ще бъдат въведени в експлоатация.

Индикативната цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, която регионалната система за управление на отпадъците на регион Борово/ Бяла трябва да постигне към 2013 г., посочена в Механизма за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на ОПОС (ноември 2009 г.) е дадена в Таблица 5.10 (като% от общообразуваното количество битови отпадъци в региона).

Таблица 5.10 Индикативна регионална цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци за 2013 г.

Регион	Индикативна регионална цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци
Борово/ Бяла	27.47%

Източник: ОПОС 2007-2013 г.

Посочената индикативна регионална цел за рециклиране ще бъде отчитана съгласно изискванията на законодателството и когато системата от съоръжения бъде напълно изградена.

5.2.2 Мерки за увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване

За постигане на регионалните цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците в регион Борово/ Бяла в рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1.3 и 1.4 „Сценарии за управление на отпадъците и Препоръки за система за управление на отпадъците за регион Борово“) са разработени четири сценарии за управление на отпадъците в региона. При изготвяне на сценариите са предвидени мерки с цел увеличаване на количествата на събираните отпадъци и повишаване степента на оползотворяване, включително рециклиране на отпадъците на територията на региона, респективно на община Ценово, и поетапно постигане на регионалните и национални цели. Регион Борово/ Бяла трябва да постигне индикативна регионална цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци 27,47% през 2013 г. Освен това регионът трябва да се съобрази с изискванията на Директива 99/31/ЕС за предварително третиране на отпадъците преди депонирането им и отклоняването на биоразградимите отпадъци от общия поток отпадъци, предназначени за депониране. Нивото от 27,47% следва постепенно да се увеличи до 50% до 2020 г.

Таблица 5.11 представя индикативните национални и регионални цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, и поетапното им постигане за периода 2010-2020 г. за четирите алтернативни сценарии за управление на отпадъците в региона.

Таблица 5.11 Постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци в регион Борово/ Бяла за периода 2010-2020 г.

Година	Национална цел	Регионална цел	Постигане на целите			
			Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3	Сценарий 4
2010	17,00%	-	27,51	29,47	27,51	29,47
2013	33,00%	27,47%	46,30	49,61	48,83	48,72
2020	50,00%	50,00%	46,83	50,50	49,89	49,36

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Постигането на целите за поетапно намаляване на количеството биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, определени на база количеството на образуваната през 1995 г. биоразградимата фракция за четирите алтернативи е показано в Таблица 5.12.

Таблица 5.12 Постигане на целите за намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране в регион Борово/ Бяла за периода 2010-2020 г.

Година	Общо количество БРО ЗА 1995 г. - тон		Постигане на целите							
	21.690									
	Национална цел		Сценарий 1		Сценарий 2		Сценарий 3		Сценарий 4	
	тон/год	% от 1995 г. БРО	тон/год	%	тон/год	%	тон/год	%	тон/год	%
2010	16.268	75%	6.001	27,67%	6.143	28,32%	6.001	27,67%	6.143	28,32%
2013	10.845	50%	3.766	17,36%	3.577	16,49%	3.406	15,71%	3.627	16,72%
2020	7.592	35%	3.581	16,51%	3.369	15,53%	3.179	14,65%	3.435	15,84%

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Четирите алтернативни сценария са разгледани подробно в Раздел 5, т. 5.4 на актуализираната

Програма - Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.

Въз основа на оценка на алтернативните варианти чрез подробен анализ по екологични, технически и финансови критерии, **Сценарий 4** е предпочетен от общините бенефициенти в региона, тъй като отговаря в най-голяма степен на определените критерии. Сценарий 4 постига изискванията за увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци на територията на региона чрез комбинация от мерки и изграждане на предвидените в Механизма⁹ съоръжения за сепариране по материали и за компостиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци.

Дейностите по управление на отпадъците съгласно Сценарий 4, които имат принос към повишаване степента на рециклиране и оползотворяване на отпадъците в региона и поетапно постигане на регионалните и национални цели са следните:

Събиране на отпадъците

- Разделно събиране на рециклируеми материали при източника на образуване в «сух» контейнер.
- Разделно събиране на 85% зелени отпадъци.

Третиране на рециклируемите отпадъци

- Съоръжение за сепариране (сортиране) по материали (механично третиране, комбинирано с ръчно разделяне). Събраните разделно отпадъци от “сухите” контейнери се третират в “чисто” съоръжение за сепариране по материали (CCM). Малка част (около 20%) от остатъчната фракция се депонира.

Третиране на биоразградимите отпадъци

- Домашно компостиране на 40% от органичните отпадъци в селските райони.
- Съоръжение за компостиране на зелените отпадъци.

5.2.2.1 Предварително третиране на отпадъците преди оползотворяване

Предварителното третиране на отпадъците има за цел подготовка на отпадъците за последващо оползотворяване и/или обезвреждане.

Прилагането на изискванията за предварително третиране може да бъде свързано със значителни

⁹ Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г., МОСВ, ноември 2009 г.

ползи за околната среда. Същевременно предварителното третиране може да увеличи разходите за обезвреждане на отпадъците и по този начин да насърчи рециклирането и оползотворяването. Възможно е да бъдат реализирани приходи от предаване на отпадъците, получени от предварителното третиране, в т.ч. пластмаси, метали, хартия, стъкло, както и приходи от продажбата на качествен компост.

В съответствие с дефиницията по § 1, т. 21 от Допълнителните разпоредби на Наредба № 8/2004 г., една операция се определя като “предварително третиране”, ако е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортиране, който променя характеристиките на отпадъците, с цел да намали техните обем или опасни свойства, за да се улесни последващото им третиране или повиши оползотворяемостта им.

Съгласно дефиницията за “предварително третиране” изпълнението на поне една от целите е достатъчно условие, за да се счита, че операцията е предварително третиране.

В периода на действие на настоящата Програма община Ценово предвижда прилагане на предварително третиране на отпадъците преди последващо оползотворяване чрез:

- о Сепариране (разделяне) по фракции на битовите отпадъци;
- о Компостиране на биоразградимата фракция от общия поток на битовите отпадъци.

В рамките на Проекта (Доклад по под-задачи 1.3 и 1.4), в съответствие с предвидените с ОПОС елементи на регионалната система за управление на отпадъците на територията на регион Борово/Бяла, със Сценарий 4 е предложено изграждане на съоръжения за предварително третиране на отпадъците чрез сепариране по материали, както и чрез компостиране на биоразградимите битови отпадъци.

5.2.2.1.1 Съоръжение за сепариране по материали

Съоръжението за сепариране по материали (ССМ) ще се изгради на регионален принцип и е част от регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла. ССМ ще бъде разположено на площадка № 5 Бяла-север I, където ще бъдат изградени регионалните съоръжения за третиране на отпадъците.

Предвижда се изграждане на «чисто» съоръжение за сепариране по материали (механично третиране, комбинирано с ръчно разделяне) на площадката, на която ще бъдат разположени регионалните съоръжения за третиране на отпадъците в регион Борово.

Механичното сепариране на отпадъците има за цел:

- Разделяне на различните рециклируеми потоци отпадъци;
- Рафиниране на изходните фракции отпадъци;
- Премахване на проблемни за последващото третиране съставки от потока на отпадъците.

„Чистите” съоръжения за сепариране по материали третират незамърсени отпадъци, разделени при източника на образуване. Събраните отделно отпадъци от “сухите” контейнери ще се третират в

ССМ за производство на продукти, които да отговарят на определени изисквания и така, да могат да бъдат предлагани на пазара.

Събирането, транспортирането и сортирането на рециклируемите материали ще бъде в отговорностите на Регионалното сдружение. Относно участието на населението в разделното събиране на отпадъците в регион Борово са направени следните две предположения:

- 60% от населението разделя отпадъците правилно (75% - за картон) и поставя рециклируемите материали в „сухия“ контейнер, а останалите 40% от населението поставя всичко в контейнера за смесени отпадъци („влажния“ контейнер), и
- Сухият контейнер ще съдържа около 20% примеси други неретикулируеми фракции (основно органични).

Сепарирането на рециклируемите материали в ССМ за регион Борово/ Бяла ще се извършва до голяма степен ръчно. Съоръжението за сортиране е гъвкава система за разделяне на отпадъците, която по време на експлоатационната фаза може да се реорганизира в съответствие с изискванията на пазара. Капацитетът на ССМ е определен на 3.400 тона/година, и той може да бъде постигнат с една линия, която работи с капацитет 4 т/час 5 дни/седмично 240 дни в годината с една непълна (3,5 часова) работна смяна. Годишният капацитет на ССМ се равнява на около 6.800 тона/година, ако съоръжението работи на пълен капацитет (за пълна работна смяна).

Таблица 5.13 обобщава изискванията за ръчно сортиране по материали въз основа на опита от експлоатационните данни на подобни съоръжения:

Таблица 5.13 Проектни параметри на ССМ - изисквания за ръчно сортиране

Фракция	Постъпили, тона/ден	Приблизителен капацитет (кг/час)	Необходими работници	Работници (кръгло)
Хранителни/Зелени отпадъци	2,38	-	-	-
Хартия 1 (печатна)	1,60	160,00	0,57	1
Хартия 2 (тетрапак)	0,59	110,00	0,31	1
Картон	0,81	110,00	0,42	1
Друга хартия	0,79	100,00	0,45	1
Пластмасово фолио	1,14	30,00	1,63	2
РЕТ	0,29	160,00	0,08	1
Други пластмаси	1,36	120,00	0,73	1
Черни метали	0,54	-	-	-
Цветни метали	0,14	-	-	-
Съкло	1,67	400,00	0,21	1
Други остатъци (гуми/кожа/дърво/текстил)	0,75	-	-	-

Фракция	Постъпили, тона/ден	Приблизителен капацитет (кг/час)	Необходими работници	Работници (кръгло)
Инертни материали	1,91	-	-	-
ОБЩО	13,97			9

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Материалите, сепарирани в "чисти" ССМ са с високо качество и лесно се реализират на пазара при условие, че има достатъчно пазари за рециклируеми материали. Основните рециклируеми материали, които се получават от ССМ са хартия, метали и пластмаси, в по-малка степен се сепарират също стъкло и текстил. Съществуват многобройни пазари за метал и хартия и съответно, стабилността (устойчивостта) на тези пазари като цяло е много висока. Стабилността на пазарите за пластмаса е ниска, докато тези за стъкло и текстил са силно променливи.

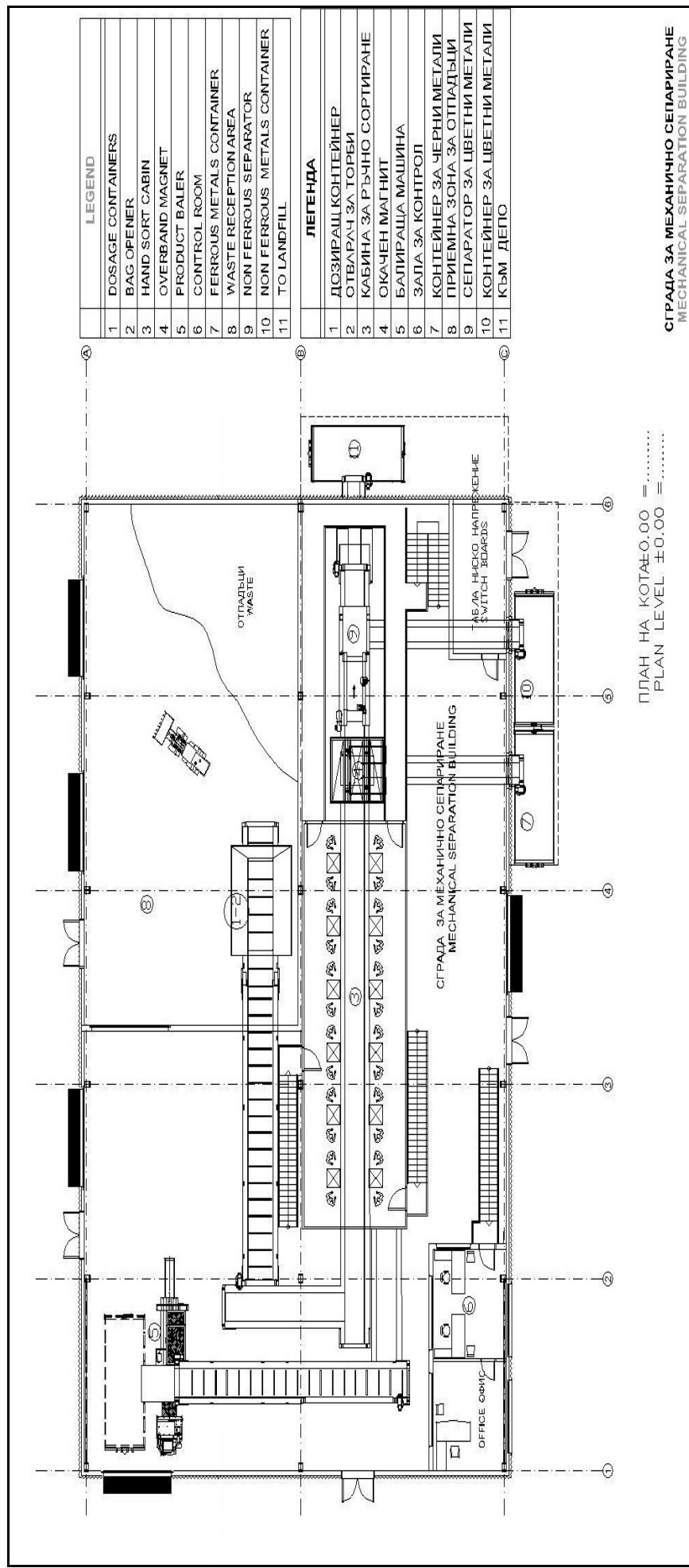
Според нуждите на пазара могат да бъдат оползотворени следните 12 фракции сепарирани материали:

- Картон,
- Хартия: цветна (печатарска) хартия, хартиени опаковки, смесена хартия (3 фракции),
- Пластмаса: фолио, HDPE, PET, PVC и други пластмаси (4 фракции),
- Стъкло: кафяво стъкло, бяло стъкло (2 фракции),
- Метали: черни метали, цветни метали (2 фракции).

Основното оборудване, включено в рамките на съоръжението за сортиране на отпадъците в региона е, както следва:

- o Захранващ бункер с дозиращо устройство;
- o Устройство за отваряне на чували;
- o Магнитен сепаратор;
- o Сепаратор за фракции, съдържащи цветни метали;
- o Балиращо устройство за неметални продукти;
- o Измерващи устройства за лентови транспортъри;
- o Различни видове лентови транспортъри;
- o Обезпрашаващ ръкавен филтър, компресорен агрегат и вентилатори за вентилационна система за участъка за приемане на отпадъци и участъка за механично сепариране;
- o Електронни плъзгащи се врати.

Схема на съоръжението за сепариране по материали за регион Борово/ Бяла с кабината за ръчно сортиране и свързаното с разделяне на отпадъците оборудване е показана на Фигура 5.2.

Фигура 5.2 Схема на съоръжение за сепарирание на материали в регион Борово

Изпълнител

ENVIRONMENTAL S.A.
CONSULTING & PROJECTING

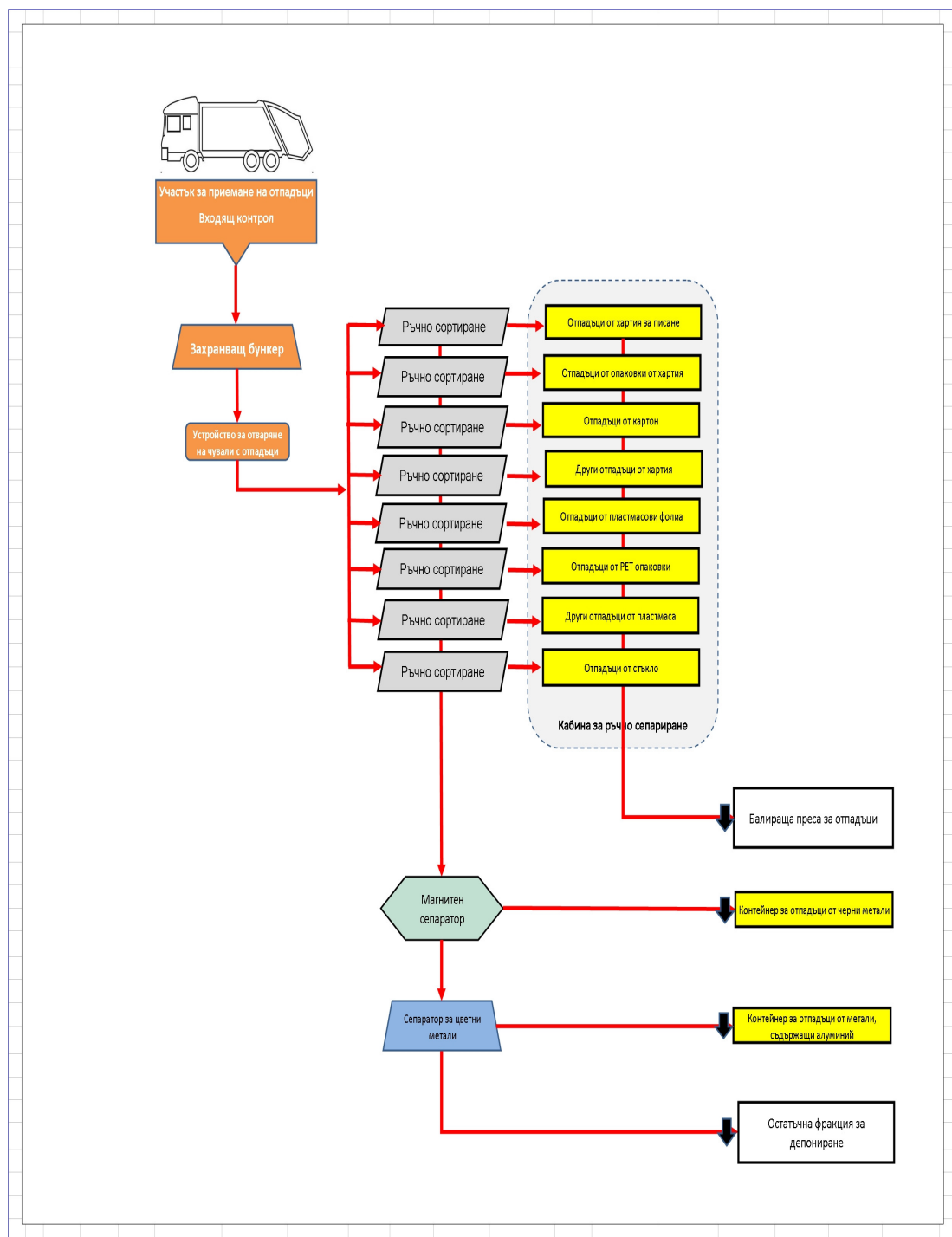
NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF SOFIA

Този проект се финансира от:

Технологична схема на процеса в ССМ е показана на Фигура 5.3.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.3 Технологична схема на ССМ в регион Борово

Технологичният процес, при който се получават рециклируеми продукти се извършва в рамките на участъка за механично сепариране и ръчно сортиране, където отпадъците се сортират в следните

потоци:

- Картон, картон от опаковки (тетрапак), вестници (papers printed) и останала хартия, пластмасово фолио, PET и други пластмаси - от кабината за ръчно сепариране след операцията по отваряне на чувалите.
- Черни метали - от магнитния сепаратор.
- Алуминий - от сепаратора за цветни метали.

По време на процеса на сепариране остатъчните отпадъчни фракции от входящия поток на отпадъците, съставени от 'ситна фракция', 'инертна фракция' и други 'остатъци' (гуми/ кожа/ дърво/ текстил) се отделят и събират отделно, като след това се изпращат за депониране в депото.

Необходимият персонал за обслужване на инсталацията за сортиране на отпадъците е оценен на шестнадесет (16) души минимум, които са разпределени по дейностите, посочени в Таблица 5.14:

Таблица 5.14 Необходим персонал за ССМ за регион Борово

N	Длъжност	Брой
1	Супервайзор на съоръжението	1
2	Технически директор	1
3	Техници/електротехници за поддръжка на машините	1
4	Работници в кабината за ръчно сепариране	9
6	Оператори на челен товарач за входящи отпадъци	1
7	Оператори на нисък клас челен товарач (Товарач със система против подхлъзване) / с вилкова хватка/	1
8	Шофьори на камиони	1
9	Общи работници	1
ОБЩО		16

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Изграждането на съоръжението за сортиране (ССМ) се предвижда да бъде изпълнено за 14 месеца в периода 11.2011 – 12.2012 г. Пробният период (тестване) на ССМ преди въвеждането му в експлоатация ще бъде с продължителност 6 месеца (01.01.2013 – 30.06.2013 г.)

5.2.2.1.2 Съоръжение за компостиране

В периода на действие на Програмата компостирането ще бъде основен метод за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци на територията на община Ценово.

Като алтернатива на депонирането се прилагат основно биологични методи на третиране на смесените битови отпадъци, които са сравнително евтини методи и водят до използване на суровинните свойства на отпадъците. При биологичните методи е необходимо биоразградимите

отпадъци да бъдат отделени от общия отпадъчен поток, като за целта се събират разделно при източника на образуване, след което се подлагат на компостиране (аеробно разграждане) за получаване на компост, или на анаеробно разграждане (ферментация) с производство на био-газ, или в инсталации за механично и биологично третиране (МБТ).

Компостирането е най-често използвания вариант за биологично третиране (около 95% от сегашните методи по биологично третиране в ЕО). Той е най-подходящ за зелени отпадъци. Компостирането на зелени отпадъци дава компост с високо качество.

Общината ще предприеме следните мерки за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци в съответствие с *Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020г.*

- Изграждане на съоръжение за компостиране на биоразградими отпадъци;
- Домашно компостиране до 40% от образуваните от домакинствата в селата биоразградими отпадъци (подробно описано в Раздел 5, т. 5.10.8 на Програмата – Биоразградими отпадъци - Домашно компостиране);
- Осигуряване на разделно събиране на зелени отпадъци от общия поток битови отпадъци с цел обезпечаване на необходимото количество биоразградими отпадъци за съоръжението за компостиране. Мярката е важна, тъй като анализът показва, че компостиране без разделно събиране е неефективно по отношение на разходите (подробно описано в Раздел 5, т. 5.3.2.3 на Програмата – Разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари).

Съоръжението за компостиране е част от регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла и ще бъде разположено на площадка № 5 Бяла-север I, където ще бъдат изградени регионалните съоръжения за третиране на отпадъците. По този начин съоръжението за компостиране ще бъде разположено заедно с депото и съоръжението за сортиране по материали, за да се получи икономия от мащаба, и също ще използва част от спомагателната инфраструктура на депото, като напр. вход, везна, ограда, вътрешен път, външно осветление, противопожарни работи и др.

Капацитетът на съоръжението за компостиране ще бъде около 3 000 тона/година, за да се покрият потребностите за период от 20 години. Прогнозираните количества на биоразградимите отпадъци, постъпващи в съоръжението за компостиране са пряко свързани със системата за разделно събиране на зелени отпадъци. Очаквани количества за 2013 г. са дадени в Таблица 5.15.

Таблица 5.15 Очаквани количества зелени отпадъци в регион Борово

Постъпващи отпадъци 2013 г.	Биоразградими отпадъци
	Зелени отпадъци
Количество т/година	2.355
Плътност т/м ³	0,2

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

В Таблица 5.16 са посочени основни данни за съоръжението за компостиране.

Таблица 5.16 Основни входни данни и параметри

Производителност	3.000 тона/ годишно
Суровина	100% зелени отпадъци
Приемане и подготовка	- бункер с периодично събраните отпадъци - сито - шредер - секция за смесване - покрита повърхност за зреене
Работно време на съоръжението	220 дни/ годишно; 5 дни/ седмично; 7 часа/ дневно
Обща продължителност на процеса на компостиране	8 седмици
Съхраняване на компоста	3 седмици съхраняване на куповете
Опаковане	Пресяване

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Компостиране в редове, компостиране в аерирани статични купове и компостиране в затворени съдове са трите основни метода за компостиране на биоразградимата фракция на битовите отпадъци.

За биологичното третиране на битовите отпадъци в регион Борово в рамките на Проекта са избрани за анализиране две аеробни технологии за разграждане - традиционното обръщане на редове и покрити с мембрана аерирани статични купове, предвид вида и количеството на отпадъците за компостиране, разположението и големината на площадката, климата в региона, нормативните ограничения и наличния бюджет.

И двата метода са подходящи за регион Борово/ Бяла поради своята простота, вида на отпадъците и относително ниските цени, и поради:

- Малките количества входящи отпадъци (разделно събрани зелени отпадъци);
- Достатъчна налична площ на площадката и липса на нормативни ограничения - няма населени места в рамките на 2 км от депото;
- Гъвкави, устойчиви и прости процеси;
- Конкурентно способни начални инвестиции и оперативни разходи.

За регион Борово/ Бяла се препоръчва компостиране в покрити с мембрана аерирани статични купове, поради следните предимства на метода пред традиционното компостиране в купове:

- Значително намаляване на необходимата площ и по-голяма скорост на процеса (500 м² активна площ срещу 3.000 м²);

- Оптимизирани операции и намаляване на нивата на третиране (2 месеца срещу 6 месеца);
- Технологията, наподобяваща тази в закрити съдове дава възможност за контрол на неприятните миризми. Решаването на този въпрос е едно от основните съображения при избора на технология за компостиране и един от най-важните критерии за избор на съоръжение за компостиране. Тъй като тази система позволява на оператора да използва положителното налягане на въздуха (въздуха се продухва през материала, вместо да се просмуква през био-филтър), оперативните разходи са значително по-малки и е сведено до минимум отделянето на миризми.

Използваната за покриване на системата с аерирани статични купове мембрана позволява:

- о Защита от дъжд и слънце/ контрол на влагата;
- о Разделяне на дъждовните води и инфилтратата;
- о Повишеното налягане под покритието подобрява въздушното разпространение;
- о Висока степен на контрол на неприятните миризми;
- о Висока производителност върху малка площ.

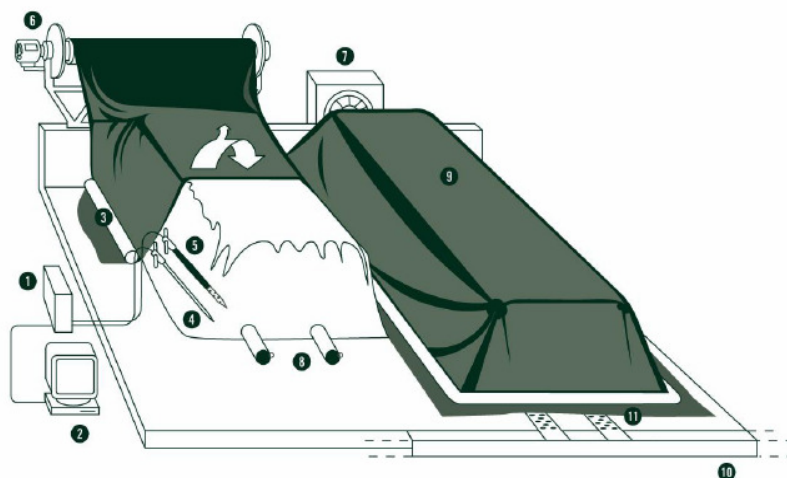
Компостирането в покрити с мембрана аерирани статични купове по принцип използва аерирана система за компостиране в купове, разположена на открито и покрита с полупропусклива мембрана. Повърхността, върху която са разположени куповете трябва да е покрита с бетон или асфалт и да бъде оборудвана с канализационна система. Въздухът се продухва през материала посредством перфорирани тръби, които са прокарани под основата на куповете, разположени успоредно един до друг. Конфигурацията на куповете обикновено е трапецовидна. Комбинацията от мембранно покритие и контролирана аерация, както и осигуряването на подходяща температура позволяват протичането на устойчив процес, при който отделянето на миризми е сведено до минимум.

Системата е модулна, всеки модул се състои от един куп за компостиране.

Схема на система от покрити с мембрана аерирани статични купове е представена на Фигура 5.4.

1. Контролен блок
2. Персонален компютър
3. Брезентово покривало
4. Сонда за контрол на температурата
5. Сонда за контрол на кислорода/температурата
6. Трансмисионен механизъм
7. Система за вентилация
8. Аерационни тръби
9. Мембрана
10. Дренажна система

11 Дънни аериращи канали

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.4 Система от покрити с мембрана аерирани статични купове

Фазите на компостиране, независимо от метода за компостиране са три: интензивно компостиране (Фаза I), стабилизиране (Фаза II) и зреене (Фаза III).

Предвид прогнозата за количествата образувани отпадъци за регион Борово и съответно - малкият капацитет на съоръжението за компостиране (3 000 тона/ година) е установено, че един статичен куп за компостиране ще бъде достатъчен за региона.

По-долу са представени фазите на процеса на компостиране (Фигура 5.5), размерите на купа (Таблица 5.17), както и данни от оразмеряване на фазите на компостиране за 2013 г. за региона (Таблица 5.18).

Фигура 5.5 Фази на компостиране

Таблица 5.17 Размери на купа

Размери на купа	Фаза I	Фаза II	Зреене	Куп компост в края на процеса
Ширина м	8	8	8	8
Височина м	3,3	3,3	3,3	3,3
Дължина м	23	16	14	19
Обем м ³	350	246	209	298
Площ м ²	222	150	128	186

Таблица 5.18 Данни от оразмеряване на фазите на процеса на компостиране за 2013 г. за региона

	Фаза I (интензивно компостиране)	Фаза II (стабилизиране)	Фаза III (зреене)	Готов компост
Продължителност на процеса на компостиране	4 седмици	2 седмици	2 седмици	3 седмици съхранение
Намаляване на масата	20% от постъпващите отпадъци	15% от количеството във Фаза I	5% от количеството във Фаза II	-
Постъпващ материал/отпадъци	290 м ³ /партида 190 т/ партида	204 м ³ / партида 151 т/ партида	174 м ³ / партида 128 т партида	165 м ³ / партида 122 т/ партида

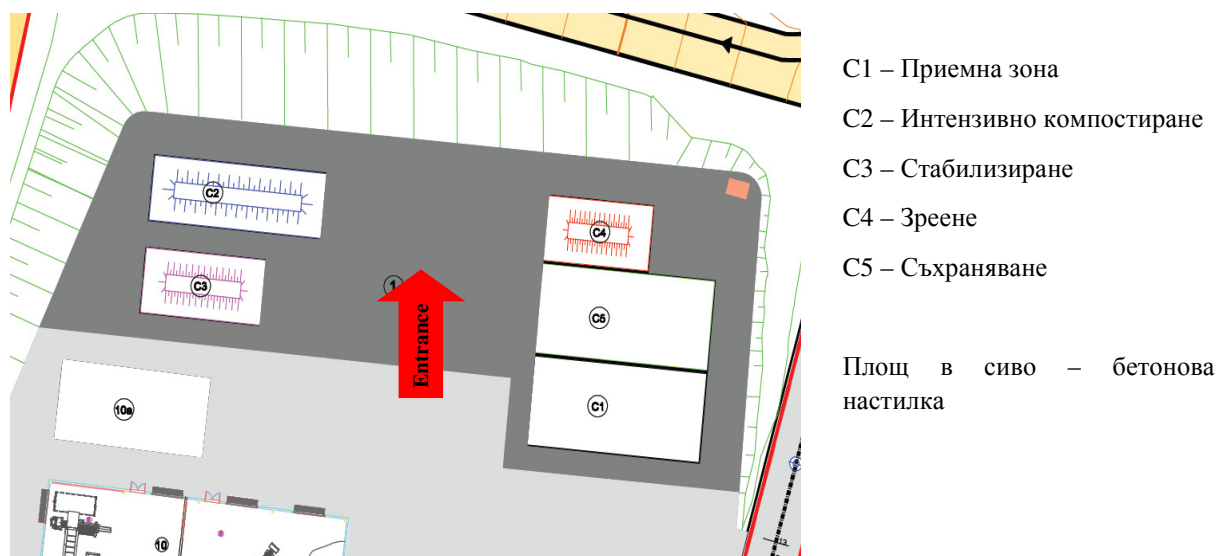
Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Посочените в Таблица 5.17 размери на купа са изчислени с отчитане на обема на свиване по време на различните фази на компостиране, но те могат да се регулират по отношение на наличното пространство и геометрия на площадката. Оптималната височина за куповете е от 2.0 м до 4.0 м, тъй като при по-ниски височини има топлинни загуби, а при по-големи височини има риск за създаване на анаеробни условия.

Процесът на компостиране на биоразградимата фракция в куповете преминава през три отделни фази. Фаза I трае около четири седмици, през които покритите с мембрана купове се аерират интензивно и 20% от входящата маса се губи като водни пари, CO₂, летливи съединения и инфилтрат. След четири седмици покриващата мембрана се отстранява, куповете се обръщат и се покриват отново за по-нататъшно протичане на процеса на разграждане за още две седмици (Фаза II). След още едно обръщане куповете се оставят да зреят за още две седмици (Фаза III). Във фазата на зреене аерация със сгъстен въздух се осъществява на определени интервали от време. Във Фаза III куповете се оставят открити – без мембрана. Не се извършват допълнителни процедури за обръщане на компоста. Стабилизираните отпадъци престояват в продължение на 15 дни в зоната за зреене и в края на този период вече не се отделят неприятни миризми, като полученият продукт може да се използва за запръстване на депа за отпадъци или за торене. Общата продължителност на процеса на компостиране е 8 седмици. Готовият компост се съхранява, не по-малко от 3 седмици преди да бъде използван, след което се пресява и опакова.

На база на постъпващите количества отпадъци е направена оценка на входящия капацитет, като е отчетена честотата на предложената система за събиране на зелени отпадъци, която се очаква да бъде най-голяма основно от април до ноември, на всеки две седмици. Извършено е оразмеряване на фазите на компостиране и е установено, че съоръжението ще обработва около 200 тона/партида или ~ 30 тона/ час зелени отпадъци. Съоръжението ще работи над 220 дни в годината, с една 7 часова работна смяна. Аерирането на биоразградимата фракция ще се извършва 350 дни/година, 24 часа/ ден.

Фигура 5.6 показва общ план на площадката за компостиране с разположението на съответните зони.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.6 Общ план на площадката за компостиране

Площадката, необходима за компостиране на отпадъците осигурява площи за зоната за приемане и подготовка на отпадъците - шредирание и смесване (C1), за интензивно компостиране (C2), за стабилизиране (C3), за зреене (C4), и за съхраняване на компоста (C5).

Общият план на площадката за компостиране е проектиран така, че при биологичното третиране да се избегне кръстосано замърсяване на крайния продукт.

Съоръжението ще се обслужва от 2 души, предвид честотата на събиране и малките количества отпадъци, които се обработват. Един квалифициран работник е необходим за смесването на отпадъците при подготовката им за компостиране, мониторинг и т.н., а другият - ще извършва товаро-разтоварни работи в модулите за компостиране, нарязване и смилане, миене, почистване и др. Шофьорът от съоръжението за сепариране по материали ще покрива също и нуждите на инсталацията за компостиране.

Съоръжението за компостиране е проектирано с капацитет за приемане и третиране на около 3.000 тона/ година биоразградими отпадъци. Зоната за приемане на съоръжението заема площ от 253 м². Общата площ за компостиране обхваща 2.853 м².

Предложените метод на компостиране и система за разделно събиране на зелени отпадъци предполагат производство на **висококачествен компост**, подходящ за торене и, за който лесно може да бъде намерен пазар. Високото качество на вход подобрява значително продаваемостта на крайния продукт.

До момента в България няма създаден пазар на компост. НПУДО 2009-2013 г. предвижда разработване на механизми, подпомагащи развитието на пазара на компост, включително информационни кампании за потенциалните потребители (селски стопани, озеленители, оранжерии и др.) с цел популяризиране производството и използването на компост за подобряване на общественото настрояние и доверието на потребителите в продукта.

Изграждането на съоръжението за компостиране се предвижда да бъде изпълнено за 14 месеца в периода 11.2011 – 12.2012 г. Пробният период (тестване) на съоръжението преди въвеждането му в експлоатация ще бъде с продължителност 6 месеца (01.01.2013 – 30.06.2013 г.).

5.2.2.2 Информационни кампании за потенциалните възможности и ползи от оползотворяването и рециклирането на отпадъците

От изготвените с Проекта алтернативни четири варианти Сценарий 4 е оценен най-високо и е избран от общините бенефициенти, като предпочитан вариант за регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла. Нормативните изисквания са напълно изпълнени в Сценарий 4, но изпълнението на поставените цели в предпочетения сценарий зависи в голяма степен от участието на обществеността в системата.

В периода на действие на Програмата кампании за повишаване на общественото съзнание и консултации с участниците в процеса на управление на отпадъците ще допринесат за разбиране относно потенциалните възможности и ползи за околната среда, произтичащи от оползотворяването и рециклирането на отпадъците.

Въвеждането на надеждна система за управление на отпадъците и преди всичко на системи за разделно събиране на отпадъците ще предизвика липса на желание за участие на населението, при условие че целите и същността, както и научните аргументи за важността на системите за опазване на околната среда и човешкото здраве не бъдат добре изяснени на обществеността. При въвеждането и разширяването на системите за разделно събиране е необходимо информационните кампании да бъдат насочени основно към следното:

- Кампаниите трябва да насърчават домакинствата и бизнеса да ограничават използваните ресурси, повторно да употребяват и рециклират. Насърчаване на използването на рециклирани продукти и материали е важна част от кампанията, тъй като успешното рециклиране зависи от създаване на условия за засилено търсене на рециклирани материали;
- Кампаниите трябва да информират населението за възможностите за оползотворяване на биоразградимите отпадъци и ползите от прилагането на компостирането и използването на компоста. Популяризирането на домашното компостиране ще поддържа интереса към него, така че да се постигне по- висока степен на участие и разпространение на тази

практика;

- С провеждането на кампаниите трябва да се постигне промяна в поведението на населението чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, генерирането и обезвреждането на отпадъците;
- В кампаниите трябва да бъдат включени училищата, като се предвидят дейности, свързани с повишаване на съзнанието и екологичната култура, както на персонала, така и на учениците и родителите относно устойчивото управление на отпадъците. Препоръчително е това да се прави в основните или средни училища в общината.

5.3 ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Програмата предвижда оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесените отпадъци на територията на община Ценово, паралелно с въвеждане на системи за разделно събиране на отпадъци. Усилията на общинската администрация ще бъдат насочени към осигуряване на съвременни контейнери за събиране на отпадъците и съответното транспортно оборудване, както и оптимизиране на честотата и маршрутите за събиране и транспортиране на смесените отпадъци.

5.3.1 Система за събиране и транспортиране на смесени отпадъци

Системата за събиране и транспортиране на смесени отпадъци обикновено се състои от следните елементи,:

- Система за предварително събиране;
- Разполагане и обем на съдовете за отпадъци;
- Честота на събиране;
- Вид на камионите за събиране;
- График на събирането.

5.3.1.1 Система за предварително събиране

По принцип системите за предварително събиране могат да бъдат:

- Система с найлонови чували;
- Система с индивидуални кофи (120 л, 240 л, 360 л) и Евро-контейнери (1.1 м³);
- Система с точки за събиране на улицата:
 - о - със стандартни Евро контейнери с обем 1.1 м³ (съществуват и контейнери с обем 2.2 м³ и контейнери с малко по-различна форма с обем 1.6 м³) или
 - о - с фиксирани контейнери с обем 1.8, 2.4 м³ и 3.6 м³ (италиано-испанска система),
- Големи събирателни точки, оборудвани с пропускателни пунктове.
- Система с подземни контейнери

Сравнението на различните системи за предварително събиране води до следните изводи:

- о Препоръчително е прилагането на система за събиране, основана на точки за събиране на улиците с евро-контейнери с обем 1,1 м³ и индивидуални кофи/ контейнери в населените места, където такава система вече се прилага.
- о Съществуващите индивидуални съдове да бъдат заменени с кофи с вместимост 120/240 л за по-голямо удобство при преместване на съдовете. Съществуващите

метални кофи могат да бъдат използвани за имоти, където отоплението през зимния сезон се извършва с въглища.

- о Съществуващите 4 м³ контейнери се считат за неефективни от гледна точка на събирането и транспортирането на отпадъците и следва да се заменят с контейнери с обем 1,1 м³.

5.3.1.2 Разполагане и обем на съдовете за отпадъци

За изчисляване на броя и разположението на контейнерите с Проекта са използвани следните проектни параметри:

- Контейнерите трябва да бъдат поставени така, че броят и местоположението им да осигуряват средно 80-90% запълване.
- Приета е плътност на смесените отпадъци в региона около 160 кг/ м³ за градски части и 180 кг/ м³ за селските райони.
- Допълнително, неравномерното образуване на отпадъци във времето е взето предвид чрез коефициент.
- Обслужващият радиус на всяка от точките за събиране на улицата от максимум 100 м е международно признат като разстояние, което обикновено се приема от населението да донася отпадъците си от входа на сградите до точките за събиране.
- Мястото на точката за събиране трябва да бъде избрано така, че да е лесно достъпно за камиона за събиране, без да има нужда от големи маневри. Най-подходящо е по протежение на улицата.
- За да се управлява лесно и да се предотврати износването на колелата на контейнера, мястото за разполагането му следва да е павирано (покрито с бетон) и да има хоризонтална връзка с пътя. Това спомага за лесното придвижване на контейнера до задната част на камиона за събиране и обратно до мястото му. Не трябва да се налага маневриране на камиона.
- Колелата трябва да се поддържат в изправност, като счупените колела следва да бъдат подменени веднага. Счупените колела значително намаляват скоростта на събиране, а оттам и ефективността на процеса.

5.3.1.3 Честота на събиране

При определяне на честотата на събиране се вземат предвид следните показатели:

- В България и други Южноевропейски страни по-топлият климат и честота на събиране по-малко от един път в седмицата биха причинили силни миризми и санитарни проблеми. Така, обикновено в градските райони честотата на събиране е повече от веднъж седмично. Като общо правило, честотата на събиране не трябва да е по-малка от два пъти месечно.

- Освен това, оптималната честота на събиране зависи и от гъстотата на населението. Колкото повече битови отпадъци се генерират в определен район на човек и на ден, толкова по-икономически изгодно е да се извършва събиране с голяма честота.
- Друга възможност за даден малък район е да се оставят отпадъците да се натрупват няколко дни и едва тогава да се събират. Намалването на честотата на събиране обаче ще изисква повече съдове, за да поемат натрупаните количества отпадъци. В този смисъл честотата също се превръща във въпрос на оптимизиране на разходите и изискване към площта на точката за предварително събиране.
- Не се предвижда събиране в неделя или през почивните дни. Това означава, че обемът на поставените контейнери е проектиран да съхранява смесени отпадъци два или три дни, без да се влияе от честотата на събиране през останалата част от седмицата.
- За целите на изчисленията се приема, че през лятото честотата на събиране ще бъде всеки ден (без неделя) в градските райони и всеки втори ден в селските райони, с един курс на камион в работен ден. През зимата честотата на събиране може да бъде намалена, особено в селските райони, тъй като студеното време позволява увеличаване на времето за съхраняване на отпадъците в кофите. При всички случаи, логистиката и честота на събиране ще бъдат оптимизирани от оператора, веднага след като системата започне да функционира.

Въпреки че изчисленията на разходите за събиране се различават в зависимост от разположението на контейнерите/кофите (градски или селски) и техния обем, приетата честота на събиране е обикновено 52 пъти годишно.

5.3.1.4 Автомобили за събиране

Автомобилите с уплътняване са икономически най-подходящите превозни средства за предложеното събиране «от врата на врата» в населените места, включително и в слабо и средно населените райони. Налице е тенденция в Европа през последните 30 години да се увеличава капацитета на камионите за събиране на отпадъците. Тази тенденция е съчетана с увеличаване на сложността и по-големи коефициенти на уплътняване.

Все по-използвани стават камиони с по-добри технологии на уплътняване, по-добро шаси и с междуосие 6x2 или 6x4. Когато условията позволяват се използват автомобили с голям капацитет, способни да съберат полезен товар от 10 – 12 т/курс. В селските райони поради дългите разстояния между точките за събиране не е съвсем уместно използването на по-големи автомобили, тъй като времето за събиране и транспортиране до новото депо е ограничено до 8 часа/смяна.

Като се има предвид по-голямата товароносимост на автомобилите, може да се изразходва повече време за събиране и да се изгуби по-малко време при транспорт до съоръженията за третиране. Това увеличава икономии от събиране, но само за по-големи населени места, в които точките за събиране са близо една до друга и камионът може сравнително бързо да бъде натоварен. Освен това увеличаването на размера поставя въпроси за маневреността в

претоварените улици, за безопасността по пътищата, шума и въздействието върху околната среда от такива големи автомобили.

Поради това се очаква камиони с по-малък капацитет да обслужват райони, където големите камиони не могат да влязат или райони с еднофамилни жилища, където дори малък камион е трудно да бъде натоварен напълно в рамките на работната смяна.

Като се има предвид, че в общината няма големи градове, гъстотата на населението е ниска и че мнозинството от жителите живеят в къщи, използването на автомобили с уплътняване с голяма вместимост няма да осигури допълнителни ползи за системата.

Автомобили за събиране на отпадъци със сменяемо тяло, както и технологии, изискващи системи за странично товарене не се препоръчват, поради значително по-високите разходи от традиционно използваното задно товарене.

5.3.1.5 Брой смени

Предвид относително малкия размер на отделните общини и малкия брой необходими камиони, не се препоръчва изпълнението на две смени.

Мерки

В **Приложение 1** към Програмата е представен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесените отпадъци в община Ценово, включително и остойностяване на предложената система. Проектът не препоръчва големи промени в системата за събиране и транспортиране на смесените отпадъци на територията на общината в краткосрочен аспект, като основните параметри на системата са следните:

- Система за събиране на отпадъците, основана на контейнери 1.1 м³ и индивидуални кофи с обем 110/240 л, обслужващи отделните домакинства;
- Честота на събиране 52 пъти/ година.
- Събиране на отпадъците с автомобили с преси със задно товарене, с капацитет 16 м³ и полезен товар около 8 тона/автомобил. Приет е 10 годишен експлоатационен период за автомобилите, така че събирането и транспортирането на отпадъците в община Ценово ще продължи да се извършва с наличния автомобил ISUZU до 2016 г.
- Една работна смяна 5 дни в седмицата.

5.3.2 Разделно събиране на отпадъци

За периода на действие на Програмата успоредно с оптимизиране на системите за събиране на смесените отпадъци на територията на община Ценово ще бъде организирано въвеждането на разделно събиране на отпадъците чрез:

- въвеждане на практики и системи за разделяне на рециклируеми материали, едрогабаритни отпадъци, биоразградими отпадъци и опасни отпадъци;

- прилагане на допълнителни мерки за разделяне на отпадъците, които не са опаковки, като например хартия от държавни, общински администрации и други административни и обществени сгради;
- информиране на обществеността.

5.3.2.1 Разделно събиране на рециклируеми отпадъци

За да бъде организирано разделно събиране на рециклируемите отпадъци е необходимо да се конкретизират:

- Количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците;
- Видовете материали, които ще бъдат разделно събирани за постигане на целите.

Целите за рециклиране и оползотворяване (националните количествени цели и индикативната регионална цел за рециклиране на битови отпадъци за 2013 г. за регион Борово/ Бяла) подробно са разгледани в Раздел 5, т. 5.2 от Програмата - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.

Съгласно изискванията на ЗУО лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци са отговорни за разделното им събиране и за постигане на съответните цели за рециклиране и оползотворяване, и те изпълняват задълженията си:

- о индивидуално, или
- о чрез колективни системи, представлявани от Организации по оползотворяване.

Организациите по оползотворяване не са заинтересовани да достигнат по-високи цели от определените в законодателството, поради наличието на допълнителни разходи. Като се има предвид съществуващия пазар в страната, за да са конкурентноспособни повечето ООп чрез добре развита система за разделно събиране на отпадъци от промишления и търговския сектори постигат целите за рециклиране, докато разделното събиране от домакинствата се поддържа в допустимия минимум поради по-високите му разходи. Също така ООп не са заинтересовани да организират и финансират разделното събиране на отпадъците, които не са опаковки, като например хартия или стари вестници.

Следните фактори определят състава и качеството на разделното събиране от домакинствата:

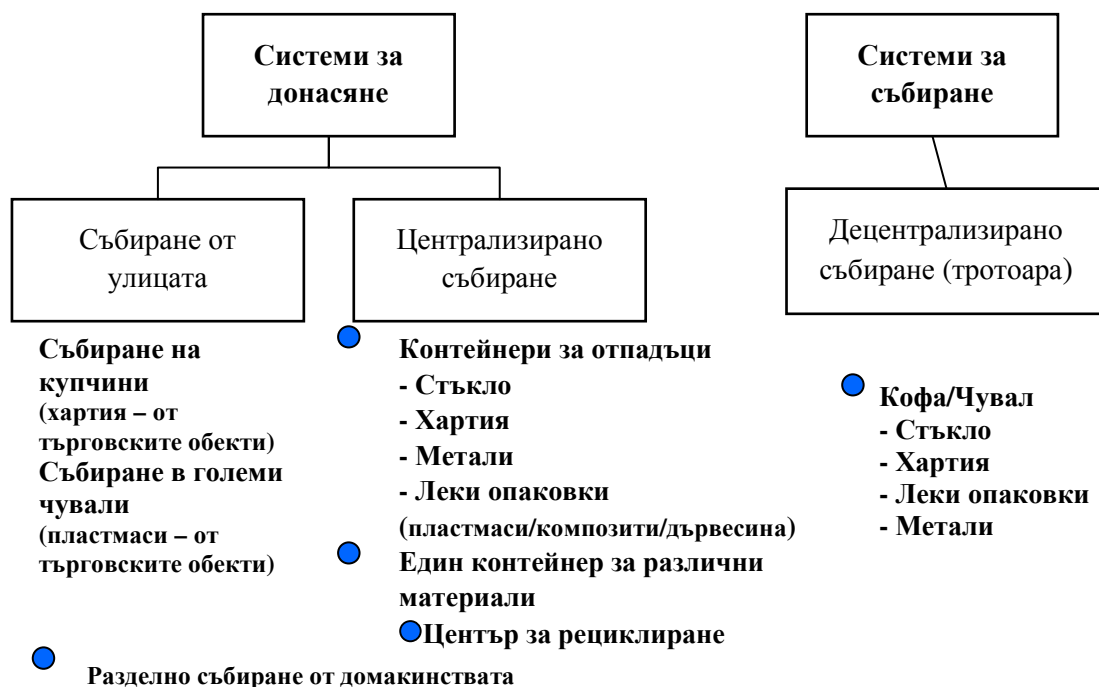
- Фактори, които не могат да бъдат повлияни от общината или ООп:
 - о Гъстота на населението, площ и брой на населението;
 - о Начин на живот, стандарт на живот;
 - о Сезонни промени;
 - о Местни и регионални икономически развития, социална структура;
 - о Брой на живущите в дадена сграда;

- Други съществуващи системи за разделно събиране (стандартни, наложени от общината).
- Фактори, които могат да бъдат повлияни:
 - Системата за разделно събиране (контейнери или чували, централизирана/ децентрализирана система и др.);
 - Разделно събирани фракции (разделно събиране или комбинирано събиране на няколко материала);
 - Размер на съдовете, вид на съдовете, комбинирано с честота на извозването им;
 - Поведение на потребителите.

Община Ценово не изглежда атрактивна за организациите по оползотворяване - ООп не са заинтересовани да прилагат схеми за разделно събиране в по-малките населени места и слабо населените райони. По тази причина понастоящем в община Ценово няма организирана от ООп система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, въпреки че е подписан договор с ООп на отпадъци от опаковки „Екобулпак” АД.

От техническа гледна точка, два са основните варианта за организиране на разделното събиране (Фигура 5.7):

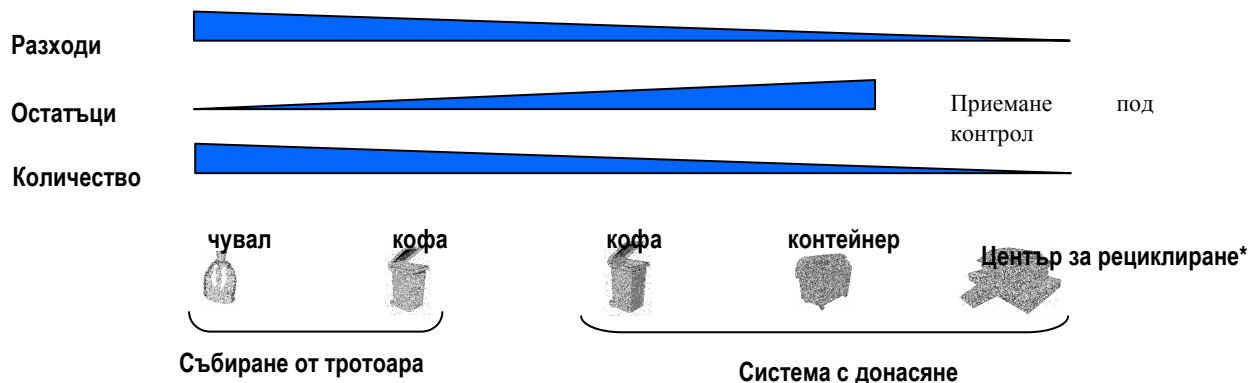
- Системи за донасяне или
- Системи за събиране от тротоара или от врата-на врата.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.7 Системи за разделно събиране

Изборът на система за събиране има значително въздействие върху разходите и качеството на събраните материали. (Фигура 5.8).

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.8 Различните системи за събиране имат различни разходи

Съществуват няколко основни правила, които трябва да бъдат взети под внимание, когато се избира подходяща система:

- Системите с донасяне на отпадъците изискват повече усилия от гражданите да стигнат до контейнерите и изхвърлят сортираните от тях фракции. На практика това означава по-ниско участие на обществеността, отколкото в системата за събиране от тротоара, по-малко събрани количества и по-големи загуби при сортиране;
- Системите за събиране от тротоара постигат по-високи нива на събиране в сравнение със системите с донасяне, но те са по-скъпи. Важен е също и факта, че качеството на събраните материали е по-високо в случаите на събиране от тротоара.
- Най-общо, събирането от тротоара трябва да се прилага в случай че целите за рециклиране и оползотворяване не могат да бъдат постигнати чрез системата с донасяне, или когато времето за убеждаване на жителите да участват в разделното събиране е ограничено.
- Друг много важен проблем е, че при веднъж въведена система за събиране от тротоара чрез използване на индивидуални кофи или чували, е изключително трудно да се премине към система с донасяне и да се убедят хората да изминават по-дълги разстояния, за да изхвърлят отпадъците си.
- Същото се отнася и за броя на сортираните фракции. След като хората са свикнали да събират пластмаси, хартия и метал заедно и ги изхвърлят в един контейнер, трудно е да бъдат убедени да започнат да сортират тези материали поотделно и да ги изхвърлят в отделни съдове.

Във връзка избора на подходяща система от общините в региона, от представените с Проекта четири сценарии за управление на отпадъците (Доклад по под-задачи 1.3 и 1.4) беше избран Сценарий 4 с предложения «сух» контейнер за рециклируемите отпадъци, включен в

регионалната система за събиране. Автомобилите, с които ще се събират смесените отпадъци, ще събират отпадъците и от сухите контейнери.

Съгласно Сценарий 4 дейностите по събиране, транспортиране и сортиране на рециклируемите материали ще бъдат отговорност на Регионалното сдружение, като сортирането на рециклируемите отпадъци ще се извършва в «чисто» съоръжение за сепариране на отпадъците по материали (ССМ). Всички капитални и оперативни разходи за организиране на разделно събиране и сортиране, в т.ч. разходите за депониране на остатъците от сортирането на регионалното депо, ще бъдат поети от общините. Сценарий 4 гарантира необходимата независимост и предимство на Сдружението при обработката на рециклируеми потоци в дългосрочен план за постигане на целите за рециклиране.

Мерки

Основните мерки от техническа, правна и организационна гледна точка са, както следва:

- Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово. Промените, отнасящи се до конкретни отговорности, задължения и спазване на технически изисквания при прилагането на разделното събиране трябва да бъдат доведени до знанието на гражданите и фирмите
- Създаване на подходящи механизми, гарантиращи изпълнението на изискванията, въведени с местното законодателство.
- Като част от новите изисквания на общинското законодателство, икономическите оператори като магазини, ресторанти и офиси ще имат задължение да събират отпадъците си разделно.
- Въвеждане на допълнителни мерки за разделно събиране на хартия от държавни, общински администрации и други административни и обществени сгради.
- Провеждане на кампании за повишаване на общественото съзнание и екологичната култура на населението в общината.

В **Приложение 1** към Програмата е представен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово с остойностяване на предложената система, в т.ч. и за рециклируеми отпадъци.

5.3.2.2 Разделно събиране на едрогабаритни отпадъци

Едрогабаритни отпадъци са негодни за употреба столове, маси, легла, матраци, гардероби, гарнитури, врати, прозорци, килими и др. Понастоящем в община Ценово не съществува система за събиране на едрогабаритни отпадъци. Ако едно домакинство има обемисти отпадъци, те просто се оставят до контейнера (точката за предварително събиране) и остават там в продължение на дни или седмици, докато бъдат събрани. Тази практика трябва да бъде променена, като се въведе ретулярно събиране на едрогабаритните отпадъци в началото на всеки месец или на тримесечие. Събирането ще се извършва от тротоара.

Мерки

Програмата предвижда следните мерки относно разделното събиране на едрогабаритни отпадъци на територията на община Ценово:

- Въвеждане на събиране на едрогабаритните отпадъци по график, което да се извършва в началото на всеки месец/ тримесечие, като населението следва да съхранява едрогабаритните отпадъци в жилищата си до този период. Събирането трябва да се извършва на определения ден за събиране, след поставяне на отпадъците на тротоара.
- Дружеството, което извършва дейностите по събиране и транспортиране на смесени отпадъци, съвместно с общината информира населението веднъж годишно относно графика по месеци/ тримесечие (посочва се конкретния ден) за събиране на едрогабаритните отпадъци.
- Общината подпомага въвеждането на събиране на едрогабаритните отпадъци по график, посредством отправяне на предупреждения или налагане на санкции на нарушителите.
- В срок от 1 година след въвеждането на схемата за ежемесечно събиране на едрогабаритните отпадъци по график, да се обсъдят постигнатите резултати и в зависимост от количеството едрогабаритни отпадъци, да се прецизират възможностите за намаляване честотата на събиране на 4 пъти в годината или какъвто и да е друг график.
- Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово, като се въведат изисквания за разделното събиране на едрогабаритните отпадъци.

5.3.2.3 Разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари

Съгласно чл.19, ал. 3, т. 14 от ЗУО (ДВ, бр. 86/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 41/2010 г.) Кметът на общината отговаря за разделното събиране и временно съхраняване на биоразградими отпадъци, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

НПУДО 2009-2013 г. посочва като приоритет въвеждането на схеми за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене; които на този етап са по-слабо развити:

Зелените отпадъци се образуват от дейностите, свързани с поддръжката на зелените площи в градовете (напр. есенни листа, окосена трева, клони и др. отпадъци от обществените паркове и градини, поддръжката на зелените площи и гробищата), включително и от частни озеленителни фирми. Отпадъците от пазари се образуват от пазарите за селскостопанска продукция, както и от плод-зеленчуковите щандове на супермаркетите.

Програмата предвижда въвеждане на разделно събиране на зелени отпадъци от общия поток битови отпадъци с цел осигуряване на необходимото количество биоразградими отпадъци за съоръжението за компостиране. Мярката е важна, тъй като анализът показва, че компостиране

без разделно събиране е неефективно по отношение на разходите. Предвижда се разделното събиране на зелените отпадъци да стартира с въвеждане в експлоатация на съоръжението за компостиране, като събирането им ще се извършва в контейнери за биоразградими отпадъци. Разделяне при източника на образуване на биоразградимите отпадъци се практикува в много страни, като ефектът е отклоняване на отпадъците от депата и производство на висококачествен подобрител на почвата. Въвеждането на разделно събиране и третиране на зелените отпадъци и отпадъците от пазари е част от системата за управление на тези отпадъци и поетапното изграждане на система за събирането им.

В **Приложение 1** към Програмата е представен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово с остойностяване на предложената система, в т.ч. и за зелени отпадъци. Разгледано е разделно събиране на растителните отпадъци от поддръжка на зелените площи, отпадъците от пазари и градинските отпадъци.

Събирането на градинските отпадъци е най-трудно осъществимо, тъй като се образуват сравнително малки количества през годината, с пикове през пролетта и есента. Понастоящем градинските отпадъци се изгарят на място, но с въвеждане в експлоатация на инсталацията за компостиране тази практика трябва да бъде прекратена. Сравнение на различни схеми за събиране на градински отпадъци е представено в Таблица 5.19:

Таблица 5.19 Сравнение между различните схеми за събиране на градински отпадъци

КРИТЕРИЙ	ВАРИАНТ 1 ОСТАВЯНЕ НА МЯСТОТО НА ОБРАЗУВАНЕ	ВАРИАНТ 2 СЕДМИЧНО СЪБИРАНЕ ПО КЪЩИТЕ	ВАРИАНТ 3 ПОСТАВЯНЕ НА КОНТЕЙНЕРИ	ВАРИАНТ 4 СЪБИРАНЕ ПРИ ПОВИКВАНЕ	ВАРИАНТ 5 ЦЕНТЪР ЗА ПРЕДАВАНЕ СЪС СКЛАД
УДОБСТВО ЗА ГЕНЕРАТОРА НА ОТПАДЪЦИ	Много удобно, защото се събира на място	Удобна система за генератора. При събиране веднъж седмично няма да има проблем дори с най-влажните отпадъци.	Относително удобна схема, тъй като контейнерите ще бъдат разположени на близко разстояние	Удобна система за събиране на място по отношение на логистиката. Неудобна, защото рязането на дървета и храсти трябва да бъде съобразено с графика за събиране.	Неудобно, защото всеки генератор следва да извози отпадъка на няколко километра, а не всеки разполага с подходящо превозно средство. Удобно от гледна точка на това, че отпадъците може да се извозят незабавно след образуването им.
УДОБСТВО ЗА ОБЩИНАТА	Общините следва да организируют непрекъснато специализирано извозване	Общините следва да организируют транспортирането на относително висока цена	Общините следва да оповестят дати за поставяне на контейнерите	Фирмите- събирачи следва да изберат най- подходящ маршрут	Изисква да се организируют няколко центъра, които да покриват радиус от 5-10 км всеки.

КРИТЕРИЙ	ВАРИАНТ 1 ОСТАВЯНЕ НА МЯСТОТО НА ОБРАЗУВАНЕ	ВАРИАНТ 2 СЕДМИЧНО СЪБИРАНЕ ПО КЪЩИТЕ	ВАРИАНТ 3 ПОСТАВЯНЕ НА КОНТЕЙНЕРИ	ВАРИАНТ 4 СЪБИРАНЕ ПРИ ПОВИКВАНЕ	ВАРИАНТ 5 ЦЕНТЪР ЗА ПРЕДАВАНЕ СЪС СКЛАД
КАЧЕСТВО НА ОТПАДЪЦИТЕ	Високо, защото ще се събират само градински отпадъци Отпадъците са пресни.	Високо, защото ще се събират само градински отпадъци Отпадъците са престояли най- много 1 седмица.	Средно качество, защото някои контейнери могат да се използват и за едрогабаритни и строителни отпадъци. Отпадъците може да са престояли известно време	Високо, защото ще се събират само градински отпадъци Отпадъците може да са престояли известно време.	Високо, защото ще се събират само градински отпадъци Отпадъците са пресни.
КОЛИЧЕСТВО	Цялото образувано количество се събира.	Големи количества се събират от къщите, които са заявили контейнери за растителни отпадъци.	Занижено количество. Растителните отпадъци може да са смесени с битови отпадъци.	Занижено количество. Растителните отпадъци може да са смесени с битови отпадъци.	Занижено количество. Растителните отпадъци може да са смесени с битови отпадъци.
РИСКОВЕ	Няма	Растителните отпадъци се оставят на мястото за събиране, когато и да се образуват	Растителните отпадъци се оставят на мястото за събиране, когато и да се образуват	Растителните отпадъци се оставят на мястото за събиране, когато и да се образуват	Растителните отпадъци се оставят на мястото за събиране, когато и да се образуват
КОМЕНТАР	Системата е сходна с настоящата практика за едрогабаритните отпадъци. Относително скъпа, но най- удобна за генератора	Това е добре организирана система. Относително скъпа, но много удобна за генератора	Принципно добра система, но с висок риск от поява на други отпадъци в контейнерите. Трябва да бъде тествана преди прилагането ѝ.	Системата осигурява чистота на населеното място, тъй като отпадъците се изваждат на определена дата. Все пак, много хора вероятно няма да я харесат.	Системата е ефективна, ако в центровете се събират и други отпадъци. Центровете в близост до фамилни къщи могат да разширят обхвата си и да приемат също растителни отпадъци.

КРИТЕРИЙ	ВАРИАНТ 1 ОСТАВЯНЕ НА МЯСТОТО НА ОБРАЗУВАНЕ	ВАРИАНТ 2 СЕДМИЧНО СЪБИРАНЕ ПО КЪЩИТЕ	ВАРИАНТ 3 ПОСТАВЯНЕ НА КОНТЕЙНЕРИ	ВАРИАНТ 4 СЪБИРАНЕ ПРИ ПОВИКВАНЕ	ВАРИАНТ 5 ЦЕНТЪР ЗА ПРЕДАВАНЕ СЪС СКЛАД
ПРЕПОРЪКА	Препоръчва се, основана е на съществуващата система за едрогабаритни отпадъци, която работи при конкретния случай и може да бъде прилагана до въвеждането на евентуална друга система.	Препоръчва се само като въведение в системата с доброволно заявяване на контейнери за растителни отпадъци, която впоследствие може да се разшири и за други био-отпадъци. Не се очаква масово участие, поради високите разходи за обслужване.	Препоръчва се за райони, където ще се въведе разделно събиране на рециклируеми отпадъци и населението ще се обучи да събира разделно.	Не се препоръчва. Предвид честото косене на тревата ще има чести повиквания. В тези случаи една стандартна система ще бъде по-добра.	Не се препоръчва. Не е много вероятно голям брой жители да предават отпадъците си в центровете. Няма развита подобна екологична култура на населението в региона.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Мерки

- Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово във връзка с управлението на зелените отпадъци, с въвеждане на изисквания за предприемане на мерки за спазване на законодателството относно растителните отпадъци от поддръжка на зелените площи, отпадъците от пазари и градинските отпадъци.
- Въвеждане на схема за събиране на градински отпадъци от райони с еднофамилни къщи с пластмасови контейнери 1,1 м³.

5.3.2.4 Разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата

В съответствие с чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО (ДВ, бр. 86/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 41/2010 г.) Кметът на общината е отговорен за организирането на дейностите по разделно събиране на опасните отпадъци от общия поток битови отпадъци, извън обхвата на наредбите по чл.24, ал. 2 и 3, и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане. Съгласно изискванията на националното законодателство, Директива 91/689/ЕС за опасните отпадъци и Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъците, не се допуска смесване на опасни и неопасни отпадъци във всички фази на управление на отпадъците.

Посочените нормативни изисквания налагат в актуализираната Програма да се предвидят мерки за осигуряване на условия за установяване на адекватна система за събиране на опасните отпадъци от домакинствата и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане.

Индикативен списък на опасните отпадъци от домакинствата е показан по-долу:

1) Опасни отпадъци, управлението на които е регулирано от законодателството (Схеми “Отговорност на производителя”):
200133* - Батерии и акумулатори, включени в 16 06 01* (оловни акумулаторни батерии), 16 06 02* (Ni-Cd батерии) или 16 06 03* (живак-съдържащи батерии), както и несортирани батерии и акумулатори, съдържащи такива батерии
200126* - Масла и мазнини, различни от упоменатите в 20 01 25 (хранителни масла и мазнини)
200135* - Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21* (флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак) и 20 01 23* (излязло от употреба оборудване, съдържащо хлорофлуоровъглеродороди), съдържащо опасни компоненти
2) Опасни отпадъци, чието управление не е регулирано от законодателството за масово разпространени отпадъци:
200113* - Разтворители
200114* - Киселини
200115* - Основи
200117* - Фотографски химични вещества и препарати
200119* - Пестициди
200121* - Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак
200127* - Бои, мастила, лепила/адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества
200129* - Перилни и почистващи препарати, съдържащи опасни вещества
200131* - Цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти
200137* - Химикали за защита на дърво
200131* - Цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Забележка: *Кодове на отпадъците, съгласно Списък на отпадъците (Приложение № 1 на Наредба № 3/01.04.2004 г. за класификация на отпадъците)

Опасните отпадъци, управлявани чрез схемите “Отговорност на производителя”, като батерии и акумулатори или излязло от употреба електрическо и електронно оборудване се събират и рециклират от Организацията по оплзотворяване. Независимо от това, съществуват голям брой опасни отпадъци от домакинствата, чието управление не е регулирано от законодателството за масово разпространени отпадъци и е отговорност на общината.

За община Ценово се предвижда събирането на опасните отпадъци от бита да се извършва при източника на образуване, като се предават за временно съхраняване в контейнери, разположени на площадката на регионалното депо. Предвижда се разделното събиране на опасните отпадъци от домакинствата да започне най-късно с въвеждане в експлоатация на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците. Схемата ще работи на регионален принцип и ще включва контейнер

за временно съхраняване на опасни отпадъци, с размери 2.450x3.000x2.590, изработен от неръждаема стомана (Фигура 5.9). Контейнерът е снабден с резервоар за улавяне на течове.

Фигура 5.9 Контейнер за временно съхраняване на опасни отпадъци

За да бъде системата достатъчно ефективна, населението трябва да бъде уведомено не просто за съществуването на системата за събиране на опасни отпадъци, но и да се подчертае нейното значение за опазване на околната среда, така че жителите да използват предлаганата услуга. Кампаниите за повишаване на общественото съзнание са важни и необходими, и те трябва да се провеждат периодично.

За редица опасни отпадъци от домакинствата към момента в страната не е намерено решение за тяхното оползотворяване или екологосъобразно обезвреждане. С действащата НПУДО 2009-2013 г. Правителството в лицето на МОСВ е поело ангажимента за изграждане на Национален център за третиране на опасни отпадъци. Изграждането на центъра се предвижда да се извърши в периода 2010-2013 г.

Мерки

- Изготвяне на график за обслужване на населените места на територията на общината и информирание на населението;
- Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово с въвеждане на подробни изисквания и мерки за организирането на дейностите по разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

5.3.3 Определяне на необходимост от претоварна станция за региона

Определянето на необходимостта от претоварна станция за отпадъци зависи преди всичко от способността ѝ да допринесе за намаляване на общите разходи за управление на отпадъците (посредством намаляване на разходите за транспорт, предварително третиране на отпадъците на претоварната станция и организиране на трансфер на уплътнените отпадъци до депото по ефикасен начин). От международния опит в областта на управление на отпадъците е широко известно, че претоварните станции обикновено са икономически изгодни, когато разстоянието за транспортиране до съоръжението за обезвреждане е по-голямо от 40 км и количеството на отпадъците е повече от 10 000 тона/ година.

В регион Борово/ Бяла, съгласно изготвената прогноза годишно се образуват около 15 000 тона отпадъци. Организираното събиране и транспортиране на отпадъците в региона обхваща 100% селските и градските райони. Транспортните средства, които понастоящем се използват от общините са с капацитет от 4 м³ до 24 м³, а максималното разстояние до регионалните съоръжения за третиране на отпадъците не надвишава 35 км.

Вземането на решение дали претоварната станция е подходящо съоръжение за региона се основава на оценка, дали ползите надвишават разходите. В регион Борово голямата част от общините са близо до предложената площадка за регионалните съоръжения, също и образуваното в рамките на региона количество на отпадъците сочи, че изграждането на претоварна станция не е приемливо. В случая директно доставяне на отпадъците на регионалните съоръжения се счита за икономически по-ефективно, отколкото изграждането на претоварна станция.

Във връзка с оценка на необходимостта от изграждане на претоварна станция за отпадъците, като задача по настоящия проект в съответствие с Техническото задание, Консултантът изпрати писмо до Председателя на Управителния съвет на Регионално сдружение за управление на отпадъците „ЯНТРА-ЛОМ 2008” (Изх. № 19/ 28.04.2009 г.) за писмено потвърждение относно предложението на Сдружението за други технически решения или методи за третиране на битовите отпадъци, вкл. и изграждане на претоварни станции, които да бъдат разгледани при изготвянето на сценариите за управление на отпадъците. В отговор Сдружението (писмо Изх. № 2/ 30.04.2009 г.), отчитайки големината и потенциала на проучваните общини в региона счита, че предвидените мерки за регион Борово/ Бяла в документа на МОСВ от 2009 г. «Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъците с подкрепата на ОП „Околна среда 2007 – 2013 г.» са подходящи и достатъчни (в документа не е предвидено изграждането на претоварна станция за отпадъци).

Следователно, не съществува необходимост от претоварна станция за отпадъци на територията на регион Борово/ Бяла, изграждането ѝ не може да бъде обосновано, поради което този вариант не е предложен като възможност в сценариите за управление на отпадъците в региона.

Предложеното с Проекта решение е регионалните съоръжения за третиране на отпадъците да бъдат разположени на площадка № 5 Бяла-север I и да не се изгражда претоварна станция за отпадъци на територията на региона.

5.4 ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Обезвреждането на отпадъците без риск за човешкото здраве и околната среда е една от основните цели на настоящата Програма. Европейското и националното законодателство по управление на отпадъците налага строги изисквания към изграждането и експлоатацията на съоръженията за обезвреждане на отпадъците. Обезвреждането на отпадъците следва да бъде разглеждано в контекста на общата национална политика по управление на отпадъците и опазване на околната среда за преминаване към регионално управление на отпадъците, като решение за създаване на ефективна рамка за посрещане изискванията на европейското и националното законодателство.

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците (2009-2013 г.) определя регион Бяла, като регион за прилагане на регионална система за управление на отпадъците, която ще обслужва общините Борово, Бяла, Две могили, Ценово, Полски Тръмбеш и Опака. За екологосъобразното управление на отпадъците на територията на община Ценово, общината е предприела действия съвместно с останалите пет общини от региона за осигуряване на необходимите условия за изграждане на системата от регионални съоръжения за третиране на отпадъците, като е регистрирано Сдружение с обществено полезна дейност Регионално сдружение за управление на отпадъци „ЯНТРА – ЛОМ 2008” със седалище гр. Бяла, област Русе (Решение № 199/ 04.12.2008 г. на Русенски окръжен съд). Бенефициенти на регионалната система за управление на отпадъците са шестте общини в региона.

5.4.1 Преглед на сценариите за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла

За създаването на ефективна регионална система за управление на отпадъците, която впоследствие ще бъде самоиздържаща се, включително във връзка с необходимите инвестиции (напр. изграждане на допълнителен капацитет на депата), в рамките на Проекта (Доклад по подзадачи 1.3 и 1.4) са разработени четири сценарии за управление на отпадъците в региона.

Методологията за изготвяне на алтернативните четири сценарии за регионалното управление на отпадъците в рамките на проект „Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна, България” е основана на анализа на съществуващите условия, прогнозата за образуването и състава на отпадъците, и предвид:

- Изискванията на европейското и националното законодателство.
- Националната програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013 г., както и Оперативната програма "Околна среда 2007-2013г."
- Количествата на отпадъците, генерирани в региона, както и възможностите за оползотворяване на рециклируемите потоци.
- Прогнози (допускания, предположения), свързани със степента на участие на Организациите по оползотворяване и с готовността на населението да участва в системата (основно отнасящи се до разделното събиране на отпадъците.)

Изготвените четири сценарии за управление на отпадъците в региона включват комбинации от

елементите по управление на отпадъците - събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане. Сценариите отговарят в голяма степен на изискванията - финансови (инвестиционни и оперативни разходи), екологични (предотвратяване на замърсяването, минимизиране на отпадъците, устойчиво развитие), технически (приложимост и изпълнимост на технологиите) и нормативни (да отговарят минимум на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците).

Предложените с Проекта четири сценарии за управление на отпадъците в региона са описани накратко по-долу:

Сценарий 1

Система за събиране с един контейнер се предлага за събиране на смесени отпадъци. Събирането, транспортирането и третирането на рециклируемите материали трябва да бъде изцяло задължение на Организациите по оползотворяване. Освен това се предлагат събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата (СПОД) да обслужват всички общини за разделното събиране на рециклируеми материали и специални категории отпадъци от бита. Зелените отпадъци се събират отделно и след това се третират в открита инсталация за компостиране. В регион Борово, предвид силно изразения селски характер на района и големите количества образувани органични отпадъци в сравнение с другите отпадъчни потоци, се предлага домашно компостиране на 40% от органичните отпадъци.

Сценарий 2

Подобна система за събиране, както в Сценарий 1 се предлага за всички потоци отпадъци в регион Борово без изграждане на събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата, които ще бъдат балансирани чрез съоръжение за сепариране по материали, като част от регионалната система за управление на отпадъците.

Сценарий 3

Сценарий 3 е подобен на Сценарий 1, но е предложено селективно разделно събиране на биоразградими отпадъци в някои търговски райони и обществени места (пазари, ресторанти и др.) и е приет по-нисък процент на домашното компостиране (20% от органичните отпадъци в селските райони), тъй като по-висок процент биоразградими отпадъци ще бъдат оползотворени чрез разделното събиране на органичните отпадъци.

Сценарий 4

Предложена е система за събиране с два контейнера –контейнер за смесените отпадъци и «сух» контейнер за разделно събиране на рециклируеми материали; включени в регионалната система за събиране на отпадъците. Дейностите с рециклируемите материали ще бъдат в отговорностите на Регионалното сдружение. Разделянето на рециклируемите отпадъци ще се извършва в сортираща инсталация, «чисто» съоръжение за сепариране по материали (ССМ). В този сценарий не се предлагат събирателни пунктове за отпадъци от домакинствата, тъй като ще се извършва разделно събиране чрез предлагания «сух» контейнер при източника на образуване. Зелените отпадъци ще се събират разделно и след това ще се третират в открито съоръжение за

компостиране. В регион Борово, поради неговия силно изразен селски характер и големите количества генерирани органични отпадъци в сравнение с другите потоци отпадъци, се предлага също и домашно компостиране на 40% от органичните отпадъци в селските райони с цел повишаване процента на рециклиране на битовите отпадъци.

В Таблица 5.20 е направен преглед на основните характеристики на всеки от предложените сценарии, като се представят разликите между четирите алтернативи.

Таблица 5.20 Преглед на алтернативните сценарии за регионално управление на отпадъците

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3	Сценарий 4
Събиране на отпадъци	1 контейнер за смесени отпадъци	1 контейнер за смесени отпадъци	2 контейнера (за смесени и за органични отпадъци)	2 контейнера (за смесени отпадъци и за рециклируеми отпадъци)
Събиране на рециклируеми фракции	- От Организациите по оползотворяване - В СПОД (по един във всяка община)	- От Организациите по оползотворяване	- От Организациите по оползотворяване - В СПОД (по един във всяка община)	- Събиране от “сухите” контейнери (разположени в региона)
Събиране на биоразградими отпадъци	- 85% зелени отпадъци от паркове и домакинства - Органични отпадъци от СПОД	- 85% зелени отпадъци от паркове и домакинства	- 85% зелени отпадъци от паркове и домакинства - Разделно събиране в контейнери за био отпадъци на обществени места (пазари, ресторанти, други)	- 85% зелени отпадъци от паркове и домакинства
Събиране на опасни отпадъци от домакинствата (СПОД)	В СПОД и на площадката на депото	В контейнери на площадката на депото	В СПОД и на площадката на депото	В контейнери на площадката на депото
Домашно компостиране	Да, 40 % от биоразградимите отпадъци в селските райони	Да, 40 % от биоразградимите отпадъци в селските райони	Да, 20 % от биоразградимите отпадъци в селските райони	Да, 40 % от биоразградимите отпадъци в селските райони
Претоварна станция	Не	Не	Не	Не
Съоръжение за сортиране (ССМ)	Не	Да	Не	Да
Третиране	Компостиране на	Компостиране на	Компостиране на	Компостиране на

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3	Сценарий 4
	биоразградими отпадъци (открита система)	биоразградими отпадъци (открита система)	биоразградими отпадъци (открита или закрыта система)	биоразградими отпадъци (открита или закрыта система)
Площадка на депото	№ 5 Бяла-север I			
Закриване на съществуващите депа	На място рекултивация или транспортиране на отпадъците до депо, отговарящо на нормативните изисквания			

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Всеки от алтернативните сценарии е анализиран в детайли и оценен в съответствие с финансовите и екологични/технически критерии и тази оценка дава възможност за сравнение на ефективността на отделните сценарии. В Таблица 5.21 е представено изпълнението на всеки сценарий спрямо определените критерии.

Таблица 5.21 Финансова и екологична/техническа оценка на сценариите

	Сценарий 1	Сценарий 2	Сценарий 3	Сценарий 4
Екологична/техническа характеристика	93,93	100,00	93,34	99,84
Финансова характеристика	100,00	88,89	100,00	94,44

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

5.4.1.1 Предпочетен сценарий за регионално управление на отпадъците (Сценарий 4)

Въз основа на извършените оценка и анализ на четирите сценарии са направени следните заключения:

- Сценарий 1 е най-евтиния вариант, но той не постига напълно количествените цели за рециклиране в дългосрочен план и в действителност ще изисква допълнителни инвестиции за постигане на целите, което ще повиши леко цената на сценария.
- Сценарий 2 е с най-добро изпълнение на екологичните/техническите критерии, но той е най-скъп сценарий. Нещо повече, фактът, че негови елементи (съоръжението за сортиране) работят със смесени отпадъци, могат да поставят съображения за безопасност и поддръжка в дългосрочен план (като експлоатацията на повече от 20 години) под въпрос.
- Сценарий 3 има подобни характеристики на Сценарий 1, с допълнително сортиране при източника за органичните отпадъци и неговото успешно изпълнение е несигурно, поради високата зависимост от участието на обществеността.
- Сценарий 4 е подобен на Сценарий 2, но той използва “чисто” съоръжение за сепариране по материали, в което се третират разделно събраните отпадъци от “сухите” контейнери, а не - смесени отпадъци. Сценарият постига най-добрия баланс между екологичните и

финансовите критерии в сравнение с другите сценарии и постига целите за рециклиране. Тъй като регион Борово не изглежда атрактивен за Организациите по оползотворяване (районът е малък), Сценарий 4 гарантира необходимата независимост и предимство на Регионалното сдружение при управлението на рециклируемите потоци в дългосрочен план за постигане на целите за рециклиране.

В резултат Сценарий 4 е оценен най-високо от четирите сценарии и е избран, защото отговаря в най-голяма степен на определените критерии.

Кратко описание на одобрения Сценарий 4 е представено по-долу, където дейностите по управление на отпадъците в региона са ясно дефинирани:

Събиране на отпадъците

- Система за събиране с два контейнера. Предвижда се «сух» контейнер за разделно събиране на рециклируеми материали при източника на образуване и «влажен» контейнер - за смесените отпадъци.
- Разделно събиране на зелени отпадъци.

Третиране на смесените отпадъци

- Събраните смесени отпадъци от контейнерите за смесени отпадъци се депонират директно на депото.

Третиране на рециклируемите отпадъци

- Съоръжение за сепариране (сортиране) по материали (механично третиране, комбинирано с ръчно разделяне). Събраните разделно отпадъци от «сухите» контейнери се третират в «чисто» съоръжение за сепариране по материали (CCM) и материалите се продават.

Третиране на биоразградимите отпадъци

- Домашно компостиране на 40 % от органичните отпадъци в селските райони.
- Съоръжение за компостиране на зелените отпадъци.

Депониране

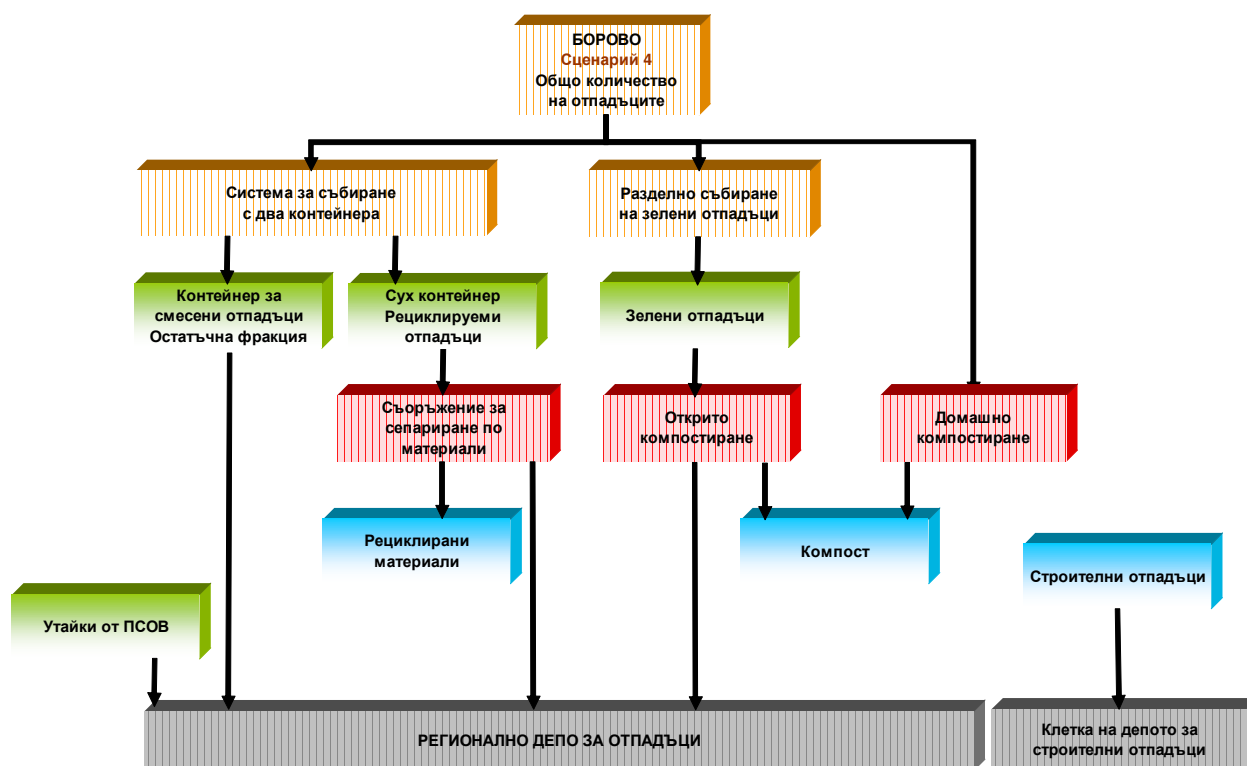
- Смесените отпадъци от контейнерите за смесени отпадъци в регионалната система за събиране.
- Остатъчната фракция от третирането в CCM (20% от сортираните рециклируеми отпадъци).
- Остатъчната фракция от съоръжението за компостиране (15% от третираните биоразградими отпадъци).

Въз основа на анализа Сценарий 4 е определен и приет от общините бенефициенти като предпочитан вариант за регионалната система за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла.

Избраният сценарий постига:

- Поставените регионални цели за рециклиране;
- Устойчиво развитие, по-добри обществени услуги и опазване на околната среда чрез предложените инвестиции;
- Съществен принос към националните цели и съответствие с предложената инфраструктура в ОП «Околна среда 2007-2013 г.»;
- Дългосрочен икономически ефективен план за развитие на управлението на отпадъците.

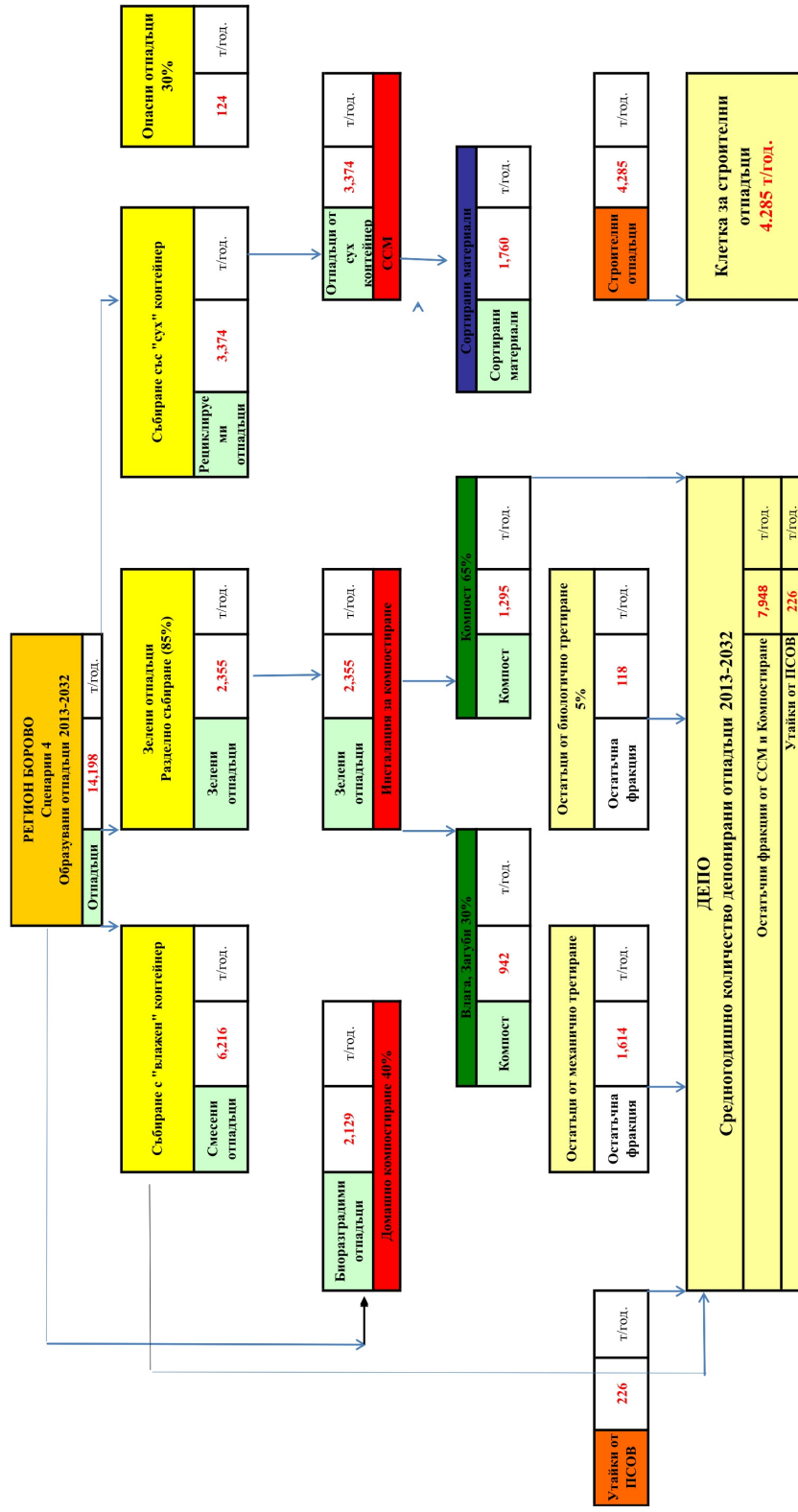
Сценарий 4 за регионалното управление на отпадъците е представен схематично на Фигура 5.10.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 5.10 Схемата за управление на отпадъците в регион Борово/Бяла - Сценарий 4

Схемата на Масовия баланс за управление на отпадъците в региона за Сценарий 4 е показана на Фигура 5.11.

Източник: EuropeAid/I124485/D/SV/BG

Фигура 5.11 Масов баланс на Сценарий 4 за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла

Изпълнител

ENVITROPOL S.A.
ОБЩИНСКА АГЕНЦИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF KIOSK

KOSKS
LABORATOIRE

Този проект се финансира от:

5.4.2 Основни данни за регионалните съоръжения за третиране на отпадъците

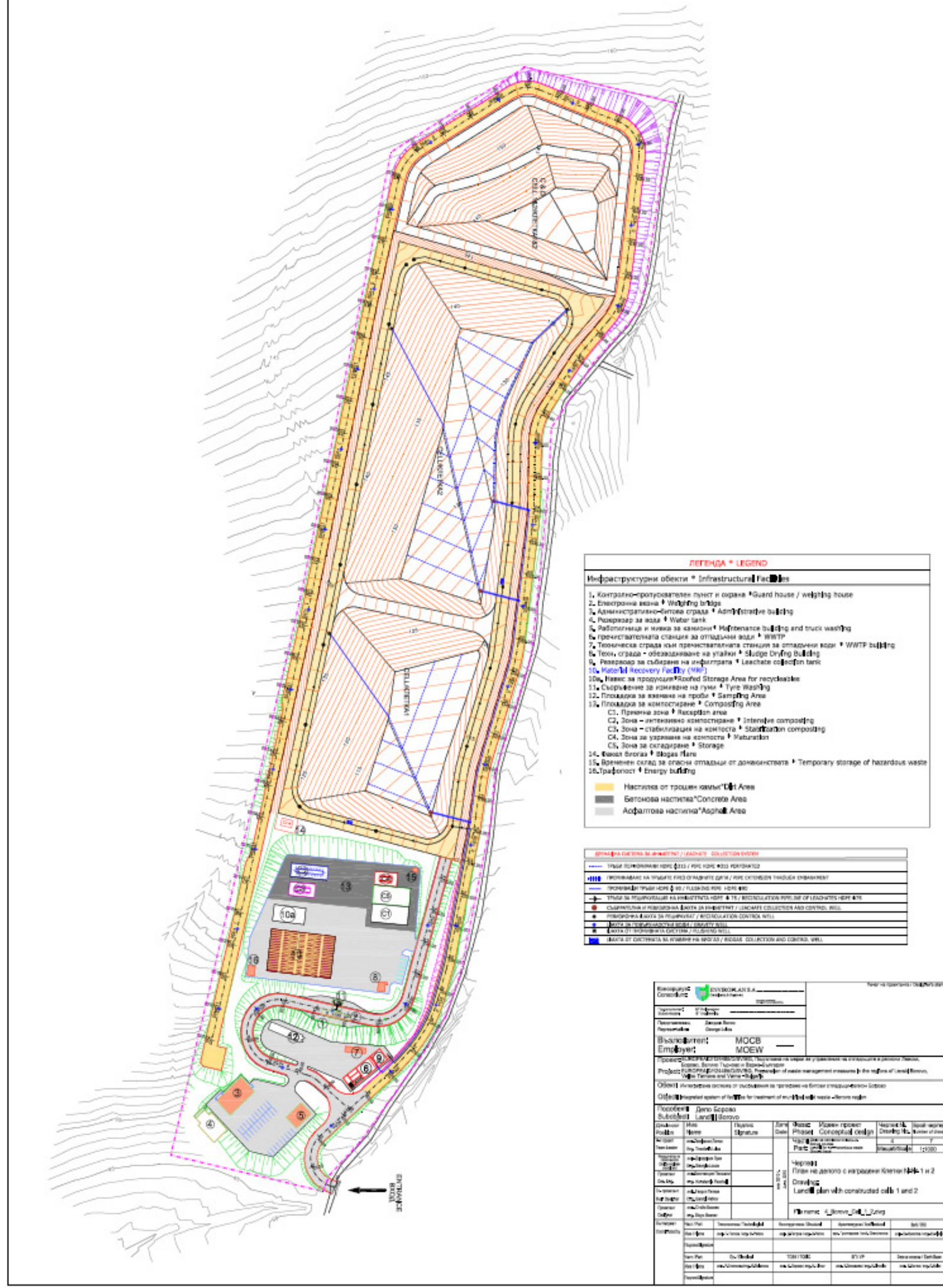
Основна цел на бъдещата система за управление на отпадъците на регион Борово/ Бяла е да се изгради система от регионални съоръжения за третиране на отпадъците, така че да се осигури необходимия капацитет за третиране на цялото количество образувани отпадъци на територията на региона за период, не по-малък от 20 години.

Регионалните съоръжения за третиране на отпадъците ще се изградят на площадка № 5 Бяла-север I, разположена в подобластта Средна Дунавска равнина, в район с хълмисто-ридов релеф, на около 1.5 км североизточно от северния край на гр. Бяла (Фигура 2.1). Понастоящем до отредения терен се достига по селскостопански път, отклонение от главния път Русе - София. Пътят е с нетрайна настилка. Предвижда се промяна на трасето му и разширяване до необходимите размери за преминаване на тежкотоварни камиони. В границите на площадката и в непосредствена близост до нея няма обекти от природното и културно наследство на България.. Собствеността на земята, отредена за площадката, е 100% общинска.

За екологосъобразното третиране на отпадъците в региона са предвидени следните съоръжения: i) Депо за неопасни отпадъци, ii) Съоръжение за сепариране по материали (ССМ), iii) Зона за компостиране, iv) Пречиствателна станция за отпадъчни води, v) Сгради (за персонала, поддръжка и ежедневни дейности), vi) Вътрешни пътища, vii) Площ за съхраняване на почва и бъдещо разширение, viii) Зелени площи, ix) Временно съхраняване на опасни отпадъци от домакинствата.

Входът към съоръженията е от юг, като помещението за охрана, контролно-пропускателният пункт и електронната везна, и зоната за вземане на проби са разположени на няколко метра от входа на площадката. Пристигащите автомобили с отпадъци се насочват или към съоръжението за сепариране по материали (ССМ) в северозападната част, или директно към клетките на депото. Достъпът до другите съоръжения се улеснява от вътрешния път: i) до зоната за интензивно компостиране -зреене-съхраняване на компоста, ii) зоната на административните и работните сгради и iii) пречиствателната станция за отпадъчни води, където инфилтратата и отпадъчните води ще се събират и третират. В централната и най-голяма част на площадката ще се изградят клетките на депото за неопасни отпадъци (7- годишен и 15-годишен период). Останалата част от площадката на североизток е запазена за клетка за строителни отпадъци или за зона за съхраняване на покривен материал за депото (почва и други материали).

Общият план на регионалните съоръжения за третиране на отпадъци (без мащаб) е представен на Фигура 5.12.

Фигура 5.12 Общ план на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците на площадката в Бяла

Съгласно чл. 19а, ал. 3 от ЗУО общините - членове на регионалното сдружение, определят собствеността на регионалното депо и/или съоръженията за третиране на отпадъците. Собствеността може да бъде:

- на общината, която е собственик на терена или има учредено право на строеж върху определения за изграждане терен;
- съсобственост на общините - членове на сдружението;
- съсобственост между финансиращия частен партньор и общината, собственик на терена, и/или общините, членове на сдружението.

Цената за третиране на тон отпадъци, постъпили в регионалната система за управление на отпадъците, е еднаква за всички членове на Регионалното сдружение и от нея не може да се формира печалба за сдружението (чл. 19а, ал. 4 ЗУО).

5.4.3 Мерки за екологосъобразно депониране

Депонирането е основен метод за обезвреждане на отпадъците на територията на община Ценово. За осигуряване на екологосъобразно депониране на отпадъците на територията на общината основните мерки в актуализираната Програма са насочени към следното:

- Привеждане в съответствие с нормативните изисквания или закриване на съществуващото депо за отпадъци. Засилен контрол върху депото, което ще остане в експлоатация до изграждане на регионалното депо;
- Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания;
- Въвеждане на финансови и икономически инструменти;
- Предварително третиране на отпадъците преди депонирането им;
- Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци.

5.4.3.1 Привеждане в съответствие с изискванията на законодателството или закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово

Съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово, в местността „Сърт баир“ не отговаря на изискванията на националното и европейското законодателство. Поради потенциалния риск за околната среда, от първостепенна важност е съществуващото депо да бъде приведено в съответствие с нормативните изисквания с цел обезпечаване на бъдещата експлоатация на депото или то да бъде закрито.

В тази връзка операторът на депото е изготвил План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания на съществуващите депа за отпадъци на територията на община Ценово, съгласно изискванията на Наредба № 8 от 24 август 2004 г., който е утвърден с Решение № Р-ДО-06-01/ 09.05.2005 г. на РИОСВ Русе. С утвърждаването на Плана за привеждане в

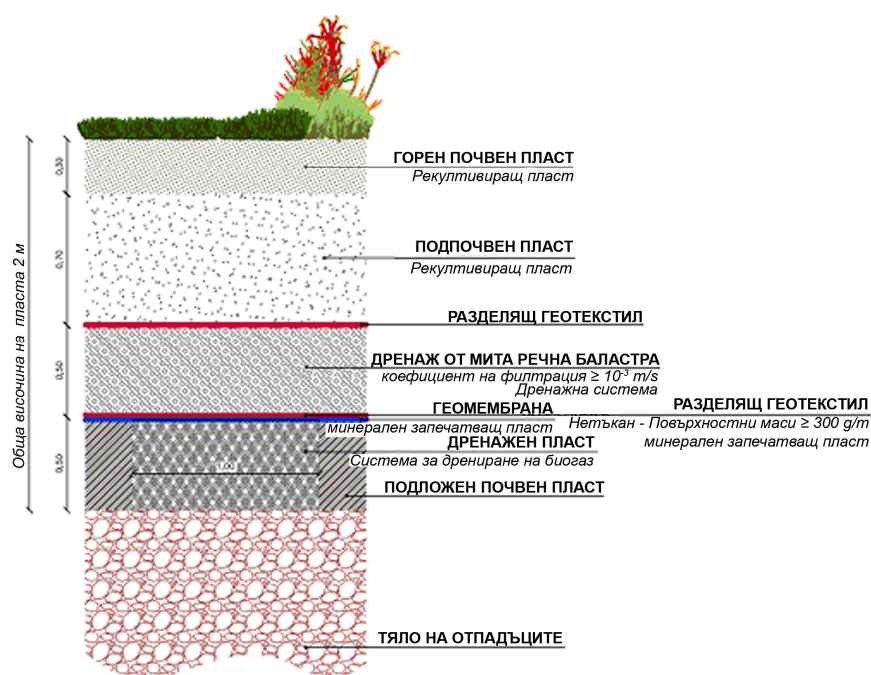
съответствие е определена насоката за развитие на съществуващото общинско депо.

Съгласно §5 (6) от Преходните и Заключителни разпоредби на Наредба № 8/ 2004 г. крайният срок за преустановяване на експлоатацията на съществуващите депа за битови отпадъци е до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо, предвидено с Националната програма за управление на дейностите по отпадъците.

Към момента на актуализиране на Програмата на територията на община Ценово се експлоатира единствено депото за отпадъци в местността „Сърт баир“. В рамките на Проекта (Доклад по подзадача 1.5) за общинското депо за отпадъци в землището на с. Ценово, местност „Сърт баир“ е изготвен „Идеен проект за закриване на съществуващото общинско депо, община Ценово“. В доклада са представени две алтернативни технически решения за рекултивация на съществуващото депо, след което е предложено за реализиране по-подходящото и благоприятно решение от екологичен и икономически аспект.

5.4.3.1.1 Първо техническо решение

Първото техническо решение представя решение за рекултивация на съществуващото депо с обща височина на пластове около 2.00 м, както е показано на Фигура 5.13 и е в съответствие с изискванията на законодателството, и по-специално на чл. 20, ал. 1, т.1 от Наредба № 8.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

**Фигура 5.13 Типичен разрез на рекултивиращи пластове с обща височина около 2 м
(Решение 1 от2)**

Предлага се полагането на изравнителен слой от земни маси за правилното оформяне на повърхността на отпадъчното тяло, така че полагането на горните пластове да е точно и

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
Consultants & Engineers

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
INGENIEUR

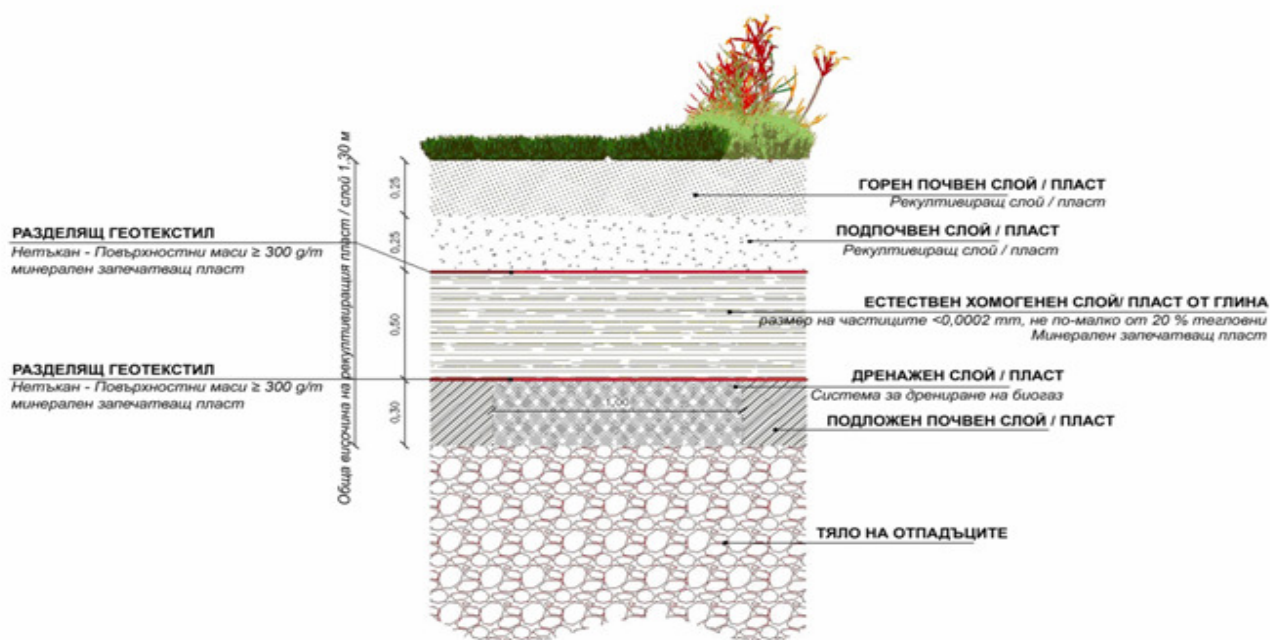
Този проект се финансира от:

безаварийно. Този пласт ще се състои от слой земни маси с височина 0.5 м и в него ще се постави газдренажна система. Лентите са с ширина 1 м и височина 0.5 м. Отгоре ще се постави минерален запечатващ пласт, който е синтетичен и се състои от геомембрана. Над него ще бъде разделителният и защитен пласт от геотекстил, а над него е дренажният слой от промита речна баластра с височина 0.5 м. Следващия пласт над баластрата е рекултивиращият пласт с височина 1 м (0.7 м подпочвен слой и 0.3 м горен почвен слой – хумусна почва), който е разделен от промита речна баластра с разделителен геотекстил с дебелина 2 мм.

5.4.3.1.2 Второ техническо решение

Второто техническо решение представя техническо решение за рекултивационни пластове с обща височина около 1.3 м, както е показано на Фигура 5.14 и е в съответствие с изискванията на законодателството, и по-конкретно на «Минимални изисквания за Рекултивация на съществуващите общински депа за неопасни отпадъци».

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

**Фигура 5.14 Типичен разрез на рекултивиращи пластове с обща височина около 1.3м
(Решение 2 от 2)**

И с второто решение се предлага полагането на изравнителен слой от земни маси, но с височина 0.3 м за правилното оформяне на повърхността на отпадъчното тяло, така че полагането на горните пластове да е безопасно и безпроблемно. Този пласт ще се състои от земни маси и ще съдържа дренажен слой с ширина 1 м. За минерален запечатващ пласт е избрана естествена хомогенна глинеща почва с височина 0.5 м. Следващия пласт е рекултивиращият пласт с

височина 0.5 м (подпочвен пласт 0.25 м и 0.25 м горен почвен слой – хумусна почва) и той се разделя от естествената хомогенна глинеста почва с разделителен геотекстил с дебелина 2 мм.

Тъй като минералният запечатващ пласт се състои само от глина, това е подходящо решение за депа, където образуването на инфилтрат не е от съществено значение.

5.4.3.1.3 Техническа съпоставка на двете алтернативни технически решения

Разликите между двете технически решения са представени в следната таблица:

Таблица 5.22 Таблица за разликите между техническите решения

	Първо техническо решение	Второ техническо решение
Рекултивиращ пласт (хумусна почва и подпочвен пласт)	$0.7 + 0.3 = 1.0$ м	$0.25 + 0.25 = 0.5$ м
Дренажна система	0.5 м (промита речна баластра)	-
Минерален запечатващ пласт	Геомембрана и геотекстил	0.5 м глинести почви и 2 пласта геотекстил
Газдренажна система	Проектно разстояние през 50 м (височина 0.5 м x ширина 1.0 м)	Проектно разстояние през 100 м (височина 0.3 м x ширина 1.0 м)
Изравнителен слой от земни маси	Височина 0,5 м	Височина 0,3 м
Система за управление на повърхностни води	Предлага се	Не се предлага

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

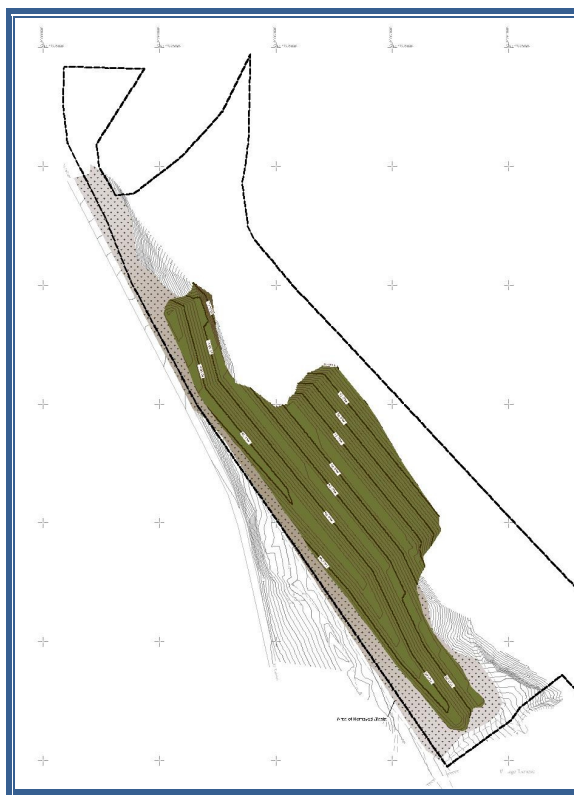
Тъй като обемът на отпадъчното тяло преди горния изолиращ екран е еднакъв и за двете технически решения, подразбира се, че обемът на издетите отпадъци е един и същ, както и на откосите и бермите. Още повече, че изчисленията за канавките за отвеждане на дъждовни води, системата за управление на инфилтратата, ретензионния басейн за задържане на инфилтратата и външната ограда, показват едни и същи резултати за двете технически решения.

Тук трябва се отбележи, че за двете технически решения част от горния изолиращ екран, канавките за отвеждане на дъждовни води и оградата са извън кадастралната граница откъм източната и югозападната страна на площадката на депото. По тази причина, община Ценово трябва да следва всички необходими процедури, за да включи тази част към собствеността на депото.

Предвид характеристиките на представените технически решения и особеностите на местоположението на площадката на депото (в близост до с.Ценово), за съществуващото депо на община Ценово се предлага да бъде избрано Първото техническо решение за рекултивация.

Съгласно графика за изпълнение на Проекта (Таблица 6.6) закриването и рекултивацията на съществуващите депа в региона следва да се изпълнят в периода 01.01.2013 – 31.10.2013 г.

На Фигура 5.15 е представен План за крайното рекултивационно покритие на общинското депо в землището на с. Ценово, местност „Сърт баир“.

Фигура 5.15 Рекултивация на депото за отпадъци на община Ценово – План за крайното рекултивационно покритие

5.4.3.2 Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания

Прилаганият метод за обезвреждане на отпадъците на територията на общината е депонирането и се планира тази практика да продължи и в бъдеще, но депонирането на отпадъците ще се извършва в общо съоръжение, използвано на регионален принцип, което ще обслужва включените в региона общини в съответствие с изискванията на чл. 34, ал. 3 от ЗУО.

В рамките на Проекта, за екологосъобразното депониране на отпадъците на територията на регион Борово/ Бяла, се предвижда изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, като част от регионалната система за управление на отпадъците. Регионалното депо за отпадъци ще отговаря на нормативните изисквания и е най-съществената част на регионалната система. Предвижда се изграждането на депото да бъде изпълнено за 14 месеца в периода 11.2011 – 12.2012 г. Пробният период (тестване) на съоръжението преди въвеждането му в експлоатация ще бъде с продължителност 6 месеца (01.01.2013 – 30.06.2013 г.)

Бъдещото регионално депо за неопасни отпадъци ще включва две клетки с общ капацитет 230.000 м³. Капацитетът на депото е достатъчен за приемане на всички неопасни отпадъци в региона, предназначени за депониране за ефективен експлоатационен период от 20 години.

Капацитетът на клетките на регионалното депо е изчислен въз основа на масовия баланс и е представен в Таблица 5.23. Приета е плътност на компактираните отпадъци 0,8 т/м³. Предвидената продължителност на експлоатация на клетка № 1 е 7 години, а за клетка № 2 - 13 години.

Таблица 5.23 Капацитет на клетки 1-2

Клетка №	Период (години)	Депонирани отпадъци, т	Необходим обем, м ³	Постигнат обем, м ³	Постигнат период (години)
1 (неопасни) *	0-7	43.000	62.000	92.000	7
2 (неопасни) **	8-20	115.000	165.000	138.000	13
ОБЩО		158.000	227.000	230.000	20

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Забележка: * Клетката ще се финансира от фондовете на ЕС

** Клетките ще се изградят в бъдеща фаза с национални средства

Европейското и националното законодателство по управление на отпадъците налагат строги изисквания към изграждането и експлоатацията на съоръжения за обезвреждане на отпадъците.

За осигуряване защитата на почвата, подземните и повърхностните води е направена изолация на дъното и склоновете (скатове) на регионалното депо посредством: глинена геоложка бариера, геосинтетична подложка - полимерна мембрана, предпазен слой – геотекстил и дренажен слой.

В рамките на депото за предпазване от наводнения на площадката е предвидено изграждане на канавки за дъждовната вода. Предвидени са и система за събиране и пречистване на инфилтратата, система за събиране и изгаряне на биогаза във факел, мониторинг на околната среда.

За екологосъобразното функциониране на регионалното депо са предвидени още ограда, помещение за охрана, електронна везна, зона за пробовземане, административна сграда, сграда за поддръжка, система за измиване на гумите на превозните средства, зона за противопожарна безопасност, противопожарна система, трафопост, шредер за зелени и едрогабаритни отпадъци.

За извършване на ежедневните дейности в рамките на депото и другите съоръжения за третиране на отпадъците ще се използва мобилно оборудване - булдозер тип трактор, колесен товарач – багер, контейнери за съхраняване на материали за покритие (почва и други материали), контейнер за временно съхраняване на опасни отпадъци.

5.4.3.3 Финансови и икономически инструменти към депото за отпадъци

Цената за обезвреждане на отпадъците следва да бъде еднаква за всички общини, включени в обхвата на съоръжението и да отчита нормативните изисквания. В съответствие с чл. 15 на Наредба № 8 от 24.08.2004 г.:

- о ал. 2 - цената за депониране на отпадъци трябва да възстановява разходите за изграждане на депото и да покрива разходите за експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за площадката на депото, за период не по-кратък от 30

години;

- о ал. 3 - цената за депониране на отпадъците се определя с план-сметки за всяка от дейностите по изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за депото, при отчитане на очаквания годишен обем на постъпващите отпадъци за целия период на експлоатация на депото;
- о ал. 5 - операторът на депото е длъжен да осигурява обществен достъп до план-сметката за определяне на цената за депониране на отпадъците.

Отчитайки опита и практиките в страните от ЕС, НПУДО 2009-2013 г. предвижда въвеждане на такса за депониране на отпадъци, заплащана от операторите на депата, пропорционално на количествата и вида на отпадъците, приети за депониране с цел:

- о Намаляване на количеството депонирани отпадъци;
- о Удължаване срока на експлоатация на депото;
- о Увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци;
- о Акумулиране на допълнителни средства, които да бъдат използвани за закриване на нерегламентирани сметища и стари замърсявания с отпадъци, както и за изграждане на клетки за опасни отпадъци към регионалните депа при необходимост.

5.4.3.4 Предварително третиране на отпадъците преди депониране

При предварителното третиране на отпадъците се извършва подготовка на отпадъците за последващо оползотворяване и/или обезвреждане.

За осигуряване на екологосъобразно депониране на отпадъците в законодателството са въведени редица изисквания, като едно от най-важните е изискването за предварително третиране на отпадъците преди депонирането им (чл. 38, ал. 1 на Наредба № 8/ 2004 г. и (чл. 6 на Директива 99/31/ЕС), за изпълнението на което общините следва да предприемат мерки.

Прилагането на методите за предварително третиране на отпадъците преди тяхното депониране трябва да постигне следните цели:

- Намаляване количеството на отпадъците;
- Намаляване на опасните свойства на отпадъците;
- Намаляване на риска за човешкото здраве или ограничаване на вредното въздействие върху околната среда, причинени от депонирането на отпадъците през целия жизнен цикъл на депото.

Регионалните съоръжения за третиране на отпадъците включват съоръжения за предварително третиране на отпадъците преди оползотворяването им (за сепариране по материали и за компостиране), които са описани подробно в Раздел 5, т. 5.2.2.1 на настоящата Програма – Предварително третиране на отпадъците преди оползотворяване.

В периода на действие на настоящата Програма община Ценово предвижда прилагане на

предварително третиране на битовите отпадъци преди депониране и чрез:

- о Пресоване на отпадъците, подлежащи на депониране, в специализираната техника за събирането им, с цел намаляване обема на отпадъците;
- о Намаляването на опасните свойства чрез отделянето на опасните отпадъци от общия поток на битовите отпадъци в рамките на системата за събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

За приемането на производствени отпадъци на регионалното депо за неопасни отпадъци ще се изисква те да бъдат предварително третирани от притежателите им при спазване на нормативните изисквания за предварително третиране.

5.4.3.5 Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Предотвратяването и намаляването на риска от стари замърсявания с отпадъци е една от основните мерки в актуализираната Програма. Наличието на нерегламентирани сметища и стари замърсявания с отпадъци на територията на община Ценово налага предприемане на мерки за тяхното почистване, саниране и рекултивация.

Независимо от включването на общината в регионалната система за управление на отпадъците нови нерегламентирани сметища могат да възникнат или старите такива да бъдат замърсени отново. Транспортните разстояния до съоръжението за екологосъобразно обезвреждане на отпадъците ще нараснат и за редица търговски и производствени предприятия, които понастоящем сами организират транспортирането на отпадъците до депото, ще се увеличат транспортните разходи, което създава опасност от възникване на нерегламентирани сметища

Ето защо следва да бъдат предприети необходимите мерки за осигуряване спазване на законодателството. Предвижда се засилване на активността на контролните органи и по-специално за осигуряване на контрол при прилагане на забраните за изхвърляне на отпадъци на неразрешени за това места и налагане на адекватни санкции. Сумата от наложените глоби трябва най-малко да покрива разходите за закриване на нововъзникналите сметища. Административно-наказателните клаузи на ЗУО позволяват налагането на глоби с необходимия размер, които да послужат като превантивна мярка срещу нарушаването на законодателството.

5.4.3.5.1 Ликвидиране на стари замърсявания от депа и нерегламентирани сметища

На територията на общината има 8 броя нерегламентирани сметища, (не е включено е съществуващото общинско депо в землището на с. Ценово), които са общинска собственост, не са в експлоатация и предстои да бъдат закрити. За нерегламентираните сметища през 2005 г. са изготвени планове за привеждане в съответствие с нормативните изисквания съгласно § 5, т. 2 от Преходните и Заключителни разпоредби на Наредба № 8 от 24 август 2004 г.

За почистването и рекултивацията на нерегламентираните сметища на територията на община Ценово е отговорна общинската администрация. Необходимо е да се изготви План за закриване на нерегламентираните сметища с необходимите средства за закриването им, които следва да бъдат осигурени от общинският бюджет (такса за битови отпадъци).

Основна предпоставка за недопускане възникването на нови нерегламентирани сметища или повторно замърсяване на тези терени е почистването на нерегламентираните сметища да бъде координирано с мерките за разширяване и оптимизиране на системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците в общината.

5.4.4 Намаляване на риска за околната среда и човешкото здраве, произтичащ от съхранението на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност

Наличието на пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, които се съхраняват в Б-Б кубове представлява потенциален риск за околната среда. Това налага предприемане на мерки за тяхното подходящо крайно обезвреждане.

На територията на с. Ценово се съхраняват в ББ – кубове залежали и негодни за употреба пестициди. Общината се грижи за тяхното правилно и контролирано съхраняване.

Проблемът със съхраняване на пестицидите в Б-Б кубове е проблем на национално ниво. Според НПУДО, поради липсата на подходящо съоръжение за обезвреждане на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност в страната, негодните за употреба пестициди приоритетно ще се изнасят извън страната за тяхното крайно обезвреждане. Практиката за съхраняване на пестицидите в стоманобетонните контейнери трябва да се прекрати, предвид нейния временен характер, необходимостта от последващи грижи за тяхното съхраняване, като охрана и мониторинг, както и осигуряване на следващи действия за крайното им обезвреждане, като по този начин се оскъпява крайната цена за обезвреждане на пестицидите.

За периода на действие на Програмата се предвижда да се предприемат мерки за контролирано временно съхраняване на пестицидите в Б-Б кубовете и оказване съдействие на компетентните органи (РИОСВ, Гражданска защита) при проверки на потенциално опасните обекти.

В случай че бъдат осигурени условия за екологосъобразно обезвреждане на препаратите за растителна защита с изтекъл срок на годност, финансирането на дейностите по саниране на площадките за съхранението им, представляващи най-голям риск, както и тяхното изнасяне за обезвреждане извън страната ще бъде осигурено от ПУДООС, общинските бюджети и фонд на Министерство на земеделието.

5.5 ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ТАЗИ ОБЛАСТ

Нормативната уредба по управление на дейностите по отпадъците на местно ниво трябва да създаде необходимите условия за прилагане на националното законодателство.

Мерки

Мерките, които ще бъдат предприети за прилагане на законодателството и въвеждането на регионална система за управление на отпадъците включват актуализиране на нормативната уредба на местно ниво, планиране на дейностите по управление на отпадъците, ефективно прилагане на законодателството по управление на отпадъците.

- В Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово специално внимание следва да се отдели на въвеждането на измененията в нормативните изисквания по управление на отпадъците по отношение на задълженията, които произтичат за местните власти. Предложенията за въвеждане на конкретни нормативни задължения, забрани и ограничения относно дейностите по управление на отпадъците в община Ценово са отразени в съответните раздели на настоящата Програма, а също така са обобщени и в Плана за действие за периода 2010-2014 г.
- Планирането на дейности по управление на отпадъците на регионално ниво е от съществено значение за успешното прилагане на Програмата и изисква засилване на процесите на коопериране на общините при изграждането на регионалната система за управление на отпадъците. Такова сътрудничество ще позволи най-вече на по-малките общини значително да подобрят управлението на отпадъците на тяхна територия.
- За да се осигури прилагането на националното законодателство и въвеждането на регионална система за управление на отпадъците трябва да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности в процеса на управление на отпадъците. Специално внимание трябва да се отдели на големите генератори на отпадъци - търговски обекти, административни сгради, предприятия, които използват системата за събиране на отпадъците от бита, строителни дружества, както и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.
- За осъществяване на ефективен контрол от страна на общината следва да се извършват периодични проверки за спазването на изискванията на законодателството и прилагане на ефективни санкции и наказания при неспазване на изискванията. От особено значение е контролът за спазване на договорите от дружествата, на които общината е възложила изпълнението на услуги в областта на управление на отпадъците.

Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни.

5.6 ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ

Осигуряването на достатъчна и достоверна информация за отпадъците е от съществено значение за правилната оценка на съществуващото състояние и за осъществяване на ефективно планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците.

Мерки

Предвиждат се мерки за:

- Дефиниране на отговорностите на различните звена за ефективно събиране и обработка на информацията;
- Осигуряване дейността на ангажираните звена с достатъчен персонал, техническо оборудване и подходящи софтуерни продукти;
- Въвеждане/изменение на формите на отчет на дружествата, извършващи третиране и транспортиране на отпадъци, така че да отразяват нововъведените изисквания в общината – напр. за претегляне на всички постъпващи на депото отпадъци, отчитане на количествата от индивидуалните съдове, отчитане на количествата неприети отпадъци, поради това че съдържат забранени за депониране отпадъци, отчитане на километрите, изминати до регионалното депо и т.н.;
- Оценка на общото количество на образуваните отпадъци, включително и нерагламентирано изхвърляните отпадъци;
- Регулярно изследване на морфологичния състав на битовите отпадъци;
- Оценка на количеството и дела на отделните видове масово разпространени и други отпадъци, за които се предвижда въвеждането на системи за разделно събиране;
- Прогнози за изменение на количеството и състава на отпадъците;
- Разработване и прилагане на система за отчетност, планиране и контрол по управление на отпадъците.

5.7 УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Изпълнението на Програмата ще изисква подобряване на административния капацитет на общинската администрация.

Мерки

- С въвеждането на регионална система и регионална структура за управление на отпадъците ще се наложи да се прецени разпределението на функциите и задачите между общинската администрация и регионалната структура и въз основа на това да се обоснове необходимостта от допълнителен персонал, обучен и с подходяща квалификация, както и необходимостта от осигуряване на подходяща техника и оборудване, за да се гарантира:
 - Компетентност при разработване на нормативни актове, указания, планове и програми по прилагане на управлението на отпадъците на местно ниво;
 - Ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията за управление на отпадъците;
 - Развитие на системата за разделно събиране на отпадъците;
 - Участие в регионалното управление на отпадъци и координиране с другите общини;
 - Събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
 - Подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на инфраструктура за оползотворяване /обезвреждане на отпадъци;
 - Провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъци.
- За служителите от Звено „Околна среда”, на които е възложено управлението на отпадъците в общината ще бъдат осигурени в краткосрочен план посещения на семинари и курсове за обучение, които следва да отделят специално внимание на възможностите и добрите практики за въвеждане на разделно събиране на отпадъците; третиране и крайно обезвреждане на битови отпадъци; управление на строителни отпадъци и на масово разпространени отпадъци (отработени масла, излезли от употреба МПС, негодни за употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и др.).
- В рамките на Проекта, във връзка с успешното му изпълнение е предложено (Встъпителен доклад за регион Борово) да се проведе обучение с продължителност минимум четири дни, като се разработи програма за предоставяне на специфични технически умения и знания в следните области:
 - о Законодателство по управление на отпадъците.

- о Ръководство и експлоатация на депо за отпадъци, което отговаря на нормативните изисквания.
- о Събиране, транспортиране, третиране, вкл. и рециклиране на отпадъци.
- о Установяване на планове и системи за мониторинг на околната среда.
- о Ръководство и експлоатация на претоварна станция.
- о Практики и процедури за възлагане на строителство, доставки и услуги.

С обучението се очаква служителите в общинската администрация, ангажирани с управление на отпадъците да развият специално насочени способности по отношение на планирането и реализирането на регионалното управление на отпадъците, както и да извлекат полза от запознаването със съвременните добри европейски административни практики.

5.8 УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” В СИСТЕМА ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

За прилагане на принципа “замърсителят плаща”, в съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство, се налага увеличаване на таксите, заплащани от домакинствата до нива, позволяващи възстановяване на всички разходи за извършваните в момента дейности, както и за бъдещото въвеждане на нови съоръжения и услуги. При повишаването на таксите следва да бъде отчитана и поносимостта им, съобразно доходите на населението.

Мерки

Програмата предвижда мерки за:

- Прогресивно нарастване на “таксата за битови отпадъци” с цел достигане на нива, покриващи дългосрочните разходи;
- Изразходване на средствата, постъпващи от такси само за дейности по управление на отпадъците по най-ефективния начин;
- Покриване на всички разходи на оператора за изграждане и експлоатация на регионалните съоръжения, както и разходите за дейностите след закриването му;
- Засилване на контрола спрямо нелегалното изхвърляне на отпадъци и изхвърляне на нерегламентирани места.

След прилагането и развитието на системите за разделно събиране на отпадъци ще бъдат обсъдени възможностите за въвеждане и на допълнителни мерки, като:

- Определяне на такса за битови отпадъци на база на обеми и/или количества образувани отпадъци, вместо въз основа на данъчната оценка на имотите;
- Въвеждане на допълнителна такса за депониране на отпадъци с цел увеличаване на цената за депониране на отпадъци и създаване на по-атрактивни условия за рециклиране и оползотворяване, както и за акумулиране на допълнителни средства, които да бъдат използвани за закриване на нерегламентирани сметища и стари замърсявания с отпадъци.

С оглед намаляване на тежестта върху домакинските бюджети, от разходите за управление на отпадъците ще се търсят възможности за финансиране изграждането на инфраструктурата по управление на отпадъците от Държавния бюджет, национални и международни финансови институции, както и привличане на инвестиции от частния сектор, под формата на публично-частни партньорства.

5.9 УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Взимането на правилни решения и осъществяването на мерките, заложи в Програмата ще се постигнат при оптимален баланс на интересите на различните участници в управлението на отпадъците. Ще се поддържа непрекъснат диалог с участниците в дейностите по управление на отпадъците и организирането на кампании за повишаване на общественото разбиране и съзнание.

Мерки

За целта се предвижда:

- Редовно предоставяне на информация на населението за състоянието на околната среда;
- Привличане на населението, неправителствени организации и заинтересованата индустрия в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на отпадъците, включително за начина за определяне на “такса битови отпадъци” и отчитането на изразходваните средства;
- Повишаване на общественото съзнание, с цел да се постигне промяна в поведението на населението, чрез осъзнаване на екологичните рискове, свързани с изчерпване на ресурсите, образуването и обезвреждането на отпадъците;
- Провеждане на конкурси, празненства, обществени мероприятия, организирани специално за целта, или включени като част от програмите за честване на празници на общината или конкретно населено място, като специално внимание следва да бъде отделено на работата с подрастващите;
- Получаване на обратна връзка за успеха на прилаганите мерки за управление на отпадъците.

5.10 УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Настоящата Програма поставя и конкретни изисквания за управление на специфични потоци отпадъци, съобразно взетите решения за общински и регионален подход за управление на тези отпадъчни потоци в условията на общината и на регионалната система.

5.10.1 Отпадъци от опаковки

Редът за управлението на отпадъците от опаковки е уреден законодателно най-рано в страната в сравнение с другите масово разпространени отпадъци с *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки* (ДВ, бр. 19/09.03.2004 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.). В резултат значителна част от по-големите градове вече са обхванати от системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Програмата за прилагане на Директива 2004/12/ЕС, изменяща Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки, определя преходни периоди за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване. Лицата, които пускат на пазара опаковки изпълняват своите задължения колективно (чрез организации по оползотворяване) или индивидуално, или заплащат продуктова такса на ПУДООС.

Понастоящем в страната действат **шест организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки** (“ЕкоПак България“ АД, “Екобулпак“ АД, “Репак“ АД, “Булекопак“ АД, “Екоресурс“ България АД, “Екоколект“ АД).

Към момента на актуализиране на Програмата на територията на община Ценово не се извършва разделно събиране на отпадъците от опаковки. Договорът с „ЕКОБУЛПАК“ АД, сключен на 28.06.2007 г. за срок от 5 години, е прекратен по предложение на ООп през август 2008 г. Липсата на интерес от организациите по оползотворяване на отпадъците от опаковки за обслужване на района на Ценово се дължи основно на факта, че количествата на рециклируемите отпадъци и, като цяло количествата на образуваните отпадъци на територията на общината са много ниски.

Мерки

Програмата предвижда следните мерки относно системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Ценово в съответствие със заложените в НПУДО 2009-2013 г. мерки за осигуряване на общините с население под 20 000 жители системи за разделно събиране и за постигане на целите за оползотворяване и рециклиране на отпадъците от опаковки:

- Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината:
 - о Осигуряване на контейнери за разделно събиране за обслужване на определен минимален брой жители (препоръчва се между 500 и 1000 жители);

- Включване в системата за разделно събиране на всички видове опаковки (вкл. и опасните), образувани в бита, които попадат в обхвата на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки;
 - Определяне на местата за разполагане на съдове за събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината;
 - Осигуряване на контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки в обществени и административни сгради, в търговските, туристически и други обекти;
 - Изграждане на съоръжение за предварително третиране на отпадъците преди оползотворяването им чрез сепариране по материали, вкл. и на отпадъците от опаковки – част от регионалната система за управление на отпадъците.
- Въвеждане на разделно събиране на офис хартия (самостоятелно или като част от системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки) в административните и обществени сгради;
 - Изграждане на система за събиране и предаване за оползотворяване или обезвреждане на опасните отпадъци от домакинствата, вкл. отпадъци от опаковки;
 - Разработване на система за контрол на разделно събиране на отпадъци от опаковки от населението;
 - Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово, като се въведат подробни изисквания за разделното събиране на отпадъците от опаковки. Промените, отнасящи се до конкретни отговорности, задължения и спазване на технически изисквания при прилагането на разделното събиране трябва да бъдат доведени до знанието на гражданите и икономическите оператори.
 - Създаване на подходящи механизми, гарантиращи изпълнението на изискванията, въведени с местното законодателство.
 - Редовно информиране на обществеността за разясняване на дейността и ползите от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки (напр. значението на символите, начините на разделно събиране, ползите от повторно използване на опаковъчните материали, възможностите за участие на населението в системата за разделно събиране, санкциите при неизпълнение на законовите изисквания).

5.10.2 Излезли от употреба моторни превозни средства

С Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (ДВ, бр. 104/2004 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.) се определят реда и начините за събиране, временно съхраняване, разкомплектоване, оползотворяване и обезвреждането на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и за изискванията към пусканите на пазара МПС, материали и компоненти за тях.

До момента са издадени разрешения на **дванадесет организации по оползотворяване на ИУМПС** – “Автоекобул” АД, “Екобулкар” АД, “Автораециклиране” АД, “Екорекар” АД, “ОРСА-

Организация за рециклиране на стари автомобили” АД, “Екоресор Ауто ” АД, „Автомобилно рециклиране” АД, “Екокар България” АД, “Трансис Авторециклиращ консорциум” АД, “НОРД Авторециклинг” ЕАД, “Репродукт БГ” АД, “Феникс Рециклинг” АД. Не е сключен договор между общината и някоя от организациите по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори.

На територията на община Ценово не се прилага система за събиране и предаване за оползотворяване на ИУМПС. Понастоящем няма сключен договор между общината и някоя от организациите по оползотворяване.

Мерки

Предвижданите основни мерки относно организирането на дейността по събиране и временно съхраняване на ИУМПС на площадки за временно съхраняване са:

- Промяна в Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово във връзка с управлението на ИУМПС, която трябва да включва най-малко предприемане на мерки за:
 - Въвеждане на ред за събирането на ИУМПС, които се намират върху държавна или общинска собственост. Необходимо е да бъдат регламентирани случаите, в които изоставените на държавна и общинска собственост автомобили се считат за ИУМПС и се отстраняват принудително с цел разкомплектоване;
 - Осигуряване на информация на обществеността по организиране на събирането и временното съхраняване на ИУМПС на площадки за временно съхраняване.
- За осигуряване на екологосъобразното извършване на дейностите с ИУМПС, общината би могла да предостави право на една от организациите по оползотворяване на ИУМПС да развие система за събиране и евентуално разкомплектоване на ИУМПС на нейна територия. За целта ще бъдат установени контакти и проведени преговори за сключване на договор с някоя от лицензираните до момента организации. С договора ще се определят:
 - Местата и площта за изграждане на общинските площадки за събиране и временно съхраняване на ИУМПС. Площадките следва да се разполагат на лесно достъпни места и да се отрежда достатъчно площ, като се отчита броя на ИУМПС на територията на общината за година;
 - Подходите за събиране на ИУМПС, които не могат да се движат на собствен ход и на които липсват основни компоненти;
 - Избраното техническо решение за пресоване (балиране) на материала за шредирание (с цел намаляване обема на превозвания материал и на транспортните разходи) и временно съхраняване на отстранените материали и компоненти до последващото им предаване;
 - Мерките за реализация на годните за употреба резервни части;

- Предложения за въвеждане на ред за събирането на ИУМПС, които се намират върху държавна или общинска собственост.

След сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУМПС ще бъдат предприети мерки за осигуряване спазването на законодателството по управление на отпадъците и по-конкретно:

- о Издаване на заповед от Кмета на общината за идентифициране на местата и площта за изграждане на общинските площадки за събиране и временно съхраняване на ИУМПС на територията на общината, съгласно чл. 14 от Наредба за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства;
- о За прилагане на контрол по изпълнението на задълженията на Кмета на общината във връзка със сключения договор, с Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО ще се въведат и допълнителни мерки, като:
 - Въвеждане на санкции за предаване на ИУМПС на площадки, които нямат необходимото разрешение или изхвърлянето им на неразрешени за това места;
 - Налагане на санкции за извършване на дейности по събиране, временно съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУМПС, техни компоненти и материали, без съответното разрешение, издадено съгласно чл. 37 от ЗУО, регистрационен документ по чл. 12 на ЗУО или лиценз, издаден по реда на глава пета, раздел III от ЗУО;
 - Упражняване на контрол по прилагане на нормативната база и по-специално за наличието на разрешения за разкомплектоване на ИУМПС и на договори за предаване на неметални материали и опасни вещества в лицензирани съоръжения за третиране.

5.10.3 Негодни за употреба батерии и акумулатори

С приетата през 2005 г. *Наредба за изискванията за пускане на пазара на батерии и акумулатори и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори* (ДВ, бр. 58/15.07.2005 г., посл. изм. ДВ, бр. 5/2009 г.) в националното законодателство са въведени изискванията на Директива 91/157/ЕЕС относно батериите и акумулаторите, съдържащи някои опасни вещества. Чрез Наредбата също така са транспонирани основните принципи и изисквания на Директива 2006/66/ЕС за батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕЕС (COM(2003)723).

С Наредбата се дава възможност на лицата, които пускат на пазара батерии и акумулатори да изпълняват индивидуално или колективно (чрез организации по оползотворяване) своите задължения, или да заплащат продуктова такса на ПУДООС. Лицата, които извършват продажба на портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори на крайните потребители, са задължени да предвидят места за поставяне на съдове за събиране и да приемат обратно негодните за употреба батерии и акумулатори от същия вид. Потребителите могат да върнат негодните за употреба портативни и/или автомобилни батерии и акумулатори във всички

търговски обекти, в които се продават батерии и акумулатори от същия вид. В случай, че в съответното населено място е организирана система за разделно събиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори, поставянето им в съдове за битови отпадъци е забранено.

До момента са издадени разрешения на **пет организации по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори** “Екобатери” АД, “НУБА Рециклиране” АД“, “НОРД Елрециклинг” ЕАД, “Рекобат“ АД, “Национална организация по оползотворяване и рециклиране на отпадъци“ АД. Не е сключен договор между общината и някоя от организациите по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори.

В страната не съществува действаща система за разделно събиране и последващо третиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори.

Автомобилни акумулатори изкупуват предприятията Монбат - Монтана, КЦМ – Пловдив и ОЦК – Кърджали, в които функционират инсталации за рециклиране на негодни за употреба оловно-кисели акумулатори. Цената на оловото е достатъчно висока, за да покрие разходите за събиране, транспортиране и рециклиране на автомобилните акумулатори от домакинствата. Въпреки че разполагат с необходимите инсталации и разрешения, за преработващите предприятия е по-евтино да приемат акумулаторите без електролит, поради което е необходим строг контрол за предотвратяване изливането на електролита по време на събирането и временното съхраняване на акумулаторите.

Мерки

За въвеждане на разделно събиране на НУБА на територията на община Ценово следва да се предвидят следните специфични мерки, които задължително да бъдат взети под внимание при сключване на договор с организация по оползотворяване на НУБА или с лица, изпълняващи задълженията си индивидуално, или с ПУДООС:

- Осигуряване най-малко на едно място за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии на 1000 жители– централен събирателен пункт и търговски обекти, които приемат обратно негодни за употреба батерии;
- Осигуряване най-малко на едно място за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори на 5000 жители;
- Включване в системата за разделно събиране на всички видове НУБА, образувани в бита, които попадат в обхвата на цитираната по-горе Наредба;
- Осигуряване на контейнери за събиране, отговарящи на изискванията на Наредбата;
- Регулярно обслужване на разположените в търговските обекти контейнери за обратно приемане на негодни за употреба батерии и акумулатори;
- Определяне на изискванията към маршрутите за транспортиране на отпадъците;
- Провеждане на информационни кампании за информиране на обществеността за рисковете, свързани с неконтролираното обезвреждане на НУБА, значението на

символите използвани за маркиране, възможностите за участие в системите за събиране и др.;

- Сключване на договор за предаване на събраните НУБА за оползотворяване в съоръжение за оползотворяване, притежаващо съответните разрешителни документи за дейности с отпадъци.

При установяването на системата за разделно събиране на негодни за употреба портативни и автомобилни акумулатори батерии и акумулатори, след сключване на договор ще бъдат предприети от община Ценово следните мерки за осигуряване успешното прилагане на системата за разделно събиране и спазването на законодателството по управление на отпадъците:

- Издаване на заповед на Кмета на общината за определяне на местата за разполагане на съдове за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори на територията на общината;
- Изготвяне и утвърждаване от Кмета на общината график за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори, включващ не по-малко от две дати годишно. Графикът се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и по друг подходящ начин;
- За прилагане на контрол по изпълнението на задълженията на Кмета на общината във връзка със сключения договор, с промяна в Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО ще се въведат и допълнителни мерки, като:
 - Въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на НУБА в съдове за смесени битови отпадъци или на неразрешени за това места;
 - Въвеждане на задължения към собствениците или наемателите на търговски обекти да приемат обратно НУБА;
 - Въвеждане на санкции и упражняване на контрол над отделяне на електролита от автомобилните акумулатори, временното им съхраняване на една площадка без електролит в количество, превишаващо пет на сто от общото количество събрани акумулатори;
 - Упражняване на контрол за изпълнението на договора и нормативната уредба от страна на подизпълнителите, експлоатиращи системите за разделно събиране.

В съответствие с нормативните изисквания управлението на индустриалните батерии и акумулатори е задължение на лицата, които пускат на пазара този вид батерии и акумулатори.

5.10.4 Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Изискванията към пускането на пазара електрическо и електронно оборудване и задълженията за дейностите относно излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са нормативно регламентирани с *Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и*

Изпълнител

Този проект се финансира от:

електронно оборудване (ДВ бр. 53/2008, посл. изм. ДВ бр. 5/2009 г.). Наредбата въвежда изискванията на Директива 2002/96/ЕС за отпадъците от електрическо и електронно оборудване и Директива 2002/95/ЕС за ограничаване използването на някои опасни вещества в електрическото и електронно оборудване.

При управлението на ИУЕЕО задълженията за организиране и финансиране на събирането и оползотворяването на ИУЕЕО са в зависимост от датата на пускане на пазара на оборудването и предназначението му – за употреба в бита или извън бита. С цел установяване на задължените лица и датата на производство или пускане на пазара, лицата, които пускат на пазара ЕЕО са длъжни да го маркират с обозначението, определено в Приложение № 4 на Наредбата. Цялото събрано количество ИУЕЕО се предава за повторно използване като цял уред, или за предварително третиране, рециклиране и/или оползотворяване. За целта лицата, които пускат на пазара ЕЕО трябва да организират системи за разделно събиране на ИУЕЕО, в които крайните потребители могат да предадат своето ИУЕЕО без да заплащат за това.

Дейността на 18-те организации по оползотворяване на ИУЕЕО (“Екобултех” АД, “Елтехресурс” АД, “Екоелектрон” АД, “Елретех” АД, “Екоресор Електрик” АД, “ИУЕЕО рециклиране” АД, “Трансинс технорециклираща компания” АД, “Електрика Груп” АД, “Еко-Ел България” АД, “Булекотех” АД, “Екобулпак” АД, “Норд Елрециклинг” ЕАД, “Техимпакт” АД, “Елресурс” ООД, “Еколайн БГ” АД, “Национална организация по оползотворяване и рециклиране на отпадъци” АД, “Еко Биоленд” АД, “Феникс Рециклинг” АД) с издадени разрешения до момента се простира на територията на цялата страна, но към момента местата за събиране на ИУЕЕО са разположени предимно в големите градове. Местата, на които понастоящем може да се предава ИУЕЕО са големите търговски вериги, където се приемат уреди при покупката на нови от същия вид и пунктове за вторични суровини, които са получили разрешение за събиране на ИУЕЕО.

Поради увеличаване на количеството разделно събрано и постъпващо за предварително третиране ИУЕЕО и увеличаване на количествените цели за оползотворяване, основните подизпълнители на някои от организациите по оползотворяване са предприели мерки и са вече в процес на изграждане на съоръжения за предварително третиране на уреди и компоненти от ИУЕЕО, които не могат да бъдат разкомплектовани чрез ръчни операции (хладилна техника, луминесцентни лампи, електронно лъчеви тръби, печатни платки и др.).

Съществуват обаче редица организационни проблеми и ограничения, свързани с жизнения стандарт на населението, които са пречка за по-ефективното функциониране на системата. Поради липсата на големи градове и ниската покупателна способност в региона не оперират големи търговски вериги, които да извършват продажба на цялата гама ЕЕО и съответно няма магазини, които да приемат обратно видовете ИУЕЕО. Домакинствата в много случаи задържат старите уреди при покупката на нови, като търсят приложение на места, където старите уреди се използват рядко или, където има свободни пространства за съхраняването им.

Мерки

За въвеждане на разделно събиране на ИУЕЕО на територията на община Ценово се предвижда

Изпълнител

Този проект се финансира от:

да се установи контакт и проведат преговори за сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО. С договора ще се определят и следните мерки:

- Осигуряване най-малко на едно място за разделно събиране на 10 000 жители на всяка от групите ИУЕЕО, съгласно чл. 27 от цитираната по-горе Наредба;
- Посочване на търговските обекти, в които ще се извършва обратно приемане на различните видове ИУЕЕО;
- Публикуване на информация за търговските обекти и площадките, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО в интернет страниците на ООп;
- Провеждане на информационна кампания за населението относно търговските обекти и площадките, притежаващи разрешение по чл. 37 от ЗУО, на които гражданите могат да предават ИУЕЕО.
- Подпомагане на общината от страна на ООп по отношение на провеждане на мероприятия (пролетно и есенно почистване) по събиране на ИУЕЕО, чрез изнасянето му в определен ден до контейнерите за битови отпадъци;
- Избрано техническо решение за селективно отстраняване на компоненти и материали, пресоване (балиране) на материала за шредирание (с цел намаляване обема на превозвания материал и на транспортните разходи) и временно съхраняване на отстранените материали и компоненти до последващото им предаване;
- Мерки за реализация на годните за употреба резервни части.

След сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО ще бъдат предприети от страна на община Ценово следните мерки за осигуряване успешното прилагане на системата за разделно събиране и спазването на законодателството по управление на отпадъците:

- Издаване на заповед на Кмета на общината за определяне на местата за поставяне на съдове, местата за разделно събиране и площадки за временно съхраняване на ИУЕЕО и информирание на обществеността за местоположението им (чл.16, ал.3, т.6 ЗУО) ;
- Изготвяне и утвърждаване от Кмета на общината график за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, включващ не по-малко от две дати годишно. Графикът се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и по друг подходящ начин;
- За упражняване на контрол по изпълнението на задълженията на Кмета на общината във връзка със сключения договор, в т.ч. и за ежемесечното количество разделно събрано ИУЕЕО в общината, с Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО ще се въведат и допълнителни мерки, като:
 - Въвеждане на санкции за предаване на ИУЕЕО на събирателни пунктове, които нямат необходимото разрешение или изхвърлянето на ИУЕЕО на неразрешени за това места;

- Налагане на санкции за извършване на дейности по събиране, временно съхраняване, транспортиране, повторно използване, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО без съответното разрешение по чл. 37 от ЗУО, регистрационен документ по чл. 12 от ЗУО или лиценз, издаден по реда на Глава пета, Раздел III от ЗУО;
- Прилагане на контрол за изпълнение на нормативната уредба и по-специално за наличието на разрешения за разкомплектоване на ИУЕЕО и договори за предаване на неметалните материали и опасни вещества.

5.10.5 Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Изискванията на Директива 75/439/ЕЕС за третиране на отработени масла са въведени в националното законодателство с приемане на *Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти* (ДВ, бр. 90/2005 г., посл. изм. ДВ, бр. 53/2008 г.). Директива 75/439/ЕЕС е отменена, а изискванията ѝ са въведени с чл. 21 на Рамковата Директива 2008/98/ЕО. Наредбата регламентира необходимите финансови механизми и въвежда отговорности и количествени цели за събиране и оползотворяване на отработени масла. С Наредбата се въвеждат забрани за нерегламентираното изхвърляне и обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

Към момента на актуализиране на Програмата **организациите за оползотворяване на отработени масла са четири** - „Национална компания за събиране и оползотворяване на отработени масла” ООД (НКСООМ), „Норд Авторециклинг” АД, „Екоривейс ойл” АД, „Национална организация по оползотворяване и рециклиране на отпадъци” АД, получили разрешение в съответствие с изискванията на ЗУО. Физико-механично обезводняване на отпадъчни нефтопродукти (емулсии) в страната се извършва от “Поддържане чистотата на морските води” АД, пристанище Варна. Значителни количества се преработват в инсталацията за преработка на отпадъци от нефтопродукти от кораби в пристанище Бургас, както и в инсталацията за обезводняване на отпадъци от нефтопродукти на Нова Плама, Плевен.

В повечето случаи стойността на отработените масла е достатъчна за покриване на разходите по тяхното събиране, транспортиране и оползотворяване и така, продължава да се прилага и практиката по изкупуване на отработени масла от редица фирми, които не получават допълнителни средства от организация по оползотворяване и лица, изпълняващи задълженията си индивидуално или чрез ПУДООС. В тези случаи обаче отработените масла се предоставят на топлоелектрически централи или други горивни инсталации, които не притежават необходимите разрешения за изгаряне на отпадъци. Друг проблем е, че населението не е информирано кои от местата за смяна на отработени масла предават отпадъците за последващо оползотворяване.

Мерки

Предвижда се организирането на събирането на отработените масла на територията на общината да се предостави на организация по оползотворяване. Въпреки това е възможно в рамките на периода на прилагане на настоящата Програма, организацията по оползотворяване да не прояви

интерес, тъй като количеството масла, за чието оползотворяване е отговорна, нараства незначително и е твърде вероятно целите, заложиени в Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, да бъдат покрити чрез събиране на отработени масла от източници, различни от бита, или от общини с по-голяма гъстота на населението.

Независимо от това дали община Ценово ще сключи договор с организация по оползотворяване, с Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО ще бъдат предприети следните мерки за осигуряване прилагането на законодателството за управление на отработени масла:

- Определяне на местата за смяна на отработени моторни масла, разположени върху общински имот;
- Определяне на изискванията към местата за смяна на масла на територията на общината;
- Въвеждане на задължения към лицата, които образуват отработени масла;
- Контрол над местата за смяна на отработени моторни масла;
- Информирание на обществеността за местоположението на местата за смяна на отработени моторни масла и условията за приемане на отработените масла;
- Въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностни води, във води от крайбрежните зони и в канализационни системи;
- Упражняване на контрол за прилагане на нормативната уредба и по-специално за наличието на разрешения за събиране и временно съхраняване на отработени масла, договори за предаване на отработените масла на съоръжения, притежаващи необходимите разрешения за оползотворяване и обезвреждане и транспортни карти за превоз на опасни отпадъци съгласно чл. 8 на Наредба № 9/2004.

5.10.6 Отпадъци от строителство и разрушаване

Съгласно изискванията на ЗУО кметът на общината е отговорен за избор на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за строителни отпадъци или на други съоръжения или инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане на строителни отпадъци. Въпреки това за осигуряване на финансирането на съоръжението не се събира местен данък или такса, и разходите за изграждане и експлоатация трябва да се покриват на пазарен принцип от приходите от услугите по обезвреждане, които общината предоставя на притежателя на строителните отпадъци или на изпълнителя на строителството или разрушаването. Цената на услугите се определя от общинския съвет. В тази връзка в случай, че в общината не се образува достатъчно количество строителни отпадъци, за да се обезпечи финансирането на разумна цена, изграждането на съоръжение за обезвреждане на строителни отпадъци е икономически неосъществимо при така заложен в законодателството механизъм на финансиране.

НПУДО 2009-2013 г. посочва като приоритет въвеждането и оптимизирането на схеми за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене; които на този етап са по-слабо развити:

Управлението на отпадъците от строителство и разрушаване трябва да следва йерархията в управлението на отпадъците, с първи приоритет предотвратяване или намаляване на количествата на образуваните отпадъци, последвано от повторно използване, рециклиране или друг начин на оползотворяване на материалите и на последно място - обезвреждане по екологосъобразен начин.

Голяма част от строителните отпадъци е подходяща за повторно използване в строителството. Преобладаващата фракция в строителните отпадъци, и по-конкретно отпадъците от бетон, тухли, керемиди и др., след натрошаване е подходяща да замени добиваните първични природни материали (чакъл, баластра, пясък и др.), използвани като пълнители в строителството или при полагането на пътни настилки. Влагането на тази фракция за направата повторно на бетон изисква по-сложни технически и по-скъпи съоръжения в сравнение с натрошаването.

Настоящата практика в община Ценово е строителните отпадъци да се депонират смесено с битовите отпадъци. Общината не разполага с точни данни за количеството и състава на отпадъците от строителство и разрушаване.

За да се приложи успешно практиката за повторно използване и рециклиране на строителните отпадъци на територията на общината, трябва да се създадат подходящи пазарни условия за изграждане и експлоатация на рециклиращо съоръжение. Не само сложни високотехнологични съоръжения за рециклиране, но дори опростени в технически аспект методи не могат да се конкурират с депонирането, ако не са спазени следните условия:

- За притежателя на отпадъците трябва да е по-скъпо да депонира отпадъците си в сравнение с рециклирането им и цената на рециклираните продукти трябва да е поне съизмерима с цената на природните суровини. Въвеждането на икономически инструменти при управлението на строителните отпадъци, напр. специфични такси (със закон) би могло да стимулира разделното събиране, предотвратяването, рециклирането и повторното използване на строителните отпадъци.
- Ползвателите на продукта от рециклирането трябва да са убедени, че той притежава не по-лоши качества от природните суровини. За целта е необходимо въвеждането на национални стандарти за качеството на продуктите от рециклираните строителни отпадъци. Тези норми трябва бъдат включени в договорите между преработвателя и строителната фирма и да гарантират, че готовият продукт притежава необходимите качества за съответното строителство.
- В страната, и в частност в региона, трябва да съществува търсене на продукти от рециклиране на строителни отпадъци. За съжаление основният отрасъл, който би могъл да употребява най-много рециклирани инертни материали – строителството на пътища е в застой и е сведен до изкърпване на съществуващата асфалтова настилка без да се ремонтира основата на пътя.

- Съществуващите депа за инертни отпадъци трябва да се експлоатират при спазване на законодателството по управление на отпадъците и по-конкретно – приемането единствено на инертни отпадъци, спазване на изискванията към долния изолиращ екран, мониторинг и пробовземане и др. Необходим е строг контрол и санкциониране на нерегламентираното изхвърляне на строителни отпадъци.

Към момента нито едно от гореспоменатите условия не е изпълнено в региона и в община Ценово. Общината може да влияе донякъде единствено върху последното условие, но без подкрепата на законодателни мерки и структурни реформи на национално ниво, тя не може да осигури подходящите условия за създаване на инфраструктура за рециклиране на строителните отпадъци.

Мерки

В рамките на Проекта за регион Борово/ Бяла е определена площ в границите на площадката на регионалното депо за неопасни отпадъци, която може да бъде използвана за разполагане на съоръжение за третиране на отпадъци от строителство и разрушаване. Предвид факта, че изграждане на клетка за строителни отпадъци е недопустим разход по ОП Околна среда 2007-2013 г., с писмо Изх. № 22/ 09.04.2010 г. на РСУО Янтра-Лом 2008 общините-членки на Регионалното сдружение изразяват становище площта, определена с Проекта за изграждане на клетка за строителни отпадъци да остане в определения контур на площадката на регионалното депо и да се използва в бъдеще за изграждане на нови клетки и/или съоръжения, с цел удължаване експлоатационния период на депото за неопасни отпадъци.

За регион Борово общият капацитет на депото за строителни отпадъци е 77.900 м³, с уплътняване на отпадъците от 1,1 т/м³ за период от 20 години (Доклад за предпроектно проучване, Част II). Средното годишно количество строителни отпадъци, образувано в региона е 4.285 тона, изчислено на база масовия баланс на отпадъците. Депото за строителни отпадъци може да се раздели на две клетки - първата клетка се намира в ниската част на депото, а втората – във високата част. Прогнозната експлоатация на всяка клетка е 10 години.

5.10.7 Утайки от градски пречиствателни станции за отпадъчни води

Редът и начинът за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието са обект на специален режим, регламентиран в *Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води, чрез употребата им в земеделието*. Наредбата регламентира изискванията, на които трябва да отговарят утайките в случаите на употребата им в земеделието и изискванията на които трябва да отговарят почвите, за да може в тях да се влагат утайки, както и други ограничения, свързани с употребата на утайки в земеделието. Въведени са и отговорности и задължения към производителите и потребителите на утайки, предназначени за оползотворяване в земеделието. Оползотворяването на утайки в земеделието се допуска въз основа на разрешение, чиято процедура на издаване е регламентирана в два закона – Закон за опазване на земеделските земи и ЗУО.

В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ управлението на утайките от ПСОВ е отговорност на притежателя на отпадъка. Управлението на утайките от ГПСОВ има за цел

намаляване до минимум на общото количество утайки, които се транспортират за окончателно обезвреждане чрез депониране.

Към момента на актуализиране на Програмата на територията на община Ценово няма работеща ПСОВ. В общината се изпълнява проект (идейна фаза) „Интегриран воден проект, община Ценово, село Ценово и село Долна Студена“, където е предвидено изграждането на частична канализационна мрежа за двете села и подмяна на част от водопроводната им система. Договорът е със срок 18 месеца с начална дата 12.01.2009 г. и е сключен между община Ценово и МОСВ.

Фирмените програми за управление на утайките от ГПСОВ (след изграждането ѝ) следва да бъдат съгласувани с изискванията към управлението на отпадъците и да предвидят мерки за контрол на утайките и обезвреждането им, които трябва да бъдат съобразени с общинската програма за управление на отпадъците и отразени в нея. Към проекта за изграждане на ГПСОВ трябва бъдат поставени изисквания към състава и процедурите за контрол на утайките, ако те постъпват за оползотворяване съвместно с биоразградимите битови отпадъци, като особено внимание се отдели на съдържанието на тежки метали. В такъв случай, количествата и качествата им трябва да се съгласуват с оператора на регионалното съоръжение.

Необходимо е също да бъде поставено условие да се проучат възможностите и реда за използване на утайките в земеделието директно или след предварително третиране. Ако качеството на утайките позволява, те ще бъдат използвани в селското стопанство, в противен случай ще се депонират или ще бъдат изгаряни в циментови пещи.

Мерки

Община Ценово е кандидатствала за „Техническа помощ“ по Оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013 г.“ и през 2009 г. е сключен Договор за безвъзмездна финансова помощ с МОСВ, съгласно който е предвидено община Ценово да бъде снабдена с пълна проектна и техническа документация (прединвестиционни проучвания, детайлизирани идейни и работни инвестиционни проекти, проектосметна документация, финансов анализ, анализ на риска и анализ разходи-ползи) за реконструкция, рехабилитация и разширение на водоснабдителните системи и изграждане на канализационни системи на село Ценово и село Долна Студена, в т.ч. обща ПСОВ за двете села.

При изготвянето на работния проект ще се предвиди технологично решение на проблема с утайките, с което да се постигне възможно максималното им оползотворяване.

5.10.8 Биоразградими отпадъци – Домашно компостиране

В съответствие с европейското и националното законодателство община Ценово ще предприеме мерки за намаляване на количеството на депонираните биоразградими отпадъци, като за периода на действие на Програмата компостирането ще бъде основен метод за намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране.

Въвеждането на домашно компостиране е най-подходящо за третиране на биоразградимите отпадъци в райони с еднофамилни къщи, за които е характерно образуването на голямо количество биоразградими отпадъци. Домакинствата от тези райони често имат собствени

градини и поради това са по-добре информирани за почвата, растенията и торовете, което ги прави по-възприемчиви към идеята за събиране и компостиране на биоразградимите отпадъци в домашни условия.

В регион Борово, поради характеристиките на селски район и големите количества образувани органични отпадъци в сравнение с другите отпадъчни потоци, с Проекта е предложено домашно компостиране на 40% от образуваните от домакинствата в селата биоразградими отпадъци.

При домашното компостиране хората ще произвеждат за собствени нужди компост от образуваните от тях органични отпадъци (кухненски и градински отпадъци). Не всички кухненски и градински отпадъци обаче могат да бъдат компостирани в домашни условия:

- Обрезките от дърветата и храстите трябва да се шредират, а по-голямата част от домакинствата не разполагат с такава техника.
- Остатъците от сготвени ястия и месо не трябва да се поставят в домашните компостери, тъй като могат да привлекат плъхове и други вредители. Тези храни следва да се изхвърлят със смесените отпадъци.

В Таблица 5.24 е представена прогноза за очакваните количества органични отпадъци, в регион Борово за 2013 г.

Таблица 5.24 Очаквани количества органични отпадъци в регион Борово

Постъпващи отпадъци 2013 г.	Биоразградими отпадъци
	Органична фракция на битовите отпадъци
Количество т/година	5.382
Плътност т/м ³	0,6

Обхващането на все по-голям брой домакинства в системи за домашно компостиране е възможно чрез постоянно информиране на населението за възможностите за оползотворяване на биоразградимите отпадъци и предоставяне на съдове за домашно компостиране на домакинствата, които желаят да произвеждат за собствени нужди компост от образуваните от тях органични отпадъци.

Мерки

В Приложение 1 към Програмата е представен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово с остойностяване на предложената система, в т.ч. и за домашно компостиране на биоразградимите отпадъци.

5.10.9 Излезли от употреба пневматични гуми

В националното законодателство не съществува отделен нормативен акт, регламентиращ управлението на излезлите от употреба пневматични гуми. Принципът „отговорност на производителя” се осъществява чрез събирането на продуктови такси в ПУДООС. Така, общината може да получи финансиране само чрез разработване и представяне в ПУДООС на

проект за разделно събиране на излезли от употреба пневматични гуми и предаването им за оползотворяване на фирми, притежаващи съответните разрешителни документи.

Съществува възможност гумите да се предават на циментови заводи за оползотворяване, които приемат този отпадък с код 16 01 03 и наименование „Излезли от употреба гуми“.

НПУДО 2009-2013 г. предвижда до края на 2010 г. да бъде приета Наредба за изискванията за пускане на пазара на пневматични гуми и за третиране и транспортиране на излезли от употреба пневматични гуми (Наредбата).

НПУДО 2009-2013 г. предвижда до края на 2010 г. да бъде приета Наредба за изискванията за пускане на пазара на пневматични гуми и за третиране и транспортиране на излезли от употреба пневматични гуми (Наредбата).

Мерки

- С оглед изпълнение на забраната за депониране на излезли от употреба пневматични гуми, съгласно законодателството (Наредба 8/2004 и Директива 1999/31/ЕС), с Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл.19 от ЗУО ще се предвидят мерки, като се определи редът за предаване на излезлите от употреба пневматични гуми, образувани на територията на общината.
- След приемане на Наредбата общината ще актуализира Общинската наредба за управление на отпадъците по чл. 19 ЗУО с въвеждане на мерки по организация на дейностите по управление на излезли от употреба пневматични гуми.

6 ИНВЕСТИЦИОНЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Инвестиционният план за развитие на управлението на дейностите по отпадъците има за цел осигуряване на най-резултатен и ефективен начин на финансиране на инвестициите, както и дългосрочна устойчивост на системата за управление на отпадъците. Инвестиционният план ясно показва фундаменталната същност на Общинската програма за управление на дейностите по отпадъците и представя инвестиционните проекти и възможностите за финансиране на определените цели с Програмата (Раздел 5) и предвидените мерки в Плана за действие (Раздел 7).

6.1 КЛЮЧОВИ ДАННИ И ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ

За изпълнение на Инвестиционния план за развитие на управлението на отпадъците за регион Борово/ Бяла, в рамките на проект “Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България” е изготвен Финансов анализ на разходите и ползите на база следните обобщени ключови допускания при определяне размера на инвестициите и разпределението им във времето:

- Период на оценка: 2010 – 2032 г.
- Населението на регион Борово се предвижда да намалява с 2,1% на година (37,6% за 23 години) и ще се промени от 59 297 жители през 2010 г. на 37 000 жители през 2032 г.
- Покритието на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в общините е 100% (преди и след Проекта).
- Средният брой на домакинствата в региона е 1,85 души. Той остава сравнително стабилен през последните 3–4 години и се използва за периода на оценка.
- Средният доход на домакинство в региона е 733 лева/ месец за 2010 г. според данни, предоставени от общините бенефициенти по Проекта. Предвижда се увеличение с 2,5% на година в реално изражение.
- Номинално средният доход на домакинство в региона ще се увеличи от 633 лева/ месец през 2010 г. до 2 043 лева/ месец през 2032 г.
- Растежът на БВП в България се предполага, че ще нараства постепенно след кризата през 2011-2012 г. и, че ще се стабилизира след 2012 г. на ниво от около 3% в реално изражение.
- Нивото на инфлация в България достигна 12,5% през 2008 г., 7,8% през 2009 г. и се очаква да намалее до 4,5 - 6% през 2010 – 2011 г., след което се предполага да достигне ниво 2,5% след 2014 г.
- Курс на обмяна: В съответствие с чл. 29 от закона за БНБ, българският лев е фиксиран за Евро: 1 BGN = Euro 1,95583
- Цените на материалите за рециклиране са: хартия и картон – 40 лева/тон; стъкло – 30 лева/тон; пластмаса – 60 лева/тон; метал – 150 лева/тон.

- Таксата за депониране за утайки и самостоятелно транспортирани отпадъци е определена на 193 лева/тон.
- Рециклирането при източника е между 9,5% и 11% от общо образуваните отпадъци.
- Домашното компостиране в домакинствата е между 6% и 7,5% от общо образуваните отпадъци.
- Делът на образуването на отпадъци на глава от населението ще нарасне с 16,4% за прогнозния период или с 0,71% за година.

6.1.1 Инвестиционни разходи

Инвестиционните разходи, свързани с бъдещото управление на отпадъците съгласно Доклада за Предпроектно проучване за управление на отпадъците в регион Борово са дадени в Таблица 6.1:

Таблица 6.1 Обобщение на инвестиционните разходи -регион Борово

		Инвестиционни разходи (евро)	Допустими разходи	Недопустими разходи	Бъдещи разходи - друго финансиране (евро)
1	Депо (1-ви етап)	3.059.877,77	✓		
2	ПСОВ	364.801,52	✓		
3	ССМ	1.778.842,90	✓		
4	Инсталация за компостиране	616.855,00	✓		
5	Събиране – Транспортиране	2.146.825,53		✓	
6	Съществуващи депа	4.580.735,94			✓ (национално финансиране)
7	Депо (следващи етапи)	1.189.529,17			✓
8	Депо за строителни отпадъци	311.562,71			✓
9	Път за достъп	1.000.000,00	✓		
10	Информирание на обществеността (PR на проекта)	65.000,00	✓		
11	Техническа помощ - Надзор	400.000,00	✓		
	ОБЩО		7.285.377	2.146.826	6.081.827,81
	ПРИОРИТЕТНИ ИНВЕСТИЦИИ				
	ОБЩО		9.432.203		
	ДДС (20%)		1.886.441		
	КРАЙНА СУМА		11.318.643		

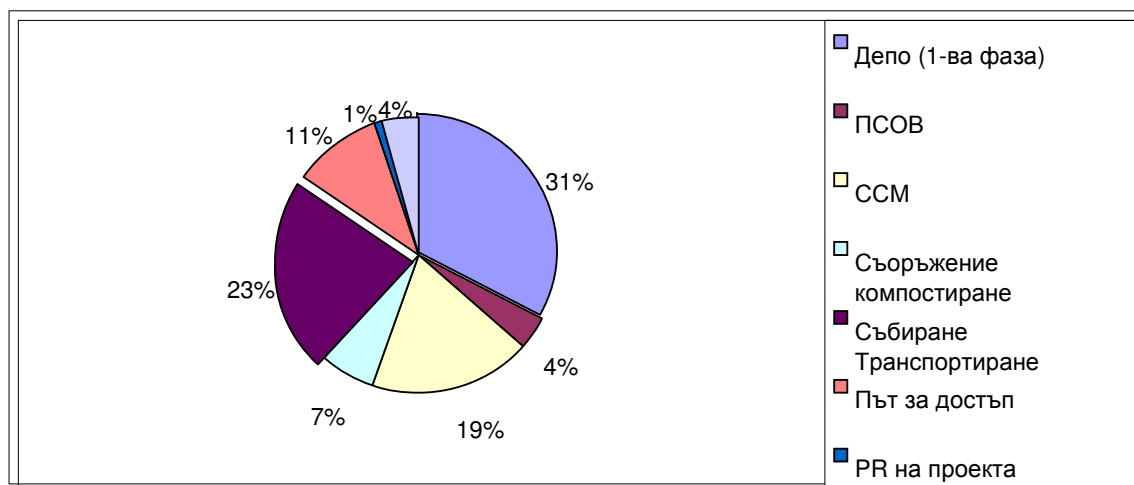
Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 6.1 показва разпределението на допустимите инвестиционни разходи, включително и

разходите за събиране-транспортиране на отпадъците, спрямо общата стойност на приоритетните инвестиции.

С най-голям дял от инвестиционните разходи (50%) са регионалното депо и съоръжението за сортиране, следвани от събирането на отпадъците (23%) и инсталацията за компостиране (7%). Надзорът, техническата помощ и информирането на обществеността общо възлизат на 5%. Общите предполагаеми суми за непредвидени разходи са 7%, за материални разходи - 4% и финансови разходи - 3%.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 6.1 Разпределение на инвестиционните разходи, за които ще бъде подготвена Апликационната форма

6.1.2 Разходи по подмяна на оборудването

След-проектните инвестиционни разходи (2014 – 2032 г.) възлизат на около 7 милиона Евро. Основният дял от тях се пада на разходите по подмяна на оборудването, предимно за депото, сортиращата инсталация и оборудването за събиране.

6.1.3 Оперативни разходи и разходи по поддръжка (Е&П)

Оперативните разходи по Проекта се разглеждат по дейности за отпадъците: събиране и транспортиране, сортиране, компостиране и депониране. За всеки елемент разходите са разделени на постоянни и променливи, за да се даде възможност за по-добро прогнозиране на различните темпове на растеж.

6.1.3.1 Постоянни разходи

Постоянните разходи включват работна заплата (квалифицирани/ неквалифицирани работници, шофьор, контролор, техник, главен инженер), поддръжка, административни разходи, застраховки, контрол и мониторинг.

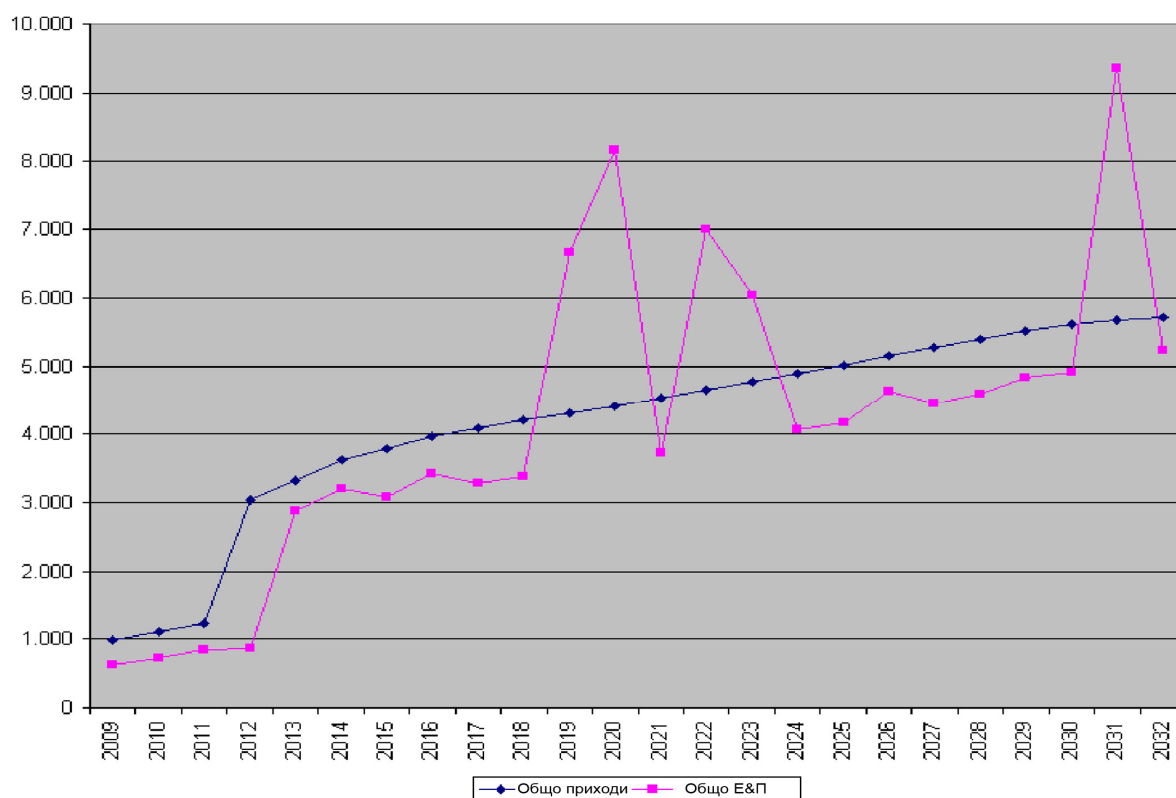
От постоянните разходи само работната заплата се предвижда да нараства реално с 2% на година,

а останалите се предвижда да останат постоянни. Поддръжката е зададена на 5% от общите инвестиционни разходи на съответния компонент. Административните разходи са 1% от общите инвестиционни разходи и застраховането - 1% от стойността на застрахованите активи. Стойността на мониторинга на околната среда е изчислена на 20 000 евро.

6.1.3.2 Променливи разходи

Променливите разходи зависят основно от количеството на отпадъците, т.е. те се променят с всеки тон отпадъци, като например разходи за гориво, енергия, други (вода, третиране на инфилтрат и т.н.). Променливите разходи се допуска да нарастват с 2% на година в реално изражение. Електроенергия и горива са необходими за експлоатацията на регионалното депо и другите съоръжения за третиране на отпадъците, както и за транспортиране на отпадъците.

Фигура 6.2 показва развитието на приходите по Проекта и те обхващат не само изцяло разходите по Е&П, но също и разходите за ключови подмени на оборудването, така че регионалната система да гарантира устойчиво и независимо бъдещо управление на отпадъците в региона.

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 6.2 Развитие на приходите и разходите за Е&П (лева)

6.1.4 Разходи за събиране и транспортиране на отпадъците

Инвестиционните и оперативните разходи, както и амортизационните отчисления за системите за събиране и транспортиране на отпадъците са дадени в **Приложение 1** към Програмата, където е

представен проект на оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците в община Ценово, включително и остойностяване на предложената система.

Предвижда се с въвеждането в експлоатация на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците през 2013 г. да започне и функционирането на новата система за събиране и транспортиране на отпадъците, като ще бъдат направени и инвестициите в контейнери и автомобили.

Поради неизяснената възраст на съществуващите контейнери и тяхното състояние (с оглед бъдеща експлоатация), до 2013 г. не са предвидени инвестиции за контейнери. Жизненият цикъл на един контейнер е оценен на 7 години. Същевременно, повечето от действащите автомобили са прехвърлили възрастта за използване (10 годишен експлоатационен период) и са в лошо техническо състояние. Амортизацията е определена до 2013 г. (въз основа на настоящия брой контейнери - Доклад с основни технически данни), когато новите контейнери ще са закупени и ще се използват следващите 7 години. Използваните автомобили със старо оборудване се амортизират, когато и докато навършат 10 години, както е определено от жизнения цикъл за превозните средства. Експлоатационните разходи са изчислени въз основа на броя на необходимите контейнери, автомобили и обслужващ персонал.

Въз основа на изчисленията за инвестиционните и оперативните разходи и амортизационните отчисления са определени разходите на домакинство, на жител и за тон отпадък за общината, които са представени също в **Приложение 1** към Програмата.

Предвиждат се следните източници на финансиране:

- Необходимите инвестиции за машинния парк на община Ценово могат да бъдат осигурени по Приоритетна ос 4 “Местно развитие и сътрудничество”, операция 4.1. “Дребномащабни местни инвестиции” на Оперативна програма “Регионално развитие 2007 – 2013 г.”.
- Инвестициите за контейнерния парк на общината за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци може да бъдат осигурени от дружеството/ организацията, извършваща дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците.
- Събирането и транспортирането на рециклируемите отпадъци е отговорност на Регионалното сдружение. Необходимите средства за разделното събиране на рециклируемите материали (капиталови и оперативни разходи, вкл. разходите за депониране на остатъците от сортирането на регионалното депо) ще бъдат осигурени от общинския бюджет.
- Разделното събиране на опасни отпадъци от домакинствата ще стартира с изграждане на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците и финансирането ще бъде осигурено от общинския бюджет.
- Източник на финансиране за осигуряване на системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци се предвижда да бъдат Организацията по оползотворяване.

6.1.5 Финансиране на допустимите разходи

Схемата за финансиране на допустимите разходи по Проекта (по текущи цени) е представена в Таблица 6.2:

Таблица 6.2 Финансова схема на допустимите разходи по проекта
(по текущи цени)

Финансов източник	%	Хил. евро
Субсидия от ЕС	82.37	5,177
Субсидия от правителството	14.54	914
Субсидия/ заем от местното управление	3.10	195
Външен заем	0	0
Общо финансови източници	100.0	6,285

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Приетото от Министерски съвет Решение № 705 от 31 август 2009 г. за одобряване на средносрочната фискална рамка и основните допускания за периода 2010-2013 г. допълнително налага въвеждането на задължително финансово участие на общините. Съгласно възприетия подход се очаква бенефициентите по оперативните програми да осигурят в периода 2010 – 2012 г. съответно 5, 8 и 10% от стойността на допустимите разходи като собствено участие.

6.2 РАЗХОДИ ЗА ЗАКРИВАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ОБЩИНСКО ДЕПО, КОЕТО НЕ ОТГОВАРЯ НА НОРМАТИВНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

Въпреки че закриването на съществуващите общински депа ще бъде финансирано от източници, различни от Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.“, Механизмът¹⁰ определя общите разходи за закриване на съществуващите депа в регион Борово/ Бяла. Необходимите средства за закриване на общинските депа са включени в общите инвестиционни разходи предвид факта, че размерът на необходимото финансиране е част от общата инвестиционна тежест за региона и способността на общините да финансират изграждането на новите съоръжения зависи и от други свързани разходи, които те трябва да правят, тъй като източникът на финансиране е един и същ – такса битови отпадъци.

¹⁰ Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма ”Околна среда 2007-2013 г., МОСВ, ноември 2009 г.

За определяне на необходимите разходи за закриване на съществуващото депо на община Ценово в местността «Сърт баир» в Идейния проект е направена икономическа съпоставка на двете предложени алтернативни технически решения (описани в Раздел 5, т. 5.3.3.1. Привеждане в съответствие с изискванията на законодателството или закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово). Всички единични цени, както и общите разходи са изчислени в Евро и са по актуални цени към 2010 година. Началната дата на проекта е 1 януари 2013 г., а периодът на следексплоатационни грижи е 30 години.

Общите разходи за рекултивация на общинското депо в Ценово на базата на Първото техническо решение възлизат на **1 207 134 евро** (Таблица 6.3) без да се отчита ДДС (20%).

Таблица 6.3 Обща стойност на разходите за Техническо решение 1

ОБЩО	1 128 163 €
Непредвидени (7%)	78,971 €
ОБЩО (без ДДС)	1 207 134 €

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Необходимите разходи за изпълнение на дейностите по закриване на съществуващото депо за Второто техническо решение са **675 889 евро** (Таблица 6.4) без ДДС (20%).

Таблица 6.4 Обща стойност на разходите за Техническо решение 2

ОБЩО	631 672 €
Непредвидени (7%)	44 217 €
ОБЩО (без ДДС)	675 889 €

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

С Идейния проект е предложено да бъде избрано Първото техническо решение за рекултивация на съществуващото депо на община Ценово, предвид характеристиките на представените технически решения и особеностите на местоположението на депото (в близост до с. Ценово).

След одобряване на Идейния проект общината ще проведе обществена поръчка за възлагане изработването на Работен проект за рекултивация. Средствата ще бъдат осигурени от Общински бюджет. С утвърдения Работен проект общината ще кандидатства за финансиране по реда на ПМС № 209 от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионалните системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци и закриването на общински депа за битови отпадъци.

6.3 ТАКСА „БИТОВИ ОТПАДЪЦИ” И ПОНОСИМОСТ

Съгласно документа на МОСВ Насоки за анализ на разходите и ползите на проектите¹¹, таксата за битови отпадъците не трябва да надвишава 1% от средномесечния доход на домакинствата. Тази граница може да се увеличи временно до достигане на максимум 1.5%, в случай че финансовата устойчивост на проекта е застрашена по друг начин.

Средният брой на домакинствата, използван за прогнозите е 1,85 жители. С проекта разходите за услуги за отпадъците се повишават постепенно по време на изпълнението му, за да достигнат 1% от средния доход на домакинствата през 2030 г., като се задържат на това ниво до края на прогнозния период - 2032 г.

Таблица 6.5 Такса за битови отпадъци (лева)

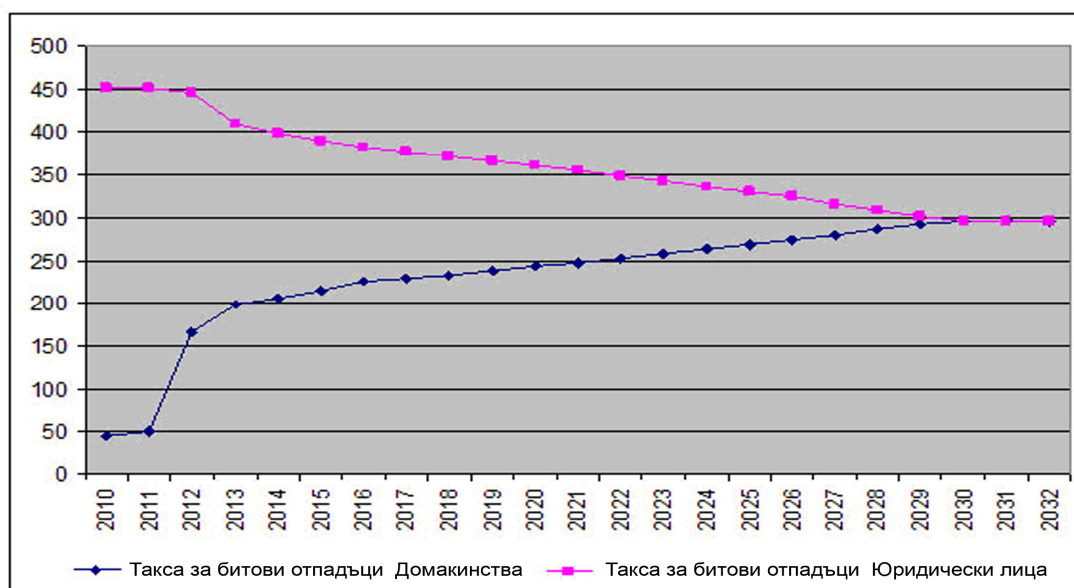
	2010	2011	2012	2013	2014		2029	2030	2031	2032
Домакинства	45	50	167	198	207		293	296	296	296
Юридически лица	452	452	445	410	400		301	296	296	296

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

В момента действащото законодателство за такса за отпадъците, базирано на собствеността, осигурява достатъчно средства за съществуващата проста и евтина система на управление на отпадъците. Налице е значителна разлика в таксата за отпадъците от двете потребителски групи – домакинства и юридически лица, като икономическите субекти, плащайки значително по-висока цена на практика субсидират населението. Това не е в съответствие с принципа "замърсителят плаща".

С цел създаване на база за справедливо разпределение на таксата за битови отпадъци за домакинствата и юридическите лица, при спазване на поносима цена за населението, е изчислена изравнена единична цена - 296 лева/ тон отпадъци. В дългосрочен план настоящата такса за битови отпадъци ще бъде заменена със система, базирана на принципа „замърсителят плаща”, като двете групи потребители ще плащат таксите за отпадъци по начин, така че таксите да клонят към тази стойност (296 лева/ тон), покриваща разходите за експлоатация и поддръжка и над 79% от амортизацията. Така, проектът за регионалната система за управление на отпадъците ще бъде

11 Насоки за анализ на разходите и ползите на проектите, отнасящи се за отпадъците, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие за периода 2007-2013 г. - Насоки за кандидатстване, МОСВ

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

Фигура 6.3 Такса за битови отпадъци по групи потребители (лева/тон отпадъци)

финансово устойчив чрез натрупване на достатъчно средства за изграждане на бъдещите клетки в депото и подмяна на съоръженията за третиране.

С проекта таксата за отпадъци ще се увеличава постепенно, за да се постигне съответствие с европейската и националната рамка за управление на отпадъците, да се покрие общия размер на разходите за експлоатация и поддръжка на проекта, и да се премине към прилагане на принципа "замърсителят плаща" и създаване на поносима и устойчива система за управление на отпадъците. Най-голямо увеличение на таксата за отпадъците следва да се извърши по време на строителството на регионалните съоръжения. За 2013 г. Реалната такса за битови отпадъци за всички дейности по управление на отпадъците (събиране, транспортиране и третиране) следва да бъде:

- о 198.00 лв/ тон отпадъци **или**
- о 46.20 лв/ жител **или**
- о 85.60 лв/ домакинство.

Създаването на нова финансова система на управление на отпадъците е свързано с необходимостта от политически компромис за премахване на съществуващото субсидиране на населението от икономическите субекти - това не просто изисква политическа воля, но и се основава на дълбоко разбиране за генерирането на отпадъци от обществото. Прилагането на регионалната система на управление на отпадъците ще бъде предизвикателна задача, дори с национална и общинска подкрепа, растящи доходи на домакинствата и растящо обществено съзнание.

6.4 СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

Таблица 6.6 представя График за изпълнение на предвидените с Проекта строителни работи, доставки и услуги в периода 2011 – 2013 г. С изпълнението на посочения график в средата на 2013 г. следва да има един работещ проект.

Таблица 6.6 График за изпълнение на проекта

ПРЕДМЕТ		2011												2012												2013											
		Я	Ф	М	А	М	Ю	Ю	А	С	О	Н	Д	Я	Ф	М	А	М	Ю	Ю	А	С	О	Н	Д	Я	Ф	М	А	М	Ю	Ю	А	С	О	Н	Д
УСЛУГИ	1	Техническа помощ за управление и надзор на регионалната система за управление на отпадъците																																			
	3	Консултантски услуги за повишаване на общественото съзнание за регионалната система за управление на отпадъците (PR на проекта)																																			
ДОСТАВКИ	1	Доставка на мобилно оборудване за регионалните съоръжения за третиране на отпадъците																																			
	2	Доставка на оборудване за събиране на отпадъците																																			
СТРОИТЕЛСТВО	1	1.1. Изграждане на регионални съоръжения за третиране на отпадъците																																			
		1.2.Тестване на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците																																			
	2	Закриване и рекултивация на съществуващите депа																																			
	3	Изграждане на пътника за достъп																																			

Възлагане
Завършване
Изпълнение

Източник: EuropeAid/124485/D/SV/BG

7 ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие обхваща периода 2010 – 2015 г. и включва основните мерки и дейности, предвидени за изпълнение на поставените цели в Програмата.

Планът за действие за управление на отпадъците в община Ценово е изготвен в съответствие с предложения в рамките на Проекта Инвестиционен план за управление на отпадъците в регион Борово/ Бяла.

В съответствие с чл. 29, ал. 4 ЗУО (ДВ, бр. 86/2003 г., посл. изм. ДВ, бр. 63/13.08.2010 г.) Планът за действие включва и мерки, предвидени в Плана за действие към Националната програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 г., чието изпълнение следва да бъде осигурено от кмета на общината (чл. 16, ал.3, т.13 от ЗУО).

С приемането и прилагането на Плана за действие се цели да бъде постигнат оптимален баланс между законодателните, институционалните, икономическите и технически мерки, и да се приложи интегриран подход за управление на отпадъците. Планът определя и отговорностите на институциите и организациите в областта на управление на отпадъците, свързани с реализацията на предвидените мерки и дейности, очакваните разходи и очакваните източници за тяхното финансиране.

Изпълнител

 ENVIROPLAN S.A.
Consultants & Engineers

 NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
IN GENIEURIE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
ЦЕЛ 1 ПРЕДОТВРЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ					
1.1	Въвеждане на икономически инструменти при управление на отпадъците				
1.1.1	Възлагане на проучване за определяне на най-подходящия за общината механизъм за диференцирано облагане с такса за битови отпадъци в зависимост от количеството на образуваните отпадъци	2012 г.	Звено Околна среда*	5 000 лв	Общински бюджет – такса за битови отпадъци
1.1.2	Промяна или сключване на нов договор с дружеството, извършващо услугите по събиране и транспортиране на отпадъците и практическо прилагане на избраната схема за диференцирано заплащане на такса за битови отпадъци	2013 г.	Кмет на общината Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	-
1.2	Провеждане на информационни кампании за населението относно предотвратяването и намаляването на отпадъците от бита	Постоянен - празници на града, пролетно и есенно почистване	Звено Околна среда Звено Социални дейности	1.00 лв/ жител/ година	ОП „Околна среда 2007-2013г.“

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
LA ZENTRE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
1.3	Проучване на възможностите за въвеждане на допълнителни задължения за дружеството, извършващо услугите по събиране на битовите отпадъци за упражняване на по-строг контрол върху изхвърлянето на опасни отпадъци в общия поток битови отпадъци	2011 г.	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	-
ЦЕЛ 2 УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОЛИЧЕСТВАТА РЕЦИКЛИРАНИ И ОПОЛЗОТВОРЕНИ ОТПАДЪЦИ					
2.1	Въвеждане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци с цел увеличаване дела на оползотворяване и рециклиране на отпадъците, и съответстващи на поставените с действащото законодателство цели	Постоянен	Звено Околна среда Организации по оползотворяване	-	Частни инвестиции ПУДООС Организации по оползотворяване
2.2	Изграждане (възлагане, изпълнение, завършване и тестване) на съоръжение за сепариране по материали (ССМ) - част от регионалната система за управление на отпадъците	07/2011 - 06/ 2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008** Звено Околна среда	1 778 842,90 евро***	ОП „Околна среда 2007–2013г.” Общински бюджет
2.3	Изграждане (възлагане, изпълнение, завършване и тестване) на съоръжение за компостиране - част от	07/2011 - 06/ 2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ	616 855,00 евро	ОП „Околна среда 2007-2013г.”

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	регионалната система за управление на отпадъците		2008 Звено Околна среда		Общински бюджет
2.4	Изменение на договора с фирмата, извършваща дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците, относно изисквания и процедури за прилагане на разделяне при източника, разделно събиране и транспортиране на рециклируеми (вкл. биоразградими) компоненти от общия поток битови отпадъци	След въвеждане в експлоатация на ССМ и инсталация за компостиране	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	-
2.5	Предоставяне на информация и провеждане на разяснителни кампании за ползите от рециклиране, оползотворяване и повторно използване на отпадъците, включително и прилагане на разделно събиране на отпадъците	Постоянен	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда	0.50 лв/ жител/ година	ОП „Околна среда 2007-2013г.“
ЦЕЛ 3	ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ПО РАЗДЕЛЯНЕ, ВРЕМЕННО СЪХРАНЯВАНЕ, СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИ				
3.1	Подобряване на съществуващите практики и условия за събиране и транспортиране на смесени отпадъци				

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOSKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
3.1.1	Оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесени отпадъци. Доставка на (възлагане, изпълнение, завършване) на съдове за отпадъци	11/2011 – 07/2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	За 2013 г.: 61 050 евро	Фирма, изпълнител на дейността
3.1.2	Провеждане на мониторинг за оптимизиране честотата на събиране на отпадъците и обема и състава на контейнерния парк	Ежегодно	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	-
3.1.3	Провеждане на процедура по ЗОП за възлагане на обществена поръчка за дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци	2010 г.	Кмет на общината Звено Околна среда		Общински бюджет
3.3	Въвеждане на разделно събиране на отпадъци				
3.3.1	Въвеждане на система разделно събиране на рециклируеми отпадъци	2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ	За 2013 г. 30 598 евро	Общински бюджет Частни

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
A G E N C I E

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
3.3.2	Въвеждане на разделно събиране на едрогабаритни отпадъци от домакинствата	2013 г.	2008 Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	(за контейнери)	инвестиции Кредити ПУДООС
	Изготвяне на график за обслужване на населените места и информирание на населението	На месец/тримесечие	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	Общински бюджет Частни инвестиции Кредити ПУДООС
	Актуализиране на графика за събиране на едрогабаритните отпадъци в зависимост от количеството събрани отпадъци и информирание на населението	Една година след въвеждане на разделното събиране			
3.3.3	Въвеждане на система за разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари	2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна	1 505 евро	Общински бюджет Частни инвестиции Кредити
	Въвеждане на схема за събиране на градински отпадъци от райони с еднофамилни къщи с	2013 г.			Общински бюджет Частни инвестиции Кредити

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	пластмасови контейнери 1,1 м3		среда Фирма, изпълнител на дейността		ПУДООС
3.3.4	Въвеждане на схема за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата	2013 г.	РСУО- ЯНТРА-ЛОМ 2008	-	Общински бюджет Частни инвестиции
	Изготвяне на график за обслужване на населените места на територията на общината и информизиране на населението	На шест месеца	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността		Кредити от ПУДООС
	Сключване на договори за обезвреждане/оползотворяване на събраните опасни отпадъци от домакинствата	1 месец след въвеждане в експлоатация на регионалните съоръжения	РСУО- ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда	-	-
3.3.5	Въвеждане на система за разделно събиране на хартия в държавни, общински администрации и други административни и обществени сгради	2014 г.	РСУО- ЯНТРА-ЛОМ 2008	5 000 лв (за съдове)	ПУДООС Общински бюджет

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
3.4	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО с въвеждане на подробни изисквания и мерки за организирането на дейностите по разделно събиране на отпадъците – рециклируеми отпадъци, биоразградими отпадъци, опасни отпадъци от домакинствата и др.	Постоянен	Звено Околна среда Звено Околна среда Общински съвет	-	-
ЦЕЛ 4	ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНО ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИ				
4.1	Привеждане в съответствие или закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци в землището на с. Ценово, в местността “Сърт баир”				
4.1.1	Преустановяване експлоатацията на съществуващото депо общинско депо за отпадъци, неотговарящо на нормативните изисквания	Съобразно срока за въвеждане в експлоатация на регионалното депо	Оператор на депото	-	Оператор на депото

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
4.1.1	Съдействие при изготвяне на Идеен проект за рекултивация на съществуващото общинско депо за отпадъци при изпълнение на проект ЕuroreAid/124485/D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България	2010 г.	Звено Околна среда	-	-
4.1.2	Изготвяне на Работен проект за рекултивация на съществуващото общинско депо за отпадъци	2012 г	Общински съвет Звено Околна среда	-	Общински бюджет
4.1.3	Рекултивация на съществуващото общинско депо за отпадъци - Възлагане - Изпълнение - Завършване	09/ 2012 г. 01/ 2013 г. 10/ 2013 г.	Общински съвет Звено Околна среда	1 207 134 евро	Държавен бюджет
4.1.4	Мониторинг и следексплоатационни грижи съществуващото общинско депо за отпадъци	30 години след закриване на депото	Звено Околна среда		
4.2	Изграждане (възлагане, изпълнение, завършване и	07/ 2011 -	РСУО-	3 059	ОП „Околна среда

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	тестване) на Регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания - част от регионалната система за управление на отпадъците	06/ 2013 г.	ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда	877,77 евро	2007 – 2013г.” Общински бюджет
4.3	Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци				
4.3.1	Закриване на нерегламентирани (селски) сметища на територията на общината (8 броя), които не отговарят на нормативните изисквания	2010-2011 г.-	Кмет на общината Звено Околна среда	Съгласно Плановете за закриване на сметищата	Общински бюджет
4.3.2	Контролирано временно съхраняване на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност до осигуряване на условия за екологосъобразно обезвреждане на национално ниво	Постоянен	Звено Околна среда		
4.4	Подобряване на контрола по прилагането на законодателството относно изоставянето, нерегламентираното изхвърляне и изгаряне и/ или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците, както и за предотвратяване възникването	Постоянен	Звено Околна среда Кмет на общината	-	Общински бюджет - приходи от санкции

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	на нови замърсявания. Налагане на адекватни санкции				
ЦЕЛ 5	ПРАВНО РЕГУЛИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ И УСКОРЯВАНЕ ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ПОЛИТИКАТА В ТАЗИ ОБЛАСТ				
5.1	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО в съответствие с изискванията на националното законодателство (вкл. цели, изисквания за взаимодействие със системите за разделно събиране, участие в РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 при управление на отпадъците на регионално ниво и др.)	Постоянен	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
5.2	Актуализиране на Програмата за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово	Постоянен	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
ЦЕЛ 6	ОСИГУРЯВАНЕ НА БАЗА ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ				
6.1	Разработване и прилагане на система за отчетност, планиране и контрол по управление на отпадъците на територията на общината	Постоянен	Звено Околна среда Кмет на общината	-	Общински бюджет

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
6.2	Въвеждане/ изменение на формите на отчет на дружествата, с които общината има сключени договори за третиране и транспортиране на отпадъци с цел отразяване на нововъведените изисквания в общината	2011 г.	Звено Околна среда Фирма, изпълнител на дейността	-	-
6.3	Предоставяне на данни за морфологичния състав на отпадъците във връзка с докладване по Директива 1999/31/ЕС за депониране на отпадъци	Постоянен	Оператори на съоръженията Звено Околна среда	-	-
ЦЕЛ 7 УКРЕПВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОТГОВОРНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ					
7.1	Подобряване на административния капацитет на общината чрез назначаване на допълнителен персонал, занимаващ се единствено с управление на отпадъците, включително за контрол по чистотата на населените места	Постоянен	Кмет на общината Звено Околна среда	5 000 лв/год.- първоначално за откриване на работно място	Общински бюджет ОП ”Административен капацитет”

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
7.2	Повишаване квалификацията на служителите в общинската администрация, ангажирани с прилагане на законодателството по управление на отпадъците				
7.2.1	Обучение на специалистите по управление на отпадъците в общинската администрация при изпълнение на проект ЕuroreAid/124485/D/SV/BG Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово, Велико Търново и Варна – България	10/2010 г.	Консорциум – Енвиороплан – НТУ Атина - Кокс Консулт	-	ИСПА Проект ЕuroreAid 124485/D/SV/BG
7.2.2	Обучение на общински служители, ангажирани с прилагане на законодателството по управление на отпадъците	Постоянен	Звено Околна среда	-	Общински бюджет ПУДООС Външни източници ОП ”Административен капацитет”
ЦЕЛ 8	УВЕЛИЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ В СЕКТОРА И ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ “ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ” И “ЗАМЪРСИТЕЛЯТ ПЛАЩА” В СИСТЕМА ЗА ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
8.1	Оптимизиране на размера и разходването на такса “битови отпадъци” и заделяне на адекватни средства за покриване на разходите за събиране и транспортиране на отпадъците; проектиране, изграждане, експлоатация, мониторинг, закриване и следексплоатационни грижи за депата за отпадъци; прилагане на разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата и масово разпространени отпадъци	Постоянен	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда		Общински бюджет
ЦЕЛ 9 УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕНОСТТА					
9.1	Привличане и участие на обществеността в процесите на вземане на решения, свързани с управление на отпадъците (чрез процедурите по ОВОС и ЕО на планове и програми, чрез публикуване на обяви за консултации, срещи за обществени обсъждания и др.)	Постоянен	Общински съвет Кмет на общината Звено Околна среда	-	-
9.2	Актуализиране на информацията по управление на отпадъците на интернет страницата на община Ценово http:// www.tsenovo.eu	Постоянен	Звено Околна среда Звено Административно- правно	-	-

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS

KOCKS
AGENTURE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
			обслужване		
9.3	Включване на дейностите по управление на отпадъците в образователните програми в детските градини и училищата на територията на общината, вкл. и с разработени учебни програми за обучение от Министерството на образованието и науката	Постоянен	Звено Околна среда	-	Общински бюджет Външни източници
ЦЕЛ 10 УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕС И НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО					
10.1	ОПАКОВКИ И ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ				
10.1.1	Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки	2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда	Включени в т. 3.1.1	Общински бюджет ПУДООС Организации по оползотворяване
10.1.2	Въвеждане на схема за разделно събиране на отпадъци от опаковки в административните сгради, търговски, туристически и други обекти на територията на община Ценово	2012 г.	Звено Околна среда		Юридически лица

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS (NTUA)

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
10.1.3	Изграждане на система за събиране и предаване за оползотворяване или обезвреждане на опасните отпадъци от домакинствата, в т.ч. опасни отпадъци от опаковки	2013 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда		Общински бюджет Промисленост
10.1.4	Разработване на мониторингова система за контрол на разделно събиране на отпадъци от опаковки от населението	2014 г.	РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 Звено Околна среда		Общински бюджет
10.1.5	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО за въвеждане на подробни изисквания за разделното събиране на отпадъците от опаковки	2013 г.	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
10.2	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА				
10.2.1	Проучване на възможностите и сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУМПС	2012 г.	Звено Околна среда	-	-
10.2.2	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19	2010 г.	Звено Околна среда	-	-

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARHITECTURE

KOKS
LA SENSITIVE

Този проект се финансира от:

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	ЗУО с въвеждане на ред за събирането на ИУМПС, които се намират върху държавна или общинска собственост		Общински съвет		
10.3	НЕГОДНИ ЗА УПОТРЕБА БАТЕРИИ И АКУМУЛАТОРИ				
10.3.1	Проучване на възможностите и сключване на договор за създаване на система за разделно събиране и последващо третиране на НУБА	2011 г.	Звено Околна среда		ПУДООС Организации по оползотворяван, Индивидуално изпълняващи задълженията си
10.3.2	Прилагане на административни мерки за осигуряване функционирането на системата за разделно събиране на негодни за употреба портативни батерии	След сключване на договор	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
10.3.3	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО с въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на акумулатори в съдове за смесени битови отпадъци или на неразрешени за това места, изливане на електролит, временното им	2011 г.	Звено Околна среда Общински съвет	-	-

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
	съхраняване на една площка без електролит в количество, превишаващо 5% от общото количество събрани акумулатори и др.				
10.4	ИЗЛЯЗЛО ОТ УПОТРЕБА ЕЛЕКТРИЧЕСКО И ЕЛЕКТРОННО ОБОРУДВАНЕ				
10.4.1	Проучване на възможностите и сключване на договор с организация по оползотворяване на ИУЕЕО	2012 г.	Звено Околна среда	-	-
10.4.2	Издаване на заповед на Кмета на общината за определяне на местата за поставяне на съдове, местата за разделно събиране и площадки за временно съхраняване на ИУЕЕО и информирание на обществеността	След сключване на договор с организация по оползотворяване	Кмет на общината Звено Околна среда	-	-
10.4.3	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО във връзка с прилагане на нормативните изисквания по управление на ИУЕЕО	2010 г.	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
10.5	ОТРАБОТЕНИ МАСЛА И ОТПАДЪЧНИ НЕФТОПОРДЪКТИ				

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
10.5.1	Определяне на местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информирание на обществеността за тяхното местоположение и условията за приемане на отработените масла	Един месец след приемане на настоящата Програма	Звено Околна среда		
10.6	ОТПАДЪЦИ ОТ СТРОИТЕЛСТВО И РАЗРУШАВАНЕ				
10.6.1	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО за въвеждане на мерки по организация на дейностите по третиране и транспортиране на строителни отпадъци	2010 г.	Звено Околна среда Общински съвет	-	-
10.7	УТАЙКИ ОТ ГРАДСКИ ПРЕЧИСТВАТЕЛНИ СТАНЦИИ ЗА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ				
10.7.1	Реализиране на проект (идейна фаза) „Интегриран воден проект, община Ценово, село Ценово и село Долна Студена”	2009-2010 г.			ОП „Околна среда 2007 – 2013г.”
10.7.2	Осигуряване на достатъчен капацитет на съоръженията за третиране на утайки от ГПСОВ, в т.ч. и при изграждането на регионалната система за управление на отпадъците	След въвеждане на ГПСОВ в експлоатация	Звено Околна среда РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008	-	Държавен бюджет, ОП „Околна среда 2007 – 2013г.”

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
AGENCE

Този проект се финансира от:

Актуализирана Програма за управление на дейностите по отпадъци на община Ценово 2010-2015 г.

№	Мярка/ Дейност	Срок за изпълнение	Отговорност за изпълнение	Очаквани разходи	Предлагани източници на финансиране
10.8	БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ				
10.8.1	Въвеждане на домашно компостиране. Доставка на компостери за компостиране на органични отпадъци от личните стопанства на населението на общината	2013 г.	Кмет на общината Звено Околна среда	70 215 евро	Общински бюджет ПУДООС
10.9	ИЗЛЕЗЛИ ОТ УПОТРЕБА ПНЕВМАТИЧНИ ГУМИ				
10.9.1	Актуализиране на Наредба № 5 за управление на отпадъците на територията на община Ценово по чл. 19 ЗУО за въвеждане на ред за предаване на излезли от употреба пневматични гуми	2011 г.	Звено Околна среда Общински съвет	-	-

Забележка:

* Звено „Околна среда” - Звено „Околна среда” към ”Дирекция „Специализирана администрация”

**РСУО-ЯНТРА-ЛОМ 2008 - Регионално сдружение за управление на отпадъци – ЯНТРА – ЛОМ 2008

***В съответствие с чл. 29 от Закона за БНБ, българският лев в фиксиран за Евро: 1 BGN = Euro 1,95583

Изпълнител

ENVIROPLAN S.A.
CONSULTANTS & ENGINEERS

NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ARCHITECTURE

KOCKS
IN SENELE

Този проект се финансира от:

8 МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Община Ценово изготвя ежегодно отчет за изпълнението на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на общината, съгласно изискванията на чл. 32 от ЗУО. Годишният отчет се представя пред Общинския съвет. Копие на отчета се изпраща в РИОСВ Русе до 31 март на следващата календарна година.

Основа за изготвянето на годишните отчети на Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово е оценката на степента на изпълнение на мерките в Програмата на база проведения мониторинг, с който се осигурява възможност за своевременно коригиране на отклоненията от изпълнението на Програмата. За целта са разработени индикатори, които отразяват степента на напредък в изпълнението на заложените в Програмата мерки и резултатите от прилагането им. Индикаторите са количествено измерими и са сравними с началното състояние, преди започване на изпълнението на конкретните мерки.

Програмата за управление на дейностите по отпадъците на община Ценово подлежи на актуализация при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

9 ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
1	<i>Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците</i>	
	Оптимално използване на икономически инструменти за стимулиране на предотвратяването и намаляването на образуването на отпадъците	- Сравнение на количеството образувани отпадъци спрямо количеството от предходни години
	Повишаване на екологичното съзнание на населението относно предотвратяване генерирането на отпадъци	- Брой на проведените информационни кампании
	Намаляване количеството на опасните отпадъци в потока на битовите отпадъци	- Процент на обхванатото население от система за събиране на опасни отпадъци от домакинствата
2	<i>Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци</i>	
	Въвеждане на системи за разделно събиране с цел предаване за оползотворяване и рециклиране на отпадъците	- Брой на въведените системи за разделно събиране на специфични потоци отпадъци - Процент на населението, обхванато от отделните системи за разделно събиране на специфични потоци отпадъци
	Предварително третиране на отпадъците преди оползотворяването им. Изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръжения за сепариране по материали и за компостиране, като част от регионалната система по	- Брой на съоръженията за предварително третиране - Количество рециклирани /оползотворени отпадъци и съотношението им спрямо

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
	управление на отпадъците	общото количество образувани отпадъци в региона
	Постигане на регионалната цел за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци за 2013 г.	- Процент на постигнатата цел спрямо регионалната цел за 2013г., заложена в Механизма ¹²
	Провеждане на информационни кампании за ползите от рециклиране, оползотворяване и повторно използване на отпадъците, включително разделното събиране на отпадъците	- Брой на проведените информационни кампании и процент обхванато население
3	<i>Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъци</i>	
	Въвеждане на система за разделно събиране на опасни отпадъци	- Процент на обхванатото население в система за събиране на опасни отпадъци
	Въвеждане на система за разделно събиране на рециклируеми отпадъци	- Количество събрани рециклирани отпадъци и съотношението му спрямо общото количество образувани отпадъци
	Въвеждане на система за разделно събиране на едрогабаритни отпадъци	- Количество събрани едрогабаритни отпадъци и съотношението му спрямо общото количество образувани отпадъци
	Въвеждане на система за разделно събиране на зелени отпадъци и отпадъци от пазари	- Количество събрани зелени отпадъци и отпадъци от пазари,

¹² Механизъм за развитие на инфраструктурата за управление на отпадъци с подкрепата на Оперативна програма "Околна среда 2007-2013 г., МОСВ, ноември 2009 г.

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
		и съотношението му спрямо общото количество образувани отпадъци
	Оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на смесени отпадъци	- Процент на обхванатото население от системата за събиране и транспортиране на смесени отпадъци
4	Екологосъобразно обезвреждане на отпадъци	
	Привеждане в съответствие с изискванията на законодателството или закриване на съществуващото общинско депо за отпадъци	- Брой на съоръженията в експлоатация - Брой на закритите съоръжения и тези в процедура на закриване
	Изграждане на регионално депо за неопасни отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания - част от регионалната система по управление на отпадъците	- Количество на отпадъците, което се депонира на регионалното депо спрямо общото количество на образуваните отпадъци в региона
	Ликвидиране на стари замърсявания от депа и нерегламентирани сметища	- Брой на закритите нерегламентирани сметища и стари замърсявания с битови отпадъци - Площ на закритите нерегламентирани сметища и стари замърсявания с битови отпадъци и съотношението ѝ спрямо площта на идентифицираните нерегламентирани сметища и стари замърсявания с отпадъци
5	Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката по управление на отпадъците	
	Ефективно прилагане на законодателството по управление на отпадъци	- Брой на извършените проверки на лица, извършващи дейности с

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
		отпадъци или, при чиято дейност се образуват отпадъци - Брой на наложените санкции
6	Осигуряване на база данни за отпадъците	
	Разработване и прилагане на информационна система за отпадъците	- Брой на проверките за установяване на достоверността на докладваните данни; - Брой на наложените санкции за недостоверност на докладваните данни
7	Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната	
	Подобряване на капацитета на общинската администрация за установяване на ефективна регионална система за управление на отпадъците	- Брой на новоназначените служители - Брой на извършените проверки и други дейности по управление на отпадъците спрямо броя на експертите, ангажирани с тези дейности в общината - Брой на извършените проверки и наложените санкции
	Проведени обучения по управление на отпадъците на служителите в общинската администрация, ангажирани с дейностите по управление на отпадъците	- Брой на проведените обучения по управление на отпадъците
8	Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” в система за интегрирано управление на отпадъците	
	Налагане на такси, които покриват дългосрочните разходи за управление на отпадъците	- Промяна в размера на таксата за битовите отпадъци на общината
9	Участие на обществеността	
	Повишаване на екологичната култура и съзнание на обществеността	- Проведени информационни кампании

№	ЦЕЛ	ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА
		- Издадени информационни материали
10	Управление на специфични потоци отпадъци в съответствие с изискванията на ЕС и националното законодателство	
	Събиране и временно съхраняване на негодни за употреба автомобилни и портативни батерии и акумулатори от домакинствата	- Брой изградени пунктове за събиране
	Засилване на контрола по прилагане законодателството за управление на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти	- Брой на извършените проверки - Брой на наложените санкции
	Намаляване на общото количество утайки, които се транспортират за окончателно обезвреждане чрез депониране	- Количество депонирани утайки от ПСОВ и съотношението му спрямо количеството образувани утайки от ПСОВ
	Поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране	- Количество образувани биоразградими отпадъци - Количество депонирани биоразградими отпадъци - Количеството оползотворени биоразградими отпадъци - Брой на компостерите за домашно компостиране

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА Обс:

/А. Ирманова/

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ЦЕНОВО, ОБЛАСТ РУСЕ

Н А Р Е Д Б А

№ 3

ЗА МЕСТНИТЕ ДАНЪЦИ, ТАКСИ И ЦЕНИТЕ НА УСЛУГИ ИЗВЪРШВАНИ ОТ

ОБЩИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЯ В ОБЩИНА ЦЕНОВО

Приета с Решение № 30 по Протокол № 7/31.01.2008 г.
Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008 г.
Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.
Изм., Решение № 202 по Протокол № 33/25.02.2009 г.
Изм., Решение № 231 по Протокол № 40/30.04.2009 г.
Доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.
Изм., Решение № 305 по Протокол № 54/09.12.2009 г.
Изм., Решение № 314 по Протокол № 57/27.01.2010 г.
Изм., Решение № 360 по Протокол № 63/25.05.2010 г.
Изм., Решение № 371 по Протокол № 64/25.06.2010 г.
Доп., Решение № 389 по Протокол № 67/27.07.2010 г.
Изм., Решение № 431 по Протокол № 72/26.10.2010 г.
Изм. и доп., Решение № 454 по Протокол № 79/02.02.2011 г.
Изм. и доп., Решение № 521 по Протокол № 88/31.08.2011 г.

ДЯЛ ПЪРВИ
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ
ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Тази наредба урежда отношенията, свързани с определяне размерите на местните данъци и такси, както и тяхното събиране на територията на община Ценово.

Чл.2. В общинските бюджети постъпват следните местни данъци:

1. Данък върху недвижимите имоти;
2. Данък върху наследствата;
3. Данък върху даренията;
4. Данък при възмездно придобиване на имущества;
5. Данък върху превозните средства;
6. Патентен данък.

7. Туристически данък (доп., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)

Чл.3. (1) В Общината се събират следните местни такси:

1. За битови отпадъци;
2. За ползване на пазари, тържища, панаири, тротоари, площади и улични платна;
3. За ползване на детски ясли, детски градини, лагери, социални услуги и други;
4. За технически услуги;
5. За административни услуги;
6. За добив на кариерни материали;
- 7. (отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)**
8. Такса за притежаване на куче;
9. За откупуване на гробни места;
10. Други местни такси и такси определени със закон;

Чл.4. (1) На територията на общината се събират и приходи от предоставени услуги, по цени определени с тази наредба.

(2) Не се определят цени и не се събират такси за общински услуги, предоставени за всеобщо ползване.

Чл.5. (1) Размерите на местните данъци, такси и административни услуги се определят с тази наредба при условията, по реда и в границите, определени в Закона за местните данъци и такси.

(2) Когато до края на предходната година общинския съвет не е определил размера на местните данъци за текущата година, местните данъци се събират на базата на действащия размер към 31 декември на предходната година;

(3) Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет размер и начин на определяне на местните данъци в течение на годината.

Чл.6. Местните данъци, такси и цени на услуги се определят в български лева. Те са прости и пропорционални и се заплащат, в брой в касите на общинската администрация, или безкасово по съответната банкова сметка.

Чл.7. (1) Установяването, обезпечаването и събирането на местните данъци и такси се извършват от служители на общинската администрация, имащи права и задължения на органи по приходите, определени със заповед на кмета на общината, по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК). Обжалването на свързаните с тях актове се извършва по същия ред.

(2) Невнесените в срок данъци и такси по тази наредба се събират заедно с лихвите по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания по реда на ДОПК.

Чл.8. Общинският съвет определя условията и реда за информиране и обсъждане с гражданите и бизнеса на предложения за определяне размерите на местните данъци.

ДЯЛ ВТОРИ МЕСТНИ ДАНЪЦИ

ГЛАВА ВТОРА ДАНЪК ВЪРХУ НЕДВИЖИМИТЕ ИМОТИ

Чл.9. (1) С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на общината сгради и поземлени имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания, както и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл.8, т. 1 от Закона за устройство на територията.

(2) Не се облагат с данък поземлените имоти, заети от улици, пътища от републиканската и общинската пътни мрежи и железопътната мрежа, до ограничителните строителни линии. Не се облагат с данък и поземлените имоти, заети от водни обекти, държавна и общинска собственост.

(3) Не се облагат с данък земеделските земи и горите, с изключение на застроените земи – за действително застроената площ и прилежащия ѝ терен.

(4) (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.), (Изм., Решение № 314 по Протокол № 57/27.01.2010 г.), (отм., Решение № 454 по Протокол № 79/02.02.2011г.)

Чл.10. (1) Данъчно задължени лица са собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти.

(2) Собственикът на сграда, построена върху държавен или общински поземлен имот, е данъчно задължен и за този имот.

(3) При учредено вещно право на ползване данъчно задължен е ползвателят.

(4) При концесия данъчно задължен е концесионерът.

Чл.11. Когато върху облагаем недвижим имот правото на собственост или ограниченото вещно право е притежание на няколко лица, те дължат данък съответно на частите си.

Чл.12. (1) Данъкът върху недвижимите имоти се заплаща:

1. в брой в касите на данъчната служба на общината.
2. по банков път – по банковата сметка на общината;

(2) Всеки от съсобствениците на имота, съответно от съпритежателите на ограниченото вещно право, може да плати данъка за целия имот за сметка на останалите.

Чл.13. (1) (изм. Решение № 454 по Протокол № 79/02.02.2010 г.) Данъкът върху недвижимите имоти се плаща на две равни вноски в следните срокове: от 1 март до 30 юни и до 30 октомври на годината, за която е дължим.

(2) (изм., Решение № 454 по Протокол № 79/02.02.2010 г.) На предплатилите от 1 март до 30 април за цялата година се прави отстъпка 5 на сто.

Чл.14. Данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се използват или не.

Чл.15. От заплащане на данък се освобождават лицата за имотите, определени в чл.24 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.16. Данъкът върху недвижимите имоти постъпва в приход на бюджета на общината.

Чл.17. (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.) Размерът на данъка върху недвижимите имоти се определя в размер на 1 на хиляда върху данъчната оценка на недвижимия имот.

Чл.18. Данъчната оценка на недвижимите имоти на гражданите се определя по норми съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси, в зависимост от вида на имота, местонахождението, площта, конструкцията и овехтяването и се съобщава на данъчно задължените лица.

Чл.19. (1) Данъчната оценка на недвижимите имоти на предприятията е отчетната им стойност, а за жилищните имоти на предприятията – данъчната им оценка съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси.

(2) Данъчната оценка на недвижимите имоти, върху които е учредено право на ползване на предприятие, е отчетната им стойност по баланса на собственика или данъчната оценка съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси, а за жилищните имоти – данъчната оценка съгласно приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси.

(3) Данъчната оценка на имотите по чл.11, ал.2 от Закона за местните данъци и такси, върху които са построени сгради на лица, различни от собственика на поземления имот, се определя съгласно нормите по приложение № 2 от Закона за местните данъци и такси.

(4) При липса на счетоводни данни данъчната оценка се определя от служител на общинската администрация за сметка на данъчно задълженото лице. В тези случаи служителят на общинската администрация може да ползва и вещи лица.

Чл.20. (1) Данъкът се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти по чл.10, ал.1 от Закона за местните данъци и такси към 1 януари на годината, за която се дължи.

(2) При промяна на данъчната оценка на имота през годината данъкът се определя върху новата оценка от месеца, следващ месеца на промяната. В случаите на промяна от общинския съвет на границите на зоните в населените места и категориите на вилните зони или на населените места, данъкът се определя върху новата данъчна оценка от 1 януари на следващата година.

Чл.21. (1) За имот, който е основно жилище, данъкът се дължи с 50 на сто намаление.

(2) За имот, който е основно жилище на лице с намалена работоспособност от 50 до 100 на сто, данъкът се дължи със 75 на сто намаление.

Чл.22. Необходимо условие за определяне на данъка е наличието на подадена данъчна декларация по чл.14 и чл.17 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.23. При промяна на обстоятелство, което има значение за определяне на данъка, лицата по чл.15 предявяват правото си за ползване на данъчно облекчение чрез данъчна декларация, която подават в срока по чл.14, ал.1 от Закона за местните данъци и такси.

ГЛАВА ТРЕТА

ДАНЪК ВЪРХУ НАСЛЕДСТВАТА

Чл.24. (1) С данък върху наследствата се облагат наследените по закон или по завещание имущества в страната или в чужбина на български граждани, както и имуществовата в страната на чуждите граждани.

(2) Имуществовата на лица без гражданство се облагат като имущества на български граждани, ако постоянното им местопребиваване е на територията на страната.

Чл.25. (1) Наследственото имущество включва притежаваните от наследодателя движими и недвижими вещи и права върху такива вещи, както и другите му имуществени права, вземания и задължения към момента на откриване на наследството, освен ако със закон е предвидено друго.

(2) Като наследствено се облага и имуществото, което се получава в случай на смърт на наследодателя непосредствено от трето лице въз основа на сключен от наследодателя договор.

(3) Алинея 2 не се прилага, ако договорът е сключен в изпълнение на задължение по закон.

Чл.26. (1) Данъкът върху наследството се заплаща от наследниците по закон или по завещание, както и от заветниците.

(2) Данък върху наследството не се заплаща от преживелия съпруг и от наследниците по права линия без ограничения.

Чл.27. При откриване на наследство данъчно задължените лица по чл.24 или техните законни представители са длъжни в срок от 6 месеца да подадат декларация по чл.32 от Закона за

местните данъци и такси в общината по последното местожителство на наследодателя, а ако последният е имал местожителство в чужбина – по местонахождението на по-голямата част от имуществото му в страната.

Чл.28. Наследственото имущество, с изключение на освободеното от данък, се оценява съгласно чл.33 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.29. (1) Облагаемата наследствена маса се разделя на наследствени дялове, като за всеки наследник се определя дял по реда на Закона за наследството .

(2) Наследствените дялове се увеличават, съответно намаляват, със стойността на заветите, оценени по реда на чл.33 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.30. (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.) Данъкът се определя поотделно за всеки наследник или заветник, както следва:

1. за братя и сестри и техните деца – 0,5 на сто за наследствен дял над 250 000 лв.;
2. за лица, извън посочените в т. 1 - 4 на сто за наследствен дял над 250 000 лв.

Чл.31. Освобождават се от данък върху наследство имущества определени в чл.38 и чл.39 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.32. Данъкът се определя и се съобщава на всеки наследник или заветник поотделно по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл.33. Данъкът се плаща в 2-месечен срок от връчване на съобщението.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ДАНЪК ПРИ ПРИДОБИВАНЕ НА ИМУЩЕСТВА ПО ДАРЕНИЕ И ПО ВЪЗМЕЗДЕН НАЧИН

Чл.34. (1) Обект на облагане с данък са имуществата, придобити по дарение, както и недвижимите имоти, ограничените вещни права върху тях и моторните превозни средства, придобити по възмезден начин.

(2) Подлежат на облагане с данък в размер на данък дарение и безвъзмездно придобитите по друг начин имущества, както и погасените чрез опрощаване задължения.

(3) (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.) Алинея 1 не се прилага за моторни превозни средства, които не са регистрирани за движение в страната.

(4) Алинея 2 не се прилага, ако прехвърлянето е в изпълнение на задължение по закон или въз основа на акт на Министерския съвет за безвъзмездно предоставяне на имущества на инвеститори по приоритетни инвестиционни проекти.

(5) Не се облагат с данък имуществата, придобити по дарение между роднини по права линия и между съпрузи.

Чл.35. Данъкът се заплаща от лицата по чл.45 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.36. Основа за определяне на данъка е оценката на имуществото в левове към момента на прехвърлянето.

Чл.37. (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.) (1) При дарение на имущество, както и в случаите по чл.44, ал.2 от Закона за местните данъци и такси, данъкът се начислява върху оценката на прехвърляното имущество в размер на:

- а) 0,5 на сто – при дарение между братя и сестри и техните деца;
- б) 4 на сто – при дарение между лица извън посочените в буква „а“.

(2) При възмездно придобиване на имущество данъкът е в размер 1.5 на сто върху оценката на прехвърляното имущество, а при замяна – върху оценката на имуществото с по-висока стойност.

(3) При делба на имущество, когато притежаваният преди делбата дял се уголемява, данъкът се начислява върху превишението.

Чл.38. Освобождават се от данък придобитите имущества по чл.48 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.39. (1) Данъкът се заплаща в общината по местонахождението на недвижимия имот, а в останалите случаи – по постоянния адрес, съответно по седалището на данъчно задълженото лице. Лицата, които нямат постоянен адрес, заплащат данъка по настоящия си адрес.

(2) Данъкът се заплаща при прехвърлянето на недвижимия имот, ограничените вещни права върху недвижим имот и моторните превозни средства, а в останалите случаи - в двумесечен срок от получаване на имуществото, след подаване на декларация по чл. 49, ал.3 от Закона за местните данъци и такси.

ГЛАВА ПЕТА

ДАНЪК ВЪРХУ ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА

Чл.40. С данък върху превозните средства се облагат:

1. превозните средства, регистрирани за движение по пътната мрежа в Република България;

2. корабите, вписани в регистрите на българските пристанища;

3. въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България за гражданските въздухоплавателни средства.

Чл.41. Данъкът се заплаща от собствениците на превозните средства.

Чл.42. Собствениците на превозни средства декларират пред общината по постоянния им адрес, съответно седалище, притежаваните от тях превозни средства в двумесечен срок от придобиването им по реда на чл.54 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.43. (1) За леките автомобили размера на данъка се определя съобразно мощността на двигателя, коригиран с коефициент в зависимост от годината на производство, както следва:

1. до 37 kW включително – 0,34 лв. за 1 kW;
2. над 37 kW до 55 kW включително – 0,40 лв. за 1 kW;
3. над 55 kW до 74 kW включително – 0,54 лв. за 1 kW;
4. над 74 kW до 110 kW включително – 1,10 лв. за 1 kW;
5. над 110 kW – 1,23 лв. за 1 kW;

В зависимост от годината на производство данъкът се умножава с коефициентите, определени с чл.55, ал.1 от Закона за местните данъци и такси.

(2) Данъкът за ремаркета на леки автомобили е в следните размери:

1. товарно ремарке – 5 лв.
2. къмпинг ремарке – 10 лв.

(3) Данъкът за мотопеди е в размер 10 лв, за мотоциклети, както следва:

1. до 125 куб. см включително – 12 лв.
2. над 125 до 250 куб. см включително – 25 лв.
3. над 250 до 350 куб. см включително – 35 лв.
4. над 350 до 490 куб. см включително – 50 лв.
5. над 490 до 750 куб. см включително – 75 лв.
6. над 750 куб. см – 100 лв.

(4) Данъкът за триколка на база общото тегло е както следва:

1. до 400 кг включително – 4 лв.
2. над 400 кг – 6 лв.

(5) Данъкът за автобуси се определя в зависимост от броя на местата за сядане:

1. до 22 места, вкл. мястото на водача – 50 лв.
2. над 22 места, вкл. мястото на водача – 100 лв.

(6) Данъкът за товарен автомобил до 12 т технически допустима максимална маса е в размер 10 лв. за всеки започнат тон товароносимост.

(7) Данъкът за седлови влекач и влекач за ремарке се определя в зависимост от допустимата максимална маса на състава от превозни средства, от броя на осите и вида на окачването на влекача, посочени в свидетелството за регистрация на влекача, както следва:

Брой осите на седловия влекач/вleckача за ремарке	Допустима максимална маса на състава от превозни средства, посочена в свидетелството за регистрация на влекача (в тона):		Данък (в лева)	
	равна или повече от	по-малка от	задвижваща ос/оси с пневматично или с окачване, прието за еквивалентно на пневматичното	други системи за окачване на задвижващата ос/оси
А) с две оси	-	18	8	28
	18	20	28	64
	20	22	64	147
	22	25	190	342
	25	26	342	600
	26	28	342	600
	28	29	331	399
	29	31	399	655
	31	33	655	909
	33	38	909	1381
	38	-	1007	1369
Б) с три и повече оси	36	38	640	888
	38	40	888	1228
	40	-	1228	1817

(8) Данъкът за специализирани строителни машини (бетоновози, бетон-помпи и други), автокранове, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари и други специални автомобили, без тролейбусите, е в размер от 50 лв.

(9) Данъкът за автокранове с товароподемност над 40 тона, специализирани ремаркета за превоз на тежки или извънгабаритни товари с товароподемност над 40 тона е в размер 100 лв.

(10) Данъкът за трактори е в размери, както следва:

1. от 11 kW до 18 kW включително – 5 лв.
2. над 18 kW до 37 kW включително – 7 лв.
3. над 37 kW – 10 лв.

(11) Данъкът за други самоходни машини е в размер 25 лв.

(12) Данъкът за моторни шейни е в размер 50 лв.

(13) Данъкът за товарни автомобили с допустима максимална маса над 12 т. се определя в зависимост от допустимата максимална маса, броя на осите и вида на окачването, както следва:

Брой оси на моторното превозно средство	Допустима максимална маса		Данък (в лв.)	
	равна или повече от	по-малка от	задвижваща ос/оси с пневматично или с окачване, прието за еквивалентно на пневматичното	други системи за окачване на задвижващата ос/оси
А) с две оси	12	13	30	61
	13	14	61	168
	14	15	168	237
	15	-	237	536
Б) с три оси	15	17	61	106
	17	19	106	217
	19	21	217	282
	21	23	282	434
	23	-	434	675
В) с четири оси	23	25	282	286
	25	27	286	446
	27	29	446	708
	29	-	708	1050

Чл.44. Данъкът за плавателните средства е в размер, както следва:

1. за корабите, вписани в регистрите на малките кораби в българските пристанища и в регистрите на общините за корабите, плаващи по вътрешните води без контакт с Черно море и с река Дунав, без яхтите и скутерите – в размер 1 лв. за всеки започнат бруто тон;

2. за корабите, без яхтите, скутерите, влекачите и тласкачите, вписани в регистъра на големите кораби в българските пристанища – в размер 1 лв за всеки започнат бруто тон до 40 бруто тона включително и в размер 0,10 лв. за всеки започнат бруто тон над 40 бруто тона;

3. за един джет – в размер 100 лв.

4. за ветроходни и моторни яхти – в размер 20 лв. за всеки започнат бруто тон;

5. за скутери – в размер 2,70 лв. за киловат;

6. за влекачи и тласкачи – в размер 0,14 лв. за киловат;

7. за речни несамоходни плавателни съдове – в размер 0,50 лв. за тон максимална товароносимост.

Чл.45. Данъкът за гражданските въздухоплавателни средства е в размер, както следва:

1. за самолети в експлоатация с валиден сертификат за летателна годност и за вертолети – 20 лв. за всеки започнат тон максимално излетно тегло;

2. за параплан – 12 лв.

3. за делтаплан – 12 лв.

4. за мотоделтаплан – 20 лв.

5. за свободен балон – 30 лв.

6. за планер -30 лв.

Чл.46. Освобождават се от данък превозните средства по чл.58 от Закона за местните данъци и такси.

Чл.47. (1) За превозните средства с мощност на двигателя до 74 kW вкл., снабдени с действащи катализаторни устройства, данъкът се заплаща с 50 на сто намаление.

(2) За автобусите, товарните автомобили, влекачите за ремарке и седловите влекачи, снабдени с „екодвигатели“, съответстващи на стандартите „Евро 2“, „Евро 3“, „Евро 4“ и „Евро 5“, данъкът по чл. 55, ал. 5, 6 ,7 и 13 се заплаща с 50 на сто намаление.

(3) За автобуси, извършващи обществен превоз на пътници по редовни автобусни линии в градовете и в слабопоселените планински и гранични райони, които се субсидират от общините, данъкът се заплаща в размер 10 на сто от размера, определен по реда на чл. 55, ал. 5 от Закона за местните данъци и такси, при условие че не се използват за други цели.

Чл. 48. (1) (изм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.) Данъкът върху превозните средства се плаща на две равни вноски в следните срокове: от 1 март до 30 юни и до 30 октомври на годината, за която е дължим. На предплатилите от 1 март до 30 април за цялата година се прави отстъпка 5 на сто.

(2) За превозните средства, придобити или регистрирани за движение през текущата година, данъкът се плаща в двумесечен срок от датата на придобиването им, съответно на регистрацията им за движение, в размер 1/12 част от годишния данък за всеки месец до края на годината, включително месеца на придобиването, съответно на регистрацията им за движение.

(3) (доп., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.) Заплащането на данъка се удостоверява с представяне на издаден или заверен от общината документ.

Чл.49. Данъкът се внася в приход на бюджета на общината, по постоянния адрес, съответно седалището на собственика, подал декларацията, а когато не е подадена такава и в случаите по чл.54, ал.2 от Закона за местните данъци и такси – в приход на общината.

ГЛАВА ШЕСТА ПАТЕНТЕН ДАΝЪК

Чл.50. (1) Физическо лице, включително едноличен търговец, което извършва дейности, посочени в приложение № 1 Патентни дейности се облага с годишен патентен данък за доходите от тези дейности, при условие че:

1. оборотът на лицето за предходната година не превишава 50 000 лв., и
2. лицето не е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност, с изключение на регистрацията за вътреобщностно придобиване по чл.99 и чл.100, ал.2 от същия закон.

(2) За извършваната патентна дейност лицата по ал.1 не се облагат по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Лицата по ал.1 прилагат разпоредбите за данъците, удържани при източника, и за облагане на разходите по чл.204, т.2 на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Чл.51. (1) Когато в рамките на 12 последователни месеца едно физическо лице е прекратило патентна дейност и/или е образувало ново предприятие, което извършва патентна дейност, и сумарният оборот на двете предприятия е повече от 50 000 лв. за 12 последователни месеца, за новообразуваното предприятие не се прилага чл.51. В този случай за текущата данъчна година новообразуваното предприятие се облага по общия ред на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(2) Когато в рамките на текущата данъчна година оборотът на лицето превиши 50 000 лв. или лицето се регистрира по Закона за данък върху добавената стойност, лицето се облага по общия ред на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) В случаите по ал.1 и 2 патентният данък за текущата година е дължим до края на тримесечието, предхождащо тримесечието, през което са възникнали обстоятелствата по ал.1 и 2.

(4) В случаите по ал.1 и 2 дължимият, съответно внесеният, данък се приспада от годишното данъчно задължение по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(5) По искане на лицето общината издава удостоверение за дължимия размер на патентния данък, за което не се заплаща такса.

(6) Когато в рамките на текущата данъчна година лицето се дерегетирира по Закона за данък върху добавената стойност, то се облага по общия ред на Закона за данъците върху доходите на физическите лица за цялата данъчна година.

Чл.52. (1) Патентният данък се дължи за всяка от упражняваните дейности поотделно съгласно приложение № 1 Патентни дейности.

(2) Лицата, които осъществяват патентна дейност в повече от един обект, дължат данък за всеки обект поотделно.

(3) Когато патентната дейност започва или се прекратява през течение на годината, с изключение на дейностите, посочени в т.1 и 2 на приложение № 1 Патентни дейности, данъкът се определя пропорционално на броя на тримесечията на извършване на дейността, включително тримесечието на започване или прекратяване на дейността.

(4) Когато в рамките на една патентна дейност, с изключение на дейностите, посочени в т.1 и 2 на приложение № 1 Патентни дейности, през течение на годината се промени обстоятелство във връзка с определяне размера на данъка, размерът на данъка до края на годината, включително за тримесечието на промяната, се определя на базата на размера на данъка, определен съобразно промените в обстоятелствата.

(5) Когато в рамките на една патентна дейност от посочените в т.1 и 2 на приложение № 1 Патентни дейности през течение на годината се промени обстоятелство, което води до определяне на патентния данък в по-висок размер, за данъчната година се дължи по-високият размер на данъка, определен съобразно промените в обстоятелствата.

(6) Доходите от дейности, които не са посочени в приложение № 1 Патентни дейности, се облагат по общия ред на закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Чл.53. (1) Данъчно задължените лица, които подлежат на облагане с патентен данък, могат да ползват данъчни облекчения в следната поредност:

1. физическите лица, включително едноличните търговци, с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност, определена с влязло в сила решение на компетентен орган, ползват намаление на патентния данък в размер 50 на сто, ако извършват дейността лично и не наемат работници за тази дейност през цялата данъчна година;

2. (изм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.) физическите лица, включително едноличните търговци, които извършват с личен труд през цялата данъчна година два или три вида патентна дейност от посочените в т. 1 – 36 на приложение № 1, заплащат патентен данък само за тази дейност, за която определеният данък е с най-висок размер; за извършване на повече от три дейности облекчението не се прилага.

3. физическите лица, включително едноличните търговци, които са пенсионери и извършват патентна дейност, посочена в т. 5, 6, 8 – 15, 18 – 20, 25, 27 – 29 и 31 на приложение № 1 Патентни дейности, заплащат 50 на сто от определения патентен данък за съответната дейност, ако извършват дейността лично и не наемат работници през цялата данъчна година;

4. лицата, които използват работно място за обучение на чираци по смисъла на Закона за занаятите и извършват патентна дейност от посочените в т. 10, 12 и 13 на приложение № 1 Патентни дейности, заплащат 50 на сто от определения патентен данък за съответното работно място; намалението се ползва, при условие че към декларацията по чл.51 е приложено копие от удостоверението за вписване в регистъра на чираците, издадено от съответната регионална занаятчийска камара.

(2) Независимо от чл.52, ал. 4 данъчното облекчение по ал.1, т.1 се ползва за цялата данъчна година, през която настъпва неработоспособността или изтича срокът на валидност на решението.

Чл.54. (1) Лицата, които подлежат на облагане с патентен данък, подават данъчна декларация по образец, в която декларираат обстоятелствата, свързани с определянето на данъка, до 31 януари на текущата година. В случаите на започване на дейността след тази дата данъчната декларация се подава непосредствено преди започването на дейността.

(2) Лицата, които до 31 януари на текущата година са подали данъчната декларация по ал.1 и в същия срок заплатят пълния размер на патентния данък, определен съгласно декларираните обстоятелства, ползват отстъпка 5 на сто.

(3) Лицата декларираят с декларация по ал.1 и всички промени в обстоятелствата, свързани с определянето на данъка, в 7-дневен срок от настъпването на съответното обстоятелство.

(4) Лицата подават данъчна декларация по ал.1 и за възникването на обстоятелствата по чл.51, ал.1 и 2 през съответния период. Данъчната декларация се подава в срок до края на месеца, следващ месеца, през който са възникнали обстоятелствата по чл.51, ал.1 и 2.

Чл.55. (1) Данъчните декларации по чл.54 се подават в общината, на територията на която се намира обектът, в който се извършва патентна дейност, а когато патентната дейност не се извършва в обект или не се извършва от постоянно място – в общината, където е постоянният адрес на физическото лице, включително на едноличния търговец.

(2) Когато данъчната декларация на чуждестранно физическо лице се подава чрез пълномощник с постоянен адрес в страната, подаването се извършва в общината, където е постоянният адрес на пълномощника.

Чл.56. (1) Патентният данък се внася на четири равни вноски, както следва:

1. за първото тримесечие – до 31 януари;
2. за второто тримесечие – до 30 април;
3. за третото тримесечие – до 31 юли;
4. за четвъртото тримесечие – до 31 октомври.

(2) Когато възникне задължение за внасяне на патентния данък през годината, дължимата част от данъка за текущото тримесечие се внася в 7-дневен срок от датата на подаване на декларацията по чл.53, а когато декларация не е подадена – в 7-дневен срок от изтичане на срока за подаване на декларацията.

(3) Патентният данък се внася в приход на общината, на територията на която се намира обектът, в който се извършва патентна дейност, а когато патентната дейност не се извършва в обект или не се извършва от постоянно място – в приход на общината, където е постоянният адрес на физическото лице, включително на едноличния търговец и в случаите по чл.55, ал.2.

Чл.57. Лицата по чл.50, ал.1 заплащат патентен данък в размерите посочени в Приложение № 1 Патентни дейности.

ГЛАВА СЕДМА (доп., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)

Чл.57а (1) С туристически данък се облагат нощувките.

(2) Размерът на туристическия данък е както следва:

1. категория 1 звезда – 0,20 лв. за нощувка
2. категория 2 звезди – 0,30 лв. за нощувка
3. категория 3 звезди – 0,50 лв. за нощувка
4. категория 4 звезди – 0,50 лв. за нощувка
5. категория 5 звезди – 0,50 лв. за нощувка

(3) Дължимият данък по ал.1 се внася от данъчно задължените лица до 15-о число на месеца, следващ месеца, през който са предоставени нощувките.

ДЯЛ ТРЕТИ
МЕСТНИ ТАКСИ
ГЛАВА СЕДМА
ТАКСА ЗА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

Чл.58. (1) Такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

(2) Тя се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци- контейнери, кофи и други;

2. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;

4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Чл.59. (1) За имоти, намиращи се извън районите, в които общината е организираща събиране и извозване на битови отпадъци, се събира такса за ползване на депо за битови отпадъци и/или за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване.

(2) Границите на районите и видът на предлаганите услуги по чл. 58 в съответното населено място, както и честотата на сметоизвозване се определят със заповед на кмета на общината и се обявяват публично до 30 октомври на предходната година.

Чл.60. (1) Таксата се заплаща от собственика на имота, а при учредено вещно право на ползване от ползвателя, според одобрените от общинския съвет разходи за съответната година за всяка от дейностите по чл. 58.

(2) За имоти, общинска собственост, ползвани под наем, таксата се заплаща от наемателя или ползвателя.

(3) За имотите, които няма да се ползват през цялата година и които не са основно жилище, но е подадена декларация за това до Данъчна администрация по местонахождение на имота от собственика или ползвателя до 30 ноември на предходната година, такса се заплаща само за услугите обезвреждане на отпадъци и поддържане на сметища, депа и други съоръжения за битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.

(4) Ако през годината за която имотът е освободен от такса, настъпи промяна в обстоятелствата и имотът става основен и използваем за собственика, същите подават декларация за това преди започване на ползуването, като в този случай дължат такса за битови отпадъци за остатъка от текущата година

(5) В случаите на установяване на нарушения по чл. 123, ал. 3 от Закона за местните данъци и такси с влязло в сила наказателно постановление, лицата по ал.3 дължат такса за битови отпадъци в пълен размер за цялата година.

Чл.61. (1) Когато до края на предходната година общинският съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

(2) Одобрената план-сметка за определяне разходите на общините по ал. 1 подлежи на проверка от Сметната палата.

Чл.62. (1) Размерът на таксата се определя в лева пропорционално върху данъчната оценка на жилищните, нежилищните и вилните имоти на гражданите и юридическите лица.

(2) (Отм., Решение № 305 по Протокол № 54/09.12.2009 г.)

(3) Не се допускат изменения в приетите от общинския съвет начин на определяне и размер на таксата за битови отпадъци в течение на годината.

Чл.63. Таксата се администрира и събира от общинската администрация.

Чл.64. (1) Таксата може да бъде платена наведнъж или на четири равни вноски в следните срокове:

- 01.03. – 30.04.
- 01.05. – 30.06.
- 01.07. – 30.09.
- 01.10. – 30.11.

(2) На предплатилите в първия срок за цялата година се прави отстъпка от 5 на сто.

Чл.65. (1) За новопридобит имот такса битови отпадъци се събира от началото на месеца, следващ придобиването на имота.

(2) За ново построена сграда и част от сграда такса се дължи от месеца, следващ месеца през който е започнато използването ѝ

(3) За сграда подлежаща на събаряне, такса се събира включително и за месеца през който е преустановено използването ѝ.

ГЛАВА ОСМА

ТАКСИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАЗАРИ, ТЪРЖИЩА, ТРОТОАРИ, ПЛОЩАДИ, УЛИЧНИ ПЛАТНА, ПАНАИРИ, ТЕРЕНИ С ДРУГО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И РАЗНОСНА ТЪРГОВИЯ

Чл.66. (1) Таксата се заплаща за ползване на тротоари, площи, улични платна, места, върху които са организирани пазари (открити и покрити), тържища, панаири, както и терени с друго предназначение, които са общинска собственост.

(2) Таксата се заплаща от физическите и/ или юридическите лица ползващи терените в зависимост от зоната, в която те се намират.

(4) Таксите се определят на кв.м за ден или месец.

(5) Таксите се плащат при издаване на разрешението за посочения в него период.

(6) При ползване на мястото повече от месец таксите се плащат месечно, но не по-късно от два дни преди започване на месеца.

(7) Промените в размера на ползваната площ се отразяват в издаденото разрешително по общия ред.

Чл.67. (1) За ползване на пазари за търговия на селскостопанска продукция, се заплаща такса:

- а) на ден – 1.00 лв/м²
- б) на месец – 20.00 лв.

(2) За продажба със кола, теглена от животинска тяга – на ден – 4.00 лв.

(3) За продажба със лек автомобил и ремарке – на ден – 7.00 лв.

(4) За продажба със товарен автомобил и ремарке – на ден – 15.00 лв.

(5) Пенсионери – регистрирани като производители на селскостопанска продукция заплащат такса в размер на 50% от таксата.

Чл.68. За ползване на пазари с цел търговия с промишлени стоки, такса се заплаща в размер:

- а) на ден – 3.00 лв/м²
- б) на месец – 30.00 лв.

Чл.69. За ползване на тротоари, площи, улични платна и други терени, извън пазарни терени, за търговска дейност на открито, включително за разполагане на маси, столове, витрини и други средства, се заплаща такса:

- а) на ден – 1.00 лв/м²
- б) на месец – 20.00 лв.

Чл.70. Инвалиди със загубена работоспособност от 71 до 100% заплащат такса в размер на 50% от таксата по чл.67, 68 и 69 от наредбата.

Чл.71. За ползване на места (терени) върху които са организирани панаири, събори и празници, стрелбища, моторни люлки и за продажба на стоки, се заплаща такса – на ден – 1.20 лв/м²

Чл.72. (1) За ползване на тротоари, площи, улични платна и други общински терени за разполагане на строителни материали, транспортна, товарна или земеделска техника и инвентар, и засаждане на земеделски култури се събира такса – 1.00 лв/м² на месец

(2) таксата се заплаща при издаване на разрешението за посочения в него период.

(3) таксата не се заплаща за строителни материали при получено разрешение за строеж – в срок до 3 месеца

Чл.73. За разносна търговия в населените места се заплаща такса в размер 10,00 лв. на ден

Чл.74. За изкупуване на селскостопански произведения (орехи, кожи и др.) и животни, на определените за това места, при издадено разрешение от кмета на населеното място /след представяне на необходимите документи/ - се заплаща такса в размер на 10,00 лв. на ден.

Чл.75. Кметът на общината може да отнеме разрешението за ползване на място, когато то не се използва по предназначение, когато не се използва от лицето, на което е предоставено, или когато обществени нужди налагат това.

Чл.76. (1) За упражняване на търговска дейност в дните, които не са обявени за пазарни се заплаща такса в размер на 20,00 лева на ден

(2) Пазарните дни се определят с Наредба №1 на общински съвет

ГЛАВА ДЕВЕТА

ТАКСИ ЗА ДЕТСКИ ЯСЛИ, ДЕТСКИ ГРАДИНИ, ДОМОВЕ ЗА СОЦИАЛНИ ГРИЖИ, ЛАГЕРИ И ДРУГИ ОБЩИНСКИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Чл.77. (1) (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.) За ползване на целодневни детски ясли и детски градини се събира от родителите или настойниците месечна такса в размер на 30,00 лева

(2) Когато две деца от едно семейство едновременно посещават едно и ли две различни детски заведения такса се заплаща:

- а) за първо дете – 100%
- б) за второ дете – 50%

(3) Когато децата от едно семейство посещаващи детски заведения са повече от две, такса се заплаща:

- а) за първо дете – 75%
- б) за второ дете – 50%
- в) за трето и следващи деца: не се заплаща

(4) Не се заплаща такса за:

- а) деца, чиито родители са с намалена работоспособност от 71 до 100%
- б) деца на загинал родител при изпълнение на служебен дълг, производствени аварии и природни бедствия.
- в) деца с тежки хронични заболявания
- г) деца без родители – сираци

(5) Децата с един родител – полусираци и децата отглеждани от самотен родител заплащат 50% от таксата за ползване на детска градина.

(6) За ползване на намаленията по ал. 2, 3 и 5 и освобождаването по ал. 4 родителите или настойниците подават молба да директора на детското заведение, придружено с документи, доказващи правото на преференцията.

(7) Заплащането на намаления размер или освобождаването от такса започва от началото на следващия месец, следващ месеца на подаване на молбата.

(8) Деца, включени в групи за предучилищна подготовка заплащат такса в размер на 10,00 лв. месечно през учебната година.

(9) При отсъствие на децата, такса не се заплаща за времето през което ще отсъстват, при условие, че родителите или настойниците са уведомили ръководителя на детското заведение.

(10) Таксата се заплаща до 8 число на следващия месец и се внася в касата или в сметката на общината от длъжностното лице събиращо таксата.

Чл.78. (1) Лицата, ползващи услугите на Домашен социален патронаж и други форми на социално обслужване, заплащат месечна такса в размер на съответстващата се реална издръжка на едно лице.

(2) Реалната издръжка на едно лице включва: месечните разходи за храна, транспортните разходи за разнасяне на храната, консумираната ел. енергия, вода и други разходи по обслужването.

(3) Дължимата такса се заплаща от личните доходи на лицето.

(4) Ветераните от войните ползват намаление 40% от дължимата такса.

(5) Самотни лица без доходи и близки роднини, и лица с намалена работоспособност над 90%, нуждаещи се и от чужда помощ, заплащат 50% от таксата по ал. 2.

(6) Деца на възраст до 16 години с 50 на сто и над 50 на сто трайно ограничена възможност за социална адаптация и деца на възраст от 16 до 18 години с 50 и над 50 на сто намалена работоспособност не заплащат такса

(7) Лицата по ал. 6 подават до ръководителя на Домашен социален патронаж молба придружена с документи, доказващи преференцията

(8) Таксата се събира до 20-то число и се внася в касата на общината до 25-то число на следващия месец, от длъжностното лице събиращо таксата

ГЛАВА ДЕСЕТА

ТАКСИ ЗА ДОБИВ НА КАРИЕРНИ МАТЕРИАЛИ

Чл.79. (1) Таксите се заплащат за добив на кариерни материали, включително добивани от дъното на водоеми в количества до 10 000 м³.

(2) Размерът на таксите се определя по отделно за всеки вид, както следва:

1. Речен пясък – 3 лв./м³

2. Баластра и чакъл – 4 лв./м³

3. Ломен камък – 7 лв./м³

(3) Разрешително се издава от Кмета на общината за еднократен добив и определено количество.

(3) Таксата се заплаща при получаване на разрешението за добив.

(4) Тя се заплаща от физически и юридически лица, на които е предоставено разрешението по ал. 3

(5) Лицата, на които е предоставена концесия, включваща и добив от съответното находище, не заплащат такса.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ТАКСИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ

Чл.80. (1) (Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008г.) За извършване на услуги по гражданско състояние се заплащат следните такси:

1. удостоверение за наследници:

1.1. обикновена услуга – срок за изпълнение 2 дни – 3,00 лв.;

1.2. бърза услуга – срок за изпълнение - 4 часа – 6,00 лв.

2. удостоверение за идентичност на имена

- 2.1. обикновена услуга – срок за изпълнение – 2 дни – 2,00 лв.
- 2.2. бърза услуга – срок за изпълнение – 4 часа – 3,00 лв.
- 3. удостоверение, че не е съставен акт за раждане или акт за смърт
 - 3.1. обикновена поръчка- срок за изпълнение 2 дни – 2,00 лв.
 - 3.2. бърза поръчка- срок за изпълнение 4 часа - 3,00 лв.
- 4. удостоверение-дубликат за раждане или за граждански брак, както и за повторно издаване на препис-извлечение от акт за смърт
 - 4.1. обикновена поръчка – 2 дни – 3,00 лв.
 - 4.2. бърза поръчка – 4 часа - 4,00 лв.
- 5. удостоверение за семейно положение
 - 5.1. обикновена поръчка – 2 дни – 3,00 лв.
 - 5.2. бърза поръчка – 4 часа - 4,00 лв.
- 6. удостоверение за родствени връзки
 - 6.1. обикновена поръчка – 2 дни – 3,00 лв.
 - 6.2. бърза поръчка – 4 часа – 4,00 лв.
- 7. подаване на заявление за адресна регистрация – 3,00 лв.
- 8. издаване на удостоверение за настоящ адрес
 - 8.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 2,50 лв.
 - 8.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 3,00 лв.
- 9. заверка на покана–декларация за частно посещение в РБългария на лице, живеещо в чужбина, на което родителите или един от тях са от българска народност – обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни 5,00 лв.
- 10. заверка на покана-декларация за частно посещение на чужденец в РБългария
 - 10.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 20,00 лв. + 3.00 лв. за нотариалната заверка
 - 10.2. бърза поръчка –срок за изпълнение – 1 ден – 30,00 лв. + 3,00 лв. за нотариалната заверка
- 11. легализация на документи по гражданско състояние за чужбина
 - 11.1. обикновена поръчка – 1 ден – 5,00 лв.
 - 11.2. бърза поръчка – 1 час – 10,00 лв.
- 12. установяване на българско гражданство чрез общината – 10,00 лв. /до получаване на документите от МВнР/.
- 13. удостоверения за сключване на граждански брак с чужденци и снабдяване с документи за граждански брак за
 - 13.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 5.00 лв.
 - 13.1. бърза поръчка – 1 ден – 10.00 лв.
- 14. подаване на заявление за постоянен адрес – 3,00 лв.
- 15. издаване на удостоверение за постоянен адрес
 - 15.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3,00 лв.
 - 15.2. бърза поръчка – срок за изпълнение–4 часа – 4,00 лв.
- 16. пресъставяне на акт за раждане, /брак, смърт/, въз основа на данни от чужбина - 10,00 лв.
- 17. възстановяване на имена – срок за изпълнение – 2 дни – 15,00 лв.
- 18. установяване на вярно ЕГН – 4,00 лв.
- 19. заверка “вярно с оригинала” – 2,00 лв./стр.
- 20. издаване на всички други видове удостоверения по искане на гражданите – 5,00 лв.
- 22. издаване на удостоверения за данъчна оценка
 - 22.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 5,00 лв.
 - 22.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 10,00 лв.

22а. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). издаване на удостоверения за данъчна оценка:

за юридически лица (не се отнася за ЕТ и ЗП)

- обикновена поръчка – 20.00 лв.
- бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 25.00 лв.

23. издаване на удостоверение за декларирани данни

23.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3,00 лв.

23.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 10,00 лв.

24. издаване на удостоверение за платен данък МПС

24.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3,00 лв.

24.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 5,00 лв.

25. издаване на удостоверение за платен данък върху наследствата

25.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3,00 лв.

25.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 5,00 лв.

26. издаване на дубликат на квитанция

26.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3,00 лв.

26.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 5.00 лв.

27. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Удостоверение за вписване в картотечния регистър на населението – 3,50 лв.

28. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Издаване на преписи или заверени копия от актове за гражданско състояние – 4,00 лв.

(2) Не подлежат на таксуване следните услуги:

1. съставяне на акт за раждане или издаване на оригинално удостоверение за раждане.

2. съставяне на акт за граждански брак и издаване на оригинално удостоверение за сключен граждански брак.

3. съставяне на акт за смърт и препис – извлечение от него.

4. отбелязвания, допълвания и поправки в актовете за гражданско състояние.

5. учредяване на настойничество и назначаване на попечител.

6. поддържане регистъра на населението.

7. отразяване промяна на име в регистрите по гражданско състояние на населението.

8. Издаване на удостоверение за наследствена пенсия.

Чл.81. За издаване на позволително за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – общинска собственост – се събират такси, съгласно тарифа, одобрена с Решение № 153/27.07.2001 г на Общински съвет.

Чл.82. За издаване на удостоверение за билки, събрани от култивирани лечебни растения ,се събира такса за всяка билка поотделно:

1) за оригинал и едно копие:

1.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 5.00 лв.

1.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 10.00 лв.

2) за дубликат:

2.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 2 дни – 3.50 лв.

2.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 4 часа – 7.00 лв.

Чл.83. (Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008г.) (1) За транспортни разходи за установяване на факти и данни, ползващи определени физически и юридически лица – молители, се заплаща такса в следните размери:

1. за с. Ценово – 5,00 лв.

2. за с. Долна Студена – 10,00 лв.

3. за с. Белцов – 10,00 лв.

4. за с. Караманово- 20,00 лв.
5. за с. Пиперково- 15,00 лв.
6. за с. Новград- 20,00 лв.
7. за с. Кривина- 25,00 лв.
8. за с. Джулюница- 15,00 лв.
9. за с. Беяново- 25,00 лв.”

(2) Таксата се заплаща в касата на общината при предявяване на искането.

Чл.84.(Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008г.) За предоставяне на информация от регистъра за разрешителните и регистъра на кладенците се заплаща такса – 10,00 лв./ стр.

Чл.85. (1) (Изм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.), (отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)

(2) (отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)

Чл.86. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.87. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.88. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.89. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.90. (Отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)

Чл.91. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.92. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.93. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.94. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.95. (Отм., Решение № 170 по Протокол № 30/29.01.2009 г.)

Чл.96. Удостоверението за регистрация на търговски обекти на територията на Община Ценово е валидно за срок от три години.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ОБЕКТИ

Чл.97. (1) На категоризация подлежат:

1. Средствата за подслон – хотели, мотели, вилни и туристически селища
2. Места за настаняване – пансиони, почивни станции, семейни хотели, самостоятелни стаи, вили, къщи, бунгала, къмпинги и туристически хижи.
3. Заведения за хранене и развлечения – ресторанти, заведения за бързо обслужване, питейни заведения, кафе сладкарници и барове.

(2) Не подлежат на категоризация:

1. Заведения за хранене и развлечения, разположени в учебни заведения, лечебни заведения, ведомства и предприятия, предназначени за ползване само от лица, числящи се към тях.
2. Бюфети, павилиони, каравани, баничарници и мекичарници без места за сядане и разположени извън курортните комплекси.

(3) Такса за категоризация на обектите по ал.1 се заплаща в размер, съгласно тарифа за таксите, които се събират по закона за туризма.

Чл.98. Лицата, извършващи хотелиерство или ресторантьорство са длъжни да упражняват съответната дейност само в категоризиран туристически обект.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА ТУРИСТИЧЕСКА ТАКСА

**Чл.99. (1) (отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)
(2) (отм., Решение № 454 по Протокол №79/02.02.2011 г.)**

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ТАКСИ ЗА ТЕХНИЧЕСКИ УСЛУГИ

Чл.100. Таксите се заплащат за техническите услуги, които се извършват от общината и кметствата, и обхващат дейностите във връзка с териториалното и селищно устройство, архитектурата, строителството, благоустройството и кадастъра в селищните и извън селищните територии.

Чл.101. Таксите се заплащат от физически и юридически лица, ползватели на услугата при предявяване на искането.

Чл.102. Освобождават се от такси за технически услуги държавните и общинските органи, организациите на бюджетна издръжка и БЧК.

Чл.103.(Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008г.) Размерът на таксите за технически услуги е както следва:

1. За издаване на скица за недвижим имот
 - 1.1. обикновена поръчка – срок за изпълнение – 3 дни – 10.00 лв.
 - 1.2. бърза поръчка – срок за изпълнение – 1 ден – 15.00 лв.
2. За издаване на скица за недвижим имот с указан начин на застрояване – 20.00 лв.
3. За презаверяване на скици, от издаването на които са изтекли 6 месеца – 5.00 лв.
4. За издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по ТСУ – 5.00 лв.
5. За заверяване на преписи от документи и на копия от планове и документацията към тях – 7.00 лв.
6. За издаване на разрешения за построяване на съоръжение съгласно чл. 56 и чл. 57 от ЗУТ:
 - 6.1. за сергия и маса – 5.00 лв.
 - 6.2. за павилион – 15.00 лв.
 - 6.3. за рекламни съоръжения – 10.00 лв.
7. За издаване на разрешения за строеж – 20.00 лв.
8. За одобряване на проекти:
 - 8.1. нови жилищни сгради до 3 етажа – 0.60 лв. кв./м – но не по-малко от 40.00
 - 8.2. нови жилищни сгради над 3 етажа – 0.40 лв. кв./м но не по-малко от 30.00 лв.
 - 8.3. обществено обслужващи сгради:
 - 8.3.1. до 250 кв.м – 200.00 лв.
 - 8.3.2. над 250 кв.м – 300.00 лв.
9. За одобряване на проекти, реконструкция преустройство, промяна:
 - 9.1. до 1000 кв/м – 0.10 лв. кв/м
 - 9.2. от 1000 до 3000 кв/м – 0.05 лв. кв/м
 - 9.3. над 3000 кв/м – 0.025 лв. кв/м
10. За одобряване на екзекутивни проекти – 10.00 лв.
11. За одобряване на устройствени планове:
 - 11.1. за един имот – 25.00 лв.
 - 11.2. за два и повече имота – 40.00 лв.
12. За проекти, гледани от Експертен съвет – 30.00 лв.
13. За узаконяване на строеж:
 - 13.1. оглед на място за възможността за узаконяване – 20.00 лв.

13.2. акт за узаконяване – трикратен размер на таксата за одобряване на проект, но не по-малко от 20.00 лв.

14. За издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж:

14.1. за ново строителство – 1.00 лв./кв.м., но не по-малко от 120.00 лв.

14.2. за преустройство, реконструкция, промяна предназначение и други – 0,50 лв./кв.м., но не по-малко от 70.00 лв.

15. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Заверка на молба – декларация при извършване на обстоятелствена проверка на имот – 5,00 лв.

16. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Издаване на удостоверение за търпимост – 8,00 лв.

17. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Издаване на удостоверение за прокопаване на уличното платно при ремонтни и при включване в комуникационни и др.мрежи – 2,00/м²

18. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). За одобряване на проекти за подробни устройствени планове:

- план за регулация – 30,00 лв.

19. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Разрешения за устройствени планове по чл.135 от ЗУТ и следващите – 15.00лв.

20. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Контрол и заверка на протокол за строителна линия, ниво и откриване на строителна площадка – 30.00 лв.

21. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Издаване на удостоверение за идентичност на имота:

- обикновена услуга – 5.00 лв.

- бърза услуга (срок на изпълнение – 4 часа) – 10.00 лв.

22. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Регистрация на технически паспорти за строеж – 10.00 лв.

23. (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). За заверка на строително разрешение – 50% от таксата по т.7 от настоящата наредба.

Чл.104. Не се заплаща такса за технически услуги при:

1. допълване /поправки/ на одобрен кадастрален план;

2. писмо до съда за издаване на изпълнителен лист за вземане по влязла в сила оценка;

3.освидетелстване на строежи като негодни за ползване, застрашени от самосрутване или вредни в санитарно-хигиенно отношение, установени от специализирана комисия

4.отчуждаване на недвижими имоти за строителство и обезщетяване на правоимащите

5. изменение и отмяна на влязла в сила заповед за отчуждаване и обезщетяване, и нова оценка на отчужден недвижим имот

6. определяне на обезщетения за предаваеми недвижими имоти към парцел по дворищно регулационен план и за техникоустройствени мероприятия

7.даване на устни справки за кадастралното, регулационното и градоустройствено положение на недвижими имоти

8. даване на предварителна информация по въпроси на техническото обслужван.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

ТАКСА ЗА ПРИТЕЖАВАНЕ НА КУЧЕ

Чл.105. (1) За притежаване на куче собствениците с постоянен адрес /седалище на територията на Община Ценово заплащат годишна такса в размер на 2.00 /два/ лева.

(2) Таксата се заплаща ежегодно до 31 март на съответната година. Когато кучето е придобито през текущата година, таксата се дължи в размер на 1/12 от годишния ѝ размер, включително месеца на придобиване.

(3) Освобождават се от такса собствениците на:

1. кучета на инвалиди;
2. служебни кучета в организациите на бюджетна издръжка;
3. кучета, използвани за опитни цели;
4. кучета, използвани от Българския червен кръст;
5. кастрирани кучета;
6. ловни кучета.

Чл.106. В тримесечен срок от датата на придобиване на куче собственикът с постоянен адрес/седалище на територията на Община Ценово подава декларация в общината.

Чл.107. Приходите от събраните такси за притежаване на куче се използват за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета.

Чл.108. Всеки стопанин е длъжен да разхожда кучето с нашийник и повод, а едрите и агресивни кучета с намордник.

(Изм. и доп., Решение № 521 по Протокол № 88/31.08.2011 г.)

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА ТАКСА ЗА ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ ОТ ОБЩИНСКИЯ ПОЗЕМЛЕН ФОНД

Чл. 109. (1) При промяна на предназначението на земеделска земя от общинския поземлен фонд, включително в случаите по [чл. 29, ал. 3 и 4](#) от Закона за опазване на земеделската земя, се заплаща местна такса, чиито размер се определя от:

1. бонитетната категория на земеделската земя, посочена в акта за категоризация, изготвен съгласно [Наредбата за категоризиране на земеделските земи при промяна на тяхното предназначение](#);

2. размера на земята, включена в границите на определената площадка или трасе на обекта;

3. местонахождението на земята съобразно категорията на населеното място, определена по реда на [чл. 36, ал. 2](#) от Закона за административно-териториалното устройство на Република България;

4. вида на обекта;

5. възможността за напояване.

Ал. (2) Размерът на таксата се определя по формулата:

$T = СББ \times K_{площ} \times K_k \times K_{пол}$, където:

T е таксата за промяна на предназначението на 1 дка земеделска земя (лв.);

СББ - средният бонитетен бал за съответната категория земеделска земя при неполивни условия; за некатегоризируема земя СББ е 2,5;

$K_{площ}$ - коефициентът за площта на земята, необходима за обекта;

K_k - коефициентът за категорията на населеното място;

$K_{пол}$ - коефициентът за поливност.

Ал. (3) Коефициентът за площта на земята се определя в зависимост от размера на земята, необходима за обекта, и от вида на обекта, както следва:

1. за обектите по [ал. 7](#):

а) при площ до 1 дка включително - 2,00;

б) при площ над 1 до 5 дка включително - 3,00;

в) при площ над 5 до 10 дка включително - 4,00;

г) при площ над 10 дка - 5,00;

2. за обектите по ал. 8 независимо от размера на площта, която се засяга - 2,00;

3. За имоти, които са разположени в едно и също землище и за които предложения за промяна на предназначението са внесени от един и същ собственик или лице, което има право да строи в чужд имот, коефициентът за площ по т. 1 се определя въз основа на сумата от площите на всички имоти независимо от броя на изработените за тях подробни устройствени планове.

Ал. (4) Коефициентът за категорията на населеното място се определя в зависимост от групата по категория на населеното място и от вида на обекта, както следва:

Групи по категория		Вид на обекта	
		по чл. 109, ал. 7	по чл. 109, ал. 8
1.	За земи в землищата на населени места от IV и V категория	9,00	0,80
4.	За земи в землищата на населени места от VI, VII и VIII категория	6,00	0,50

Ал. (5) За линейни обекти коефициентът по ал. 3 е 1,00.

Ал. (6) Коефициентът за поливност при поливни условия е 1,20, а при неполивни - 1,00.

Ал. (7). Размерът на таксата се определя по реда на чл. 109, ал. 2 като се ползва съответният коефициент в колона 2 на таблицата към чл. 109, ал. 4, при промяна на предназначението на земеделската земя за изграждане на:

1. търговски обекти;
2. производствени обекти;
3. складови обекти;
4. административни обекти;
5. курортни обекти;
6. туристически и спортни обекти;
7. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2008 г.) жилищни и вилни сгради, паркинги и гаражи.

Ал. (8). Размерът на таксата се определя по реда на чл. 109, ал. 2, като се ползва съответният коефициент в колона 3 на таблицата към чл. 109, ал. 4, при промяна на предназначението на земеделската земя за изграждане на:

1. обекти - публична държавна и публична общинска собственост;
2. здравни обекти;
3. обекти на науката, образованието и културата;
4. обекти на енергетиката и транспорта;
5. обекти със социално предназначение;
6. обекти за опазване и възстановяване на околната среда;
7. обекти, свързани с отстраняване на природни бедствия и аварии;
8. обекти на отбраната и националната сигурност;
9. обекти, свързани с производството, съхранението и преработката на селскостопанска продукция, както и обекти на хранително-вкусовата промишленост; стокови тържища за непреработена растителна и животинска продукция; обекти за съхраняване, поддържане и ремонт на селскостопанска техника;
10. хидромелиоративна инфраструктура;
11. игрални полета на игрища за голф.

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ
ЦЕНИ НА НЕУРЕДЕНИ СЪС ЗАКОН УСЛУГИ, ОКАЗВАНИ ИЛИ ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ
ОБЩИНАТА НА ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА
ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА
ТАКСИ ЗА УСЛУГИ ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ОБЩИНАТА

(Изм. и доп., Решение № 521 по Протокол № 88/31.08.2011 г.) **Чл.110.(1)** За всички услуги, предоставени от общината, които не са регламентирани със закон се определя цена с тази наредба.

(2) Цените на услугите се формират на основата на пълните разходи, направени от общината по предоставяне на услугата.

(3) Пълните разходи включват:

1. преки и непреки разходи за работна заплата и социални осигуровки.
 2. материални, режимни, консултантски и други разходи, включително разходите за материали и доставки, комунални услуги, застраховки, пътни разноски, наеми на сгради и оборудване.

3. разходите за управление и контрол

4. разходите по прилагане, събиране, научно-изследователска дейност, определяне на стандарти и регулиране.

5. пълните разходи се определят и изчисляват въз основа на данни от съществуващата система за отчетност.

(4) Цените на услугите могат и да надвишават себестойността им.

(5) Приходите от услугите се събират от общинската администрация и администрациите на кметствата и се внасят в бюджета на общината.

Чл.111. (1) Сроковете за извършването на услугите са съгласно изискванията на нормативните документи, а тия които не са регламентирани са уредени с тази наредба.

(2) Бързите услуги се заплащат с увеличение, определена за всяка една от тях в тази Наредба

(3) Заплащането се извършва в брой в касата на общината /специалист по “Приходите”/.

Чл.112. Необходимите документи за исканата конкретна услуга се подават в центъра за услуги и информация /фронт офис/ на общината и кметствата, и се предоставят за изпълнение.

Чл.113. (Изм., Решение № 110 по Протокол № 16/29.07.2008г.; изм., Решение № 231 по Протокол № 40/30.04.2009г.; доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.; изм., Решение № 360 по Протокол № 63/25.05.2010г., изм., Решение № 371 по Протокол № 64/25.06.2010 г., доп., Решение № 389 по Протокол № 67/27.07.2010 г., изм., Решение № 431 по Протокол № 72/26.10.2010 г.

Общинският съвет определя следните цени на услуги, неуредени със закон:

№	Вид услуга	Цена
1	2	3
1.	Издаване на заверен препис-извлечение от решения, протоколи, заповеди, актове, договори и др.	2,00 лв./стр.
2.	Издаване на удостоверения от общ характер обикновена поръчка – срок за изпълнение – 3 дни бърза поръчка – срок за изпълнение – 1 ден	3,00 лв. 3.50 лв.
3.	Комплект тръжни документи /съдържащи скица/ Комплект тръжни документи /без скица/	15,00 лв. 5,00 лв.
4.	Заверка на дан. Декларация	2,00 лв.
5.	Заверка на други документи	1,00 лв.

6.	За издаване на фактура – дубликат	5,00 лв./бр.
7.	Услуга с трактор: - Колесен	15,00 лв./м/ч.
8.	Регистрация на пчели и пчелни семейства	2,50 лв.
9.	Регистрация на пункт за дестилация на ферментирани плодови материали за производство на ракия с материали на гражданите	2.50 лв.
10.	Издаване на удостоверение за регистрация на частна ветеринарна медицинска практика	2,50 лв.
11.	Издаване на други удостоверения за извършване на търговска дейност и услуги	2,50 лв.
12.	(Изм., Решение № 360 по Протокол № 63/25.05.2010 г.) За ползване зали общинска собственост	20,00 лв.
13.	За ползване зали за граждански ритуали - за ритуала	10,00 лв. 10,00 лв.
14.	Услуги за погребения: - (Изм., Решение № 371 по Протокол № 64/25.06.2010 г.) за ковчег; - (изм.,Решение № 231 по Протокол № 40/30.04.2009г.) за превоз на покойника от дома до гробищния парк; - за 10 бр. некролози; - за ритуала - (доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). за изкопаване и заравяне на гроб – трима души по 33.00 лв.	40,00 лв. 15,00 лв. 10,00 лв. 10,00 лв. 99,00 лв.
	Други видове услуги след издаване на заповед от кмета	лв.
15.	Столова на домашен социален патронаж - за залата - за приготвяне на храна /без продукти/ - за унищожен или липсващ инвентар	лв. 50,00 лв. 100,00 лв. 100% от ст. на инвентара
16.	За изготвяне на удостоверения-Образец 30 и УП 2 на лица, работили в ликвидирани учреждения и организации без правопреемник. Обикновена поръчка – срок за изпълнение – 7 дни бърза поръчка – срок за изпълнение – 3 дни	 3.00 лв./комплект 4.00 лв./комплект
17.	Услуга с автобус до 22 места	1,00 лв./км.пробег
18.	Услуга с автобус до 22 места за пенсионери	0,75 лв./км.пробег
19.	(доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Услуга с катафалка	0.60 лв./км
20.	(доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Услуга с автостълба (доп., Решение № 389 по Протокол № 67/27.07.2010 г.) Транспорт до мястото на услугата	20.00 лв./час 1.00 лв./км
21.	(доп., Решение № 295 по Протокол № 53/26.11.2009 г.). Услуга с хресторез	10.00 лв./час

(4) Контролът и установяването на фактите и обстоятелствата за несъбраните общински приходи се осъществяват от определени със заповед на Кмета общински служители.

(5) Публичните общински вземания се събират по реда на Данъчно –осигурителния процесуален кодекс.

Чл.120. За неизпълнение на задължение произтичащо от тази наредба се налага глоба в размер от 10 до 200 лева, ако в закон не е установено друго наказание.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Промените в размера на местните такси и цени на услугите се извършват по реда на тяхното приемане.

§ 2. (1) Кметът на общината внася в общинския съвет анализ на прилаганите такси и услуги, не по-малко от един път годишно или при промяна на таксите и цените.

(2) Анализът по ал. 1 задължително съдържа:

1. Оценка, доколко съществуващите такси и цени отразяват измененията в разходите или пазарната цена.

2. Оценка на потребностите от предоставяне на услугите.

3. Информация за привлечени средства от проекти, донорски програми, дарения, завещания и други.

4. Препоръки за подобряване администрирането на таксите.

(3) При необходимост общинският съвет променя размера и цените на местните такси и услугите.

§ 3. По смисъла на тази наредба:

1. “Основно жилище” е имотът, който служи за задоволяване на жилищните нужди на гражданина и членовете на неговото семейство през по-голямата част от годината.

2. “Семейство” са съпрузите, както и не навършилите пълнолетие техни деца, които не са в брак.

3. “Съдове за битови отпадъци” са контейнери, кофи, кошчета на обществени места, в които се изхвърлят битови отпадъци, както и полиетиленови чували за разделно събиране.

4. “Личен доход” са всички доходи на лицата с изключение на:

4.1. добавката за чужда помощ, изплащана към пенсиите на инвалидите със загубена работоспособност над 90% с право на придружител.

4.2. помощите определени с акт на Министерския съвет.

4.3. дарения и помощи с хуманитарна цел, направени за лицата, ползващи услугите на ДСП.

4.4. еднократно изплащаните допълнителни суми към пенсиите по решение на Министерския съвет.

5. “Услуги за всеобщо ползване” са тези общински услуги, при които конкретния ползвател не може да бъде определен.

6. “Ползватели” са физически и юридически лица, на които се предоставят публични услуги по смисъла на Закона за местните данъци и такси.

7. “Отпадък” е вещество, предмет или част от предмет, който няма предварително непосредствено приложение или от който притежателят желае или е длъжен да се освободи.

8. “Лечебни растения” са тези, които могат да бъдат използвани за получаване на билки.

9. “Билки” са отделни морфологични части, както и плодове и семена от тях, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарства, за хранителни, козметични и технически цели.

10. “Култивирани лечебни растения” са такива видове, които се отглеждат при контролирани от човека условия.

11. „Добив” е процес на извличане на твърди, течни и газообразни полезни изкопаеми от земните недра.

12. „Подземни богатства” са природни, минерални и органични образувания в земните недра, които е възможно да бъдат използвани в материалното производство.

13. „Разносна търговия” е търговията извършвана от и чрез пътно превозно средство, което не е установено на едно и също място и се предвижва в и между населените места.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Изпълнението и контрола по изпълнението на тази наредба се осъществява от кмета на общината или определени от него лица.

§ 5. При започнало, но незавършено плащане на такси и цени на услуги, същото се завършва по реда на тази наредба с оглед размер и срок.

§ 6. Тази наредба се приема на основание чл. 1, ал. 2 и чл. 9 от Закона за местните данъци и такси.

§ 7. Тази наредба отменя Наредба №12 за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги с изключение на Раздел VII от Глава втора „Туристически такси, който остава в сила до 31.12.2008 г.

§ 8. (1) **Изм., Решение № 202 по Протокол № 33/25.02.2009 г.** За 2009 г. първата вноска по чл.17 се внася в срок от 1 март до 30 април.

(2) На предплатилите за цялата година в срока по ал.1 се прави отстъпка 5 на сто.

§ 9. Наредбата влиза в сила от 1 февруари 2009 г.

Председател на ОбС:

/А. Ирманова/

ИНВЕСТИЦИОННА ПРОГРАМА за 2011 година

Към Решение № 524 по Протокол № 88/31.08.2011 г.

№ по ред	Поименно разпределение на разходите за придобиване на дълготрайни активи и за основен ремонт /Наименование на обектите/	Общо /лева/		Източници за финансиране на капиталови разходи					
				Целева субсидия		Собствени бюджетни средства		Други източници	
		Било	Става	Било	Става	Било	Става	Било	Става
1	2	3	4						
	ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ	196 411	196 361					196 411	196 361
I.	Функция 2 – Отбрана и сигурност	195 611	195 611					195 611	195 611
	§ 51-00 Основен ремонт на ДМА	195 611	195 611					195 611	195 611
									§ 31-18
1.	Възстановяване на пасарелка срещу здравната служба	61 143	61 143					61 143	61 143
2.	Възстановяване на пасарелка срещу детска градина	134 468	134 468					134 468	134 468
II.	Функция 3 – Образование	800	750					800	750
	§ 52-00 Придобиване на ДМА	800	750					800	750
	В т.ч. §52-01 – Придобиване на компютри и хардуер	800	750					800	750
		§ 31-11	§ 31-11					§ 31-11	§ 31-11
1.	Компютър за ОУ „Христо Ботев” с.Ценово	800	750					800	750
	ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ С ДОФИНАНСИРАНЕ	390	390			390	390		
I.	Функция 3 – Образование	390	390			390	390		
	§ 52-00 Придобиване на ДМА	390	390			390	390		
	В т.ч. §52-01 – Придобиване на компютри и хардуер	390	390			390	390		
1.	Мултифункционално устройство MAGICOLOR 1680 MF – подарък за ОУ „Св.Кл.Охридски” с.Долна Студена по случай 140 годишният юбилей	390	390			390	390		
	МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ	270 643	273 463	129 400	129 400	133 373	136 193	7 870	7 870
I.	Функция 1 – Общи държавни служби	23 000	23 000	23 000	23 000				
	§ 51-00 Основен ремонт на ДМА	23 000	23 000	23 000	23 000				
1.	Основен ремонт на административна сграда – кметство с.Беляново	23 000	23 000	23 000	23 000				
II.	Функция 3 - Образование	45 986	44 506			45 986	44 506		
	Разхода е по проект „Трансгранична инициатива за	45 986	44 506			45 986	44 506		

	- ул."Хан Аспарух" с.Ценово	4 346	4 346			4 346	4 346		
	- ул."Никола Обретенов" с.Ценово	5 795	5 795			5 795	5 795		
	- ул."Христо Ботев" с.Долна Студена	5 312	5 312			5 312	5 312		
	- ул."Васил Левски" с.Д.Студена	6 036	6 036			6 036	6 036		
	- ул."Н.Й.Вапцаров" с.Белцов	5 372	5 372			5 372	5 372		
	- ул."Хан Аспарух" с.Белцов	2 294	2 294			2 294	2 294		
	- ул."Пробуда" с.Белцов	1 932	1 932			1 932	1 932		
	- ул."Бачо Киро" с.Кривина	5 251	5 251			5 251	5 251		
	- ул."Кр.Божинов" с.Кривина	2 113	2 113			2 113	2 113		
	- ул."Охрид" с.Кривина	1 449	1 449			1 449	1 449		
	§ 52-00 Придобиване на ДМА	21 532	21 532			13 662	13 662	7 870	7 870
	В т.ч. § 52-05 Придобиване на стопански инвентар	13 662	13 662			13 662	13 662		
1.	Метални контейнери на коледа за събиране на отпадъци 1 100 л. – 23 бр.на ед.цена 594,00 лв.	13 662	13 662			13 662	13 662		
	В т.ч. § 52-06 – Изграждане на инфраструктур. обекти	7 870	7 870					7 870	7 870
1.	Проект за възстановяване, почистване и озеленяване на градинки в централните части на с.Белцов По договор за безвъзмездна финансова помощ с ПУДОС	7 870	7 870					7 870	7 870 § 64-01
	§ 53-00 Придобиване на НДА	19 800	19 800			19 800	0	5 200	
	В т.ч. §53-09 – Придобиване на други НДА	19 800	19 800			19 800	0	5 200	
1.	Одифряване на улична и дворишна регулация с.Караманово	19 800	19 800			19 800	0	5 200	
	§ 55-00 капиталови трансфери	6 390	6 390				6 390	6 390	
	В т.ч. § 55-03 Капиталови трансфери за организации с нестопанска цел	6 390	6 390				6 390	6 390	
1.	Регионално сдружение за управление на отпадъците „ЯНТРА – ЛОМ 2008” - целева вноска за оценка на въздействието върху околната среда за 2011 год.	6 390	6 390				6 390	6 390	
V.	Функция 7 – Почивно дело, Култура	900	0				900	0	
	§ 52-00 Придобиване на ДМА	900	0				900	0	
	В т.ч. § 52-03 – Придобиване на др.оборудване, машини и съоръжения	900	0				900	0	
1.	Мачтов трансформатор	900	0				900	0	
VI.	Функция 8 – Икономически дейности и услуги	109 135	109 135			86 600	22 535	22 535	
	§ 51-00 Основен ремонт на ДМА	109 135	109 135			86 600	22 535	22 535	

1.	Основен ремонт общинска пътна мрежа, в т.ч.:	109 135	109 135	86 600	86 600	22 535	22 535		
1.1	Основен ремонт на общински път-RSE1211 Белцов-Беляново	46 600	46 600	46 600	46 600				
1.2	Основен ремонт на общински път – RSE1210 Д.Студена – Ботров	40 400	40 400	20 000	20 000	20 400	20 400		
1.3	Основен ремонт на общински път – RSE3210 Новград – Караманово	22 135	22 135	20 000	20 000	2 135	2 135		
	ОБЩО (I+II+III):	467 444	470 214	129 400	129 400	133 763	136 583	204 281	204 231

Председател на ОбС:
(А. Ирманова)

Числеността на персонала и средствата за заплати в местните дейности в Община Ценово

ФУНКЦИИ / ГРУПИ	Численост на персонала към 01.01.2011 г.	Средства за работни заплати за първото шестмесечие на 2011 г.	Численост на персонала към 01.07.2011 г.	Средства за работни заплати за второто шестмесечие на 2011 г.	Годишен размер на средствата за работни заплати за 2011 г.	Уточнен годишен размер на средствата за други възнаграждения и плащания за персонала по § 02-00 за 2011 г., върху които се внася ДОО
1	2	3	4	5	6	7
I. Общи държавни служби	1	4 450	1	4 450	8 900	60 000
V. Социално осигуряване, подпомагане и грижи	8.5	19 097	8.5	17 178	36 275	
VI. Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда	7.5	21 632	7.5	19 713	41 345	
Група А. Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство	1.5	4 152	1.5	3 913	8 065	
Група Б. Опазване на околната среда	6	17 480	6	15 800	33 280	
VII. Почивно дело, култура, религиозни дейности	3	7 735	3	7 015	14 750	
Група А. Почивно дело	1	2 295	1	2 055	4 350	
Група Б. Физическа култура и спорт	1	2 580	1	2 340	4 920	
Група В. Култура	1	2 860	1	2 620	5 480	
VIII. Икономически дейности и услуги	18	43 210	18	41 701	84 911	
Група В. Транспорт и съобщения	5	13 653	5	14 400	28 053	
Група Е. Други дейности по икономиката	13	29 557	13	27 301	56 858	
ОБЩО:	38	96 124	38	90 057	186 181	60 000

Председател на ОбС:

(А. Ирманова)

ПЛАН – СМЕТКА
за Извънбюджетните сметки и фондове за 2011 година

Наименования на фондове и сметки 1	Наличност на 01.01.2011г. 2	Приходи за текуща година 3	Приходи ВСИЧКО 4	Разходи 5	Наличност на 31.12.2011г. 6
I. Сметка 7443	4 303 694	107 498	4 411 192	4 411 192	0
1.Национален фонд към Министерство на финансите(98)	1	61 000	61 001	61 001	0
1.2 ОП "Човешки ресурси"	1	61 000	61 001	61 001	0
2.Държавен фонд „Земеделие”(42)	4 303 693	46 498	4 350 191	4 350 191	0
2.1 Програма за развитие на селските райони (ПРСР)	4 303 693	46 498	4 350 191	4 350 191	0
III.Общо сметка 7443	4 303 694	107 498	4 411 192	4 411 192	0

Председател на ОбС:
(А. Ирманова)

BULGARIAN GOVERNMENT
MINISTRY OF ENVIRONMENT AND WATER

Project financed by
EUROPEAN UNION

EUROPEAID/124485/D/SV/BG

**Подготовка на мерки за управление на отпадъците в региони Левски, Борово,
Велико Търново и Варна-България**

**ОПТИМИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ
РЕГИОН БОРОВО**

Община Ценово

Август, 2011

CONSORTIUM ENVIROPLAN S.A. – N.T.U.A. – KOCKS CONSULT GmbH

NATIONAL
UNIVERSITY
OF
TECHNICAL
ATHENS

KOCKS
INGENIEURE

СЪДЪРЖАНИЕ

1	ЦЕЛ НА ПРОЕКТА.....	1
2	ОПТИМИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ.....	2
3	ПАРАМЕТРИ НА СИСТЕМАТА.....	4
3.1	Количество на образуваните отпадъци	4
3.2	Определяне на техническата съоръженост - избор на вида и обема на контейнерния и машинния парк.....	4
3.2.1	<i>Контейнерен парк.....</i>	<i>4</i>
3.2.2	<i>Честота на събиране.....</i>	<i>4</i>
3.3	Разделно събиране	6
3.4	Събиране на биоразградими отпадъци и домашно компостиране	6
3.4.1	<i>Събиране на биоразградими отпадъци</i>	<i>6</i>
3.4.2	<i>Домашно компостиране.....</i>	<i>7</i>
3.5	Автомобилен парк	8
3.6	Определяне на необходимия обслужващ и административен персонал за системата за събиране и транспортиране.....	9
4	ОСТОЙНОСТЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНАТА СИСТЕМА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ	11
4.1	Инвестиционни разходи.....	11
4.2	Амортизации	14
4.3	Оперативни разходи	16

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1 Допускания при изчисляване на съдовете	5
Таблица 2 Население, капацитетни възможности и брой съдове на системата за събиране на отпадъци	5
Таблица 3 Необходим брой сухи контейнери за въвеждане на разделно събиране	6
Таблица 4 Брой контейнери за разделно събиране на зелени отпадъци	7
Таблица 5 Брой компостери за населението в общината.....	8
Таблица 6 Допускания при изчисляване на сметосъбиращата техника	8
Таблица 7 Допускания при изчисляване на броя заети.....	9
Таблица 8 Брой заети в събирането и транспортирането на отпадъци	10
Таблица 9 Допускания при изчисляване на разходите	11
Таблица 10 Инвестиционни разходи.....	12
Таблица 11 Амортизационни отчисления	15
Таблица 12 Допускания при изчисляване на оперативните разходи.....	16
Таблица 13 Разходи за експлоатация по различни видове съдове.....	20
Таблица 14 Необходими приходи	21

1 ЦЕЛ НА ПРОЕКТА

Цел на настоящия проект е да предложи най-ефективно решение в техническо, екологично и санитарно-хигиенно отношение за оптимизиране на системата за събиране и транспортиране на отпадъците на територията на общината, като технология и организация. Същевременно системата трябва да бъде социално и икономически поносима за общината и ползващото услугата население, независимо от факта, че преминаването към регионални съоръжения за третиране на отпадъците повишава инвестициите и разходите за транспортиране.

Организирането на система за събиране и транспортиране на отпадъците от всички населени места на територията на общината се налага от изискването на чл. 16 от Закона за управление на отпадъците - всеки притежател на отпадъци да бъде обслужван от специализирана фирма за третиране на отпадъци.

За постигане целта на проекта е предложено оптимизираната система за събиране и транспортиране на отпадъците да бъде максимално близка до съществуващата система на територията на общината. С реализирането на оптимизираната система за събиране и транспортиране, и насочването на отпадъците към регионалното депо ще се създадат условия за закриване и рекултивация на съществуващото общинско депо.

2 ОПТИМИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ

Изборът на технология за събиране и транспортиране на отпадъците се определя от местните условия, по-важните от които са:

- етажност и плътност на застрояването;
- наличието, вида и състоянието на специализирани автомобили и съдове;
- приетият начин за обезвреждане и други специфични фактори.

Основните технологии за събиране и транспортиране на отпадъците са три:

- технология със сменяеми съдове за събиране, при която пълните съдове се натоварват на подходящи специализирани автомобили и се извозват, а на тяхно място се оставят празни съдове;
- технология с несменяеми съдове, при която пълните контейнери се изсипват в сметовозните коли и се оставят на мястото им;
- технология с използване на чували, които се изхвърлят в автомобилите заедно с отпадъците, а на тяхно място се ползват нови чували.

Първите две технологии са добре познати у нас с всичките им предимства и недостатъци.

Третата технология може да се ползва и като един от вариантите на системата за разделно събиране. Предимствата ѝ са: снижава стойността на транспорта, намалява шума и свежда до минимум съприкосновението на обслужващия персонал с отпадъците. Недостатъци на системата са: големите разходи за чували и невъзможността да се избегне ръчният труд при товаренето.

При наличието на дългосрочно функционираща система за събиране и транспортиране на отпадъците, логично е оптимизирането ѝ да цели използване на рационално изградените и ефективно действащи звена от нея. Новите елементи на системата трябва да бъдат максимално съобразени с конкретните условия на даденото населено място и да се пригаждат сполучливо към вече създаденото.

В тази връзка в общината следва да се запази и доразвие съществуващата система в частта ѝ от несменяеми метални контейнери с обем от 110 л, обслужвани от специализирани автомобили с универсални повдигащи устройства и висока степен на уплътняване.

Горните съдове са подходящи за използване в градска среда и селата по следните причини:

- изработени са от здрав материал с антикорозионно покритие
- осигуряват надеждна защита на околната среда от замърсяване поради възможността от затваряне и предотвратяване разпиляването на отпадъците и разпространението на неприятните миризми;

- металните индивидуални кофи от 110 л са подходящи за сгради, където отоплението се извършва на твърдо гориво през зимния период
- конструкцията им позволява качествено измиване и дезинфекция и т.н.

Предлагаме да се запази сега съществуващата организация на събиране и извозване на отпадъците. Екипите на специализираните автомобили познават отлично районите и разработените за всеки район маршрутни графици, и при евентуално възникнали промени в организацията на движението или други пречки ще реагират по най-адекватния начин.

3 ПАРАМЕТРИ НА СИСТЕМАТА

За оценка на параметрите на системата е използван изчислителен модел, при който на база изискуемите входни данни, като резултат се получават необходимите съдове, автомобили и персонал за обслужване на системата, както и свързаните с тях инвестиционни и оперативни разходи, определящи в крайна сметка цената на услугата.

Входните данни се делят на следните групи:

- набрани в рамките на изготвените с проекта доклади до момента;
- експертни оценки и допускания, базирани на натрупания опит на екипа от разработване на други сходни задачи.

По-долу е направен преглед и коментар на използваните основни входни данни.

3.1 КОЛИЧЕСТВО НА ОБРАЗУВАНИТЕ ОТПАДЪЦИ

Образуваните отпадъци от населението и търговските обекти са в съответствие с прогнозите, изготвени в рамките на Доклада по задачи 1 и 2 и съответно, намалени с разделно събраните отпадъци.

3.2 ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА СЪОРЪЖЕНОСТ - ИЗБОР НА ВИДА И ОБЕМА НА КОНТЕЙНЕРНИЯ И МАШИННИЯ ПАРК

3.2.1 КОНТЕЙНЕРЕН ПАРК

Сумарният обем на съдовете за системата за събиране трябва да бъде изчислен за максималното възможно натрупване на отпадъци между две извозвания. Излишният обем обаче не стимулира редовно извозване, поради което се търси мярката между потребността и гарантиране на известна сигурност на системата при непредвидими обстоятелства.

Броят на съдовете за зависи от:

- годишното количество отпадъци;
- периодичността на извозване;
- обема на съдовете за събиране на отпадъците и други фактори.

Предвижда се при функционирането на системата за събиране да се запази броят на индивидуални съдове от 110 л.

3.2.2 ЧЕСТОТА НА СЪБИРАНЕ

В България и други страни от южна Европа кратност на събиране по-голяма от веднъж седмично би могла да предизвика проблеми с неприятни миризми и влошена хигиена. Затова в градска среда честотата на събиране е дори по-честа. По споменатите вече причини честотата на събиране не може да надвишава веднъж на две седмици.

Контейнерите от 110 л ще се извозват 1 път седмично при 5 дневен режим на работа на техниката и 1 смяна дневно.

Таблица 1 Допускания при изчисляване на съдовете

<i>Плътност на отпадъка в контейнера</i>	0,18 тона/м ³
<i>Средна запълненост на контейнерите при вдигане</i>	90%
<i>Коефициент на денонощна неравномерност</i>	1.20
<i>Резерви за поддръжка на парка</i>	10%
<i>Експлоатационен период за съдовете</i>	7 години
<i>Брой жители в домакинство, по данни предоставени от общината</i>	1.8

Индивидуални контейнери от 110 л

При декларирания брой от 3462 домакинства в общината приемаме, че споменатите контейнери обслужват приблизително 6259 граждани или чрез тях се събират 1216 т. смесени отпадъци годишно.

Понастоящем 100% от организираното сметосъбиране се извършва с индивидуални метални кофи с обем 110 л.

Разходите за събиране на тон са изчислени на 44 евро/тон.

Броят на необходимите контейнери ще намалява през годините. Това е вследствие на няколко фактора, които действат паралелно в тази насока.

- При въвеждане на новата система значителна част от отпадъците, в т.ч от опаковки ще се рециклират и отклоняват от потока за депониране.
- Негативните демографски тенденции в общината ще доведат до по-малък брой необходими съдове /по-малко обитаеми къщи/
- С въвеждане на компостирането през 2013 г. постепенно ще намалява количеството на биоразградимите отпадъци за депониране.

Таблица 2 Население, капацитетни възможности и брой съдове на системата за събиране на отпадъци

Година	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Население	5764	5646	5531	5409	4948	4601	4274	3769	3325	3007
Капацитет смесени отпадъци за събиране от системата	642	636	630	622	586	555	523	470	424	390
Необходими контейнери 110л	1850	1813	1776	1737	1589	1477	1372	1210	1067	965

**Необходимият брой контейнери е по-малък от този за закупуване тъй като са предвидени 10% повече контейнери за закупуване с цел покриване загубите от изгубване, унищожаване и др. на контейнерите.*

3.3 РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ

При предпочетения сценарий за управление на отпадъците в региона се предвижда сух контейнер, като общините сами ще организират разделното събиране на рециклируемите фракции. В Таблица 3 е представен необходимия брой сухи контейнери за нуждите на разделното събиране в общината.

Таблица 3 Необходим брой сухи контейнери за въвеждане на разделно събиране

	2 013	2 014	2 015	2 016	2 020	2 023	2 026	2 031	2 036	2 040
Разделно събиране чрез сух контейнер в община Ценово	183	182	180	178	171	164	157	146	134	125

3.4 СЪБИРАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ И ДОМАШНО КОМПОСТИРАНЕ

3.4.1 СЪБИРАНЕ НА БИОРАЗГРАДИМИ ОТПАДЪЦИ

Събирането на биоразградимите отпадъци ще се извършва в контейнер за биоразградими отпадъци. Предвижда се събирането да започне при стартиране експлоатацията на съоръжението за компостиране на площадката на регионалните съоръжения за третиране на отпадъците.

В съдове за разделно събиране на зелени отпадъци ще се събират:

- Зелени отпадъци при поддържането на тревните площи за обществено ползване

Зелените отпадъци при поддържането на тревни площи обикновено се транспортират отделно до депото. Те лесно могат да бъдат отклонени от потока за депониране, като се:

 - о инструктират лицата, занимаващи се с поддръжката на зелени площи да отделят зелените отпадъци и не ги изхвърлят в съдовете за събиране на смесени отпадъци.
 - о забрани доставката и депонирането на зелени отпадъци до регионалното депо за неопасни отпадъци. Зелените отпадъци ще бъдат отклонявани към компостиращата инсталация.
- Отпадъци от пазари

Пазарите за плодове и зеленчуци са източник на образуване на биоразградими отпадъци. Необходимо е да бъдат поставени специални контейнери за разделно събиране на биоразградимите отпадъци.
- Зелени отпадъци от градини

Тези отпадъци е трудно да бъдат обхванати, тъй като се изхвърлят от сравнително малки генератори с пикове през пролетта и есента. Съществуват следните възможности за събирането им:

- о Събиране на зелените отпадъци от тротоара при източника на образуване по същия начин, както едрогабаритните отпадъци;
- о Събиране „къща по къща” на определени дати през месеците март и ноември;
- о Поставяне на контейнери за зелени отпадъци (с обем 7 до 10 м³) на определени места, покривайки площи от 500 м до 1 км радиус, кампанийно по време на масовото изхвърляне на такива отпадъци. Като алтернатива може да се използват и 1.1 м³ евро-контейнери;
- о Събиране по заявка до 6 пъти годишно безплатно с такса при извънредно повикване;
- о Определяне на площадки за приемане на зелени отпадъци, където жителите сами ще доставят зелените си отпадъци, без такса. Тези площадки ще се използват и за временно съхраняване на зелените отпадъци, преди транспортирането им до компостиращата инсталация.

Понастоящем голяма част от зелените отпадъци се изгаря. С въвеждане в експлоатация на съоръжението за компостиране тази практика трябва да се забрани и прекрати.

Предвижда се при въвеждането на новата система да бъдат поставени контейнери за разделно събиране на зелени отпадъци. За общината техният брой е даден в Таблица 4. Събирането и транспортирането им зелените отпадъци ще се извършва разделно с автомобила, обслужващ останалите съдове.

Таблица 4 Брой контейнери за разделно събиране на зелени отпадъци

	2 013	2 014	2 015	2 016	2 020	2 023	2 026	2 031	2 036	2 040
Брой контейнери за събиране на зелени отпадъци в община Ценово	9	9	9	9	9	8	8	7	6	6

3.4.2 ДОМАШНО КОМПОСТИРАНЕ

Домашното компостиране е препоръчителна опция за община Ценово за намаляване количеството на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране.

С домашното компостиране по най-евтин начин се отклоняват биоразградимите отпадъци от общия поток битови отпадъци, без това да доведе до разходи /каквито се налагат при разделното събиране и транспортиране на зелени

отпадъци/. Въпреки това обаче не всички зелени и кухненски отпадъци могат да бъдат компостирани. Зелените отпадъци от орязването на овощните дървета не могат да бъдат компостирани при домашни условия, тъй като трябва да бъдат шредирани /накълцани/, а с такава техника домакинствата не разполагат. Някои хранителни отпадъци не могат да бъдат компостирани в домашни условия, тъй като са потенциално привличащи плъхове и други гризачи. В повечето селски райони тези отпадъци на практика се използват за храна на домашните животни. Общинската администрация трябва да насърчава домашното компостиране, като поддържа участието и интересът на населението към него.

Таблица 5 представя необходимия брой компостери за населението в общината.

Таблица 5 Брой компостери за населението в общината

	2 013	2 014	2 015	2 016	2 020	2 023	2 026	2 031	2 036	2 040
Необходими компостери в община Ценово	2266	2258	2244	2221	2099	1979	1855	1650	1463	1329

3.5 АВТОМОБИЛЕН ПАРК

За определяне вида и обема на автомобилния парк използваме следния подход:

- Автомобилите да са снабдени с универсални повдигащи устройства, което позволява при повреда на автомобил, той да бъде заменен с наличен друг.
- Определяне на необходимия брой нови автомобили, отчитайки състоянието на наличния автомобилен парк.

Разстоянията от мястото на вдигане на контейнерите до мястото на разтоварване на камионите (новото регионално депо) са групирани в 2 групи и са изчислени като средни за всяка група:

- средно разстояние от общинския център до депото;
- средно разстояние от останалите населени места до депото.

Таблица 6 Допускания при изчисляване на сметосъбиращата техника

Организация на работа	
Работни дни седмично	5
Ефективни работни часове на смяна	8
Брой смени на ден	1
Шофьори на 1 смяна	1
Товарачи на сметосъбиращ автомобил	2
Сметосъбиращи коли-характеристики	
Товароносимост в тона	8.0

<i>Оползотворяване на капацитета</i>	85%
<i>Наличност на автомобилите</i>	85%
<i>Уплътняване на отпадъка в надстройката</i>	1:3
<i>Средна скорост на движение, км/ч</i>	35
<i>Разстояние до площадката на новото депо /средно за общинския център, км</i>	25
<i>Експлоатационен период за автомобилите</i>	10 години

Изчисляването на необходимия брой автомобили се извършва, като се пресметне при зададените показатели времето, за което става напълването на автомобила в рамките на 1 машиносмяна, отчитайки също и времето за пътуване и разтоварване на площадката и обратно.

Броят необходими автомобили се изчислява така, че всички кофи да бъдат вдигнати при зададената им кратност.

Необходимият брой сметосъбиращи автомобили за община Ценово е изчислен на 1, с товароносимост 8 т /16 м³/.

Работещият в момента сметосъбиращ автомобил ще продължи експлоатацията му до 2016 г., когато ще трябва да бъде подменен с нов.

3.6 ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕОБХОДИМИЯ ОБСЛУЖВАЩ И АДМИНИСТРАТИВЕН ПЕРСОНАЛ ЗА СИСТЕМАТА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ.

Тъй като в дейностите събиране и транспортиране няма операции, които да се извършват изцяло ръчно, броят на обслужващия персонал е определен на база вида и режима на работа на ползваната техника.

Високопроизводителните сметосъбиращи автомобили се обслужват от екип, състоящ се от шофьор и двама сметосъбирачи. При работен режим една смяна с продължителност 8 час/ден е необходим екип от 1 шофьор, двама сметосъбирачи. При тази организация обслужващият персонал работи в режим на 5 дневна работна седмица при една смяна с продължителност 8 час/ден.

Таблица 7 Допускания при изчисляване на броя заети

<i>Персонал работно време</i>	
<i>Работни дни/работник/седмично</i>	5
<i>Болнични</i>	5%
<i>Работни дни в годината</i>	218.5

Предполага се, че заедно с административния персонал във фирмата, извършваща дейностите по събиране и транспортиране в общината ще работят ориентировъчно общо 7 души персонал:

Таблица 8 Брой заети в събирането и транспортирането на отпадъци

<i>№</i>	<i>Длъжност</i>	<i>Брой</i>
<i>1</i>	<i>Организатор</i>	<i>1</i>
<i>2</i>	<i>Главен счетоводител</i>	<i>1</i>
<i>3</i>	<i>Шофьор</i>	<i>2</i>
<i>4</i>	<i>Сметосъбирачи</i>	<i>3</i>
<i>5</i>	<i>Всичко:</i>	<i>7 души</i>

Във фирмата, обслужваща общината, административният персонал ще се състои от 2 души – организатор на дейността и счетоводител. Работниците ще бъдат 5 човека, от които шофьори – двама.

4 ОСТОЙНОСТЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНАТА СИСТЕМА ЗА СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ

Въз основа на предложения вариант на оптимизирана система за организиране на събиране и транспортиране в общината е извършено остойностяване на необходимите годишни средства, които следва да се осигурят чрез постъпленията от таксата за битови отпадъци.

4.1 ИНВЕСТИЦИОННИ РАЗХОДИ

Необходимите инвестиционни разходи за въвеждане на системата са определени, отчитайки наличната техника и нейното състояние.

Общите инвестиции са следните:

- **Контейнери.** Приема се, че контейнерният парк на общината ще се амортизира до 2013 г., поради голямото разнообразие от контейнери и неизвестността по отношение на остатъчния им експлоатационен период. До старта на системата през 2013 г. не се предвиждат инвестиции в контейнери, а след това контейнерният парк ще се ограничи до използването на три вида съдове.
- **Автомобили.** Предвижда се през 2013 г. да бъдат направени инвестиции в нови сметосъбиращи автомобили. Автомобилите, които са в експлоатационен срок /по-малко от 10 години/ към старта на новата система ще продължат да действат до амортизирането си.

Таблица 9 Допускания при изчисляване на разходите

<i>Единична цена на контейнер 1,100 л</i>	200 евро/контейнер
<i>Единична цена на контейнер 110 л</i>	30 евро/контейнер
<i>Единична цена на автомобил</i>	100 000 евро/ автомобил

В Таблица 10 са посочени инвестиционните разходи на база предложения вариант на оптимизирана система за организиране на събиране и транспортиране в общината.

Таблица 10 Инвестиционни разходи

ОБЩИНА ЦЕНОВО	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Население										
Население на общината	5,764	5,646	5,531	5,409	4,948	4,601	4,274	3,769	3,325	3,007
Брой домакинства	3,123	3,059	2,996	2,930	2,681	2,493	2,315	2,042	1,801	1,629
Количества										
Генерирани отпадъци от домакинствата	1,205	1,195	1,183	1,168	1,097	1,033	969	862	768	699
Генерирани отпадъци от търговски, административни и промишлени обекти	81	82	83	84	87	90	92	95	95	95
Общо	1,286	1,277	1,266	1,252	1,184	1,122	1,060	957	863	794
Инвестиции в хил. евро										
Събиране от индивидуални контейнери 0,11 м ³	61	-	-	56	52	-	50	-	50	0
Разделно събиране (сух контейнер)	31	-	-	33	29	-	38	-	38	-
Събиране на зелени отпадъци	1	-	-	11	1	-	13	-	13	-
Компостери за домашно компостиране	70	-	-	-	65	-	-	-	-	-

Дейности извън графика за обслужване	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Почистване																				
ОБЩО	163	-	-	-	100	148	-	100	-	100	-	100	0	100	0	0	0	0	0	0

4.2 АМОРТИЗАЦИИ

Амортизационни отчисления до старта на системата през 2013 г. се начисляват върху съдовете за събиране и само върху онези автомобили, които към прогнозната 2013 година не са достигнали 10-годишния приет експлоатационен период.

След старта на новата система, с инвестирането в съответната техническа съоръженост ще започнат да се начисляват амортизационни отчисления върху контейнерите /за които се приема, че техният експлоатационен период е 7 години/ и автопарка /с приет експлоатационен период 10 години/.

Таблица 11 Амортизационни отчисления

ОБЩИНА ЦЕНОВО	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Амортизации в хилевро										
Събирате от индивидуални контейнери 0,11 м ³	19	19	19	14	13	13	12	11	10	10
Разделно събирате (сух контейнер)	4	4	4	8	7	7	8	7	7	7
Събирате на зелени отпадъци	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
Компостери за домашно компостиране	10	10	10	10	9	9	9	8	7	7
Дейности извън графика за обслужване	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Почистване	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	33	33	33	33	31	31	31	29	27	26

4.3 ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Оперативните разходи на системата включват разходите за персонал, разходите за поддръжка на машинния парк, разходите за горива и смазочни материали и други разходи като застраховки, административни разходи, други консумативи.

Таблица 12 Допускания при изчисляване на оперативните разходи

<i>Разходи за персонал</i>	<i>Годишна заплата евро</i>
Началник на отдела	8 019
Годишна заплата за шофьор	8 021
Годишна заплата за товарач	4 813
Разход на сметосъбиращ автомобил	0,35 литър/км
Цена на гориво	0,873 евро/литър

За изчисляване на оперативните разходи се използват количествените показатели по предходните точки и допускания за цени и заплати, както следва:

4.3.1.1 Разходи за персонал

ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
(а) Персонал										
<i>Началник на отдела</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Годишни разходи за заплатата в евро	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019	8,019
<i>Шофьори на сметосъбиращи автомобили</i>	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Годишни разходи за заплатата на шофьори на сметосъбиращи автомобили в евро	16,042	16,042	16,042	16,042	16,042	16,042	8,021	8,021	8,021	8,021
<i>Товарачи на сметосъбиращи автомобили</i>	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Годишни разходи за заплатата на товарачи на сметосъбиращи автомобили в евро	14,438	14,438	14,438	14,438	14,438	14,438	14,438	14,438	14,438	9,625
Брой работещи	6	6	6	6	6	6	5	5	5	4
Общо разходи за персонал в евро	30,481	30,481	30,481	30,481	30,481	30,481	22,460	22,460	22,460	17,647

4.3.1.2 Разходи за автомобили – поддръжка и гориво

(б) Гориво за сметосъбиращи автомобили	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Сметосъбиращ автомобил										
Брой автомобили в движение средно	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Среднодневен пробег	274	274	274	274	274	274	274	274	274	274
Средногодишен пробег	8,585	8,430	8,269	8,099	7,456	6,958	6,488	5,761	5,108	4,640
Количество натоварено годишно	964	956	948	937	887	843	798	724	657	607
Разход за натоварване на тон отпадък	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Разход на гориво литри/год	3,969	3,907	3,842	3,771	3,497	3,278	3,069	2,741	2,445	2,231
Гориво за сметосъбиращ автомобил в евро	3,465	3,411	3,354	3,292	3,053	2,862	2,679	2,393	2,134	1,947
Общо разходи за гориво в евро	3,465	3,411	3,354	3,292	3,053	2,862	2,679	2,393	2,134	1,947
(в) Други консумативи	69	68	67	66	61	57	54	48	43	39
(д) Поддръжка										
Поддръжка на нови автомобили	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,550	5,550	5,000
Среднен пробег	12,243	12,035	11,814	11,581	10,699	10,007	9,353	8,340	7,418	6,755
Гуми	408	401	394	386	357	334	312	278	247	225
Контейнери	1,863	1,863	1,863	1,863	1,650	1,650	1,650	1,428	1,228	1,228
Общо разходи по поддръжка	7,271	7,264	7,256	7,249	7,007	6,984	6,962	7,256	7,026	6,454
ОБЩО ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ	41 285	41 223	41 158	41 088	40 601	40 383	32 154	32 156	31 662	26 087

4.3.1.3 Други разходи

	2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
<u>(е) Други разходи</u>	7,121	7,110	7,100	7,088	6,991	6,955	5,584	5,579	5,482	4,542
Администрация	4,129	4,122	4,116	4,109	4,060	4,038	3,215	3,216	3,166	2,609
Публична кампания	687	687	686	685	664	662	572	567	547	475
Печалба	2,305	2,302	2,298	2,294	2,266	2,254	1,797	1,797	1,769	1,459
<u>(ф) Застраховки</u>	6,793	6,793	6,793	6,793	6,429	6,429	6,429	6,444	6,102	5,706

Таблица 13 Разходи за експлоатация по различни видове съдове

ЕКСПЛОАТАЦИОННИ РАЗХОДИ			2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Събиране от индивидуални контейнери 110л.		хил. евро/г	38	38	36	32	31	31	24	23	22	19
Разделно събиране (сух контейнер)			14	14	15	19	18	18	16	16	16	13
Събиране на зелени отпадъци		хил. евро/г	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4
Дейности извън графика за обслужване	10 %	хил. евро/г	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4
Почистване	0%	хил. евро/г	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО		хил. евро/г	61	61	61	60	59	59	49	49	48	40

Таблица 14 Необходими приходи

НЕОБХОДИМИ ПРИХОДИ		2013	2014	2015	2016	2020	2023	2026	2031	2036	2040
Общ размер на необходимите приходи	хил. евро/г	94	94	94	94	91	90	80	78	74	66
	евро/тон	73.1	73.6	74.2	74.9	76.4	80.4	75.2	81.4	86.0	82.5
Необходими приходи от населението	хил. евро	88	88	88	88	84	83	73	70	66	58
	% от общото	94%	94%	93%	93%	93%	92%	91%	90%	89%	88%
Необходими приходи от предприятията	хил. евро	6	6	6	6	7	7	7	8	8	8
	% от общото	6%	6%	7%	7%	7%	8%	9%	10%	11%	12%
Тарифи											
Необходима тарифа											
Тарифа за домакинства	евро/домакинство	28.2	28.8	29.3	29.9	31.3	33.3	31.4	34.4	36.7	35.4
Тарифа за 1 тон	евро/тон	73.1	73.6	74.2	74.9	76.4	80.4	75.2	81.4	86.0	82.5